

## Teataja



Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

59. aastakäik

4. august 2016

Sisukord

## II Muud kui seadusandlikud aktid

## MÄÄRUSED

- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2016/1328, 29. juuli 2016, millega kehtestatakse teatavate Hiina Rahvavabariigist ja Venemaa Föderatsioonist pärit külmaltsitud lehtterastoodete impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks ja nõutakse lõplikult sisse kõnealuse impordi suhtes kehtestatud ajutine tollimaks ..... 1
- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2016/1329, 29. juuli 2016, millega nõutatakse sisse lõplik dumpinguvastane tollimaks teatavate Hiina Rahvavabariigist ja Venemaa Föderatsioonist pärit külmaltsitud lehtterastoodete registreeritud impordilt ..... 27
- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2016/1330, 2. august 2016, millega muudetakse komisjoni määrust (EÜ) nr 1235/2008, millega sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 834/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad mahepõllumajanduslike toodete kolmandatest riikidest importimise korra kohta <sup>(1)</sup> ..... 43
- Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2016/1331, 3. august 2016, millega kehtestatakse kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril ..... 97

## OTSUSED

- ★ Komisjoni otsus (EL) 2016/1332, 28. juuli 2016, millega kehtestatakse mööblile ELi ökomärgise andmise ökoloogilised kriteeriumid (teatavaks tehtud numbri C(2016) 4778 all) <sup>(1)</sup> ..... 100

<sup>(1)</sup> EMPs kohaldatav tekst



## II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

## MÄÄRUSED

## KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2016/1328,

29. juuli 2016,

**millega kehtestatakse teatavate Hiina Rahvavabariigist ja Venemaa Föderatsioonist pärit külmaltsitud lehtterastoodete impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks ja nõutakse lõplikult sisse kõnealuse impordi suhtes kehtestatud ajutine tollimaks**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta määrust (EL) 2016/1036 kaitse kohta dumpinguhinnaga impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Liidu liikmed <sup>(1)</sup> (edaspidi „alusmäärus“), eriti selle artikli 9 lõiget 4,

ning arvestades järgmist:

## 1. MENETLUS

## 1.1. Ajutised meetmed

- (1) 12. veebruaril 2016 kehtestas Euroopa Komisjon (edaspidi „komisjon“) komisjoni rakendusmäärusega (EL) nr 2016/181 <sup>(2)</sup> (edaspidi „ajutine määrus“) ajutise dumpinguvastase tollimaksu teatavate Hiina Rahvavabariigist (edaspidi „HRV“) ja Venemaa Föderatsioonist (edaspidi „Venemaa“) (edaspidi üheskoos „asjaomased riigid“) pärit rauast või legeerimata terasest või muust legeerterasest, kuid mitte roostevabast terasest, lehtvaltsitud, mis on igasuguse laiusega, külmaltsitud, plakeerimata, pindamata või katmata ning muu töötluseta peale külmaltsimise (edaspidi „külmaltsitud lehtterastooded“) impordi suhtes liitu.
- (2) Uurimine algatati 14. mail 2015 <sup>(3)</sup> kaebuse alusel, mille esitas 1. aprillil 2015 Euroopa teraseühendus (edaspidi „Eurofer“ või „kaebuse esitaja“) nende tootjate nimel, kelle toodang moodustab üle 25 % liidu teatavate külmaltsitud lehtterastoodete kogutoodangust.
- (3) Nagu on märgitud ajutise määruse põhjenduses 19, hõlmas dumpingu ja kahju uurimine ajavahemikku 1. aprillist 2014 kuni 31. märtsini 2015 (edaspidi „uurimisperiood“). Kahju hindamise seisukohast oluliste suundumuste uurimine hõlmas ajavahemikku 1. jaanuarist 2011 kuni uurimisperioodi lõpuni (edaspidi „vaatlusalune periood“).

## 1.2. Registreerimine

- (4) Komisjon kehtestas oma rakendusmäärusega (EL) 2015/2325 <sup>(4)</sup> HRVst ja Venemaalt pärit ja sealt saadetud vaatlusaluse toote impordi suhtes registreerimise nõude. Impordi registreerimine lõppes ajutiste meetmete kehtestamisega 12. veebruaril 2016.

<sup>(1)</sup> ELT L 176, 30.6.2016, lk 21.

<sup>(2)</sup> Komisjoni 10. veebruari 2016. aasta rakendusmäärus (EL) 2016/181, millega kehtestatakse ajutine dumpinguvastane tollimaks teatavate Hiina Rahvavabariigist ja Venemaa Föderatsioonist pärit külmaltsitud lehtterastoodete impordi suhtes (ELT L 37, 12.2.2016, lk 1).

<sup>(3)</sup> ELT C 161, 14.5.2015, lk 9.

<sup>(4)</sup> Komisjoni 11. detsembri 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/2325, millega kehtestatakse teatavate Hiina Rahvavabariigist ja Venemaa Föderatsioonist pärit külmaltsitud lehtterastoodete impordi suhtes registreerimise nõue (ELT L 328, 12.12.2015, lk 104).

- (5) Registreerimise küsimust ja kõnealuse dumpinguvastase tollimaksu võimalikku tagasiulatuvat kohaldamist ning selle kohta saadud märkusi on üksikasjalikult käsitletud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2016/1329<sup>(1)</sup>. Käesolevas määruses vaadeldakse saadud märkusi üksnes lähtudes esialgsetest järeldustest dumpingu, kahju, põhjusliku seose ja liidu huvide kohta ning komisjoni lõplikust seisukohast neis küsimustes.

### 1.3. Järgnenud menetlus

- (6) Pärast selliste oluliste faktide ja kaalutluste avalikustamist, mille alusel ajutine dumpinguvastane tollimaks kehtestati (edaspidi „esialgsete järelduste avalikustamine“), esitas mitu huvitatud isikut kirjalikud pöördumised, milles nad edastasid oma seisukohad esialgsete järelduste kohta. Isikutele, kes taotlesid ärakuulamist, anti selleks võimalus.
- (7) Seotud terasetöötlemiskeskus ja kaupleja taotlesid kaubandusmenetlustes ärakuulamise eest vastutava ametniku (edaspidi „ärakuulamise eest vastutav ametnik“) sekkumist maksutagastuse küsimuses. Ära kuulamise eest vastutav ametnik vaatas taotluse läbi ja vastas kirjalikult. Peale selle toimus 3. mail 2016 Euroferi taotlusel ärakuulamine ärakuulamise eest vastutava ametniku juures.
- (8) Komisjon jätkas lõplike järelduste tegemiseks vajaliku teabe kogumist ja kontrollimist. Selleks et saada oma käsutusse põhjalikumat teavet kasumlikkuse kohta, paluti valimisse kaasatud liidu tootjatel esitada 2005.–2010. aasta kasumlikkuse andmed uurimisaluse toote müügi kohta liidus. Kõik valimisse kaasatud liidu tootjad esitasid palutud teabe.
- (9) Eespool põhjenduses 8 mainitud küsimustiku vastuste kontrollimiseks tehti kontrollkäigud seoses järgmiste liidu tootjate esitatud andmetega:
- ThyssenKrupp Germany, Duisburg, Saksamaa
  - ArcelorMittal Belgium NV, Gent, Belgia
  - ArcelorMittal Sagunto SL, Puerto de Sagunto, Hispaania
- (10) Komisjon teatas kõikidele huvitatud isikutele olulistest faktidest ja kaalutlustest, mille põhjal ta kavatses kehtestada HRVst ja Venemaalt pärit külmalvaltsitud lehtterastoodete liitu suunatud impordi suhtes lõpliku dumpinguvastase tollimaksu ja nõuda lõplikult sisse ajutise tollimaksuga tagatud summad (edaspidi „lõplike järelduste avalikustamine“). Kõigile huvitatud isikutele anti aega, et esitada lõplike järelduste avalikustamise kohta märkusi.
- (11) Huvitatud isikute esitatud märkusi kaaluti ja võeti vajaduse korral arvesse.

### 1.4. Lisateabe taotlust, kontrolli ja kasutamist puudutavad väited

- (12) Pärast lõplike järelduste avalikustamist esitasid teatavad eksportivad tootjad märkusi liidu tootjatele taotletud teabe esitamiseks määratud tähtaja kohta ning seadsid kahtluse alla nii selliste andmete täpsuse kui ka nende kontrolliprotsessi. Nad märkisid, et liidu tootmisharu võis esitada vääri arvandmeid ja teda koheldi soodsamalt, rikkudes teiste isikute õigust objektiivsele, erapooletule ja mittediskrimineerivale uurimisele. Seda liidu tootmisharu väidetavalt soodsamat kohtlemist näitab ka komisjoni leebus tootmisharu suhtes, kui viimane jättis esitamata teatava olulise teabe (isikud osutasid puuduvatele arvetele).
- (13) Soodsama kohtlemise väide lükatakse tagasi. Kõnealune küsimus puudutab ajutise määruse põhjenduse 59 sõnastust. Selles põhjenduses selgitatakse, et sisemise ülekannete eest ei väljastata arveid, mis on kooskõlas üldtunnustatud arvestustavaga. Küsimus ei ole selles, et liidu tootmisharul lubatakse mitte esitada taotletud teavet.
- (14) Samad eksportivad tootjad väitsid, et liidu tootjatelt lisaandmete kogumise ja kontrollimisega diskrimineeriti Venemaa eksportivaid tootjaid, kes taotlesid teist kontrolli.

<sup>(1)</sup> Komisjoni 29. juuli 2016. aasta rakendusmäärus (EL) 2016/1329, millega kehtestatakse lõplik dumpinguvastane tollimaks teatavate Hiina Rahvavabariigist ja Venemaa Föderatsioonist pärit külmalvaltsitud lehtterastoodete registreeritud impordi suhtes ning nõutakse lõplikult sisse nimetatud impordi suhtes kehtestatud ajutine tollimaks (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 27)

- (15) Esiteks tuleb märkida, et komisjonil on uurimisasutusena selgelt õigus taotleda nii uurimise esialgses etapis kui ka lõppjärgus lisaandmeid, kui seda peetakse analüüsi jaoks vajalikuks ja asjakohaseks. Nagu selgitati põhjenduses 154, olid komisjonil käesoleval juhul põhjused nende lisaandmete taotlemiseks ja hilisemaks kontrolliks. Kontrollimine hõlmas üksnes esitatud lisaandmeid, mida ei taotletud varem, ja tagas nende andmete usaldusväärsuse, millele komisjoni järeldused lõpuks tuginesid. Teiseks puudutasid Venemaa eksportivate tootjate esitatud teise kontrolli taotlused tegelikult samu esialgse kontrolliga hõlmatud andmeid, kuid teine kontroll teatavate liidu tootjate valdustes oli vajalik selleks, et kontrollida põhjenduses 8 osutatud lisaandmeid ja otsustada, kas dumpinguvastased tollimaksud tuleks kehtestada tagasiulatuvalt. Eeltoodud väited lükati seetõttu tagasi.

### 1.5. Vaatlusalune toode ja samasugune toode

- (16) Ajutise määruse põhjendustes 21 ja 22 on sätestatud vaatlusaluse toote esialgne määratlus. Ükski huvitatud isik ei esitanud seal sisalduva määratluse kohta märkusi.
- (17) Vaatlusalune toode määratletakse lõplikult kui HRVst ja Venemaalt pärit rauast või legerimata terasest või muust legeriterasest, kuid mitte roostevabast terasest, lehtvaltstooted, igasuguse laiusega, külmaltsitud, plakeerimata, pindamata või katmata, muu töötluseta peale külmaltsimise, mis kuuluvad praegu CN-koodide ex 7209 15 00, 7209 16 90, 7209 17 90, 7209 18 91, ex 7209 18 99, ex 7209 25 00, 7209 26 90, 7209 27 90, 7209 28 90, 7211 23 30, ex 7211 23 80, ex 7211 29 00, 7225 50 80 ja 7226 92 00 alla.

Vaatlusaluse toote määratlus ei hõlma järgmisi tooteliike:

- lehtvaltstooted rauast või legerimata terasest, igasuguse laiusega, külmaltsitud, plakeerimata, pindamata või katmata, muu töötluseta peale külmaltsimise, rullides või mitte, igasuguse paksusega, elektrotehnilised,
  - lehtvaltstooted rauast või legerimata terasest, igasuguse laiusega, külmaltsitud, plakeerimata, pindamata või katmata, rullides, paksusega alla 0,35 mm, lõõmutatud (nn must raudplekk),
  - muust legeriterasest lehtvaltstooted, igasuguse laiusega, elektrotehnilisest räniterasest, ja
  - legeriterasest lehtvaltstooted, muu töötluseta peale külmaltsimise, kiirloketerasest.
- (18) Kuna vaatlusaluse toote ja samasuguse toote kohta märkusi ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendustes 22–24 esitatud järeldused.

## 2. DUMPING

### 2.1. HRV

#### 2.1.1. Turumajanduslik kohtlemine

- (19) Nagu on selgitatud ajutise määruse põhjenduses 34, ei taotlenud ükski uurimisega seotud eksportiv tootja turumajanduslikku kohtlemist.

#### 2.1.2. Võrdlusriik

- (20) Ajutises määruses valis komisjon kooskõlas alusmääruse artikli 2 lõikega 7 võrdlusriigiks Türgi.
- (21) Üks huvitatud isik väitis, et kahju- ja dumpingumarginaalide erinemine tekitas kahtlusi komisjoni arvutuste õigsuses. Sama huvitatud isik väitis ka, et kui see erinevus on faktiliselt õige, peaks see Kanada võrdlusriigiks valimise asjakohatuks muutma, võttes arvesse vaatlusaluse toote hinnataset selles riigis.

- (22) Komisjon kinnitab oma arvutuste õigsust. Peale selle tuletab komisjon meelde, et võrdlusriik valitakse nende riikide hulgast, kus samasuguse toote hind kujuneb eksportiva riigi oludele võimalikult sarnastes oludes. Hinnatase ei ole asjakohane valikukriteerium.
- (23) Eeltoodu põhjal lükatakse tagasi väide, et Kanada ei ole sobiv võrdlusriik. Komisjon kinnitab ajutise määruse põhjendustes 27–34 esitatud kaalutlused ja Kanada valiku võrdlusriigiks alusmääruse artikli 2 lõike 7 tähenduses.

#### 2.1.3. Normaalväärtus

- (24) Kuna normaalväärtuse määramise kohta märkusi ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendused 35–45.

#### 2.1.4. Ekspordihind

- (25) Oma märkustes ajutise määruse kohta juhtis üks kontsern tähelepanu vastuolule kahju ja dumpingu arvutustes, mis oli nende väitel tingitud komisjoni näpuveast. Komisjon tegi aga kindlaks, et see vastuolu on tingitud selle kontserni tehtud väikesest näpuveast, mis mõjutas ekspordihinda. Komisjon parandas selle näpuvea.

#### 2.1.5. Võrdlus

- (26) Kuna normaalväärtuse ja ekspordihindade võrdluse kohta märkusi ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendused 49 ja 50.

#### 2.1.6. Dumpingumarginaalid

- (27) Eespool põhjenduses 25 mainitud ekspordihinna muutuse tõttu arvutati ühe kontserni dumpingumarginaal ümber ja see suurenes veidi. Suurenemine muudab ka kõikide teiste Hiina äriühingute dumpingumarginaali, kuna vastav marginaal põhineb sellel kontsernil.
- (28) Lõplikud dumpingumarginaalid, väljendatuna protsendina CIF-hinnast liidu piiril enne tollimaksu tasumist, on järgmised.

Tabel 1

#### HRV dumpingumarginaalid

Äriühing	Lõplik dumpingumarginaal (%)
Angang Group	59,2
Shougang Group	52,7
Muud koostööd tegevad äriühingud	56,9
Kõik muud äriühingud	59,2

## 2.2. Venemaa

### 2.2.1. Sissejuhatus

- (29) Pärast esialgsete järelduste avalikustamist vaidlustas üks Venemaa eksportiv tootja alusmääruse artikli 18 kohaldamise. Ta esitas uusi andmeid, et vaidlustada ajutise määruse põhjenduses 60 esitatud asjaolud, millega komisjon tõendas, et eksportiv tootja oli teatanud suuremast müüdüd kogusest, kui tootmine füüsiliselt võimaldas.
- (30) Komisjon korraldas kaks ärakuulamist, andes asjaomasele eksportivale tootjale võimaluse märkusi esitada ja oma väiteid selgitada.
- (31) Ärakuulamistel rõhutas komisjon, et pärast kontrollimist esitatud märkusi ja selgitusi saab arvestada ainult juhul, kui nende aluseks olevad andmed on juba esitatud või kui neid saab siduda küsimustiku vastustes või hiljemalt kontrollkäigul esitatud andmetega. Eksportiv tootja ei saanud oma väiteid tõendada ei oma vastustes küsimustikule ega kohapeal kogutud tõendites sisalduva teabega. Seepärast kinnitatakse esialgsed järeldused, mille põhjal komisjon kohaldas alusmääruse artiklit 18 ja mis on sätestatud ajutise määruse põhjendustes 60 ja 61. Seega tegi komisjon kooskõlas alusmääruse artikliga 18 asjaomase äriühingu dumpingumarginaali lõplikult kindlaks kättesaadavate faktide põhjal.
- (32) Pärast lõplike järelduste avalikustamist märkis üks eksportiv tootja, et teda koheldi käesoleva dumpinguvastase uurimise raames diskrimineerivalt ning see mõjutas tema menetlusõigusi, sealhulgas õigust kaitsele. See eksportiv tootja väitis, et komisjon ei nõustunud tegema teist kontrolli tema tütarettevõtja valdustes Belgias, kuigi liidu tootmisharu tootjate ja importijate valdustes tehti teine kontroll. See väide tuleb põhjenduses 15 esitatud põhjustel tagasi lükata.
- (33) Samuti märkis see eksportiv tootja, et komisjon oleks võinud kasutada temaga seotud kaupleja/importija ekspordihindu ja komisjoniga ainsana täielikult koostööd teinud eksportiva tootja tootmiskulu andmeid. Väidetavalt oleks komisjon võinud sellega vältida alusmääruse artikli 18 kohaldamist, kuna ta kontrollis asjaomast seotud kauplejat/importijat eraldi ega tõstatanud ühtegi küsimust seoses tema koostööga. Nagu eespool selgitati, ei võimaldanud asjaolu, et eksportiva tootja teatud üldine müügiimaht (pärast tootmisharusisese kasutamise mahaarvamist ja varude erinevuse arvessevõtmist) ületas toodetud koguseid, komisjonil teha järeldust, et liitu suunduva ekspordimüügi kohta olid esitatud täielikud andmed. Seetõttu lükkas komisjon tagasi äriühingu ettepaneku kasutada tehingute kogumit, mis võib vaid osaliselt esindada liitu suunduvat kogumüüki. Komisjon ei kasutanud seega üldse tootmiskulu andmeid, kuna ekspordimüügi andmed võrdluse tegemiseks puudusid.
- (34) Kaks eksportivat tootjat esitasid märkusi kontrollkäikude läbiviimise kohta ja taotlesid komisjonilt nende väidete uurimiseks uurimise peatamist Eksportivad tootjad vaidlustava sellega seoses alusmääruse artikli 18 kohaldamise komisjoni poolt. Lisaks taotles Venemaa Föderatsiooni majandusarengu ministeerium rakendatavate lõplike dumpinguvastaste meetmete kohaldamise peatamist, kuni pädevad liidu institutsioonid on nõuetekohaselt käsitlenud kahe eksportiva tootja ametlikku kaebust.
- (35) Komisjon märgib, et kontrollimine on komisjoni kui uurimisasutuse teostatava uurimise üks järk. Komisjon selgitas põhjalikult sisulisi põhjuseid, mille alusel ta otsustas kohaldada alusmääruse artiklit 18. Alusmääruse artikli 18 kohaldamine põhineb kirjalikel tõenditel, mille äriühingud esitasid komisjonile, ning nende tõendite usaldusväärsusel ja järjekindlusel. Eksportivatele tootjatele anti kogu menetluse vältel võimalus kasutada teabe ja märkuste esitamise ja ärakuulamistel ja kohtumistel, sealhulgas spetsiaalselt tõstatatud küsimustele pühendatud kahel kohtumisel osalemiseks täielikult oma õigust kaitsele.
- (36) Komisjon märgib peatamisaotluse kohta, et alusmääruse kohaselt rakendatavaid meetmeid saab peatada ainult artikli 14 lõike 4 alusel. Selles artiklis on sätestatud, et meetmed võib peatada üksnes siis, kui turutingimused on ajutiselt sedavõrd muutunud, et oleks ebatõenäoline kahju jätkumine peatamise tulemusena. Käesolevas asjas puuduvad igasugused viited nende tingimuste täitmisele ja komisjoni väitel ei esitatud selliseid asjaolusid.

Uurimine näitas pigem, et lõplike meetmete rakendamise tingimused, mis on sätestatud alusmääruse artikli 9 lõikes 4, on täidetud. Seepärast lükkab komisjon kõnealuse taotluse tagasi.

### 2.2.2. Normaalkväärtus

- (37) Pärast esialgsete järelduste avalikustamist vaidlustas üks eksportiv tootja oma külmvaltsitud lehtterastoodete tootmiskulude komisjonipoolse kohandamise, mida on kirjeldatud ajutise määruse põhjenduses 76 ja põhjendatud selle põhjenduses 80. Asjaomane eksportiv tootja ei esitanud siiski ühtki argumenti, mis oleks võimaldanud komisjonil muuta oma seisukohta, et äriühingu poolt küsimustiku vastuses teatatud materjali tarbimise suhtarvud ei olnud piisavad selleks, et komisjon saaks äriühingu poolt külmvaltsitud lehtterastoodete tootmiseks kasutatud materjalide kulusid täpselt hinnata. Seepärast lükkas komisjon selle väite tagasi.
- (38) Sama eksportiv tootja väitis ka, et tema kahe välismaise tütarettevõtja likvideerimisega seotud kahjusid ei tuleks müügi-, üld- ja halduskulude kindlakstegemisel arvestada. Lisaks väitis ta, et pakkimiskulusid oli arvestatud topelt: tootmiskuludes ning müügi-, üld- ja halduskuludes. Komisjon korrigeeris oma järeldusi vastavalt, sest äriühingu poolt pärast esialgsete järelduste avalikustamist antud selgitusi toetas teave, mis oli esitatud nõuetekohaselt küsimustiku vastuses või kontrollkäigu ajal või eel.
- (39) Pärast müügi-, üld- ja halduskulude läbivaatamist leidis komisjon, et osa omamaist müüki oli kasumlik. See võimaldas komisjonil arvutada dumpingumarginaali äriühingu enda müügi-, üld- ja halduskulude ja kasumi põhjal. Esialgses etapis komisjon kasumlikku omamaist müüki ei avastanud ja arvutas dumpingumarginaali seepärast välistel allikatel põhinevaid müügi-, üld- ja halduskulude ning kasumi põhjal.
- (40) Kaks eksportivat tootjat ei nõustunud oma müügi-, üld- ja halduskulude komisjonipoolse arvutamise viisiga, mida on kirjeldatud ajutise määruse põhjenduses 75. Nad selgitasid, et komisjon ei peaks pidama välisvaluutalaenude teisendamise tulenevaid kahjusid müügi-, üld- ja halduskulude osaks, sest äriühingud ei kandnud tegelikult kulusid, vaid üksnes arvutasid saldo ümber finantsaruandlusperioodi viimase päeva vahetuskursi kasutades. Komisjon ei nõustu selle väitega, viidates nii rahvusvahelistele finantsaruandlusstandarditele kui ka Venemaa üldtunnustatud arvestustavale. Neid kahjusid kajastati nõuetekohaselt tootjate raamatupidamisarvestuses ja kanti uurimisperioodil. Seepärast lükkas komisjon selle väite tagasi.
- (41) Pärast lõplike järelduste avalikustamist esitasid eksportivad tootjad uuesti oma väited, esitamata uusi fakte vaidlustatud kahjude kohta. Eksportivad tootjad viitasid nõukogu määrusele (EÜ) nr 2852/2000<sup>(1)</sup> (Indiast ja Korea Vabariigist pärinevad polüesterstaapelkiud), milles komisjon jättis arvestamata müügi-, üld- ja halduskuludes sisalduva valuutakursi muutuste netokasumi.
- (42) Komisjon märgib, et eksportivate tootjate viidatud juhtumi tegelik olukord oli erinev. Eelnimetatud määruse (EÜ) nr 2852/2000 põhjenduses 34 esitatud selgituse kohaselt leiti, et valuutakursi muutuste kasum ei olnud peamiselt seotud tootmise ja müügiga.
- (43) Eksportivad tootjad ei seadnud kahtluse alla samasuguse toote tootmiskuludega seotud laenude asjakohasust. Komisjon tegi seetõttu järelduse, et kahjud olid seotud nende laenudega, mida kasutati samasuguse toote tootmiseks vajaliku põhivara rahastamiseks. Äriühingu müügi-, üld- ja halduskulude kindlaksmääramisel tuleb sellised kahjud seega arvesse võtta. Seepärast lükkas komisjon selle väite tagasi.
- (44) Venemaa eksportiv tootja esitas pärast täiendavate lõplike järelduste avalikustamist uuesti oma väite. See väide ei piirdu siiski avalikustatud täiendavate järelduste konkreetsete aspektidega. Komisjon jääb eelmistes põhjendustes väljendatud seisukoha juurde.

<sup>(1)</sup> Nõukogu 22. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 2852/2000, millega kehtestatakse Indiast ja Korea Vabariigist pärinevate polüesterstaapelkiudude impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks ja nõutakse lõplikult sisse kõnealuse impordi suhtes kehtestatud ajutine tollimaks (ELT L 332, 28.12.2000, lk 17).



- (45) Üks eksportiv tootja vaidlustas meetodika, mida komisjon kasutas seotud omamaiste kauplejate müügi-, üld- ja halduskulude kogusumma arvutamiseks, lähtudes omamaisel turul sõltumatutele klientidele müügi kohta teatud müügi-, üld- ja halduskuludest. Komisjon nõustus selle väitega ja korrigeeris lõplikku arvutust. Kuna korrigeeritud müügi-, üld- ja halduskulud ei erinenud esialgu kasutatutest märkimisväärselt ja mõjutasid vaid piiratud osa müügist, ei mõjutanud see korrigeerimine tulemuseks saadud dumpingumarginaali.
- (46) Üks eksportiv tootja väitis, et komisjon arvestas kasumlikkuse kontrollimisel tootmise kogukulusid kindlaks tehes pakkimiskulusid topelt. Komisjon lükkas selle väite tagasi. Nagu esialgsete järelduste avalikustamisel üksikasjalikult selgitatud, eraldas komisjon pakkimiskulud enne tootmise kogukulude arvutamist müügi-, üld- ja halduskuludest.
- (47) Pärast lõplike järelduste avalikustamist ei nõustunud eksportivad tootjad normaalväärtuse saamiseks kasutatud meetodiga. Nad väitsid, et komisjon kasutas müügi-, üld- ja halduskulude puhul väär protsendimäära ning hindas üksnes kasumliku müügi müügi-, üld- ja halduskulude kasutamise tõttu normaalväärtuse tegelikkusest palju suuremaks.
- (48) Komisjon uurib seda küsimust objektiivselt. Normaalväärtuse saamiseks kasutatud meetodid kasutatakse järjekindlalt kõikidel juhtudel, mis vastavad asjaomastele kriteeriumidele. Komisjon kohaldab alusmääruse artikli 2 lõiget 6, mille kohaselt peavad müügi-, üld- ja halduskulud ning kasumisummad põhinema tavapärase kaubandustegevuse käigus toimunud müügil. Eksportivate tootjate taotlus kasutada müügi-, üld- ja halduskulude kindlaksmääratud summat olenemata sellest, kas need kulud on seotud tavapärase kaubandustegevuse käigus toimunud müügiga, on selle sättega vastuolus. Seepärast lükkas komisjon selle taotluse tagasi.
- (49) Pärast lõplike järelduste avalikustamist tõstas üks eksportiv tootja küsimuse negatiivsete kannete kohta siseturul tehtud tehingute loetelus seoses normaalväärtuse arvutamise kohta. Eksportiv tootja selgitas, et need kanded olid seotud arvete korrigeerimisega ja tekkisid tema arvustusüsteemi konfiguratsiooni tõttu, mis võimaldab arvet korrigeerida ainult nii, et esialgne kanne tasakaalustatakse täielikult vastava negatiivse kandega. Ta väitis, et komisjon ei võtnud normaalväärtuse arvutamisel arvesse tema arvustusüsteemi erilist konfiguratsiooni ja arvutus ei olnud seepärast täpne.
- (50) Komisjon märgib esiteks, et eksportiv tootja kandis komisjoni küsimustiku juhendit eirates need korrigeerimised loetelusse tehingutena, selle asemel et esitada paranduskanded komisjoni küsimustiku asjakohases veerus. Teiseks esitas eksportiv tootja pärast lõplike järelduste avalikustamist tõepoolest korrigeeritud dumpingumarginaali, kuid jättis esitamata siseturul tehtud tehingute korrigeeritud loetelu ja dumpingumarginaali korrigeeritud arvutuse. Kolmandaks märgib komisjon, et see väide puudutab tegelikult nende andmete kvaliteeti, mille eksportiv tootja ise komisjonile uurimise käigus esitas. Neljandaks avalikustati normaalväärtuse arvutus, sealhulgas eksportiva tootja esitatud siseturutehingute loetelu, nõuetekohaselt uurimise esialgses etapis. Hoolimata sellest ei esitanud eksportiv tootja esialgsete järelduste avalikustamise kohta esitatud märkustes ühtegi märkust selle arvutuse kohta. Sama siseturul tehtud tehingute loetelu kasutati lõpuks avalikustatud dumpingumarginaali arvutustes. Eksportiv tootja ei selgita, miks ta ei tõstatanud seda küsimust uurimise varasemas etapis.
- (51) Hoolimata nendest vajakajäämistest eksportiva tootja käitumises selles küsimuses uuris komisjon objektiivse ja erapooletu uurimisasutusena seda väidet ning tegi järelduse, et normaalväärtuse arvutust tuleb võimaliku topeltarvestuse vältimiseks tõepoolest korrigeerida. Pärast lõplike järelduste avalikustamist esitas eksportija meetodi oma tehingute loetelu filtreerimiseks, mis võimaldab välistada kõik korrigeerimised ja jätta alles ainult lõplikud kanded. Komisjon kohaldas pärast lõplike järelduste avalikustamist eksportiva tootja poolt loetelu korrigeerimiseks soovitud meetodit kontrollitud andmete suhtes ja nõustus seepärast täielikult selle väitega.
- (52) Komisjon saatis avalikustatud täiendavad lõplikud järeldused kõikidele huvitatud isikutele, teavitades neid selle väitega nõustumisest ja kutsudes isikuid üles esitama märkusi.
- (53) Pärast täiendavate järelduste avalikustamist väitis üks isik, et avalikustatud täiendavad järeldused rõhutavad tegelikult veelgi enam Venemaa eksportivate tootjate puudulikku koostööd. Selle isiku väitel viitavad avalikustatud täiendavad järeldused tegelikult sellele, et täiendavad andmestikud oleks võinud jätta arvestamata ja neid ei oleks pidanud heaks kiitma. Komisjon tõstas tõepoolest küsimuse esitatud teabe ja koostöö kvaliteedi kohta, kuid otsustas, et sellel konkreetsel juhul võib väitega objektiivselt nõustuda.

- (54) Pärast täiendavate järelduste avalikustamist nõustus Venemaa eksportiv tootja komisjoni poolt tema dumpingumarginaali tehtud korrektsiooni põhimõtte ja ulatusega.
- (55) Eksportiv tootja väitis, et ta oli küsimustikule vastates esitanud siseturul tehtud tehingute loetelu. Seda fakti ei vaidlustata. Vaidlustatakse esitatud teabe kvaliteet. Lisaks väitis eksportiv tootja, et ta ei esitanud esialgsete järelduste avalikustamise järel ühtegi märkust kõnealuse tehingute loetelu kohta, sest see andmestik ei mõjutanud kuidagi dumpingumarginaali arvutamist. Komisjon märgib, et eksportiv tootja esitas korduvalt arvutusmeetodit ja -aspekte puudutavaid väiteid, mille tulemusena – kui komisjon oleks nendega nõustunud (quad non) – oleks komisjon seda andmestikku kasutanud. Seepärast oli asjaomase isiku jaoks oluline tagada esialgses etapis avalikustatud andmestiku õigsus, nii et seda võiks kasutada dumpingumarginaali arvutamisel. Kuigi äriühing tõstas kontrollkäigu ajal küsimuse tühistamise ja nendest tulenevate identsete kannete kohta, ilmnis alles lõplike järelduse avalikustamisel probleemi tegelik ulatus, mida tõendas ka dumpingumarginaali arvutamisele avalduv mõju. Äriühing väidab küll, et kanded ei ole kreditarved, kuid äriühingu enda esitatud meetod nende kannete tuvastamiseks põhineb kreditarve numbril. Hoolimata sellest nõustus komisjon täielikult selle väitega ja äriühing ei vaidlustanud dumpingumarginaali uut arvutust.
- (56) Üks eksportiv tootja väitis, et komisjon ei võtnud müügi-, üld- ja halduskulude arvutamisel arvesse enne uurimisperioodi moodustatud reservide vabastamisest saadud tulu. Selle eksportiva tootja arvates kasutab komisjon topeltstandardeid ja asümmeetrilist hindamist võrreldes välisvaluutade ümberhindlusest saadud kahjudega, mida komisjon võttis arvesse.
- (57) Komisjoni väitel rakendab ta järjekindlat lähenemisviisi. Müügi-, üld- ja halduskulud ei sisalda tulusid ega kulusid, mis mõjutavad konkreetse aasta kasumit, mis komisjoni andmetel on seotud eksportiva tootja rahvusvaheliste tehingutega. See fakt avalikustati lõplike järelduste avalikustamisel ja eksportiv tootja ei eitanud seda. Seepärast lükkas komisjon selle väite tagasi.

### 2.2.3. *Eksportihind*

- (58) Komisjon uuris täiendavalt ühe eksportiva tootja toodete müüki Šveitsis asuvale sõltumatule kauplajale, mida on kirjeldatud ajutise määruuse põhjenduses 84. Komisjon pöördus nii eksportiva tootja kui ka sõltumatu kaupleja poole ja uuris seda küsimust omal käel, et saada nendevaheliste sidemete kohta lisateavet.
- (59) Eurofer taotles pärast esialgsete järelduste avalikustamist, et komisjon kontrolliks hoolikalt sidemeid eksportiva tootja ja Šveitsi kaupleja vahel ning kohandaks arvutust vastavalt selle kontrolli tulemustele.
- (60) Pärast nimetatud kontrolli tulemuste hindamist otsustas komisjon käsitada seda Šveitsi kauplejat Venemaa eksportivast tootjast sõltumatuna. Komisjon ei leidnud tõendeid nende isikute seotuse kohta uurimisperioodil ja lükkas selle väite seepärast tagasi.
- (61) Eksportiv tootja esitas ka lisateavet, mis võimaldas komisjonil korrigeerida müüki liidus asuvatele sõltumatutele isikutele. Varem teatas eksportiv tootja selle müügi andmed Vene rublades koostatud rahvusvaheliste arvetel põhjal. Neil arvetel oli esialgne väärtus kajastatud välisvaluutas, mis arvestati ümber äriühingu päevakursi kasutades. Komisjon sai selle uue teabe siduda kohapeal kontrollitud teabega. Nimetatud korrigeerimisest tingituna on dumpingumarginaal võrreldes esialgse arvutusega veidi väiksem.
- (62) Pärast esialgsete järelduste avalikustamist vaidlustasid eksportivad tootjad müügi-, üld- ja halduskulude ning kasumi alusmääruuse artikli 2 lõike 9 kohase kohandamise kohaldatavuse nendega seotud Šveitsi kauplejate/importijate kaudu toimunud müügi suhtes.
- (63) Nende arvates on kohandused asjakohased tehingupõhiselt ainult nende tehingute puhul, mille müügitingimused nõuavad, et toode antaks üle pärast tollivormistust, see tähendab juhul, kui tehingus osalev seotud isik tegutseb importijana, nagu DDP-tingimuse korral. Nad väitsid samas, et nende Šveitsis asuvaid seotud kauplejaid/importijaid tuleks käsitada tootja ekspordivõrgustiku osana.

- (64) Vastuseks sellele kinnitab komisjon, et alusmääruse artikli 2 lõike 9 teise ja kolmanda lõigu kohaselt tuleks müügi-, üld- ja halduskulud ning mõistlikku kasumimarginaali kohandada kõigi müügitehingute puhul, mis toimuvad seotud Šveitsi kauplejate/importijate kaudu.
- (65) Kuigi eksportivate tootjate teatatud tehingutingimuste kohaselt toimub kauba tarnimine enne kaupade vabasse ringlusse lubamist ning kuigi vastutus tollivormistuse eest lasub ostjal (vastupidi DDP-tingimusel tehtud tehingutele), ei muuda see asjaolu, et müüki teostab seotud kaupleja/importija, kes kannab müügi-, üld- ja halduskulud ning tavaliselt üritab osutatud teenuste eest kasumit teenida.
- (66) Võttes arvesse asjaolu, et kaupleja/importija on seotud eksportiva tootjaga, tuleneb alusmääruse artikli 2 lõikest 9, et sellist kauplejat/importijat käsitlevad andmed ei ole iseenesest usaldusväärsed ning et uurimisasutus peaks tema kasumi kindlaks tegema põhjendatud alustel. Lisaks ei välista alusmääruse artikli 2 lõige 9 enne importimist kantud kulude kohandamist, kui neid kulud kannab tavaliselt kaupleja/importija. Seepärast lükkas komisjon selle väite tagasi.
- (67) Eksportivad tootjad esitasid selle väite uuesti pärast lõplike järelduste avalikustamist, esitamata uut teavet Šveitsi kauplejate/importijate ülesannete kohta. Komisjon märgib, et tema seisukoht on kooskõlas liidu kohtute praktikaga. Igal juhul ei takista asjaolu, et seotud äriühingud täidavad ainult teatavaid ülesandeid, komisjoni tegemast kohandusi alusmääruse artikli 2 lõike 9 alusel, kuid seda võib arvesse võtta nii, et hinnast, millega vaatlusalune toode sõltumatule ostjale esmakordselt edasi müüakse, arvatakse maha väiksem müügi-, üld- ja halduskulude summa. Tõendamiskohustus lasub huvitatud isikutel, kes kavatsevad vaidlustada alusmääruse artikli 2 lõike 9 alusel tehtud kohanduste määra. Seega kui need huvitatud isikud peavad kohandusi ülemäärasteks, peavad nad esitama nende väidete põhjendamiseks konkreetsed tõendid ja arvutused. Eksportivad tootjad ei esitanud siiski ühtegi tõendit, mis seaks müügi-, üld- ja halduskulud või kasutatud kasumi protsendi kahtluse alla. Seepärast lükkas komisjon selle väite tagasi.

#### 2.2.4. Võrdlus

- (68) Oma märkustes ei nõustunud eksportivad tootjad müügilepingu/ostutellimuse kuupäeva kasutamise ja välisvaluuta toimiva eksportmüügi ümber arvestamiseks Vene rubladesse. Eksportivad tootjad nõustusid siiski, et see võib kajastada olulisi müügitingimusi asjakohasemalt kui arve kuupäev, kuigi nad väitsid, et komisjon ei ole seda võimalust seni kasutanud. Seepärast lükkas komisjon selle väite tagasi.
- (69) Eksportivad tootjad esitasid selle väite uuesti pärast lõplike järelduste avalikustamist, rõhutades, et komisjon põhjendas ebapiisavalt müügilepingu/ostutellimuse kuupäeva kasutamist. Lisaks väitsid nad, et komisjon oleks pidanud kasutama maksimaalselt kuni 60 päeva enne arve kuupäeva kehtinud vahetuskurssi, viidates vahetuskurssides toimunud püsimojutustele kooskõlas alusmääruse artikli 2 lõike 10 punktiga j.
- (70) Komisjon ei võimaldanud käesoleval juhul püsimojutusi arvesse võtvat korrigeerimist, kuna euro ja Vene rubla vahetuskurssi iseloomustab uurimisperioodi lõpus pigem suur volatiilsus kui püsimojutumine. Pealegi, kui komisjon kohaldaks eksportiva tootja valuuta odavnedes püsimojutusi arvesse võtvat korrigeerimist, vähendaks see ekspordihinda ja põhjustaks seega kõrgemaid dumpingumarginaale. Lisaks tuleks püsimojutusi arvesse võtvat korrigeerimist kasutada asjaomase vahetuskurssi muutuse kajastamiseks, mitte kehtestada 60päevast maksimaalset tähtaega alates arve kuupäevast, nagu soovivad eksportivad tootjad. Seepärast lükkas komisjon selle väite tagasi.
- (71) Müügilepingu/ostutellimuse kuupäeva kasutades vähendas komisjon oluliselt märkimisväärsete ja prognoosimatute vahetuskurssi kõikumiste mõju uurimisperioodi lõpus. Komisjon ei nõustu eksportivate tootjate väitega, et tegemist oli meetodika põhjendamatu muutmisega. Komisjon kasutas müügi kuupäeva vahetuskurssi täielikus kooskõlas alusmääruse artikli 2 lõike 10 punktiga j ja põhjendas piisavalt, miks kõnealusel juhul kajastab müügilepingu/ostutellimuse kuupäev asjakohasemalt müügitingimusi. Seepärast lükkas komisjon selle väite tagasi.

## 2.2.5. Dumpingumarginaalid

- (72) Võttes arvesse eespool põhjendustes 37–51 kirjeldatud muudatusi normaalväärtuse määramisel ja teisi ajutise määruse põhjendustes 65–93 esitatud järeldusi, leiame, et lõplikud dumpingumarginaalid protsentides CIF-hinnast liidu piiril enne tollimaksude tasumist on järgmised:

Tabel 2

## Venemaa dumpingumarginaalid

Äriühing	Lõplik dumpingumarginaal (%)
Magnitogorsk Iron & Steel Works OJSC	18,7
PAO Severstal	35,9
PJSC Novolipetsk Steel <sup>(1)</sup>	38,9
Kõik muud äriühingud	38,9

## 3. KAHJU

## 3.1. Liidu tootmisharu ja liidu toodangu määratlus

- (73) Üks huvitatud isik seadis kahtluse alla kaebuse esitajate seisukoha, väites, et ümbervaltsimisega tegelevad tootjad olid arvutustest välja jäetud. Selle kohta märgitakse, et kogutoodangu arvutuses võeti siiski arvesse ümbervaltsimisega tegelevate tootjate tootmiskahtu. Seepärast ei arvestata seda märkust.
- (74) Kuna liidu tootmisharu ja liidu toodangu määratluse kohta muid märkusi ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendustes 94–98 esitatud järeldused.

## 3.2. Liidu tarbimine

- (75) Mitu isikut väitis, et muu hulgas oleks tarbimist tulnud analüüsida üldiselt, võttes arvesse nii tootmisharusisest tarbimist kui ka tarbimist vabaturul.
- (76) Sellega seoses oli ajutise määruse tabelites 5 ja 6 selgitatud tootmisharusisese ja vabaturul toimunud tarbimise arengut. Kui need kaks tabelit ühendada, arenes üldine tarbimine (mis hõlmab seega tootmisharusisest ja vabaturul toimunud tarbimist) vaatlusalusel perioodil järgmiselt.

Tabel 3

## Kogutarbimine (tootmisharusisene ja vabaturul) (tonnides)

	2011	2012	2013	2014	Uurimisperiod
Kogutarbimine	36 961 744	34 375 474	36 277 064	37 461 260	37 306 302
Indeks (2011 = 100)	100	93	98	101	101

Allikas: Euroferi vastus küsimustikule (kontrollitud) ja Eurostat

<sup>(1)</sup> Äriühing teavitas komisjoni, et ta muutis seoses muudatustega Venemaa õiguses oma õigusliku vormi avatud aktsiaseltsist avalikuks aktsiaseltsiks. See muudatus on kehtinud alates 1. jaanuarist 2016.

- (77) Eeltoodud tabel näitab, et pärast tarbimise järsku langust 2012. aastal on üldine tarbimine suurenenud, olles uurimisperioodil veidi suurem kui vaatlusaluse perioodi alguses. Seda suundumust saab selgitada tootmisharusisese tarbimise kasvuga, mis oli absoluutarvudes suurem kui tarbimise langus vabaturul.
- (78) Üks huvitatud isik märkis, et väidet, et tootmisharusisene kasutamine ei konkureeri impordiga, ei ole piisavalt põhjendatud. See isik on veendunud, et kui import oleks konkurentsivõimeliselt kättesaadav, kasutaksid liidu tootjad seda. Tootmisharusisest kasutamist tuleks seega arvesse võtta.
- (79) Selle kohta märgitakse, et integreeritud tootjatel ei oleks majanduslikult otstarbekas osta tootmisahela järgmise etapi tooteid konkurentidelt, kui selliste toodete tootmiseks vajalik võimsus on olemas. Sellises kapitalimahukas sektoris nagu terasetööstus tuleks tootmisvõimsuse rakendamist hoida kõrgeimal tasemel, et püsikuludid hajutada ja tootmiskulud madalaimal tasemel hoida. Selle põhjal tuleb põhjenduses 78 esitatud väide tagasi lükata.
- (80) Teatavad huvitatud isikud käsitlesid lõplike järelduste avalikustamise järel esitatud märkustes uuesti tarbimise küsimust. Osa isikuid väitsid, et tootmisharusisest ja vabaturgu ei olnud nõuetekohaselt analüüsitud ega selgitatud. Nagu ajutise määruse põhjendustes 103–106 märgitud, on siiski selge, et tarbimine eri turgudel oli erinev ja kajastas peamiste asjaomaste järgtööstuste tegevust. Tootmisharusisene turg suurenes selliste sektorite nagu autotööstus arengu tulemusena. Vabaturu kaudu tegutsevad peamiselt üldised tööstussektorid arenesid seevastu vähem. Väide, et vabaturgu ja tootmisharusisest turgu ei analüüsitud nõuetekohaselt, lükati tagasi.
- (81) Kuna liidu tarbimise kohta rohkem märkusi ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendustes 99–106 esitatud järeldused.

### 3.3. Import asjaomastest riikidest

#### 3.3.1. Asjaomastest riikidest pärit impordi mõju kumulatiivne hindamine

- (82) Kuna asjaomastest riikidest pärit impordi mõju kumulatiivse hindamise kohta märkusi ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendustes 107–111 esitatud järeldused.

#### 3.3.2. Asjaomastest riikidest pärit impordi maht, turuosa ja hind

- (83) Nagu eespool märgitud, väitsid teatavad isikud, et nii tootmisharusisest kui ka vabaturu üldist olukorda oleks tulnud analüüsida mitmesuguste näitajate põhjal. Turuosa kohta märgitakse, et arvestades konkurentsi puudumist tootmisharusisese tarbimise (müügi) ja asjaomastest riikidest pärit impordi vahel ning järgneva tootmisharusisese turu eripära, ei esitata siinkohal üldise tarbimise protsendina väljendatud turuosa analüüsi. See on ka kooskõlas liidu kohtute väljakujunenud kohtupraktikaga <sup>(1)</sup>.
- (84) Kuna asjaomastest riikidest pärit impordi mahu ja turuosa kohta rohkem märkusi ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendustes 112–114 esitatud järeldused.

#### 3.3.3. Asjaomastest riikidest pärit impordi hind ja hinna allalöömine

- (85) Kõigepealt märgitakse, et näpuvea tõttu tuli liidu tootmisharu müüdnud koguseid korrigeerida. Kuna see viga ei mõjutanud märkimisväärselt keskmisi hindu, oli selle mõju arvatud marginaalidele tähtsusetu.
- (86) Üks isik väitis, et CIF-väärtusele impordijärgsete kulude hõlmamiseks lisatud protsendimäär tuleks uuesti arvutada, lähtudes summast tonni kohta. Selle väitega nõustuti ja arvutusi on vastavalt kohandatud, kuid sellel oli marginaalidele väike mõju.

<sup>(1)</sup> 27. novembri 1991. aasta otsus kohtuasjas C-315/90: Gimelec jt vs. komisjon (EU:C:1991:447, punkt 23).

- (87) Lõplikke hindade allalöömise marginaale on seega korrigeeritud ja need on HRV ja Venemaa puhul vastavalt 8,1 % ja 15,1 %.
- (88) Kuna asjaomastest riikidest pärit impordi mahu, turuosa ja hinna kohta rohkem märkusi ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendustes 115–119 esitatud järeldused, v.a hinna allalöömise marginaalid, nagu on selgitatud eespool põhjenduses 87.

### 3.4. Liidu tootmisharu majanduslik olukord

#### 3.4.1. Metoodika

- (89) Mitu isikut esitas märkusi liidu tootmisharu majandusliku olukorra analüüsimiseks kasutatud metoodika kohta. Huvitatud isikud märkisid täpsemalt, et hoolimata tootmisharusisese turu suuruselt oli see turg majandusanalüüsist suuresti välja jäetud ja et järeldused põhinesid üksnes vabaturul. Need isikud väitsid eelkõige, et müügihinda ja kasumlikkust tootmisharusisesel turul oleks tulnud eraldi analüüsida. Peale selle väitsid nad, et analüüsida oleks tulnud üldist olukorda, hõlmates nii tootmisharusisese kui ka vabaturu, ja et selline analüüs oleks viinud järelduseni, et liidu tootmisharule ei ole kahju tekitatud.
- (90) Nagu on selgitatud ajutise määruse põhjenduses 123, analüüsis komisjon sellega seoses vastavalt vajadusele tootmisharusisest turgu, vabaturgu ja liidu tootmisharu üldist tulemuslikkust eraldi. Suurem osa tootmisharusisestest turust on seotud tootmisharusiseste siiretega ühe õigussubjekti piires, mille korral ei väljastata arvet ega ole seetõttu olemas müügihinda. Seotud üksuste vahelise tootmisharusisese müügi puhul oli ilmne, et arvestades valimisse kaasatud eri tootjate seas kohaldatavaid erinevaid siirdehinnapõhimõtteid, ei olnud hinna- ja kasumlikkuse näitajate sisulist analüüsi võimalik teha. Teisest küljest oli võimalik tootmisharusisese tarbimismahu areng ja seda analüüsiti. Vabaturu puhul analüüsiti ühiku tootmiskulu, müügihinda, müügiimahtu ja kasumlikkust. Omavahel põimunud tootmisharusisest ja vabaturgu hõlmava üldise tegevuse puhul analüüsiti mitmeid näitajaid, nagu tootmimaht, tootmisvõimsus, tootmisvõimsuse rakendamine, tööhõive, tootlikkus, laovarud, tööjõukulud, rahavood, investeeringud ja investeeringutasuvus.
- (91) Eeltoodu põhjal tuleb väide, mille kohaselt põhineb liidu tootmisharu majandusliku olukorra analüüs üksnes vabaturul ning oleks pidanud hõlmama tootmisharusisese ja üldise tegevuse analüüsi, tagasi lükata. Analüüsitud on kõiki nendel turgudel toimunud majandusliku olukorra arengut hõlmavaid tähtsust omavaid aspekte eraldi või koos.
- (92) Üks isik väitis, et vabaturu analüüs oleks pidanud hõlmama muude näitajate, nagu tootmise, laovarude ja rahavoogude analüüsi ainult vabaturu kohta. Ta leidis, et analüüs ei anna väidetavast kahjust tõest ülevaadet.
- (93) Selle kohta märgitakse, et muude kahjunäitajate analüüs ainult vabaturu kohta oli tootmisharusisese ja vabaturu tegevuse tihedat seost arvestades ebapraktiline. Peale selle ei oleks selline analüüs võimaldanud ka põhjendatud järeldusi teha. Selle tõttu tuli see väide tagasi lükata.
- (94) Pärast lõplike järelduste avalikustamist pöördusid teatavad eksportivad tootjad oma märkustes selle küsimuse juurde tagasi. Nad väitsid, et tootmisharusisese ja vabaturu analüüsiks kasutatud meetod kujutas endast õiglase ja objektiivse uurimise põhimõtte rikkumist. Ometigi on nii tootmisharusisest turgu kui ka vabaturgu võimaluse korral ja asjakohaste andmete olemasolul uuritud ning samuti tehti vajaduse korral kumulatiivne hindamine. Seepärast on selgelt tõendatud, et kahju puudutav järeldus tehti kolmekordse analüüsi (tootmisharusisene ja vabaturg ning kumulatiivne analüüs) alusel, kasutades kõiki asjakohaseid andmeid. Kui hindamine ei olnud võimalik, täpsustati ka selle põhjused.
- (95) Pealegi on selle tervikliku metoodika kasutamise tõttu eksportivate tootjate tõstatatud küsimused seotud pigem esitusviisi kui sisuga, kuna kõik asjakohased andmed on esitatud. Esitatud andmetest selgub, et liidu tootmisharu müügiimaht vabaturul ja tootmisharusisesel turul on veidi suurenenud (alla 1 %), kuid see kasv on väiksem kui

tarbimise kasv nendel turgudel. Hinnad ja kasumlikkus liidu turul on olulised ainult siis, kui müügitheing toimub mitteseotud äriühingute vahel. Tõepoolest, ajutise määruse põhjenduses 142 märgitud põhjustel puuduvad tootmisharusiseste siirete puhul müügihinnad ja tootmisharusisese müügi puhul usaldusväärsed müügihinnad. Tootmisharusisese turu kasumlikkuse sisulist analüüsi ei olnud seega võimalik teha. Tootmiskuluga seoses tuletatakse meelde, et selle näitaja muutumist vabaturul analüüsiti, kuigi alusmäärusega ei ole seda konkreetselt ette nähtud. Tootmiskulu muutumist tootmisharusisesel turul ei analüüsitud samas põhjenduses märgitud põhjustel.

- (96) Eeltoodu põhjal on selgelt tõendatud, et kahju puudutav järeldus tehti kolmekordse analüüsi (tootmisharusisene ja vabaturg ning kumulatiivne analüüs) alusel, kasutades kõiki asjakohaseid andmeid. Väide, et õiglase ja objektiivse uurimise põhimõtet on rikutud, lükatakse tagasi.
- (97) Eeltoodu põhjal ja kuna selle küsimuse kohta muid märkusi ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendustes 120–123 kirjeldatud liidu tootmisharu olukorra hindamise meetodika.

### 3.4.2. Makromajanduslikud näitajad

#### 3.4.2.1. Tootmine, tootmisvõimsus ja tootmisvõimsuse rakendamine

- (98) Üks huvitatud isik osutas sellele, et liidu tootmisharu tähelepanu keskmesse tõusis vabaturu asemel tootmisharusisene turg ja et liidu tootmisharu on hakanud rohkem huvituma müümisest tootmisharusisesel turul, kus müüakse suurema lisaväärtusega tooteid.
- (99) Selle kohta märgitakse, et liidu tootmisharu ei otsusta iseseisvalt, kas keskenduda tootmisharusisele või vabaturule. Vastupidi, külmvaltsitud lehtterastoodete turgu juhib nõudlus, mitte pakkumine, nagu näitab liidu tootjate vaba tootmisvõimsus, ning liidu tootmisharu ei otsustanud keskenduda tootmisharusisele turule, vaid kaotas asjaomastest riikidest pärit dumpinguhinnaga impordi laialdase ja märkimisväärselt suurenenud kättesaadavuse tõttu turuosa ja müügiimahtu vabaturul. Tootmisharusisesel turul sellist probleemi ei olnud. Seepärast tuleb see väide tagasi lükata.
- (100) Sama huvitatud isik väitis, et tootmisvõimsuse rakendamise paranemine ei ole seotud tootmisvõimsuse vähenemisega, vaid pigem tootmismahu suurenemisega.
- (101) Selle kohta märgitakse, et kuigi tootmisvõimsuse rakendamise suurenemine ei ole seotud ainult tootmisvõimsuse vähenemisega, sest ka tootmismahu suurenemine, on tootmisvõimsuse vähenemine tootmisvõimsuse rakendamise suurenemise peamine põhjus. Kui vaadata absoluutarvusi, suurenes tootmismahu üksnes 337 348 tonni, samal ajal kui tootmisvõimsus vähenes 1 873 141 tonni. Eeltoodu põhjal tuli väide tagasi lükata.
- (102) Kuna muid märkusi ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendustes 124–126 esitatud järeldused.

#### 3.4.2.2. Müügiimaht ja turuosa

- (103) Venemaa eksportivad tootjad märkisid, et müügiimahtu vähenemist ei saa käsitada tõendina kahju kohta, sest see oli üldiselt kooskõlas vaatlusalusel perioodil toimunud tarbimise vähenemisega. Nad väitsid, et vähenemine oli seotud vaatlusaluse toote hinda alandanud ülemaailmsete toorainehindade langusega, kolmandatest riikidest pärit impordi mahu kasvuga alates 2012. aastast ja vaatlusaluse toote liidu tootmisharu poolse impordiga.
- (104) Selle kohta märgitakse kõigepealt, et müügi (– 14 %) ja tarbimise vähenemise (– 9 %) erinevust ei saa pidada ebaoluliseks. Peale selle ei saa ülemaailmsete toorainehindade langust käsitada müügiimahtu vähenemise tegeliku põhjusena, sest need elemendid, st toorainehinnad ja müügiimaht, ei ole otseselt seotud. Pealegi mõjutaks ülemaailmsete toorainehindade langus nii liidu tootmisharu kui ka impordi. Kolmandatest riikidest pärit impordi puhul tuleb seda suundumust analüüsida kogu vaatlusaluse perioodi ulatuses, mitte alates selle keskpaigast.

Sellega seoses märgitakse, et kolmandatest riikidest pärit import on vähenenud nii absoluut- (– 206 571 tonni) kui ka suhtarvudes (turuosa kahanemine 10,9 %-lt 9,1 %-le). Lisaks märgitakse liidu tootmisharu impordi kohta asjaomastest riikidest, et sellised ostud olid vaatlusalusel perioodil stabiilsed ja moodustasid alla 1 % liidu tootmisharu müügi kogukäibest. Eeltoodu põhjal tuli see väide tagasi lükata.

- (105) Samad isikud seadsid turuosaga seoses kahtluse alla komisjoni esialgse järelduse, et liidu tootmisharu turuosaga vähenemine (74,8 %-lt 70,8 %-le) viitas kahju olemasolule, samal ajal kui Indiast, Iraanist ja Ukrainast pärit impordi 5,4 % suurune turuosaga ei saanud kõrvaldada põhjuslikku seost väidetava kahju ja asjaomastest riikidest pärit impordi vahel.
- (106) Selle kohta tasub märkida, et nimetatud riikide turuosaga tuleks analüüsida kogu vaatlusaluse perioodi ulatuses, mitte konkreetsele üheaastasele ajavahemikule keskendudes. Sellest järeldub, et Indiast, Iraanist ja Ukrainast pärit impordi turuosaga suurenes vaatlusalusel perioodil 4 %-lt ainult 5,4 %-le, st vaid 1,4 protsendipunkti, samal ajal kui kolmandatest riikidest pärit koguimport vähenes asjaomastest riikidest pärit impordi kasuks 10,9 %-lt 9,1 %-le, nagu on mainitud eespool põhjenduses 105. Eeltoodust järeldub, et liidu tootmisharu turuosaga vähenemine ei ole eespool nimetatud riikide turuosaga rangelt võrreldav ja et seda vähenemist saab käsitleda kahjule viitavana. Eeltoodu põhjal tuli see väide tagasi lükata.
- (107) Kuna muid märkusi ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendustes 127–132 esitatud järeldused.

#### 3.4.2.3. Tööhõive, tööjõukulud ja tootlikkus

- (108) Üks huvitatud isik leidis, et tööjõu vähenemist ei tohiks seostada dumpinguhinnaga impordiga asjaomastest riikidest, vaid pigem seadmete moderniseerimisega, millega kaasnes paremate kutseoskustega töötajate palkamine ja sellest tulenev tööjõukulude kasv.
- (109) Selle kohta märgitakse, et seadmete moderniseerimise ja paremate kutseoskustega töötajate palkamise kohta esitatud väiteid ei toeta mitte ükski tõend ja need tuleks seetõttu tagasi lükata.
- (110) Teine huvitatud isik avaldas kahtlust tööhõive (– 10 %) ja tööjõukulude (+ 11 %) vastupidise suundumuse suhtes vaatlusalusel perioodil. Ta kahtles ka selles, kas see areng kehtis nii tootmisharusisese kui ka vabaturu kohta.
- (111) Sellega seoses viidatakse ajutise määruse põhjendusele 144, milles on sätestatud, et tööjõukulude kasv oli tõepoolest seotud tööjõu märkimisväärse kärpimisega, millega kaasnud lahkumishüvitiste maksmine suurendas tööjõukulusid täistööaja ekvivalendi kohta. Samuti märgitakse, et tööjõu vähenemine ei olnud seotud ainult vabaturu või tootmisharusisese turu töötajatega, vaid mõjutas pigem tööhõivet üldiselt, sest vaba- või tootmisharusisese turu jaoks mõeldud tooteid toodavad samad töötajad samade seadmetega. Eeltoodu põhjal tuli see väide tagasi lükata.
- (112) Kuna muid märkusi ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendustes 133 ja 134 esitatud järeldused.

#### 3.4.2.4. Laovarud, dumpingumarginaali suurus, kasv, hinnad, kasumlikkus, rahavood, investeeringud ja investeeringutasuvus

- (113) Kuna laovarude, dumpingumarginaali suuruse, kasvu, hindade, kasumlikkuse, rahavoogude, investeeringute ja investeeringutasuvuse kohta märkusi ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendustes 135–151 esitatud järeldused.



### 3.4.3. Järeldus kahju kohta

- (114) Mitu huvitatud isikut märkis, et kahjuanalüüs põhines ainult vabaturu näitajate negatiivsel arengul ja et sellise analüüsi järeldustest ei piisa tõendamaks, et kogu liidu tootmisharu kannatas olulist kahju.
- (115) Sellega seoses tuletatakse meelde, et nagu on märgitud põhjenduses 96, ei piirdunud komisjon konkreetselt vabaturu analüüsimisega, vaid analüüsis vajadust mööda ka liidu tootmisharu kui terviku ja konkreetselt tootmisharusisese turu majanduslikku olukorra arengut ning tegi selle kohta järeldusi.
- (116) Peale selle tuleb märkida, et järeldus, et tootmisharu kannatas olulist kahju, ei põhine üksnes vabaturu mikro- ja makromajanduslike näitajate negatiivsel arengul. Samal ajal kui teatavad mikro- ja makromajanduslikud näitajad on vabaturul tõesti negatiivselt arenenud, tõendavad ka muud, liidu tootmisharu üldise tulemuslikkusega seotud näitajad, nagu tööhõive, tööjõukulud täistööaja ekvivalendi kohta, investeeringud ja investeeringutasuvus, liidu tootmisharu olukorra halvenemist. Arvestades vabaturu ja tootmisharusisese turu suurust märgitakse, et liidu tootmisharu näitajate positiivne areng tootmisharusisesel turul (teatavate näitajate puhul) ei olnud piisav, et kaaluda üles vabaturu negatiivsed näitajad, nagu tõendab eespool nimetatud üldise tegevusega seotud näitajate negatiivne areng. Eeltoodut arvestades tuleb see väide tagasi lükata.
- (117) Lähtudes märkuste analüüsist, mille kokkuvõtte on esitatud eespool põhjendustes 73–115, kinnitatakse ajutise määruse põhjendustes 152–155 esitatud järeldused.

## 4. PÕHJUSLIK SEOS

- (118) Mitu huvitatud isikut väitis, et asjaomastest riikidest pärit dumpinguhinnaga impordi ei saa pidada kahju põhjuseks ja et muud tegurid kõrvaldasid põhjusliku seose. Mõned väited kordasid juba esialgses etapis esitatud väiteid ega sisaldanud uusi elemente. Uusi märkusi analüüsitakse allpool.

### 4.1. Euroopa majanduse taastumine

- (119) Üks huvitatud isik vaidlustas aeglase taastumisprotsessi olemasolu pärast 2012. aasta kriisi ja väitis, et import asjaomastest riikidest ei olnud takistanud liidu tootmisharul sellisest taastumisest kasu saada. Nad väitsid sisuliselt, et 2012. aasta kriisist taastumise ebaõnnestumine oli tingitud külmvaltsitud lehtterastoodete väidetavast jätkuvalt väikesest nõudlusest.
- (120) Kõigepealt tuleb märkida, et tarbimine suurenes 2012. aasta ja uurimisperioodi vahel 4,4 %, mida võib pidada aeglase taastumise märgiks, kuigi tarbimine ei saavutanud 2011. aasta taset. Asjaomastest riikidest pärit impordi kohta tasub märkida, et aeglase taastumise käigus kasvas nende turuosa 13,5 %-lt 2012. aastal 18,7 %-le 2013. aastal ja isegi 20,1 %-le uurimisperioodil. Eeltoodu põhjal tuleb see väide tagasi lükata.

### 4.2. Investeeringud, tootmisvõimsus ja tootmise kasv

- (121) Sama huvitatud isik väitis, et liidu tootmisharu oli teinud tahtmatult väärasid äriotsuseid, tehes 2011. ja 2012. aastal kulukaid investeeringuid ning suurendades 2011. aastal tootmisvõimsust.
- (122) Sellega seoses tuletatakse meelde, et käesoleva uurimise käigus tehtud analüüsis keskenduti liidu tootmisharu majandusliku olukorra arengule 2011. aastast kuni uurimisperioodini. Seepärast ei saa 2010.–2011. aastal toimunud tootmisvõimsuse kasvu pidada analüüsi käsitlusalassee kuuluvaks. Lisaks märgitakse, et väidet, et liidu tootmisharu tegi 2011. ja 2012. aastal kulukaid investeeringuid, ei tõenda mitte ükski asjaolu. Lõpuks märgitakse, et valimisse kaasatud liidu tootmisharu poolt vaatlusalusel perioodil tehtud investeeringud moodustasid alla 2,5 % nende netovarast ja koosnesid peamiselt asendamiseks ja ratsionaliseerimiseks tehtud investeeringutest. Arvestades investeeringute taset ja laadi ei saa neid pidada piisavalt tähtsaks, et need mõjutaksid liidu tootmisharu majandustulemusi. Seepärast tuli see väide tagasi lükata.

- (123) Pärast ajutiste meetmete võtmist ja uuesti pärast lõplike järelduste avalikustamist väitsid teatavad huvitatud isikud, et asjaomastest riikidest pärit impordi asemel tuleb kahju põhjuseks pidada liidu tootmisharu tootmismahu suurenemist tarbimise vähenemise ajal.
- (124) Sellega seoses tuletatakse meelde ja nagu on märgitud ajutise määruse põhjenduses 152, et liidu tootmisharu suurendas oma tootmismahu selleks, et rahuldada suurenenud tootmisharusisest nõudlust. Kuna liidu tootmisharu toodab peamiselt tellimuste alusel, nagu kinnitavad suhteliselt väikesed laovarud (vt ajutise määruse põhjendus 136), ei saa sellist suurenemist pidada kahju põhjuseks. Eeltoodu põhjal tuleb see väide tagasi lükata.

#### 4.3. Toorainehinnad

- (125) Mitu huvitatud isikut vaidlustas järeldused, milleni jõuti seoses toorainehindade languse mõjuga liidu tootmisharu küsitud hindadele. Nad väitsid esiteks, et impordihindade langus oli väiksem kui toorainehindade langus ja töid näiteks rauamaagi. Selle näiteks toonud isik viitas oma märkustes, et rauamaagi hind (renminbides tonni kohta) oli vaatlusalusel perioodil langenud 39 %. Teiseks väitsid nad, et ajutise määruse põhjendustes 171–175 esitatud komisjoni argumendid ei lükanud ümber väidet, et toorainehindade langus oli toonud kaasa uurimiseluse toote hindade languse, ning et komisjon ei olnud ülemaailmsele toorainehindade langusele piisavalt tähelepanu pööranud.
- (126) Sellega seoses tuletatakse kõigepealt meelde, et asjaomastest riikidest pärit impordi hind langes vaatlusalusel perioodil keskmiselt 20 %, st rohkem kui liidu tootmisharu tootmiskulud. Lisaks nähtub pärast rauamaagi kohta esitatud hinnateabe teisendamist renminbidesse eurodesse tonni kohta, et rauamaagi hind langes vaatlusalusel perioodil ainult ligikaudu 31 %. Kui eeldada konservatiivselt, et rauamaagi osakaal kuludest on asjaomastes riikides 35 %, võib toorainehinna langus põhjustada vaid vähem kui 11 % suuruse hinnalanguse, samal ajal kui asjaomastest riikidest pärit impordi hinnad langesid 20 %, nagu eespool selgitatud.
- (127) Teise väite kohta tasub märkida, et komisjon ei välistanud, et toorainehindade langus mõjutas vaatlusalusel perioodil uurimiseluse toote hindu. Ta väitis siiski, et uurimiseluse toote hind liidus ei järginud ühtset ülemaailmset hinnasuundumust, mis kajastab eelkõige toorainehindade arengut. Peale selle analüüsis komisjon muid hindu mõjutavaid tegureid, nagu piirkondlikud erinevused ja liigne tootmisvõimsus. Ta märkis ka, et kui vaatlusaluse toote hind ei oleks langenud rohkem kui toorainehinnad, oleksid konkurentsitingimused turul jäänud õiglaseks ning liidu tootmisharu oleks kulude vähenemisest kasu saanud ja jälle kasumlikkuse saavutanud. Eeltoodu põhjal tuleb need väited tagasi lükata.
- (128) Teatavad eksportivad tootjad pöördusid lõplike järelduste avalikustamise järel esitatud märkustes selle küsimuse juurde tagasi. Uusi argumente siiski ei esitatud.

#### 4.4. Liidu tootmisharu import

- (129) Üks huvitatud isik väitis, et komisjon ei pööranud põhjusliku seose hindamisel piisavalt tähelepanu vaatlusaluse toote liidu tootmisharu poolsele impordile, mistõttu on põhjusliku seose hinnang puudulik ja ebatäpne.
- (130) Nagu on märgitud eespool põhjenduses 104, oli liidu tootmisharu import asjaomastest riikidest vaatlusalusel perioodil stabiilne ja moodustas alla 1 % liidu tootmisharu müügi kogukäibest. Lisaks ja nagu on osutatud ajutise määruse põhjenduses 191, tegid neid oste kaubanduslikud tütarettevõtjad, kes said osta külmvaltsitud lehtterastooteid eri allikatest. Neil kaubanduslikel tütarettevõtjatel on oma kaubandussidemete säilitamiseks stiimul pakkuda võimalikult odavat materjali. Arvestades asjaomaste mahtude väiksust ja asjaolu, et need ei ole vaatlusalusel perioodil suurenenud, leitakse, et asjaomastest riikidest pärit impordi on piisavalt arvesse võetud. Seepärast tuleb see väide tagasi lükata.

- (131) Teatavad eksportivad tootjad pöördusid pärast lõplike järelduste avalikustamist esitatud märkustes selle küsimuse juurde tagasi ning väitsid, et komisjon oli arvnäitajad ümbermõtestanud eesmärgiga õigustada kahju kohta tehtud järeldust, hinnates ümber impordi osakaalu kogumüügist. Komisjon ei mõtestanud tegelikult arvnäitajaid ümber, vaid kasutas pigem täpsemat näitajat (alla 1 %) kui ajutises määruses sätestatud laiem vahemik (0–5 %).

#### 4.5. Teatavate terasetoodetega kauplemist käsitleva varem kehtinud lepingu olemasolu Venemaa ja liidu vahel

- (132) Samad huvitatud isikud kordasid nii pärast esialgsete järelduste avalikustamist kui ka pärast lõplike järelduste avalikustamist väidet, et Venemaa import jäi Venemaa ja liidu vahel varem kehtinud teatavate terasetoodetega kauplemist käsitlevas lepingus kehtestatud mittekahjustavate kvootide piiresse. Eelkõige ei nõustunud ta järeldusega, et kvoodid on „liiga suured“, ja märkis, et käesoleva uurimise käigus kohaldatud toote määratlus ja „muude lehtvaltstoodete“ kategooria (määratletud lepingutes) kattusid märkimisväärselt.
- (133) Sellega seoses tuletatakse meelde, et nimetatud leping kaotas kehtivuse enne uurimisperioodi, st 22. augustil 2012, kui Venemaa Föderatsioon sai Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) liikmeks. Peale selle märgitakse, et leping ei sisaldanud sätteid impordikvootide indekseerimise kohta vastavalt nõudluse/tarbimise tegelikule aastasele arengule. Teisisõnu ei kaasnenud turu kahanemisega kvootide vastavat kohandamist. Veelgi enam, nimetatud lepingu artiklis 10 oli ette nähtud, et iga-aastaselt pikendamisel tuleks iga tooterühma koguseid 2,5 % suurendada. Seepärast ei ole üllatav, et lepingu kehtivusajal ei saadud käesoleva uurimisega hõlmatud tooteid sisaldava tooterühma kvote kordagi täis.
- (134) Eeltoodut arvestades näib, et selliste aastaste lepingute lisades nimetatud kvoodid ei vastanud turu tegelikule olukorrale ja tarbimise arengule, kuna kvote korrigeeriti tarbimise/nõudluse arengut arvestamata automaatselt suuremaks. Kuna kvote ei saadud lepingu kehtivusajal kordagi täis, võib järeldada, et need olid tõepoolest „liiga suured“ mitte üksnes lepingute kehtivusajal, vaid ka võrreldes tarbimise arenguga vaatlusalusel perioodil. Seepärast ei ole mõtet võrrelda nende 22. augustil 2012 kehtivuse kaotanud kvootide ja Venemaalt pärit impordi taset vaatlusalusel perioodil. See väide tuleb seepärast tagasi lükata.
- (135) Käesolevas uurimises vaadeldavate toodete määratluse ja „muude lehtvaltstoodete“ määratluse väidetavat kattuvust uuriti lähemalt. Esiteks ilmnis, et käesolevas uurimises vaadeldavate toodete määratlus hõlmab ka „legeeritud külmvalts- ja pinnatud teraslehtede“ tooterühma. Teiseks ilmnis, et 42 TARICi koodist, mida leping eespool nimetatud tooterühmade puhul hõlmas, kattuvad ajutises määruses nimetatud koodidega täielikult vaid seitse (7209 16 90 00, 7209 17 90 00, 7209 18 91 00, 7209 26 90 00, 7209 27 90 00, 7209 28 90 00 ja 7225 50 80 00). Seega on lepingu lisas nimetatud 35 TARICi koodi käesolevas uurimises vaadeldavate toodete määratlusest välja jäetud. Teisest küljest ei hõlmanud nimetatud leping ligikaudu kümnet käesoleva uurimisega hõlmatud TARICi koodi. Eeltoodust nähtub, et väidetavat kattuvust ei toeta faktilised tõendid ja sellised väited tuleb tagasi lükata.

#### 4.6. Liidu tootmisharu liigne tootmisvõimsus

- (136) Teine huvitatud isik väitis, et liidu tootmisharule avaldas olulist mõju selle liigne tootmisvõimsus, mis põhjustas ülepakkumist, kulude kasvu ja kasumi vähenemist ning takistas ka lisainvesteeringute tegemist. Ta märkis ka, et impordi puudumise korral oleks tootmisvõimsuse rakendusaste olnud vaid üle 72 %.
- (137) Kõigepealt meenutatakse, et liidu tootmisharu vähendas oma tootmisvõimsust vaatlusalusel perioodil 3 %, et kohaneda muutuva ülemaailmse turuolukorraga. Kuigi liidu tootmisharu poolt vaatlusalusel perioodil saavutatud tootmisvõimsuse rakendusastet ei saa pidada rahuldavaks ja ei eitata, et tootmisvõimsuse madal rakendusaste võib tootmisharu tulemuslikkust mõjutada, märgitakse, et 2011. aastal, kui liidu tootmisharu installeeritud tootmisvõimsus oli suurem ja tootmisvõimsuse rakendamine väiksem kui uurimisperioodil, oli liidu tootmisharu veel kasumlik. Seepärast ja arvestades tootmisvõimsuse rakendamise paranemist seoses tootmisvõimsuse vähendamisega järeldatakse, et tootmisvõimsuse rakendusastet ei saa pidada põhjuslikku seost kõrvaldavaks elemendiks. Eeltoodu põhjal tuleb see väide tagasi lükata.

#### 4.7. Import kolmandatest riikidest

- (138) Mitu isikut väitis, et komisjon ei olnud kolmandatest riikidest pärit impordi mõju nõuetekohaselt hinnanud. Nad väitsid, et nende impordi tase oli lähedane Venemaalt impordi tasemele ning et import Iraanist ja Ukrainast toimus madalamate hindadega kui Venemaalt ja Hiinast. Peale selle ja nagu on osutatud põhjenduses 105, väitis üks huvitatud isik, et Ukrainast, Indiast ja Iraanist pärit impordi, mille turuosa oli vaatlusalusel perioodil 5,4 %, ei olnud liidu tootmisharu turuosa vähenemist silmas pidades nõuetekohaselt hinnatud.
- (139) Selle kohta märgitakse kõigepealt, et nagu põhjenduses 104 osutatud, on kolmandatest riikidest pärit impordi turuosa vaatlusalusel perioodil kahanenud 10,9 %-lt 9,1 %-le (854 281 tonnilt 647 710 tonnile), samal ajal kui ainult Venemaalt pärit impordi turuosa on suurenenud 5,9 %-lt 9,8 %-le (466 165 tonnilt 697 661 tonnile). Eeltoodust nähtub, et Venemaalt ja teistest kolmandatest riikidest pärit impordi iseloomustab vastupidine suundumus. Samuti märgitakse, et käesoleva uurimise raames on Venemaalt pärit impordi hinnatud kumulatiivselt Hiinast pärit impordiga ja et asjaomaste riikide turuosa on kasvanud 14,3 %-lt 2011. aastal 20,1 %-le uurimisperioodil.
- (140) Teiseks, kuigi ei eitata, et import Iraanist ja Ukrainast toimus tõesti asjaomaste riikide keskmisest hinnast madalama keskmise hinnaga, märgitakse, et sellise impordi keskmine hind lõi asjaomastest riikidest pärit impordi hindu kogu vaatlusalusel perioodil alla ja et nende hinnakäitumine ei muutunud sellel perioodil märkimisväärselt. Kuna nende turuosa suurenes vaid veidi (2,9 %-lt 3,4 %-le), on ebatõenäoline, et see import kõrvaldaks põhjusliku seose.
- (141) Kolmandaks ja nagu põhjenduses 106 osutatud, tuleks Ukraina, India ja Iraani turuosa analüüsida kogu vaatlusaluse perioodi ulatuses, mitte konkreetsele üheaastasele ajavahemikule keskendudes. Sellest järeldub, et Indiast, Iraanist ja Ukrainast pärit impordi turuosa on vaatlusalusel perioodil tõesti veidi kasvanud (4 %-lt 5,4 %-le), samal ajal kui teistest kolmandatest riikidest (sh eespool nimetatud riigid) pärit import on üldiselt vähenenud 10,9 %-lt 9,1 %-le. Eeltoodust nähtub, et liidu tootmisharu turuosa vähenemist (– 4 %) ei saa võrrelda ainult eespool nimetatud riikide turuosaga uurimisperioodil ja et turuosa suurenemist ei saa pidada piisavalt märkimisväärselt, et see kõrvaldaks põhjusliku seose.
- (142) Pärast lõplike järelduste avalikustamist väitsid teatavad eksportivad tootjad, et absoluutarvudel põhineva hinnangu kohaselt oli kõikidest kolmandatest riikidest pärit import võrreldav Venemaalt pärit impordiga ning neid tuleks pidada võrdselt kahjustavaks. Selle kohta märgitakse kõigepealt, et nagu ajutise määruse põhjendustes 107 kuni 111 osutatud, olid Venemaa ja Hiina impordi kumulatiivse hindamise tingimused täidetud. Seepärast ei tuleks Venemaa impordi analüüsida eraldi. Teiseks märgitakse ka, et kuigi impordi analüüs peaks tõepoolest põhinema absoluutarvudel, tuleks analüüsida ka nende absoluutarvude arengut. Selle kohta märgitakse vastavalt eeltoodule, et kõikidest kolmandatest riikidest pärit import vähenes vaatlusalusel perioodil 206 571 tonni, samas kui Venemaalt pärit import suurenes 231 496 tonni. Vaatlusalustest riikidest pärit import järgis kumulatiivselt hinnatuna samasugust suundumust ja suurenes 312 224 tonni. Nagu eespool märgitud, oli kõikidest kolmandatest riikidest pärit import vaatlusalusel perioodil palju väiksem kui vaatlusalustest riikidest pärit import. Neid riike iseloomustas ka Venemaa impordi ja vaatlusalustest riikidest pärit impordiga vastupidine suundumus. Selle põhjal kinnitatakse, et kolmandatest riikidest pärit impordi hinnati nõuetekohaselt, võttes arvesse nende mahu, hinna ja turuosa suundumusi. Seepärast lükati see väide tagasi.

#### 4.8. Järeldus põhjusliku seose kohta

- (143) Eeltoodu põhjal ja kuna muid märkusi ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendustes 202–204 esitatud järeldused.

### 5. LIIDU HUVID

#### 5.1. Liidu tootmisharu huvid

- (144) Kuna liidu tootmisharu huvide kohta märkusi ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjenduses 209 tehtud järeldus.

## 5.2. Importijate ja kasutajate huvid

- (145) Pärast esialgsete järelduste avalikustamist väitsid mitu isikut, et dumpinguvastaste meetmete kehtestamine asjaomaste riikide suhtes ei oleks liidu huvides. See väide esitati uuesti pärast lõplike järelduste avalikustamist. Nad väitsid, et dumpinguvastased meetmed oleksid vastuolus väiksemate kasutajate huvidega, kuna neil on konkurentsivõime (liidu tootjad tõstavad hindu) ja liidu tootjad ei tooda teatavaid külmvaltsitud lehtterastooteid.
- (146) Neid väiteid käsitleti juba ajutise määruse põhjendustes 220–223, kuid pärast esialgsete järelduste avalikustamist ega pärast lõplike järelduste avalikustamist ei esitatud nende kohta olulist lisateavet. Väide lükatakse seega tagasi.

## 5.3. Muud väited

- (147) Mõned isikud väitsid, et komisjon eelistas liidu tootjaid ja püüdis iga hinna eest dumpingut leida.
- (148) Seda väidet täpsemalt ei põhjendatud. Komisjon rõhutab, et uurimisel järgitakse kehtivat õigusraamistikku, järgides rangeimaid erapooletuse ja läbipaistvuse standardeid.
- (149) Mõne isiku väitel näitab uurimisaluse toote liidu tootjate poolne import, et nad ei suuda liidu nõudlust rahuldada.
- (150) Nagu ka ajutise määruse põhjenduses 191 märgitud, kuuluvad paljud liidu tootjad integreeritud terasekontsernidesse, millel on sõltumatud kaubanduslikud tütarettevõttjad. Need kauplejad võivad osta tooteid, kust nad soovivad, sealhulgas asjaomastest riikidest. Tuleb taas toonitada, et need ostud moodustasid alla 1 % kaebuse esitajate müügist. Toimiku kohaselt toimus see import enesekaitseks ja kaubandussidemete säilitamiseks, mitte seetõttu, et liidu tootjad ei suutnud nõudlust rahuldada.

## 5.4. Järeldus liidu huvide kohta

- (151) Kuna liidu huvide kohta muid märkusi ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendustes 229–232 tehtud järeldused.

# 6. LÕPLIKUD DUMPINGUVASTASED MEETMED

## 6.1. Kahju kõrvaldamist võimaldav tase

- (152) Pärast esialgsete järelduste avalikustamist esitas mitu isikut märkusi 5 % suuruse sihtkasumi kohta, mida kasutati turuhinnast madalama hinnaga müügi esialgseks arutamiseks, nagu on selgitatud ajutise määruse põhjendustes 237–238. Üks huvitatud isik väitis, et sektori kasum ei oleks olnud üle 5 %, samal ajal kui üks teine huvitatud isik väitis, et 5 % suurune sihtkasum oli liiga suur. Need väited ei olnud põhjendatud.
- (153) Eurofer leidis, et 5 % suurune sihtkasum oli ilmselgelt liiga väike. Esiteks lükkas ta viite elektrotehnilisest räniterasest suundorienteeritud struktuuriga lehtvaltsitud toodete sihtkasumile tagasi seetõttu, et muu hulgas erinesid nimetatud toodetega seotud teadus- ja arendustegevus, turud ja terase laad. Teiseks väitis Eurofer, et kättesaadavad ja kontrollitavad tõendid 2009. aasta eelsest ajast näitavad, et kasutada tuleks sihtkasumit, mis on vähemalt 10 %. Seda väites tugines Eurofer osaliselt nende kaebuse esitanud tootjate teabele, kes olid valimisse kaasatud ja esitanud komisjoni palvel muu hulgas 2005.–2008. aasta kasumlikkuse andmed, ja osaliselt teatavate teiste liidu tootjate saavutatud kasumlikkusele sellel ajavahemikul. Eurofer lisas, et sihtkasumit ei tohiks arvutada aastate põhjal, mida mõjutas kas majanduskriis või dumpinguhinnaga import asjaomastest riikidest. Kolmandaks väitis Eurofer, et sihtkasumit tuleks kohandada, võttes arvesse uurimisperiodijärgset importi ja asjaomasest impordist põhjustatud pidevat ebaõiglast hindade alanemist. Ta märkis veel, et liidu institutsioonid on dumpinguhinnaga impordi tekitatud kahju korvamiseks ka varem tavapärasest suuremale kasumile tuginenud <sup>(1)</sup>.

<sup>(1)</sup> Komisjoni 5. novembri 1990. aasta määrus (EMÜ) nr 3262/90, millega kehtestatakse ajutine dumpinguvastane tollimaks Jaapanist, Korea Vabariigist ja Hongkongist pärit kassetides sisalduvate helilintide impordi suhtes (EÜT L 313, 13.11.1990, lk 5).

- (154) Neid märkusi analüüsiti nõuetekohaselt. Kõigepealt tuleks meenutada, et nagu ajutise määruse põhjenduses 236 selgitatud, tehti uurimise käigus kindlaks, et import asjaomastest riikidest toimus kogu vaatlusalusel perioodil märkimisväärses mahus, millel oli negatiivne mõju muu hulgas liidu tootmisharu kasumlikkusele. Seetõttu ei sobi ükski vaatlusaluse perioodi aasta näitama, kui suurt kasumit võiks tavapärastes konkurentsitingimustes mõistlikuks pidada. Kuna ainus märkus, mis selle kohta esialgses etapis saadi, ei olnud piisavalt põhjendatud, otsustas komisjon sihtkasumi esialgu arvutada muid terastooteid käsitletud uurimiste tulemuste põhjal. Pärast ajutiste meetmete kehtestamist on komisjon seda küsimust siiski täiendavalt uurinud ja mitte üksnes pärast avalikustamist saadud märkuste põhjal, vaid ka selle kohta rohkem teavet küsides ja analüüsides.
- (155) Nagu juba eespool põhjenduses 8 osutatud, palus komisjon pärast ajutiste meetmete kehtestamist valimisse kaasatud liidu tootjatel esitada 2005.–2010. aastal liidu turul müüdüd samasuguse toote kasumlikkuse andmed (sama teave 2011. aasta kuni uurimisperioodi kohta oli juba esitatud algsetes küsimustikule esitatud vastustes). See teave saadi ja seda kontrolliti nõuetekohaselt. 2005.–2008. aasta kaalutud keskmine kasumlikkus, mida sai selle põhjal iga nimetatud aasta kohta arvutada, jäi vahemikku 9–15 %. 2005.–2008. aasta näisid olevat sihtkasumi arvutamiseks tüüpilised, kuna neid ei mõjutanud majanduskriis, mis mõjutas tugevasti sektorit alates 2009. aastast, ega iseloomustanud erakordselt soodsad turutingimused. Lisaks osutas nende aastate impordimaht asjaomastest ja muudest riikidest tihedale konkurentsile.
- (156) Seega leiab komisjon eeltoodu põhjal, et tootmisharu kasumimarginaal ajaliselt lähimal tüüpilisel aastal, st 2008. aastal, sobib sihtkasumi kinnitamiseks paremini kui esialgu kasutatud 5 % suurune sihtkasum. See kaalutud keskmine kasumimarginaal on 9,9 % ja turuhinnast madalama hinnaga müügi arvutusi on vastavalt kohandatud. Kuna see marginaal põhineb vaatlusaluse toote tegeliku kasumlikkuse andmetel, on tegemist parima selleks otstarbeks kättesaadava teabega.
- (157) Teatavad eksportivad tootjad käsitlesid kahju kõrvaldamist võimaldava taseme kindlaksmääramiseks kasutatud kahjumarginaalide küsimust uuesti pärast lõplike järelduste avalikustamist esitatud märkustes. EFMA kohtuotsuse<sup>(1)</sup> punktis 60 märgiti: „On oluline, et [kasutatav kasumimarginaal] kõnealuse kahju kõrvaldamiseks vajaliku sihthinna arvutamisel piirduks kasumimarginaaliga, mille saavutamist võib ühenduse tootmisharu põhjendatult eeldada tavapärastes konkurentsitingimustes, kus puudub dumpinguhinnaga import“. Peale selle märgiti, et 2011. aastal saadud kasum kujutab endast dumpinguhinnaga impordi puudumisel usaldusväärset kasumimarginaali. Pidades silmas, et alates 2009. aastast kuni uurimisperioodini registreeritud andmed olid madala ja dumpinguhinnaga impordi olulise koguse ning terasesektorit ka 2010. ja 2011. aastal mõjutanud 2009. aasta finantskriisi tõttu selgelt asjakohatud, oli ilmne, et komisjonil oli põhjendatud alus minna kõige hiljutisema tüüpilise aasta kindlakstegemiseks ajas tagasi (kui andmed olid kättesaadavad) ning et seetõttu tuleks uurida ajavahemikku 2005–2008. Kättesaadavate andmete põhjal järeldati, et eespool esitatud põhjustel oli kõige asjakohasem 2008. aasta. Väide, et see kujutab endast valikulisust, on alusetu, kuna 2008. aasta ei olnud mingil juhul suurima kasumiga aasta ajavahemikul 2005–2008. 2008. aasta valiti seetõttu, et tegemist oli kõige hiljutisema aastaga, mida iseloomustasid tavapärased konkurentsitingimused. Liidu turuhindade, impordiantmete ja liidu tarbimise uurimine tõendas tõepoolest tavapärase konkurentsipõhise turuolukorra olemasolu.
- (158) Seepärast on kahju kõrvaldamist võimaldava taseme jaoks tavapärase kasumi kindlaksmääramiseks kasutatud meetod täielikult kooskõlas EFMA kohtuotsusega ja see väide lükkati tagasi.
- (159) Samade eksportivate tootjate väitel jättis komisjon, nagu on märgitud eespool põhjenduses 122, liidu tootmisharu olukorra analüüsis arvestamata 2010. aasta sündmused põhjendusega, et need toimusid enne analüüsiperioodi, kuid sihtkasumi kindlaksmääramisel tugines komisjon 2008. aastale. Selle kohta märgitakse, et kuigi liidu tootmisharu olukorra analüüsimisel vaadeldud periood piirdus ajavahemikuga alates 2011. aastast kuni uurimisperioodini, nagu sätestatud ajutise määruse põhjenduses 20, puudusid õiguslikud piirangud, mis oleksid takistanud komisjonil kasutada mõistliku sihtkasumi kindlaksmääramiseks muid perioode väljaspool vaatlusalust perioodi, kui valitud periood on dumpinguhinnaga impordi puudumisel saavutatava kasumitaseme poolest tüüpiline. Seda selgitatakse nõuetekohaselt eespool põhjenduses 157. Seepärast tuleb see väide tagasi lükata.

<sup>(1)</sup> Kohtuasi T-210/95: European Fertilizer Manufacturer's Association (EFMA) vs. nõukogu, EKL 1999, lk II-3291.

- (160) Samad isikud väidavad, et „muude kahjunäitajate“ puudumisel 2005.–2008. aasta kohta ei saanud huvitatud isikud esitada sihtkasumi taseme asjakohasust puudutavaid sisulisi märkusi. Selle kohta märgitakse, et kõige hiljutisema tavapäraste turutingimustega aasta kindlaksmääramine ja liidu tootmisharu olukorra hindamine vaatlusalusel perioodil on kaks eraldi ülesannet, mille puhul komisjon ei vaja ja/või analüüsi sama andmekogumit. „Muud kahjunäitajad“ ei ole asjakohased selle kindlaksmääramisel, kas teataval aastal valitsesid tavapärased turutingimused. Seepärast lükati see väide tagasi.
- (161) Teatavad eksportivad tootjad väitsid, et 2008. aasta kasumlikkuse andmeid ei oleks tohtinud kasutada, sest ajavahemik alates 2011. aastast kuni uurimisperioodini ei hõlma seda aastat. Ometigi on eelnimetatud EFMA kohtuotsusest ilmne, et sihtkasumi kindlaksmääramiseks ei sobi ükski vaatlusaluse perioodiga hõlmatud aasta. Kuna komisjon ei saanud esialgses etapis kasutada tootmisharu usaldusväärseid, kontrollitud ja kasutatavaid kasumlikkuse andmeid, tugines ta muude uurimiste raames kasutatud kasumimääradele. Kuna komisjon sai pärast esialgsete järelduste avalikustamist siiski täiendada kasumlikkuse andmed, mida ta kontrollis ja mis näitasid, kui suurt kasumit võiks tavapärastes konkurentsitingimustes pidada selles sektoris mõistlikuks, on asjakohasem kasutada sellist kasumit kui erinevate turuolukordade (tooted, konkurentsitingimused) mõjutatud näitajat, isegi kui see näitaja on uuem. Seepärast lükati see väide tagasi.
- (162) Üks Venemaa eksportiv tooja märkis, et nende tooteliikide puhul, mida seotud importijad liidu turule toomisel töötlesid, ei olnud turuhinnast madalama hinnaga müümise marginaali arvatud. Kuna sellise müügi hõlmamiseks olid andmed olemas, kiideti see väide heaks ning hinna allalöömise ja turuhinnast madalama hinnaga müümise marginaale on vastavalt ajakohastatud.
- (163) Sama Venemaa eksportiv tootja väitis, et turuhinnast madalama hinnaga müügi taseme kindlakstegemine on ebatäpne. Ta märkis, et turuhinnast madalama hinnaga müügi arvutustes kasutatud liidu tootmisharu tootmiskulude väärtused on mõne tooteliigi puhul väga suured, kui võrrelda peaaegu identsete tooteliikidega, ja komisjon peaks need arvestamata jätma või realistlikule tasemele kohandama. Ta märkis ka, et kuigi Hiinast pärit impordi keskmised CIF-eksportihinnad on 3 % kõrgemad, on Venemaa eksportijate turuhinnast madalama hinnaga müügi marginaal kaks korda suurem. Lõpuks märkis ta, et liidu tootmisharu võrreldavate toodete müügi maht moodustas vaid 6,4 % tootmisharu ekspordi kogumahust.
- (164) Komisjon tegi pärast ülekontrollimist siiski kindlaks, et liidu tootmisharu tootmiskulude andmed olid täpsed. CIF-väärtuse ja turuhinnast madalama hinnaga müügi marginaali erinevuse kohta märgitakse, et selline võrdlus on liiga lihtsustatud ega võta arvesse liidu või eksportiva tootja tooteliikide võimalikke hinna- ja kuluerinevusi. Veel märgitakse, et alusmääruses ei ole ette nähtud eksporditud mahu ja liidu tootmisharu poolt müüdüd samasuguste toodete vastava mahu võrdlemiseks ühtki künnist. Pärast põhjenduses 162 osutatud väite arvessevõtmist moodustas liidu tootmisharu poolt müüdüd võrreldavate toodete maht 10 % tema ekspordi kogumahust. Selle kohta märgitakse ka, et üle 90 % selle konkreetse eksportiva tootja poolt liitu eksporditud toodetest on võrreldavad asjaomase liidu tootega. Eeltoodu põhjal tuleb see väide tagasi lükata.
- (165) Mitu eksportivat tootjat ei nõustunud sellega, et komisjon kohaldas kahju arvutamiseks artikli 2 lõiget 9, väites, et artikli 2 lõige 9 kuulub alusmääruse dumpingusätete hulka ja seda ei saa kasutada kahju arvutamiseks analoogia alusel. Nad väitsid, et vaba ringluse hind peaks põhinema tegelikul hinnal, mida küsivad seotud liidu importijad esimestelt sõltumatutelt liidu klientidelt.
- (166) Kahjumarginaali arvutamise eesmärk on teha kindlaks, kas dumpinguhindadega impordi ekspordihinnale (dumpingumarginaalil põhinevast) madalama tollimaksumäära kehtestamine oleks dumpinguhindadega impordi tekitatud kahju kõrvaldamiseks piisav. Hinnang peaks lähtuma ekspordihinnast liidu tollipiiril, mille taset peetakse võrreldavaks liidu tootmisharu tehasehinnaga. Seotud importijate kaudu toimuva ekspordimüügi puhul arvutatakse ekspordihind, analoogselt dumpingumarginaali arvutamisel kasutatava meetodiga, esimestele sõltumatutele klientidele edasimüügi hinna alusel, mida on kohandatud alusmääruse artikli 2 lõike 9 alusel. Kuna ekspordihind on kahjumarginaali arvutamise vältimatu element, ja kuna nimetatud artikkel on ainus alusmääruse artikkel, milles antakse juhtnõore ekspordihinna arvutamiseks, on selle artikli kasutamine analoogia põhjal õigustatud.

- (167) Lisaks leitakse, et selle huvitatud isiku pooldatav meetod põhjustaks tema ja teiste valimisse kaasatud eksportivate tootjate (kes müüvad sõltumatutele importijatele) marginaalide arvutamisel ebavõrdset kohtlemist. Muude valimisse kaasatud eksportivate tootjate puhul kasutatud meetodid põhinesid CIF-taseme ekspordihinnal, mis loomulikult välistab liidu müügi-, üld- ja halduskulud ja kasumi, mis tuleneb tollivormistustaseme edasimüügist liidus. Komisjon arvab, et hindade allalöömise ja turuhinnast madalama hinnaga müügi arvutuste jaoks asjakohase impordihinna kehtestamist ei peaks mõjutama see, kas eksport liitu toimub seotud või sõltumatutele ettevõtjatele. Meetodid, mida komisjon kasutas, tagavad, et mõlemal juhul kindlustatakse võrdne kohtlemine.
- (168) Seepärast järeldas komisjon, et kasutatud lähenemisviis oli täpne, ning lükkas need väited tagasi.
- (169) Pärast lõplike järelduste avalikustamist väitis üks huvitatud isik, et müügi-, üld- ja halduskulude ning müügihinnast saadud kasumi mahaarvamise tõttu ei saa turuhinnast madalama müügi marginaali ja dumpingumarginaali enam nõuetekohaselt võrrelda, sest valemis kordaja (st CIF-hind) ei ole enam sama. See väide lükkati tagasi, kuna müügi-, üld- ja halduskulude ning kasumi mahaarvamine mõjutas üksnes valemi lugejat, mitte nimetajat.
- (170) Pärast lõplike järelduste avalikustamist väitsid teatavad huvitatud isikud ka, et müügi-, üld- ja halduskulude ning kasumi mahaarvamine moonutas väiksema tollimaksu reegli mõju. Kuna dumpingumarginaali arvutamiseks kasutati sarnast meetodikat, on selge, et väiksema tollimaksu reeglit ei ole moonutatud. Seepärast lükkati see väide tagasi.
- (171) Üks huvitatud isik märkis, et käesoleval juhul ei ole nn väiksema tollimaksu reegel liidu tootmisharule tekitatava kahju kõrvaldamiseks piisav, sest sel ajal kui liidu tootmisharu tootmiskulud jäid pärast uurimisperioodi stabiilseks, langesid Venemaalt ja Hiinast pärit impordi hinnad 2015. aasta aprillist detsembrini vastavalt 19 % ja 22 %. Selle põhjal väitis ta, et ajutise dumpinguvastase tollimaksu vastav tase (26,2 % ja 16 %) ei olnud piisav, sest nimetatud hinnalanguse tõttu kadus tollimaksu mõju suures osas või täielikult. Nende hinnalanguste tulemusel said asjaomaste riikide tootjad oma ekspordimahtu liitu märkimisväärselt suurendada. Ta viitas lisaks nõukogu määruse (EÜ) nr 437/2004<sup>(1)</sup> põhjendusele 26, mille kohaselt komisjon leidis, et piirduda tuleks uurimisperioodi järeldustega, välja arvatud juhtudel, kui uute asjaolude mõju on tõendatavalt ilmne, vaieldamatu, püsiv, manipuleerimatu ja ei tulene huvitatud osaliste tahtlikust tegevusest.
- (172) See väide tuleb tagasi lükata. Ühest küljest ei kinnitanud faktilised tõendid väidet, et liidu tootmisharu tootmiskulud jäid stabiilseks. Teisest küljest, kuigi asjaomastest riikidest pärit impordi hind on alates uurimisperioodi lõpust tõesti märkimisväärselt langenud, on mitmeid märke sellest, et 2016. aasta teises kvartalis hakkavad impordihinnad jälle tõusma. Seega ei näi müügihinna langus olevat püsiv ja oleks ennatlik seda sellisena käsitada.
- (173) Kuna koostöövalmidus oli suur, arvutati valimisse kaasamata koostööd tegevate HRV eksportivate tootjate suhtes kohaldatav lõplik kahjumarginaal kahe valimisse kaasatud eksportiva tootja keskmisena. Koostööst keeldunud HRV eksportivate tootjate suhtes kohaldatav lõplik kahjumarginaal määrati kahe koostööd tegeva äriühingu kõrgeima marginaali tasemel.
- (174) Venemaa puhul määrati koostööst keeldunud eksportivate tootjate suhtes kohaldatav lõplik kahjumarginaal koostööd tegevate eksportivate tootjate tüüpilise tooteliigi kahjumarginaali põhjal. Seda marginaali kohaldatakse äriühingu PJSC Novolipetsk Steel suhtes, sest tema koostööst keeldumine, mida on selgitatud eespool dumpingut käsitlevas osas, oli seotud ka tema ekspordihinna ja seega tema kahjumarginaaliga.
- (175) Võttes arvesse eespool põhjendustes 152–172 mainitud asjaolusid, on lõplikud kahju- ja dumpingumarginaalid, väljendatuna protsentides CIF-hinnast liidu piiril enne tollimaksude tasumist, järgmised. Esitatud on ka lõplikud tollimaksumäärad.

<sup>(1)</sup> Nõukogu 8. märtsi 2004. aasta määrus (EÜ) nr 437/2004, millega kehtestatakse Norrast ja Fääri saartelt pärineva suure teraspea-lõhe impordi suhtes lõplikud dumpinguvastased tollimaksud ja nõutakse lõplikult sisse kõnealuse impordi suhtes kehtestatud ajutine tollimaks (ELT L 72, 11.3.2004, lk 23).



Tabel 4

**Lõplikud marginaalid ja tollimaksumäärad**

Hiina eksportivad tootjad	Lõplik dumpingumarginaal (%)	Lõplik kahjumarginaal (%)	Lõplik tollimaksumäär (%)
Angang Group	59,2	19,7	19,7
Shougang Group	52,7	22,1	22,1
Muud koostööd tegevad äriühingud	56,9	20,5	20,5
Kõik muud äriühingud	59,2	22,1	22,1
Venemaa eksportivad tootjad			
Magnitogorsk Iron & Steel Works OJSC	18,7	26,4	18,7
PAO Severstal	35,9	34,0	34,0
PJSC Novolipetsk Steel	38,9	36,1	36,1
Kõik muud äriühingud	38,9	36,1	36,1

- (176) Pärast lõplike järelduste avalikustamist eksportival tootjalt saadud märkuste järel ümardati eeltoodud kahjumarginaalid vajaduse korral allapoole lähima kümnendikkohani.
- (177) Käesoleva määrusega äriühingute suhtes kehtestatavad individuaalsed dumpinguvastase tollimaksu määrad kehtestati käesoleva uurimise järelduste põhjal. Seepärast kajastavad need asjaomaste äriühingute käesoleva uurimise ajal kindlaks tehtud olukorda. Kõnealuseid tollimaksumäärasid (erinevalt „kõikidele muudele äriühingutele“ kohaldatavast üleriigilisest tollimaksust) kohaldatakse seega üksnes asjaomastest riikidest pärit ja kõnealuste äriühingute ja seega konkreetselt nimetatud õigussubjektide toodetud vaatlusaluse toote impordile. Kõnealuseid määrasid ei tohiks kohaldada sellise vaatlusaluse toote impordi suhtes, mille on tootnud mõni muu käesoleva määruse regulatiivosas konkreetselt nimetatud äriühing, sealhulgas mõni konkreetselt nimetatud äriühingutega seotud äriühing, kelle puhul tuleks kohaldada „kõikide muude äriühingute“ suhtes kohaldatavat tollimaksumäära.
- (178) Kõik taotlused kohaldada kõnealuseid äriühingute jaoks ette nähtud individuaalseid dumpinguvastase tollimaksu määrasid (nt pärast juriidilise isiku nimevahetust või uue tootmis- või müügiüksuse asutamist) tuleb saata komisjonile <sup>(1)</sup> koos kogu asjakohase teabega, eriti mis puudutab mis tahes tootmisega seotud muudatust ettevõtte tegevuses, omamaist ja eksportmüüki, mis on seotud näiteks kõnealuse nimevahetuse või kõnealuse muutusega tootmis- ja müügiüksustes. Vajaduse korral muudetakse käesolevat määrust, ajakohastades nende äriühingute loetelu, kelle suhtes kohaldatakse individuaalseid tollimaksumäärasid.
- (179) Selleks et vähendada meetmetest kõrvalehoidmise ohtu, peetakse vajalikuks kehtestada erimeetmed, et tagada dumpinguvastaste meetmete nõuetekohane kohaldamine. Kõnealused erimeetmed hõlmavad järgmist: käesoleva määruse artikli 1 lõikes 3 sätestatud kehtiva nõuetele vastava faktuurarve esitamist liikmesriikide tolliasutustele. Kui imporditavatele kaupadele ei ole sellist arvet lisatud, kohaldatakse neile kõikide muude äriühingute suhtes kohaldatavat dumpinguvastase tollimaksu määra.

<sup>(1)</sup> European Commission, Directorate-General for Trade, Directorate H, 1049 Brussels, Belgium.

## 6.2. Ajutise tollimaksu lõplik sissenõudmine

- (180) Võttes arvesse kindlakstehtud dumpingumarginaale ja liidu tootmisharule tekitatud kahju ulatust, tuleks lõplikult sisse nõuda ajutise määrusega kehtestatud ajutise dumpinguvastase tollimaksu alusel tagatud summad.

## 6.3. Meetmete elluviidavus

- (181) Pärast esialgsete järelduste avalikustamist väitis kaebuse esitaja, et mõned eksportivad tootjad olid asunud kehtestatud ajutisi tollimakse absorbeerima, keeldudes hindu tõstmast. Seda väidet ei ole käesoleva uurimise raames võimalik kontrollida. Juhul kui esitatakse eraldi absorptsiooni uurimise taotlus, on võimalik alгатada alusmääruse artikli 12 lõike 1 alusel läbivaatamine, kui esitatakse esmapilgul usutavana näivad tõendid.
- (182) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas määruse (EL) 2016/1036 artikli 15 lõike 1 kohaselt asutatud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

### Artikkel 1

1. Määrusega kehtestatakse lõplik dumpinguvastane tollimaks järgmiste Hiina Rahvavabariigist ja Venemaa Föderatsioonist pärit toodete impordi suhtes: rauast või legeerimata terasest või muust legeerterasest, kuid mitte roostevabast terasest, lehtvaltstooted, igasuguse laiusega, külmaltsitud, plakeerimata, pindamata või katmata, muu töötluseta peale külmaltsimise, mis kuuluvad praegu CN-koodide ex 7209 15 00 (TARICi kood 7209 15 00 90), 7209 16 90, 7209 17 90, 7209 18 91, ex 7209 18 99 (TARICi kood 7209 18 99 90), ex 7209 25 00 (TARICi kood 7209 25 00 90), 7209 26 90, 7209 27 90, 7209 28 90, 7211 23 30, ex 7211 23 80 (TARICi koodid 7211 23 80 19, 7211 23 80 95 ja 7211 23 80 99), ex 7211 29 00 (TARICi koodid 7211 29 00 19 ja 7211 29 00 99), 7225 50 80 ja 7226 92 00 alla.

Vaatlusaluse toote määratlus ei hõlma järgmisi tooteliike:

- lehtvaltstooted rauast või legeerimata terasest, igasuguse laiusega, külmaltsitud, plakeerimata, pindamata või katmata, muu töötluseta peale külmaltsimise, rullides või mitte, igasuguse paksusega, elektrotehnilised,
- lehtvaltstooted rauast või legeerimata terasest, igasuguse laiusega, külmaltsitud, plakeerimata, pindamata või katmata, rullides, paksusega alla 0,35 mm, lõõmutatud (nn must raudplekk),
- muust legeerterasest lehtvaltstooted, igasuguse laiusega, elektrotehnilisest räniterasest, ja
- legeerterasest lehtvaltstooted, muu töötluseta peale külmaltsimise, kiirlõiketerasest.

2. Lõpliku dumpinguvastase tollimaksu määr, mida kohaldatakse allpool loetletud äriühingute valmistatud ning lõikes 1 kirjeldatud toodete vaba netohinna suhtes liidu piiril enne tollimaksu sissenõudmist, on järgmine.

Riik	Äriühing	Lõplik tollimaksu-määr (%)	TARICi lisakood
HRV	Angang Steel Company Limited, Anshan	19,7	C097
	Tianjin Angang Tiantie Cold Rolled Sheets Co. Ltd., Tianjin	19,7	C098
	Muud lisas loetletud koostööd tegevad äriühingud	20,5	
	Kõik muud äriühingud	22,1	C999

Riik	Äriühing	Lõplik tollimaksu- määr (%)	TARICi lisakood
Venemaa	Magnitogorsk Iron & Steel Works OJSC, Magnitogorsk	18,7	C099
	PAO Severstal, Tšerepovets	34	C100
	Kõik muud äriühingud	36,1	C999

3. Lõikes 2 nimetatud äriühingute suhtes kindlaks määratud individuaalseid dumpinguvastaseid tollimaksumäärasid kohaldatakse tingimusel, et liikmesriikide tollile esitatakse kehtiv faktuurarve, millel on arve väljastanud üksuse töötaja nimi ja ametikoht ning tema poolt allkirjastatud ja kuupäevastatud avaldus järgmises vormis: „Mina, allakirjutanu, kinnitan, et käesoleval arvel kajastatud ekspordiks Euroopa Liitu müüdud külmuvaltsitud lehtterastooted koguses [kogus] on tootnud [äriühingu nimi ja aadress] [TARICi lisakood] [asjaomases riigis]. Kinnitan, et käesoleval arvel esitatud teave on täielik ja õige.“ Kui sellist arvet ei esitata, kohaldatakse „kõikide muude äriühingute“ suhtes kohaldatavat tollimaksumäära.

4. Kui ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse kehtivaid tollimaksusätteid.

#### Artikkel 2

Rakendusmääruse (EL) 2016/181 kohaselt ajutise dumpinguvastase tollimaksuna tagatiseks antud summad nõutakse lõplikult sisse. Tagatiseks antud summad, mis ületavad lõpliku dumpinguvastase tollimaksu määra, vabastatakse.

#### Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 29. juuli 2016

Komisjoni nimel  
 president  
 Jean-Claude JUNCKER

## LISA

Koostööd tegevad Hiina eksportivad tootjad, kes ei kuulu valimisse

Riik	Nimetus	TARICi lisakood
Hiina RV	Hebei Iron and Steel Co., Ltd., Shijiazhuang	C103
Hiina RV	Handan Iron & Steel Group Han-Bao Co., Ltd., Handan	C104
Hiina RV	Baoshan Iron & Steel Co., Ltd., Shanghai	C105
Hiina RV	Shanghai Meishan Iron & Steel Co., Ltd., Nanjing	C106
Hiina RV	BX Steel POSCO Cold Rolled Sheet Co., Ltd., Benxi	C107
Hiina RV	Bengang Steel Plates Co., Ltd, Benxi	C108
Hiina RV	WISCO International Economic & Trading Co. Ltd., Wuhan	C109
Hiina RV	Maanshan Iron & Steel Co., Ltd., Maanshan	C110
Hiina RV	Tianjin Rolling-one Steel Co., Ltd., Tianjin	C111
Hiina RV	Zhangjiagang Yangtze River Cold Rolled Sheet Co., Ltd., Zhangjiagang	C112
Hiina RV	Inner Mongolia Baotou Steel Union Co., Ltd., Baotou City	C113

**KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2016/1329,****29. juuli 2016,****millega nõutatakse sisse lõplik dumpinguvastane tollimaks teatavate Hiina Rahvabariigist ja Venemaa Föderatsioonist pärit külmaltsitud lehtterastoodete registreeritud impordilt**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta määrust (EL) 2016/1036 kaitse kohta dumpinguhinnaga impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Liidu liikmed<sup>(1)</sup> (edaspidi „alusmäärus“) eelkõige selle artikli 10 lõiget 4,

ning arvestades järgmist:

**A. MENETLUS****1. Sissejuhatus**

- (1) Pärast Euroopa Teraseühenduse (edaspidi „Eurofer“ või „kaebuse esitaja“) kaebust algatas Euroopa Komisjon (edaspidi „komisjon“) 14. mail 2015 alusmääruse artikli 5 alusel dumpinguvastase uurimise seoses liitu imporditavate teatavate rauast või legerimata terasest või muust legeerterasest toodetega, välja arvatud roostevabast terasest lehtvaltsitud igasuguse laiusega, külmaltsitud, plakeerimata, pindamata või katmata, muu töötluseta peale külmaltsimise (edaspidi „külmaltsitud lehtterastooded“), mis pärinevad Hiina Rahvabariigist (edaspidi „Hiina RV“) ja Venemaa Föderatsioonist (edaspidi „Venemaa“) (edaspidi üheskoos „asjaomased riigid“).
- (2) 12. novembril 2015 esitas kaebuse esitaja taotluse impordi registreerimiseks alusmääruse artikli 14 lõike 5 kohaselt. Komisjon kehtestas 11. detsembri 2015. aasta rakendusmäärusega (EL) 2015/2325<sup>(2)</sup> (edaspidi „registreerimismäärus“) teatavate Hiina Rahvabariigist ja Venemaa Föderatsioonist pärit külmaltsitud lehtterastoodete impordi suhtes registreerimise nõude. Kõnealuse määruse artikli 1 lõike 2 alusel paluti kõigil huvitatud isikutel kirjalikult teatavaks teha oma seisukohad, esitada tõendid või taotleda ärakuulamist kindlaksmääratud tähtaja jooksul. Märkusi registreerimise kohta saadi kaebuse esitajalt, Hiina raua- ja teraseühenduselt (China Iron and Steel Association, CISA), Venemaa Föderatsiooni majandusarengu ministeeriumilt, Vene eksportivatele tootjatelt, importijatel ja/või kasutajatelt.
- (3) Komisjon kehtestas 10. veebruari 2016. aasta rakendusmäärusega (EL) 2016/181<sup>(3)</sup> ajutise dumpinguvastase tollimaksu teatavate Hiina Rahvabariigist ja Venemaa Föderatsioonist pärit külmaltsitud lehtterastoodete impordi suhtes.
- (4) Komisjoni lõplik analüüs ja otsus seoses dumpingu, kahju, põhjusliku seose ja liidu huvidega on esitatud üksikasjalikult komisjoni rakendusmääruses (EL) 2016/1328<sup>(4)</sup> (edaspidi „lõplik määrus“). Käesolev määrus käsitleb üksnes registreerimise küsimust, registreerimisega seonduvaid saadud kommentaare ja kõnealust dumpinguvastase tollimaksu tagasiulatuvat sissenõudmist.

<sup>(1)</sup> ELTL 176, 30.6.2016, lk 21.

<sup>(2)</sup> Komisjoni 11. detsembri 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/2325, millega kehtestatakse teatavate Hiina Rahvabariigist ja Venemaa Föderatsioonist pärit külmaltsitud lehtterastoodete impordi suhtes registreerimise nõue (ELTL 328, 12.12.2015, lk 104).

<sup>(3)</sup> Komisjoni 10. veebruari 2016. aasta rakendusmäärus (EL) 2016/181, millega kehtestatakse ajutine dumpinguvastane tollimaks teatavate Hiina Rahvabariigist ja Venemaa Föderatsioonist pärit külmaltsitud lehtterastoodete impordi suhtes (ELTL 37, 12.2.2016, lk 1).

<sup>(4)</sup> Komisjoni 29. juuli 2016. aasta rakendusmäärus (EL) 2016/1328, millega kehtestatakse lõplik dumpinguvastane tollimaks teatavate Hiina Rahvabariigist ja Venemaa Föderatsioonist pärit külmaltsitud lehtterastoodete impordi suhtes ning nõutakse lõplikult sisse nimetatud impordi suhtes kehtestatud ajutine tollimaks (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1)

## 2. Protseduur seoses tagasiulatuvusega pärast ajutiste meetmete kehtestamist

- (5) Selleks et uurida, kas lõplike tollimaksude tagasiulatuv kohaldamine on õigustatud, analüüsis komisjon tarbimist, hindu, impordi ja müügi mahtu enne ja pärast uurimise alustamist. Kõnealuse analüüsi raames saatis komisjon vaatlusaluse toote importijatele ja/või kasutajatele küsimustikud, mis käsitlesid nende impordi mahtu, impordihindu ja varusid uurimisperioodi järgsel ajavahemikul, st 1. aprillist 2015 kuni 31. jaanuarini 2016. Vastuseid saadi 22 sõltumatult importijalt, sidusimportijalt ja/või kasutajalt. Samuti saadeti kaebuse esitajale ja viiele valimisse kaasatud liidu tootjale küsimustikud, mis käsitlesid müüki uurimisperioodi järel, st ajavahemikul 1. aprillist 2015 kuni 31. jaanuarini 2016. Vastuse saatsid kaebuse esitaja ja kõik valimisse kaasatud liidu tootjad.
- (6) Põhjenduses 5 nimetatud küsimustiku vastuste kontrollimiseks tehti kontrollkäigud seoses järgmiste osapoolte esitatud andmetega:
- a) liidu tootjad
- ThyssenKrupp Germany, Duisburg, Saksamaa
  - ArcelorMittal Belgium NV, Gent, Belgia
  - ArcelorMittal Sagunto SL, Puerto de Sagunto, Hispaania
- b) sõltumatud importijad/kasutajad
- Dufenco SA, Lugano, Šveits
  - Marcegaglia Carbon Steel, Mantova, Itaalia
- (7) 3. mail 2016 korraldati Euroferi palvel ärakuulamine kaubandusmenetluse raames ärakuulamise eest vastutava ametniku juuresolekul. Ärakuulamine toimus teatavaid Hiina Rahvavabariigist ja Venemaa Föderatsioonist pärit külmvaltsitud lehtterastooteid käsitleva dumpinguvastase menetluse raames ja üks tõstatatud küsimustest oli lõpliku dumpinguvastase tollimaksu võimalik tagasiulatuv sissenõudmine.
- (8) Importijate palvel pidas komisjon veel kaks ärakuulamist seoses dumpinguvastase tollimaksu tagasiulatuva sissenõudmisega.
- (9) Komisjon tegi kõigile huvitatud isikutele teatavaks olulised faktid ja kaalutlused, mille põhjal oli kavas sisse nõuda lõplik dumpinguvastane tollimaks külmvaltsitud lehtterastoodete registreeritud impordilt (edaspidi „täiendav avalikustamine“). Kõikidele huvitatud isikutele anti aega esitada märkusi täiendava avalikustamise kohta. Huvitatud isikute suulised ja kirjalikud märkused vaadati läbi ja neid võeti vajaduse korral arvesse.
- (10) Mitu isikut esitas märkusi pärast täiendavat avalikustamist. 15. juunil 2016 toimus ühe importijate rühma ärakuulamine kaubandusmenetluse raames ärakuulamise eest vastutava ametniku juuresolekul. Pärast ärakuulamist esitas üks huvitatud isik märkusi ärakuulamisjärgses esildises.

## B. DUMPINGUVASTASTE TOLLIMAKSUDE TAGASIULATUV SISSENÕUDMINE

### 1. Registreerimise ja dumpinguvastaste tollimaksude tagasiulatava sissenõudmise üldpõhimõtted

- (11) Oma teatises *Steel: Preserving Sustainable Jobs and Growth in Europe* („Terasetööstus: püsivate töökohtade ja Euroopa majanduskasvu kaitsmine“) <sup>(1)</sup> kinnitab komisjon, et tootmisharu jaoks leevendavaid meetmeid võetakse juba enne ajutiste meetmete kehtestamist. Sel eesmärgil registreeritakse import enne ajutiste meetmete vastuvõtmist.

<sup>(1)</sup> COM(2016) 155 (final), 16. märts 2016

See võimaldab komisjonil kohaldada lõplikke dumpinguvastaseid tollimakse tagasiulatavalt kolm kuud enne ajutiste meetmete vastuvõtmist, kui on täidetud asjaomased õiguslikud tingimused. Kõnealused õiguslikud tingimused on sätestatud alusmääruse artikli 10 lõikes 4 ja artikli 14 lõikes 5, mis põhinevad Maailma kaubandusorganisatsiooni (WTO) dumpinguvastase lepingu (edaspidi „WTO ADA“) artikli 10 lõigetel 6 ja 7.

- (12) Kõnealuste õiguslike tingimustega sätestatakse kaheastmeline mehhanism, millega tagatakse, et kohaldatava lõpliku dumpinguvastase tollimaksu parandavat mõju ei kahjustata.
- (13) Kuna see on esimene juhtum, kus leiti, et dumpinguvastase tollimaksu tagasiulatava sissenõudmise tingimused on täidetud, peab komisjon vajalikuks selgitada üksikasjalikult metoodikat, mida kohaldades sellisele järeldusele jõuti.
- (14) Esimene etapp, mis põhineb kavatsusel ennetada tollimaksu parandava mõju kahjustamist, on registreerimine vastavalt alusmääruse artikli 14 lõikele 5 ja WTO ADA artikli 10 lõikele 7, mis peale impordi registreerimise annab huvitatud isikutele, eelkõige importijatele, teada, et lõplikke tollimakse võib sisse nõuda tagasiulatavalt, kui sisulised tingimused on täidetud. Juhul kui ennetamise abil ei õnnestu lõplike tollimaksude parandavat mõju säilitada, on teine etapp dumpinguvastase tollimaksu tagasiulatav tagasinõudmine toodetelt, mis imporditi tarbimiseks kõige rohkem 90 päeva enne ajutiste meetmete kohaldamise kuupäeva, ent mitte enne uurimise algatamist kooskõlas alusmääruse artikli 10 lõikega 4 ja WTO ADA artikli 10 lõikega 6.
- (15) Ükskõik kumba neist meetmetest tohib rakendada üksnes siis, kui alusmääruse artikli 10 lõikes 4 ja WTO ADA artikli 10 lõikes 6 sätestatud tingimused on täidetud.
- (16) Komisjon peab sobivaks sätestada viisi, kuidas dumpinguvastaste tollimaksude tagasiulatava kehtestamise üle otsustades tõlgendada ja kohaldada tingimusi „veelgi märgatavalt suurenenud import“ ja „kohaldatava lõpliku dumpinguvastase tollimaksu parandava mõju olulise kahjustamise tõenäosus“, mis on sätestatud alusmääruse artikli 10 lõike 4 punktis d.
- (17) Alusmääruse artikli 10 lõike 4 punktis c sätestatud kahest alternatiivsest tingimusest teine on alati täidetud hetkel, kui menetluse algatamise teade avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*. Seega ei ole vaja alusmääruse artikli 10 lõike 4 punkti c täiendavalt selgitada.
- (18) Alusmääruse artikli 10 lõike 4 punktis d on sätestatud:

„lisaks uurimisperioodil kahju tekitanud impordi tasemele on import veelgi märgatavalt suurenenud, nii et arvestades ajastamist, mahtu ja muid asjaolusid, võib see oluliselt kahjustada kohaldatava lõpliku dumpinguvastase tollimaksu parandavat mõju.“

- (19) Komisjon tõlgendab alusmääruse artikli 10 lõike 4 punkti d nii, et see koosneb kahest tingimusest, mis peavad olema täidetud, et komisjon võiks lõpliku dumpinguvastase tollimaksu tagasiulatavalt sisse nõuda (lisaks tingimustele, mis on sätestatud alusmääruse artikli 10 lõike 4 punktis c ja artikli 10 lõike 4 sissejuhatavas lõigus, kui tõlgendada seda koos alusmääruse artikli 14 lõikega 5). Need kaks tingimust on järgnevad:
  - a) lisaks uurimisperioodil kahju tekitanud impordi tasemele on import veelgi märgatavalt suurenenud; ning
  - b) taoline impordi jätkuv märgatav suurenemine võib ajastamist, mahtu ja muid asjaolusid arvestades oluliselt kahjustada kohaldatava lõpliku dumpinguvastase tollimaksu parandavat mõju.

### 1.1. Impordi jätkuv märgatav suurenemine

- (20) Selleks et teha mis tahes järeltõlge selle kohta, et import on veelgi märgatavalt suurenenud, on vajalik andmete võrdlemine <sup>(1)</sup>. Sellega seoses tuleb kindlaks määrata, millise perioodi andmeid on vaja võrrelda.

#### 1.1.1. Võrreldavad perioodid

- (21) Ühest küljest viitab alusmäärus impordi tasemele uurimisperioodi vältel. Teisest küljest viitavad sõnad „veelgi“ ja „lisaks“ sellele, et impordi taset uurimisperioodi ajal tuleks võrrelda impordi tasemega uurimisjärgsel perioodil.
- (22) Samal ajal ei saa uurimisperioodiga võrreldav periood alata enne seda, kui üks alusmääruse artikli 10 lõike 4 punktis c sätestatud kahest alternatiivsest tingimusest on täidetud. Kuna importijad saavad tõenäolisest dumpingust teadlikuks alles *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatud algatamisteate kaudu, tuleks see ajahetk võtta teise perioodi alguspunktiks.
- (23) Kogu analüüsi eesmärk on hinnata, kas tingimused tollimaksu kohaldamiseks enne ajutiste meetmete kohaldamise kuupäeva on täidetud. Seega peaks viimati nimetatud periood lõppema ajutiste meetmete kehtestamise hetkel, kui impordi registreerimise nõue <sup>(2)</sup> kaotab kehtivuse.
- (24) Statistilised andmed impordi kohta on saadaval vaid kuukaupa. Seega kasutab komisjon viimati nimetatud perioodina ühte tervet kalendrikuud, mis järgneb algatamisteate avaldamisele *Euroopa Liidu Teatajas*, kuna importijad saavad siis uurimise algatamisest teadlikuks. Kui teadlikkus tuleneb muust allikast, näiteks dumpingu esinemisest pikema aja jooksul, oleks see teadlikuks saamise hetkele järgnev kalendrikuu, kuid kõige varem esimene täispikk kalendrikuu pärast uurimisperioodi lõppu. Lõpuhetkeks kehtestab komisjon kaks väärtust: üks hõlmab kuud, mille jooksul ajutised meetmed kasutusele võetakse, teise puhul jäetakse kõnealune kuu välja.
- (25) Komisjon teeb tavaliselt kindlaks impordi igakuise keskmise taseme kogu uurimisperioodi vältel, mis kestab põhimõtteliselt 12 kuud, ja impordi igakuise keskmise taseme ajavahemikul teadlikuks saamise ja ajutiste meetmete kehtestamise vahel. Viimatinimetatud keskmise taseme algus- ja lõpuhetk määratakse kindlaks eelmises lõikes kirjeldatud viisil.
- (26) Peale selle teeb komisjon kindlaks impordi arengu absoluutväärtuse, selle mõju toote laovarude muutumisele ja turuosale, ning toote tarbimise vaatlusaluse perioodi jooksul.

#### 1.1.2. Suurenemise määr, mida peetakse märgatavaks

- (27) Taoline määratlus peab põhinema juhtumipõhisel analüüsil Peale igakuiste kaalutud keskmiste väärtuste võrdlemise võtab komisjon arvesse ka kõiki muid asjaomased kaalutlusi. Eelkõige arvestatakse vaatlusaluse toote üldise tarbimise arengut liidus, laovarude ja turuosa muutumist. Seega peab analüüs olema kaheosaline – absoluutne ja suhteline. Kahe eespool nimetatud igakuise keskmise väärtuse võrdlemine on seega tähtis, kuid mitte ilmingimata otsustav element selle kindlaksmääramisel, kas impordi jätkuv suurenemine on „märgatav“.

#### 1.1.3. Kõnealuse lähenemisviisi aluspõhimõtted

- (28) Enne registreerimisnõude kehtestamist liitu sisenenud impordi suhtes ei saa mingil juhul kohaldada dumpinguvastast tollimaksu. Kõnealune import on siiski oluline selle kindlaksmääramisel, kas pärast registreerimisnõude kehtestamist liitu sisenev import võiks tõenäoliselt kahjustada tollimaksu parandavat mõju; seda

<sup>(1)</sup> Panel Report, US — Hot-Rolled Steel, punkt 7.166.

<sup>(2)</sup> Impordi registreerimine kooskõlas alusmääruse artikli 14 lõikega 5 on lõpliku tollimaksu tagasiulatava sissenõudmise teine tingimus.



järgnevatel põhjustel: muu hulgas seetõttu, et tollimaksu parandav mõju (st importtoodete hinnatõus kas hinnatõusu või tollimaksu tõttu) ei ole laovarude olemasolul kunagi kohene, vaid hakkab toimima alles siis, kui laovarud on müüdnud. Impordi jätkuv märgatav suurenemine enne registreerimist põhjustab tavaliselt märgatava laovarude suurenemise. See tähendab, et tollimaksu parandav mõju lükkub edasi võrrelduna olukorraga, kus laovarud on tavapärased. Mis tahes lisaimport registreerimise ja ajutiste meetmete kehtestamise vahepeal, mis lisandub normaaltaseme märgatavalt ületanud laovarudele, lükkab parandavat mõju veelgi edasi.

### 1.2. Impordi suurenemine võib oluliselt kahjustada tollimaksu parandavat mõju

- (29) Teiseks tuleb teha kindlaks, kas kõnealune impordi suurenemine võib oluliselt kahjustada kohaldatava lõpliku tollimaksu parandavat mõju. Sõna „võib“ kasutamine viitab sellele, et tegemist on tulevikku käsitleva analüüsiga. Kõnealune analüüs on alati juhtumipõhine ja selle tulemus sõltub konkreetsetest tingimustest iga eri juhtumi puhul, kus on kehtestatud impordi registreerimisnõue eesmärgiga kohaldada tagasiulatuvat tollimaksu.
- (30) Analüüsis tuleks muu hulgas võtta arvesse sellise impordi mõju, mis on liitu sisenenud registreerimisnõude ja ajutiste meetmete kehtestamise vahel. Kui impordi ei esinenud või polnud see märkimisväärne, on registreerimisnõue olnud piisav, et vältida edasist kahju liidu tootmisharule. Seega ei ole teise meetme ehk tagasiulatuva sissenõudmise kohaldamine tavaliselt õigustatud.
- (31) Hinnates seda, kas registreerimisnõude ja ajutiste meetmete kehtestamise vahel liitu sisenenud import võib tollimaksu parandavat mõju oluliselt kahjustada, analüüsib komisjon eelkõige järgnevaid tegureid:
- a) kõnealuse impordi maht;
  - b) kõnealuse impordi ajastamine;
  - c) kõnealuse impordi hind;
  - d) mis tahes muud asjaomased asjaolud. Muus hulgas analüüsib komisjon järgnevaid asjaolusid:
    - i) importtoote laovarud enne registreerimisnõuet;
    - ii) importtoote hinnasuundumused alates teadlikuks saamisest kuni ajutiste meetmete kohaldamiseni;
    - iii) muutused kaubanduse struktuuris, mis viitavad püüetele registreerimisest kõrvale hoida.

### 1.3. Kumulatsioon

- (32) Uurimistes, mis hõlmavad rohkem kui ühte asjaomast riiki, oleneb asjaomastest riikidest pärit impordi kumuleerimine punktis 1.1 ja 1.2 kirjeldatud analüüsi eesmärgil sellest, kas komisjon otsustab aluseks oleva dumpinguvastase uurimise eesmärgil kõnealuse impordi kumuleerida.

## 2. Kohaldamine käesolevale juhtumile

- (33) Registreerida tuli import ajavahemikus 12. detsembrist 2015 kuni ajutiste dumpinguvastaste meetmete kehtestamise kuupäevani, milleks oli 12. veebruar 2016. Selle perioodi vältel oli import asjaomastest riikidest ligikaudu 165 000 tonni.
- (34) Nagu mainitud eespool põhjenduses 5, saadi teavet kaebuse esitajalt, kõigilt valimisse kaasatud liidu tootjatelt ja 22 sõltumatult ja sidusimportijalt ja/või kasutajalt. Nende import moodustas 46 % kogu asjaomaste riikide impordist ajavahemikul, mil andmeid koguti, nimelt 2015. aasta aprillist kuni 2016. aasta jaanuarini.

- (35) Selleks et otsustada, kas tollimaksu tagasiulatav sissenõudmine on õigustatud, hindas komisjon alusmääruse artikli 10 lõikes 4 sätestatud kriteeriume.
- (36) Esitati märkused seoses impordi registreerimise ja dumpinguvastaste meetmete võimaliku tagasiulatava kohaldamisega, mida analüüsitakse allpool.

#### 2.1. Esinenud dumping või importija teadlikkus dumpingust või kahjust

- (37) Vastavalt alusmääruse artikli 10 lõike 4 punktile c peab olema „dumping esinenud pikema aja jooksul või et importija on või oleks pidanud olema teadlik dumpingust, selle ulatusest ning väidetavast või tuvastatud kahjust“. Käesoleval juhul arwab komisjon, et importijad olid või oleksid pidanud olema teadlikud dumpingust, selle ulatusest ning väidetavast või tuvastatud kahjust alates uurimise algatamise kuupäevast põhjustel, mida on selgitatud eespool alates põhjendusest 17.
- (38) Üks importija väitis, et kaebuses esitatud esmapilgul usutavad (*prima facie*) tõendid ei olnud piisavad tõendamaks, et importijad olid või oleksid pidanud olema teadlikud dumpingust, selle ulatusest ning väidetavast või tuvastatud kahjust. Eelkõige märkis kõnealune isik esmalt, et kaebus ei sisalda iseenesest vaieldamatuid tõendeid dumpingu tegeliku toimumise kohta. Teiseks väitis ta, et juhul kui võiks nõustuda, et kaebuses esitatud tõendid on piisavad järeldamiseks, et importijad oleksid pidanud olema teadlikud dumpingust, oleks tollimaksu tagasiulatav kehtestamine võimalik iga uurimise puhul. Lõpuks edastas ta, et Euroferi väide, et importijad ei saa dumpingu olemasolu ignoreerida, arvestades Hiina RV ja Venemaa äärmiselt madalaid impordihindu, on eksitav, kuna väidetavalt madalad hinnad ei tõesta iseenesest, et toimus dumpinguhinnaga import.
- (39) Teine huvitatud isik märkis, et Eurofer ei andnud välja pressiteateid või muud avalikult kättesaadavat teavet, millele külmvaltsitud lehtterastoodete liitu importijatel oleks olnud juurdepääs ja mis oleks viidanud sellele, et Hiina RV tootjad müüvad teatavaid külmvaltsitud lehtterastooteid dumpinguhinnaga. Kõnealune isik rõhutas, et meedias avaldatud artiklid käsitlesid terast üldiselt ja mitte konkreetselt külmvaltsitud lehtterastooteid. Pealegi ei puutuvat Euroferi esitatud India ja Ameerika pressiteated asjasse seoses liitu importijate teadlikkusega.
- (40) Alustuseks on oluline rõhutada, et importijate teadlikkus alusmääruse artikli 10 lõike 4 punktis c on seotud dumpingu ulatuse ning väidetava või tuvastatud kahjuga (rõhuasetus lisatud). Komisjon arwab, et objektiivsete tegurite alusel olid importijad või oleksid pidanud olema teadlikud dumpingu ulatusest ning väidetavast kahjust mitte ainult kaebuse mittekonfidentsiaalse versiooni kaudu, vaid ka kõnealuse menetluse algatamisteate kaudu, mis olid mõlemad kättesaadavad ja mis edastati uurimise algatamisel kõigile teadaolevatele huvitatud isikutele, sh importijatele, kasutajatele ja neid esindavatele organisatsioonidele. Lisaks oli huvitatud isikutel täielik juurdepääs Euroferi impordi registreerimise taotluse mittekonfidentsiaalsele versioonile, millest oli tegelikult juba kaebuses teatatud. Uurimine algatati seetõttu, et kaebuses esitatud esmapilgul usutavad tõendid loeti olevat piisavad tõendamaks, et import asjaomastest riikidest liidu turule toimus tõenäoliselt dumpinguhinnaga. Esmapilgul usutavad tõendid hõlmasid ajavahemikku 2013. aasta oktoobrist kuni 2014. aasta septembrini, st pikemat ajavahemikku. Peale selle leiti esialgu ja kinnitati lõplikult, et dumping tehti kindlaks ka menetluse uurimisperioodil, nimelt 2014. aasta aprillist kuni 2015. aasta märtsini. Seega on leidnud kinnitust, et importijad olid või oleksid pidanud olema teadlikud dumpingust ja väidetavast kahjust alates sellest kuupäevast, kui Euroopa Liidu Teatajas avaldati algatamisteade.
- (41) Samuti tuleb märkida, et dumpinguvastaste tollimaksude tagasiulatav sissenõudmine on lubatud vaid impordi puhul, mille suhtes kehtestati registreerimisnõue, ja vaid siis, kui alusmääruse artikli 10 lõikes 4 sätestatud kriteeriumid on täidetud. Seega ei ole korrektne väide, et tollimaksude tagasiulatav kehtestamine on võimalik „iga uurimise puhul“. Seoses väitega, et Euroferi edastatud pressiteated ei ole olulised, tunnistab komisjon, et kõnealused artiklid ei käsitlenud küll konkreetselt külmvaltsitud lehtterastooteid, kuid andsid usaldusväärse viite asjaomaste riikide eksportivate terasetootjate hinnakäitumise kohta. Pealegi oleks tulnud pressiteateid vaadelda muude objektiivsete faktide valguses, nagu eespool põhjendustes sedastatud.
- (42) Seega lükatakse tagasi väited importijate teadlikkuse küsimuses.

- (43) Vastusena avalikustamisele väitsid teatavad importijad, et dumpingust ja kahjust teadlikkuse küsimust tuleks vaadelda selles valguses, et tagasiulatuvus on „erandlik meede“ ning see nõuab uurivalt ametiasutuselt kõrgeid standardeid ja/või, et alusmääruse artikli 10 lõike 4 punkti c alusel esitatud „importijate teadlikkusel“ põhinev lähenemisviis on liiga laiaulatuslik. Seetõttu nad järelavad, et algatamisteade ei ole piisav, et teha importijaid teadlikuks dumpingu või kahju olemasolust või selle ulatusest. Siiski oli algatamisteates (millest terasekaubanduse ajakirjanduses palju räägiti) ning kaebuse avalikus versioonis (mis saadeti teadaolevatele importijatele ja/või kasutajatele ja mis oli kõigile huvitatud isikutele kättesaadav alates uurimise esimesest päevast), kui neid kahte koos vaadelda, selgelt märgitud (piisavalt üksikasjalikult) kohaldatud meetodid, kasutatud teabeallikad ja täpsustatud dumpingu ja kahju kõrge tase nii Hiina RV kui ka Venemaa puhul. Dumpingu ulatus oli esitatud protsendina CIF-impordihinnast. Lisaks tuletas komisjon registreerimismääruse põhjendustes 5–11 kõigile huvitatud isikutele meelde, et tal on piisavalt tõendeid dumpingu kohta seoses selle ulatuse ja väidetava või tuvastatud kahjuga. Seega järeltab komisjon, et importijad olid teadlikud või oleksid pidanud olema teadlikud, et dumping toimus ja tekitati kahju või väidetavalt dumping toimus ja tekitati kahju. Asjaolu, et mitte kõigi uurimiste tulemusel ei kehtestata dumpinguvastaseid meetmeid, ei tähenda, et esmapilgul usutavaid tõendeid dumpingu ja kahju kohta ei oleks importijatele kättesaadavaks tehtud. Seepärast on komisjon rahul, et kõnealuse küsimuse puhul on täidetud vajalikud nõuded.
- (44) Venemaa eksportivad tootjad ja üks importija väitsid, et komisjoni tehtud määratlus alusmääruse artikli 10 lõike 4 punkti c alusel ei vasta kindlasti ADA artikli 10 lõike 6 punktis i sätestatud standardile, milles märgitakse, et importija peaks olema teadlik sellest, et eksportija kasutab dumpingut ning et selline dumping tekitab kahju. Lisaks märgitakse, et kui kasutada komisjon tõlgendust, on „teadlikkuse“ tingimus täidetud iga kord, kui avaldatakse algatamisteade. See aga ei ole vastuvõetav tõlgendus. Lisaks väideti, et dumpingu hindamine on keerukas protsess, mille puhul on vaja ligi pääseda avaldamisele mittekuuluvatele ärisaladustele.
- (45) Esiteks tuleb märkida, et igal WTO liikmel on õigus kehtestada oma olukorraga sobivad dumpinguvastased menetlused ja toimingud, kui ei rikuta WTO standardeid. Komisjon arwab, et tema uurimise algatamise standardid on väga kõrged ja nagu on märgitud põhjenduses 43, viidi läbi väga põhjalik dumpingu ja kahju uurimine, mis põhines kättesaadavatel tõenditel ning see uurimine tehti kättesaadavaks kõigile huvitatud isikutele. See teave hõlmas konkreetsete äriühingute kodumaiseid ja ekspordihindu, mida importijad oleksid saanud kergesti võrrelda nende hindadega, millega nad ostsid asjaomastest riikidest, et saada aru, kas sellised hinnad olid dumpinguhinnad ja millisel määral. Samuti märgitakse, et nagu osutati põhjenduses 5, saadi mõned vastused seotud importijatelt, kellel oli juurdepääs asjaomasele teabele kodumaiste ja ekspordihindade kohta. Ka märgitakse, et WTO õigusaktid ei ole sätestatud, et importijad peaksid suutma teha üksikasjalikke dumpinguarvutusi, vaid nad peaksid pigem olema teadlikud sellise dumpingu ulatusest. Lisaks tehti kättesaadavaks mitme kahjunäitaja analüüs koos üksikasjalike arvutustega hinna allalöömise ja turuhinnast madalama hinnaga müügi kohta ning need analüüsid osutasid sellele, et dumpinguhinnaga import võib tekitada kahju.
- (46) Üks importija väitis ka, et tema tarnijad olid talle kinnitanud, et nad ei müü dumpinguhinnaga, kuid ei olnud seda siiski tõendanud. Seepärast tuleb see väide tagasi lükata.
- (47) Venemaa eksportivad tootjad vaidlustasid järelused dumpingu kohta ning väitsid, et importijad said algmääruse artikli 18 kohaldamisest ja dumpingu ulatusest teada alles 12. veebruaril 2016. Sellega seoses märgitakse, et eespool esitatud toimikus sisalduv teave, nimelt algatamisteade ja kaebuse mittekonfidentsiaalne versioon, mis saadeti või tehti kättesaadavaks importijatele, andsid selget teavet dumpingu ulatuse kohta, ning ajutiste meetmete kehtestamine ainult kinnitas seda teavet. Seepärast tuleb see väide tagasi lükata.
- (48) Seega kinnitab komisjon, et kõnealuse juhtumi puhul olid importijatel selged tõendid, et Hiina ja Venemaa eksportijad tegelesid kahjustava dumpinguga.

## 2.2. Impordi jätkuv märgatav suurenemine võib kahjustada lõpliku dumpinguvastase tollimaksu parandavat mõju

- (49) Vastavalt alusmääruse artikli 10 lõike 4 punktile d peab saama väita, et „lisaks uurimisperioodil kahju tekitanud impordi tasemele on import veelgi märgatavalt suurenenud“.

## 2.2.1. Impordi jätkuv märgatav suurenemine

- (50) Eurostati andmetel <sup>(1)</sup> (hindamise ajal olid saadaval andmed kuni 2016. aasta märtsini, märts kaasa arvatud) oli igakuine keskmine impordimaht asjaomastest riikidest uurimisperioodil 118 912 tonni. Keskmine igakuine impordimaht asjaomastest riikidest perioodil alates esimese täispika kalendrikuuga pärast seda, kui *Euroopa Liidu Teatajas* avaldati uurimise algatamisteade, ja lõpetades viimase täispika kalendrikuuga pärast ajutiste meetmete kehtestamist (juuni 2015 – jaanuar 2016) oli 162 457 tonni, st 37 % suurem kui uurimisperioodi ajal. Samal perioodil oli impordi kogumaht 1 299 658 tonni, st Hiina RVst 721 386 tonni ja Venemaalt 578 272 tonni. Kui vaadelda Hiina RV ja Venemaa keskmist igakuist impordimahtu eraldi, suurenes see vastavalt 48 % ja 25 % võrra.
- (51) Arvestades perioodi alates esimesest täispikast kalendrikuust pärast uurimise algatamist, sh kuu, mil kehtestati ajutised meetmed (st juuni 2015 – veebruar 2016), oli igakuine keskmine impordimaht 150 673 tonni, mis on 27 % suurem kui igakuine keskmine uurimisperioodil. Mis puutub igakuisesse impordimahtu Hiina RVst ja Venemaalt, suurenesid need vastavalt 34 % ja 19 % võrra.
- (52) 22 importija ja/või kasutaja, kes edastasid teabe oma impordi kohta perioodil pärast uurimise algatamist (juuni 2015 – jaanuar 2016), import moodustas 46 % asjaomaste riikide koguimportidist. Selliselt saadud teave näitas kõnealuste koostööd tegevate importijate ja/või kasutajate puhul, et 2015. aasta lõpus olid vaatlusaluse toote laovarud võrreldes 2014. aasta lõpuga suurenenud kokku 22 % võrra. Need andmed mitte ainult ei kinnita impordi jõulist suurenemist statistiliste andmete põhjal, vaid viitavad ka laovarude kogumisele.
- (53) Mõlemad analüüsid näitavad, et pärast uurimise algatamist suurenes impordimaht tõepoolest märgatavalt.
- (54) Mitmed Venemaa eksportivad tootjad vaidlustasid järelduse, et impordi kasv oli märgatav, viidates „juhtivatele kommentaaridele ja praktikutele“, kes on seisukohal, et impordikoguse suurenemine peab olema äärmiselt ulatuslik. Selles suhtes tuleb kõigepealt märkida, et osutatud kirjandus ei kujuta endast tugevat õigust ja selles ei ole esitatud konkreetseid juhtumiseid selle kohta, millist impordimahtu tuleks pidada ulatuslikuks või märgatavaks, mida tuleb nagunii juhtumipõhiselt analüüsida.
- (55) Selle alusel on komisjon seisukohal, et impordi kasvu võib pidada märgatavaks, ning lükkab kõnealuse väite tagasi.
- (56) Mitu Venemaa eksportivat tootjat ja ka üks importija väitsid, et komisjon ei võtnud Euroferi registreerimistaotlust hinnates nõuetekohaselt arvesse liidu sanktsioonide ajutist mõju kaubandusele Venemaaga. Registreerimisnõude ajal ei olnud kehtestatud vaatlusaluse toote suhtes nn sanktsioone, samuti ei kehtinud taolised sanktsioonid uurimisperioodi ajal ega pärast seda, kuni 12. veebruaril 2016 kehtestati ajutised meetmed. Seega lükatakse see väide tagasi.
- (57) Venemaa eksportivad tootjad tulid selle küsimuse juurde tagasi oma märkustes avalikustamise kohta, väites, et kuigi vaatlusaluse toote suhtus puudusid sanktsioonid, avaldas liidu klientide üldine vastumeelsus osta kaupu Venemaalt järeldõju vaatlusalusele tootele. See väide ei olnud põhjendatud. Lisaks on selge, et vaatlusaluse toote impordi arengut pärast uurimisperioodi on mõjutanud pigem käesoleva menetlusega seotud küsimused, mitte muudele toodetele kehtestatud sanktsioonide väidetav järeldõju. Kaubad, mille suhtes kehtestati sanktsioonid, olid selgelt määratletud ning seega ei saa järeldada, et sanktsioonidel oleks olnud märkimisväärne mõju impordikoguse suurtele kõikumistele uurimisjärgsel perioodil.
- (58) Peale selle väitsid samad Venemaa eksportivad tootjad ja ka Venemaa ametiasutused, et impordi jätkuva märgatava suurenemise hindamisel põhinesid Euroferi väited meelevaldselt valitud ajavahemike võrdlusel. Teine huvitatud isik märkis, et kuna külmvaltsitud lehtterastoodete impordimahud on kuude lõikes väga erinevad, annab mis tahes perioodi võrdlemine teise perioodiga äärmiselt erinevaid tulemusi. Teisisõnu ei kajastanud Euroferi taotluses esitatud andmed „impordi märgatavat suurenemist“.

<sup>(1)</sup> Selleks et määrata kindlaks liidu tarbimise esialgne tase (vt rakendusmääruse (EL) 2016/181 põhjendus 99), on ex CN-koodide alla kuuluvad impordimahud impordimahu kindlaksmääramisel täielikult arvesse võetud, sest vaatlusalune toode kuulub peamiselt täielike CN-koodide alla.

- (59) Registreerimisnõudeni viinud kaebuses võrreldavad ajavahemikud hõlmavad olulisi ajavahemikke nii enne kui ka pärast uurimisperioodi ning uurimisperioodi ajal. Lisaks tegid erinevad huvitatud isikud ettepaneku kasutada impordi jätkuva märgatava suurenemise võrdlevaks analüüsiks muid ajavahemikke ning kõik jõudsid samade järeldusteni (st täheldasid impordi jätkuvat märgatavat suurenemist võrreldes uurimisperioodi aegse impordimahuga). Seega lükatakse see väide tagasi.
- (60) Mitu Venemaa eksportivat tootjat väitsid, et import ei suurenenud veelgi märgatavalt, ja esitasid selle tõendamiseks nende enda kohta käivad andmed 2016. aasta jaanuari, 2016. aasta veebruari ja 2016. aasta märtsi kohta. Komisjon ei mõista, miks esildises esitati andmed vaid teatavate Venemaa eksportivate tootjate kohta ja mitte kogu Venemaa impordi kohta.
- (61) On tõsi, et põhjenduses 50 viidatud statistilistes andmetes on 2016. aasta jaanuari, veebruari ja märtsi igakuised impordimahud väiksemad. See on pärast impordi registreerimisnõude kehtestamist ja veebruari ning märtsi puhul pärast ajutiste meetmete jõustumist. Sellega seoses tuleb märkida järgmist. Esiteks, nagu on näidatud registreerimismääruse põhjenduses 9, analüüsis komisjon registreerimistaotlust selle perioodi analüüsimise alusel, mis kestis 2015. aasta septembrini, september kaasa arvatud. Kõnealune analüüs näitas, et *inter alia* ja *prima facie* on kõnealuse impordi tase oluliselt tõusnud, seda isegi uurimise algatamise järel, ning see kahjustab tõsiselt dumpinguvastase tollimaksu parandavat mõju (registreerimismääruse põhjendus 5) Märgatav suurenemine, mille alusel import registreeriti, puudutab seega ainult osaliselt sama impordi, mille alusel komisjon määrab kindlaks, kas tollimaks tuleks tagasiulatuvalt sisse nõuda. Tuleb meelde tuletada, et viimati nimetatud periood algab esimese täispika kalendrikuuga pärast uurimise algatamist, s.o 2015. aasta juunist, ja hõlmab viimast täispikka kalendrikuud enne ajutiste meetmete kehtestamist, s.o 2016. aasta jaanuari; või kui hõlmata ajutiste meetmete kehtestamise kuud, siis 2016. aasta veebruari. Ka selle palju pikema perioodi jooksul on import võrreldes uurimisperioodiga veelgi suurenenud. Tõsiasi, et impordimahud riikidest olid 2016. aasta jaanuaris, veebruaris ja märtsis suhteliselt väikesed, et muuda seda järeldust.
- (62) Teiseks oli impordimaht asjaomastest riikidest konkurentsituul suurim 2015. aasta oktoobris, pärast registreerimisega seotud analüüsiperioodi, ja samuti täheldati endiselt väga suurt impordimahtu võrreldes uurimisperioodiga 2015. aasta novembris. Suhteliselt mõõdukat impordi taset pärast registreerimisnõude kehtestamist, millele eksportiv tootja osutas, peaks seetõttu hindama seoses kõnealuse kõrgpunktiga vahetult enne registreerimisnõude kehtestamist, mida saab selgitada ainult tulevase registreerimisnõudega. On tõenäoline, et ilma registreerimistaotluse ja -nõudeta oleks täheldatud samas suurusjärgus üldist mahtu, kuid igakuise keskmise näitaja suurenemine oleks olnud ühtlasem järsu suurenemise asemel, mida täheldati 2015. aasta oktoobris ja novembris. Analüüsides, kas alusmääruse artikli 10 lõike 4 punkt d tingimused on täidetud, ei saa komisjon ignoreerida impordi järsku suurenemist sel perioodil, mis järgnes registreerimisega seotud analüüsiperioodile, kuid eelnes tegeliku registreerimisnõude kehtestamisele.
- (63) Üks huvitatud isik märkis, et kui võrrelda impordinäitajaid vahemikus mai 2014 – september 2014 ja mai 2015 – september 2015, on tõesti märgata impordi absoluutset suurenemist, kuid Eurofer ei võtnud arvesse vaatlusaluse toote importimise tsüklilisust ja liidu tarbimise arengut. Selle väitega ei kaasnenud olulisi tõendeid. Õiglane on märkida, et nõudlus vaatlusaluse toote järele sõltub teataval määral majanduslikust olukorrast, mis võib olla kõikuva iseloomuga. Siiski ei viita see asjaolule, et külmvaltsitud lehtterastoodete import oleks tsüklilise iseloomuga. Kõnealune väide lükatakse tagasi.
- (64) Seoses liidu tarbimise suundumusega tuleks esialgse määruse põhjendustes 103 kuni 106 esitatud selgitustele viidates lisada, et tootmisharusisene tarbimine suurenes ligikaudu 4 %, samas kui vabal turul vähenes tarbimine ligikaudu 9 %. Kuna vaatlusaluse toote import konkureerib vabal turul, ei saa komisjon kõnealusest väitest aru..
- (65) Hiina raua- ja teraseühendus (CISA) ei nõustunud samuti Euroferi valitud perioodidega. CISA märkis, et terasetoodete impordi puhul Hiina RVst võtab tellimuse kinnitamine aega vähemalt neli kuni viis kuud, enne kui import tegelikult toimub. Seega on vaatlusaluse toote import ajavahemikus 2015. aasta maist septembrini tegelikult seotud lepingutega, mis sõlmiti enne menetluse algatamist.
- (66) Vastavalt alusmäärusele leiab taoline veelgi märgatavam suurenemine aset lisaks uurimisperioodil kahju tekitanud impordi tasemele. Seega põhineb kõnealuse küsimuse hindamine vaatlusperioodil uurimise algatamise ja ajutiste

meetmete kehtestamise ning uurimisperioodi vahel. CISA väide isegi kinnitab järeldust, et import suurenes veelgi märgatavalt ajavahemikul 2015. aasta maist septembrini, sest isegi hoolimata kehtivate lepingute põhjustatud ajalisest viivitusest täheldati eespool mainitud ajavahemikul impordi jätkuvat märgatavat suurenemist. Seega lükatakse väide tagasi.

- (67) Mitu huvitatud isikut märkisid veel, et külmvaltsitud lehtterastooted ei ole taolised tooted, mida lattu kogutakse, vaid et neid toodetakse vastavalt tellimusele.
- (68) Tõesti, vaatlusalust toodet ei ladustata tavaliselt pikemaks ajaks selle omaduste tõttu. Näiteks võivad teatavad ilmastikutingimused toote kvaliteeti kahjustada. Kuid komisjon ei leidnud tõendeid, mis lükkaks ümber järelduse, et laovarud olid käesoleval juhul pärast menetluse algatamist siiski olemas. Tuleb rõhutada, et laovarude kogumine ei ole tavaline praktika ja seda tuleb ette erakorraliste asjaolude ja/või turul osalejate eelduste puhul, näiteks seoses asjaomase toote hindadega tulevikus. Tõsiasi, et toodet tavaliselt ei ladustata, ei tähenda, et laovarused ei saaks nimetatud asjaolude ja eelduste puhul koguda. Sõltumatutelt ja sidusimportijatelt ja/või kasutajatelt pärast ajutiste meetmete kehtestamist saadud andmete põhjal leiti, et 2015. aasta lõpus olid laovarud 22 % suuremad kui 2014. aasta lõpus. Seega, kuna pole tõendeid, mis lükkaks ümber järelduse, et impordi jätkuv märgatav tõus võib viidata laovarude kogumisele, lükatakse kõnealune väide tagasi.
- (69) Huvitatud isikud märkisid oma vastuses avalikustamisele, et vaatlusalust toodet tavaliselt lattu ei koguta, vaid ostetakse pigem tellimuse alusel. Esiteks ei toodeta külmvaltsitud lehtterastooteid ainult tellimuse alusel ja isegi nende tooteliikide puhul, mida toodetakse peamiselt tellimuse alusel, ei takista see tulevast hinnatõusu ootavatel importijatel ja/või kasutajatel osta suuremaid koguseid, et soetada varusid. Lisaks mõjutas käesoleva uurimise algatamine impordikäitumist, kuna tõendite kohaselt suurenes märgatavalt tavapäraselt imporditava standardkvaliteediga toodete varude soetamine. Tuletatakse meelde, et 22 importijat ja/või kasutajat, kes edastasid teabe oma impordi kohta perioodil pärast uurimise algatamist, esindavad ainult 46 % asjaomaste riikide koguimpordist. Võttes arvesse asjaolu, et importijad ja/või kasutajad, kes esindavad üle poole impordist, ei esitanud komisjonile taotletud teavet, ning võttes arvesse suurt impordimahtu, mis suunati liitu uurimise algatamisele järgnenud kuudel, võib komisjon toetuda piisavatele rahuldavatele tõenditele, et järeldada, et märgatav varude soetamine tegelikult toimus ning et saadud ja kasutatud teave andis suhteliselt konservatiivse hinnangu varude soetamise taseme kohta.
- (70) Tuginedes ülaltoodule, järeldab komisjon, et pärast uurimisperioodi suurenes import märgatavalt.
- (71) Oma vastuses avalikustamisele väitsid huvitatud isikud, et komisjonil on olemas väljakujunenud kord uurimisperioodi impordikoguste võrdlemiseks registreerimisperioodi impordikogustega, ning selline võrdlus ei näita impordi suurenemist. Samad isikud väitsid, et komisjon ei ole esitanud põhjuseid kõnealuse korra väidetavaks muutmiseks.
- (72) Komisjon märgib kõigepealt, et ta ei ole seotud ühegi varasema korraga (kui selline kord oleks olemas, mida aga ei ole; vt järgmine põhjendus), vaid üksnes ELi aluslepingute ja teiste õigusaktide nõuetega. Igal juhul võib komisjon igal ajal, näiteks võttes arvesse uurimise käigus tekkinud konkreetset olukorda, oma analüüsi vastavalt täiustada või arendada, kui ta seda piisavalt põhjendab. Komisjon on üldises avalikustamise dokumendis esitanud põhjaliku majandusliku, juriidilise ja poliitilise arutluskäigu, milles selgitatakse käesolevas uurimises võetud lähenemisviisi (vt põhjendusi 11–32).
- (73) Teiseks saaks importija igal juhul osutada üksnes kahele eelmisele juhtumile (*Solar Panels* ja *Stainless Steel Cold Rolled Flat products*) kui sellise korra väidetavale tõendile ning kummagi nimetatud juhtumi puhul ei kehtestatud tagasiulatuvaid tollimakse. Selliste asjaolude korral ei saa seda pidada väljakujunenud korraks. Vastupidiselt kõnealuste huvitatud isikute väidetele analüüsis komisjon oma rakendusmääruses (EL) 2015/1429<sup>(1)</sup> uurimise algatamise järgseid perioode, kui ta hindas, kas dumpinguvastane tollimaks tuleks sisse nõuda tagasiulatuvalt. Pealegi ei olnud nende juhtumite puhul olukord võrreldav praeguse juhtumiga. Näiteks, kuigi registreerimisperioodil oli kuu keskmine impordi tase madalam kui sellele eelnenud perioodil pärast uurimise algatamist, oli käesoleva juhtumi impordi taseme absoluutväärtus siiski väga märkimisväärne. Võttes arvesse, et see on esimene juhtum, mille puhul komisjon teeb uuritava juhtumi asjaolusid arvesse võttes järelduse, et tollimaks tuleks sisse

<sup>(1)</sup> Komisjoni 26. augusti 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/1429, millega kehtestatakse lõplik dumpinguvastane tollimaks Hiina Rahvavabariigist ja Taiwanist pärit roostevabast terasest külmvaltsitud lehtmaterjali impordi suhtes (ELT L 224, 27.8.2015, lk 10).

nõuda tagasiulatuvalt, on käesoleva uurimise puhul rangelt järgitud põhjendustes 11–32 kehtestatud põhimõtteid. Seepärast analüüsis komisjon impordi mahtu mitte üksnes registreerimisperioodil, vaid võttis arvesse ka uurimise algatamise ja registreerimise vahelise perioodi impordi mahtu. See on kooskõlas alusmääruse artikli 10 lõike 4 punkti d sättega, mis, nagu on selgitatud põhjendustes 21–25, annab komisjonile õiguse analüüsida uurimisperioodile järgnevat perioodi, mis praktikas hõlmab ajavahemikku uurimise algatamisest kuni impordi registreerimise nõude kehtivuse lõppemiseni. Seega võimaldab õigusaktidega täielikus vastavuses kehtestatud analüüsiperiood täielikult hinnata impordimahu suurenemist ja selle mõju ning võimet kahjustada meetmete parandavat mõju.

- (74) Oma vastuses avalikustamisele seadsid Venemaa eksportivad tootjad ja Venemaa Föderatsiooni majandusarengu ministeerium kahtluse alla komisjoni lähenemisviisi, mille puhul kasutati kumulatiivset hindamist (mis hõlmas nii Hiina kui ka Venemaa importi), et saavutada vastavus alusmääruse artikli 10 lõike 4 nõuetele. Alusmääruses ei ole keelatud artikli 10 lõike 4 kumulatiivne tõlgendamine ning käesoleval juhtumil on kumulatiivsuse tingimused selgelt täidetud. Lisaks tehti vajaduse korral Venemaa ja Hiina impordi kohta eraldi analüüsid ning ka need analüüsid viisid järelduseni, et tegemist on veelgi märgatavalt suurenenud impordiga (vt põhjendus 50), ning neist analüüsides ei ilmnenu, et Vene Föderatsiooni puhul oleks vaja kasutada teistsugust lähenemisviisi. Seega lükati see väide tagasi.

## 2.2.2. Lõpliku dumpinguvastase tollimaksu parandava mõju kahjustamine

### 2.2.2.1. Mahud ja turuosad

- (75) Selleks et hinnata, kuidas mõjutas impordi märgatav suurenemine lõpliku dumpinguvastase tollimaksu parandavat mõju, saadeti Euroferile ja viiele valimisse kaasatud liidu tootjale küsimustikud, mis käsitlesid müüki uurimisperioodi järel. Ajavahemik, mille kohta uurimisperioodijärgseid andmeid küsiti, oli 2015. aasta aprillist 2016. aasta jaanuarini (uurimisjärgse perioodi küsimustiku saatmise ajal oli see kõige hiljutisem periood).
- (76) Nii saadud infost nähtub, et liidu tarbimine vabal turul suurenes kõnealusel ajavahemikul 14 %, samas kui liidu tootjate saavutatud müügiimahud jäid pigem stabiilseks, suurenedes vaid umbkaudu 3 % võrra. Järelikult vähenes liidu tootmisharu turuosa veel 7 protsendipunkti võrra (71 %-lt 64 %ni). See on selge märk liidu tootmisharu edasise kahjustamise kohta.
- (77) Mahu osas tuleks selgitada, et registreerimisperioodi import oli hõlmatud „veelgi suurenenud impordi“ hindamisega ning et registreerimisperioodil eraldi vaadeldud import langes, võrreldes registreerimiseelse tasemega, kuid selle maht oli siiski märgatav.
- (78) Mitu isikut märkis, et kõnealune impordimahu vähenemine registreerimisperioodil näitas, et registreerimise kehtestamine oli olnud edukas. Siiski näitab märgatav impordimaht (umbes 165 000 tonni) registreerimisperioodil selgelt, et registreerimise nõue ei heidutanud importijaid ja/või kasutajaid, ja nagu alljärgnevalt selgitatakse, on vaja kehtestada tagasiulatuvad tollimaksud, et meetmete parandav mõju ei kahjustuks.

### 2.2.2.2. Hinnad ja hinna allalöömine

- (79) Võrreldes Eurostati andmete alusel igakuist keskmist impordihinda, tehti kindlaks, et 11 kuu jooksul pärast uurimisperioodi lõppu vähenesid Hiina RVst ja Venemaalt pärit impordi igakuised keskmised hinnad vastavalt 13 % ja 12 %, võrreldes igakuiste keskmiste impordihindadega uurimisperioodi ajal.

- (80) On tõsi, et samal ajavahemikul langesid ka tooraine hinnad. Siiski näitab tehtud analüüs, et tooraine hindade langus võib põhjustada müügihinna vähenemist üksnes 4 % ulatuses. Tõsiasi, et kõnealused märkimisväärselt madalamad impordihinnad kahjustavad dumpinguvastase tollimaksu parandavat mõju, näitlikustab asjaomastest riikidest pärit impordi keskmise hinna ja liidu tootmisharu keskmise müügihinna üldine võrdlus uurimisperioodi ajal ja pärast uurimisperioodi lõppu. Võrdlus näitab hindade allalöömist 7 % ulatuses uurimisperioodi vältel ja 14 % ulatuses pärast uurimisperioodi lõppu.
- (81) Lisaks langesid impordihinnad registreerimisperioodil jätkuvalt rohkem kui liidu tootjate hinnad. Keskmine impordihind sel perioodil <sup>(1)</sup> oli Hiina puhul 408 eurot (19 % alla keskmise impordihinna uurimisperioodil ning 6 % alla keskmise impordihinna perioodil uurimise algatamisest kuni registreerimisnõude kehtestamiseni) <sup>(2)</sup> ning 371 eurot Venemaa puhul (24 % alla keskmise impordihinna uurimisperioodil ning 15 % alla keskmise impordihinna perioodil uurimise algatamisest kuni registreerimisnõude kehtestamiseni). Nende kahe riigi puhul kokku oli keskmine impordihind registreerimisperioodil 386 eurot (22 % alla keskmise impordihinna uurimisperioodil ning 11 % alla keskmise impordihinna perioodil uurimise algatamisest kuni registreerimisnõude kehtestamiseni). Seega suurenes hinna allalöömine registreerimisperioodil keskmiselt veel ligi 20 %.
- (82) Ülaltoodule tuginedes järeldeb komisjon, et impordi jätkuv märgatav suurenemine, arvestades selle ajastamist ja mahtu ning keskmise hinna jätkuvat langust, võib oluliselt kahjustada lõpliku dumpinguvastase tollimaksu parandavat mõju.

#### 2.2.2.3. Laovarud

- (83) Nagu viidati põhjenduses 52, leidis komisjon tõendeid laovarude kogumise kohta pärast uurimise algatamist. Arvestades tõenäosust, et lattu kogutud tooted sisenevad lõpuks liidu turule, arvab komisjon, et selline laovarude kogumine on veel üks viide selle kohta, et isegi pärast registreerimist toimuv import kahjustab tollimaksu parandavat mõju.
- (84) Teatavad huvitatud isikud vaidlustasid laovarude kogumise argumendi, väites et laovarude leidmine ei olnud tõendusmaterjaliga toetatud. Siiski on selge, et pärast uurimisperioodi lõppu impordimaht suurenes märgatavalt, võrreldes impordimahuga enne uurimise algatamist, ning et koostööd teinud importijad ja/või kasutajad teatasid laovarude suurenemisest. Lisaks impordivad külmaalustatud toodete turule nii kauplejad kui ka lõpp-kasutajad. Hoolimata asjaolust, et hinnad käesoleva uurimise algatamisele järgnenud kuudel langesid, olid kauplejad ja kasutajad motiveeritud suurendama kuu keskmist impordimahtu ja laovarusid, mida nad ka tegid. Seega on selge, et laovarude kogumine toimus.
- (85) Üks importijate rühm väitis, et oli esitanud tõendid selle kohta, et tema varude tase näitas vähenemise trendi ning et tema ostud uurimise algatamise järgsel perioodil ei olnud tehtud eesmärgiga koguda varusid. Sama huvitatud isik väitis, et laovarude võrdlemiseks valitud perioodid ei olnud asjakohased, kuna 2014. aasta lõpus oli laovarude seis ebanormaalselt väike, arvestades asjaolu, et pangad ei soovinud finantseerida laovarude soetamist. Viimaks väitis ta, et komisjon ei olnud tõendanud, et asjaomased kaubad on ikka veel laos, ja märkis, et tema eelduste kohaselt oleks registreerimisperioodil ostetud materjal müüdud enne ajutiste meetmete kehtestamist. Sellega seoses tuleb kõigepealt märkida, et laovarude hindamises võib näha erinevusi vaatlusalust toodet importivate äriühingute vahel. Komisjoni hinnang ei piirdu siiski üksikute äriühingutega ning toimikus olev teave, mis hõlmab ka kõnealust importijate rühma, osutab laovarude suurenemisele 22 % võrra. Teiseks märgitakse, et see väide ei ole tõenditega toetatud selles osas, mis puudutab pankasid ja laovarusid. Kui väide finantsvahendite kättesaadavuse kohta vastaks tõele, sooviks komisjon teada, kuidas said importijad ilma rahaliste vahendite olemasoluta finantseerida märkimisväärselt impordimahu suurenemist pärast uurimise algatamist. Eelpool öeldu alusel lükatakse need väited tagasi.

#### 2.2.2.4. Kokkuvõte

- (86) Tuginedes ülaltoodule, järeldeb komisjon, et impordi märgatav suurenemine pärast uurimisperioodi lõppu on oluliselt kahjustanud lõpliku dumpinguvastase tollimaksu parandavat mõju.

<sup>(1)</sup> Täpsemate statistiliste andmete puudumisel ning selleks et tagada õiglane võrdlus muude statistiliste allikatega, hinnati registreerimisperioodi impordistatistikat 2015. aasta detsembri ja 2016. aasta jaanuari impordi alusel.

<sup>(2)</sup> Täpsemate statistiliste andmete puudumisel ning selleks et tagada õiglane võrdlus muude statistiliste allikatega, hinnati perioodil uurimise algatamisest kuni registreerimisnõude kehtestamiseni impordistatistikat 2015. aasta juunist kuni novembrini toimunud impordi alusel.



### 2.3. Muud kommentaarid

- (87) Mitu Venemaa eksportivat tootjat väitsid seoses alusmääruse artikli 10 lõikes 4 sätestatud tingimustega, et alusmääruse artikli 10 lõikes 4 ei ole viidet kumulatiivse hindamise toetamise kohta. Veel väitsid nad, et mis puutub Venemaalt imporditud külmaltsitud lehtterastoodetesse, siis nende seisukohast ei ole tingimused dumpinguvastase tollimaksu tagasiulatuvaks kehtestamiseks täidetud. Kuna alusmääruse artikli 10 lõikes 4 pole viidet kumulatiivse hindamise kohta, pole komisjonil õiguslikku alust rakendada Venemaalt pärit impordi suhtes lõplikku dumpinguvastast tollimaksu tagasiulatuvalt. Sellega seoses viidati ka diskrimineerimise keelu aluspõhimõttele.
- (88) Tuleb veel kord korrata, et komisjon ei ole nõus väitega, et artikli 10 lõikes 4 sätestatud tingimused ei ole täidetud. Kõnealusel juhul tuleb rõhutada, et nii asjaomaste riikide kumulatiivsel hindamisel kui ka asjaomaste riikide individuaalsel hindamisel olid mõlema riigi puhul artikli 10 lõike 4 tingimused täidetud. Seega lükatakse väide tagasi.
- (89) Mitu huvitatud isikut väitis, et registreerimisnõude tõttu on importijad ja/või kasutajad sattunud õiguslikult ebakindlasse olukorda ning sellel on olnud kahjulik mõju importijate ja/või kasutajate äritegevusele. Peale selle väitsid nad, et dumpinguvastaste tollimaksude tagasiulatuv kehtestamine registreeritud impordilt teravdab veelgi kahjulikku mõju liidu importijatele ja/või kasutajatele, kes mõistlikult usaldasid oma tarnijaid, eeldades, et nad ei ole kaasatud dumpingusse. Samuti väitsid nad, et tagasiulatuvad meetmed kahjustavad importijaid ja/või kasutajaid, kuna import on seotud lepingutega, mis sõlmiti enne menetluse algatamist.
- (90) Sellega seoses märgib komisjon esmalt, et uuriva ametiasutuse õigus registreerida import, kui teatavad tingimused on täidetud, on sätestatud alusmääruses, mille alusel ka kõnealune uurimine algatati, ning uuriv ametiasutus alustab registreerimist vaid erandjuhtudel, tõlgendades rangelt õiguslikke tingimusi, mis on sätestatud alusmääruse artikli 14 lõikes 5. Nagu juba selgitatud, olid komisjoni arvates kõnealusel juhul registreerimise tingimused selgelt täidetud. Teiseks, tegelik registreerimine toimus alles seitse kuud pärast kõnealuse uurimise algatamist. Seega puutub see impordi, mis on tehtud, olles täielikult teadlik käimasolevast dumpinguvastasest uurimisest ja sellest tulenevast dumpinguvastaste tollimaksude kehtestamise võimalusest. Komisjon rõhutab veel, et nii alusmäärus kui ka WTO ADA võimaldavad rakendada dumpinguvastaseid meetmeid tagasiulatuvalt, kui teatavad tingimused on täidetud.
- (91) Ülaltoodule tuginedes ei vaidle komisjon vastu, et impordi registreerimine võib iseenesest tuua asjaomaste importijate ja/või kasutajate jaoks kaasa teatava õiguskindlusetuse, kuna selle tulemuseks ei ole automaatselt lõplike tollimaksude tagasiulatuv sissenõudmine, kui seda üldse tehakse. Samuti ei vaidle komisjon vastu väitele, et kui tollimaksud registreeritud impordilt lõpuks tagasiulatuvalt sisse nõutakse, võib see ebasoodsalt mõjutada neid osapooli, kes on importinud kõnealust kaupa kahekuulise registreerimisperioodi jooksul, mis lõppes ajutise tollimaksu kehtestamisega. Komisjon tuletab aga meelde, et registreerimise eesmärk on ära hoida tollimaksude parandava mõju kahjustamist, mis võib esineda näiteks juhul, kui import on märkimisväärne registreerimisperioodi jooksul pärast seda kui import ja laovarude kogumine suurenes oluliselt juba enne registreerimisnõude kehtestamist. Kui registreerimine ei osutu tõhusaks, sest majandustegevuses osalejad eiravad registreerimisnõude kujul edastatud hoiatust, on vaja tollimaksud tagasiulatuvalt sisse nõuda, tagamaks et pärast registreerimisperioodi toimuva impordi tõttu ei lükkuks tollimaksude parandav mõju veelgi edasi. On tõenäoline, et mitmed importijad ja/või kasutajad, kes olid teadlikud selgest hoiatusest, et võidakse kehtestada tagasiulatuv tollimaks, peatasid impordi, kuid mõned teised otsustasid riskida. Komisjon on seepärast rahul, et ta ei ole rikkunud õiguskindluse põhimõtet.
- (92) Lisaks, kui dumping lõpeb pärast registreerimisperioodi, võivad importijad taotleda makstud tollimaksu tagastamist.

### 2.4. Järeldus tagasiulatuva sissenõudmise kohta

- (93) Alusmääruse artikli 10 lõike 4 kohaselt võib dumpinguvastased tollimaksud sisse nõuda tagasiulatuvalt, tingimusel et import on registreeritud kooskõlas artikli 14 lõikega 5 ja komisjon on andnud asjaomastele importijatele võimaluse kommenteerida, kas alusmääruse artikli 10 lõikes 4 sätestatud kriteeriumid on täidetud.

- (94) Pärast saadud kommentaaride analüüsimist järeltab komisjon, et importijad ja/või kasutajad olid või oleksid pidanud olema teadlikud väidetavast dumpingust ja selle tekitatud kahjust alates algatamisteate avaldamisest 14. mail 2015. Peale uurimisperiodil kahju tekitanud impordi on teatatud vaatlusaluse toote veelgi märgatavalt suuremast impordimahust pärast uurimise algatamist veel madalamate hindadega kui uurimisperiodi ajal. Need vaatlusaluse toote suured kogused ja madal hind on juba praegu negatiivselt mõjutanud hindu ja liidu tootmisharu turuosa liidus. Pärast registreerimisperiodi lõppu imporditud tooted võivad oluliselt kahjustada lõpliku dumpinguvastase tollimaksu parandavat mõju, kuna impordimahud koos eespool kirjeldatud hinnakäitumisega ja turuosa muutumisega on olulised ja neile lisanduvad märkimisväärselt suurenenud laovarud.
- (95) Komisjon järeltab selle põhjal, et alusmääruse artikli 10 lõikes 4 sätestatud tingimused lõpliku dumpinguvastase tollimaksu tagasiulatavaks kohaldamiseks on täidetud. Seega tuleks lõplik dumpinguvastane tollimaks sisse nõuda vaatlusalustelt toodetelt, mille suhtes kehtestati registreerimise nõue rakendusmäärusega (EL) 2015/2325.
- (96) Kooskõlas alusmääruse artikli 10 lõikega 3 tuleb tagasiulatavalt sissenõutava tollimaksu määr kehtestada samal tasemel ajutise tollimaksu määraga, mis kehtestati rakendusmäärusega (EL) 2016/181, sellises ulatuses, et see on väiksem kui lõpliku tollimaksu määr, mis kehtestati komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2016/1328.
- (97) Määruse (EL) 2016/1036 artikli 15 lõike 1 alusel asutatud komitee ei avaldanud arvamust,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

#### Artikkel 1

1. Nõutakse sisse lõplik dumpinguvastane tollimaks Hiina Rahvavabariigist ja Venemaa Föderatsioonist pärit ja rakendusmääruse (EL) 2015/2325 alusel registreeritud järgmiste toodete impordilt: rauast või legerimata terasest või muust legeriterasest, kuid mitte roostevabast terasest lehtvaltstooted igasuguse laiusega, külmaltsitud, plakeerimata, pindamata või katmata, muu töötluseta peale külmaltsimise, mis praegu kuuluvad CN-koodide ex 7209 15 00 (TARICi kood 7209 15 00 90), 7209 16 90, 7209 17 90, 7209 18 91, ex 7209 18 99 (TARICi kood 7209 18 99 90), ex 7209 25 00 (TARICi kood 7209 25 00 90), 7209 26 90, 7209 27 90, 7209 28 90, 7211 23 30, ex 7211 23 80 (TARICi koodid 7211 23 80 19, 7211 23 80 95 ja 7211 23 80 99), ex 7211 29 00 (TARICi koodid 7211 29 00 19 ja 7211 29 00 99), 7225 50 80 ja 7226 92 00 alla.

Vaatlusaluse toote määratlus ei hõlma järgmisi tooteid:

- lehtvaltstooted rauast või legerimata terasest, igasuguse laiusega, külmaltsitud, plakeerimata, pindamata või katmata, muu töötluseta peale külmaltsimise, rullides või mitte, igasuguse paksusega, elektrotehnilised;
- lehtvaltstooted rauast või legerimata terasest, igasuguse laiusega, külmaltsitud, plakeerimata, pindamata või katmata, rullides, paksusega alla 0,35 mm, lõõmutatud (nn „must raudplekk“);
- muust legeriterasest lehtvaltstooted, igasuguse laiusega elektrotehnilisest räniterasest, ja
- legeriterasest lehtvaltstooted, muu töötluseta peale külmaltsimise, kiirlõiketerasest.

2. Lõpliku dumpinguvastase tollimaksu määrad, mida kohaldatakse lõikes 1 kirjeldatud ja allpool loetletud äriühingutes toodetud toote netohinna suhtes liidu piiiril enne tollimaksude tasumist, on järgmised.

Riik	Äriühing	Lõplik tollimaksu-määr (%)	TARICi lisakood
Hiina RV	Angang Steel Company Limited, Anshan	13,7	C097
	Tianjin Angang Tiantie Cold Rolled Sheets Co. Ltd., Tianjin	13,7	C098
	Muud lisas loetletud koostööd tegevad äriühingud	14,5	
	Kõik muud äriühingud	16	C999

Riik	Äriühing	Lõplik tollimaksu- määr (%)	TARICi lisakood
Venemaa	Magnitogorsk Iron & Steel Works OJSC, Magnitogorsk	18,7	C099
	PAO Severstal, Tšerepovets	25,4	C100
	Kõik muud äriühingud	26,2	C999

*Artikkel 2*

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 29. juuli 2016

*Komisjoni nimel*  
*president*  
Jean-Claude JUNCKER

—

## LISA

Koostööd tegevad Hiina eksportivad tootjad, kes ei kuulu valimisse

Riik	Nimetus	TARICi lisakood
Hiina RV	Hebei Iron and Steel Co., Ltd., Shijiazhuang	C103
Hiina RV	Handan Iron & Steel Group Han-Bao Co., Ltd., Handan	C104
Hiina RV	Baoshan Iron & Steel Co., Ltd., Shanghai	C105
Hiina RV	Shanghai Meishan Iron & Steel Co., Ltd., Nanjing	C106
Hiina RV	BX Steel POSCO Cold Rolled Sheet Co., Ltd., Benxi	C107
Hiina RV	Bengang Steel Plates Co., Ltd, Benxi	C108
Hiina RV	WISCO International Economic & Trading Co. Ltd., Wuhan	C109
Hiina RV	Maanshan Iron & Steel Co., Ltd., Maanshan	C110
Hiina RV	Tianjin Rolling-one Steel Co., Ltd., Tianjin	C111
Hiina RV	Zhangjiagang Yangtze River Cold Rolled Sheet Co., Ltd., Zhangjiagang	C112
Hiina RV	Inner Mongolia Baotou Steel Union Co., Ltd., Baotou City	C113

**KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2016/1330,****2. august 2016,****millega muudetakse komisjoni määrust (EÜ) nr 1235/2008, millega sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 834/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad mahepõllumajanduslike toodete kolmandatest riikidest importimise korra kohta****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 28. juuni 2007. aasta määrust (EÜ) nr 834/2007 mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise ja määruse (EMÜ) nr 2092/91 kehtetuks tunnistamise kohta, <sup>(1)</sup> eriti selle artikli 33 lõikeid 2 ja 3 ning artikli 38 punkti d,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni määruse (EÜ) nr 1235/2008 <sup>(2)</sup> III lisas on sätestatud loetelu kolmandatest riikidest, kelle tootmissüsteemid ja mahepõllumajandusliku tootmise kontrollimeetmed on tunnistatud samaväärseks määruses (EÜ) nr 834/2007 sätestatud meetmetega.
- (2) Austraalia esitatud teabe kohaselt on kontrollorgani „Australian Certified Organic Pty. Ltd“ internetiaadress muutunud.
- (3) Kanada esitatud teabe kohaselt on ühe kontrollorgani tunnustus kehtetuks tunnistatud.
- (4) Kontrollorgan „SGS India Pvt. Ltd“ eemaldati määruse (EÜ) nr 1235/2008 III lisa Indiat käsitlevast kandest 2014. aastal, kuna ta ei järginud teatavate imporditavate toodete puhul India tunnustamise ulatust. India tehtud järelevalve tulemuste põhjal võib kõnealuse kontrollorgani taas kõnealuse määruse Indiat käsitlevasse kandesse lisada.
- (5) Komisjon sai teabe India kontrollorgani „IMO Control Private Limited“ muudetud internetiaadressi kohta.
- (6) Ameerika Ühendriikide esitatud teabe kohaselt on ühe kontrollorgani tunnustus kehtetuks tunnistatud ja üks kontrollorgan on lisatud Ameerika Ühendriikide tunnustatud kontrollorganite loetellu.
- (7) Komisjon sai teabe Uus-Meremaa kontrollorgani „AsureQuality Limited“ muudetud internetiaadressi kohta.
- (8) Haldusvea tõttu kustutati kontrollorgan „Doalnara Organic Certificated Korea“ komisjoni rakendusmääruse (EL) 2015/2345 <sup>(3)</sup> III lisast. Kuna seda ei kavatsatud teha, tuleks see uuesti kanda Korea Vabariigi tunnustatud kontrollorganite loetellu.
- (9) Määruse (EÜ) nr 1235/2008 IV lisas on sätestatud kolmandates riikides samaväärsuse kontrollijatena ja sertifikaatide väljaandjatena tunnustatud kontrollorganite ja kontrolliasutuste loetelu.

<sup>(1)</sup> ELT L 189, 20.7.2007, lk 1.

<sup>(2)</sup> Komisjoni 8. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1235/2008, millega sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 834/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad mahepõllumajanduslike toodete kolmandatest riikidest importimise korra kohta (ELT L 334, 12.12.2008, lk 25).

<sup>(3)</sup> Komisjoni 15. detsembri 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/2345, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1235/2008, millega sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 834/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad mahepõllumajanduslike toodete kolmandatest riikidest importimise korra kohta (ELT L 330, 16.12.2015, lk 29).

- (10) Oma aadressi muutmisest on komisjonile teatanud „Egyptian Center of Organic Agriculture (ECO)“, „Istituto Certificazione Etica e Ambientale“, „Letis SA“, „Oregon Tilth“ ja „Organic Standard“.
- (11) Määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 33 lõikega 3 on ette nähtud, et toodete puhul, mida ei ole imporditud artikli 32 kohaselt ja mida ei ole imporditud kõnealuse määruse artikli 33 lõike 2 kohaselt tunnustatud kolmandast riigist, võib komisjon tunnustada kontrollorganeid ja kontrolliasutusi, kes on pädevad teostama ülesandeid samaväärseid garantiisid pakkuvate toodete impordi jaoks. Seepärast on määruse (EÜ) nr 1235/2008 artikli 10 lõike 2 punktis b ja lõikes 3 sätestatud, et kontrolliasutust või kontrollorganit ei saa tunnustada sellise toote suhtes, mis on pärit kõnealuse määruse III lisa loetellu kuuluvast kolmandast riigist ja mis kuulub tooterühma, mille suhtes kõnealust kolmandat riiki on tunnustatud.
- (12) Arvestades, et Austraalia on määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 33 lõike 2 kohaselt tunnustatud kolmas riik ja ta on loetletud määruse (EÜ) nr 1235/2008 III lisas seoses F-tootekategooriaga, ilmneb, et minevikus ei ole kõnealuseid sätteid nõuetekohaselt järgitud seoses kontrollorgani „Australian Certified Organic“ tunnustamisega: kontrollorganit on tunnustatud seoses määruse (EÜ) nr 1235/2008 IV lisas Austraaliast pärit ning F-tootekategooriasse kuuluvate toodetega. Seega tuleks kõnealune tunnustus kehtetuks tunnistada.
- (13) Kontrollorgan „ASURE Quality Limited“ teavitas komisjoni, et ta on lõpetanud oma tegevuse kõikides kolmandates riikides, mille suhtes teda on tunnustatud, ning seega ei peaks ta enam olema loetletud määruse (EÜ) nr 1235/2008 IV lisas.
- (14) Komisjon on kätte saanud ja läbi vaadanud kontrollorgani „Bio.inspecta AG“ taotluse oma erisuste muutmiseks. Saadud teabe põhjal on komisjon jõudnud järeldusele, et tunnustamise geograafilise kohaldamisala laiendamine on õigustatud A- ja D-tootekategooriate osas Côte d'Ivoire'i puhul.
- (15) Komisjon on kätte saanud ja läbi vaadanud kontrollorgani „CCPB Srl“ taotluse oma erisuste muutmiseks. Saadud teabe läbivaatamise põhjal järeldati, et tunnustamise kohaldamisala laiendamine on D-tootekategooria osas õigustatud veini puhul.
- (16) Komisjon on kätte saanud ja läbi vaadanud kontrollorgani „Certisys“ taotluse oma erisuste muutmiseks. Saadud teabe põhjal on komisjon jõudnud järeldusele, et tunnustamise geograafilise kohaldamisala laiendamine on õigustatud A- ja D-tootekategooriate osas Burundi, Kameruni, Rwanda, Tansaania ja Uganda puhul.
- (17) Lisaks on komisjon saanud teabe selle kohta, et „Certisys“ on lõpetanud oma sertifitseerimistegevuse Vietnami ja seega ei peaks ta enam nimetatud riigi puhul olema loetletud määruse (EÜ) nr 1235/2008 IV lisas.
- (18) Komisjon on kätte saanud ja läbi vaadanud kontrollorgani „Control Union Certifications“ taotluse oma erisuste muutmiseks. Saadud teabe põhjal on komisjon jõudnud järeldusele, et tunnustamise geograafilise kohaldamisala laiendamine on B-, C-, D-, E- ja F-tootekategooria osas õigustatud Bangladeshis puhul, A- ja D-tootekategooria osas Cabo Verde puhul ning A-, C- ja D-tootekategooria osas Maldivide puhul.
- (19) Komisjon on kätte saanud ja läbi vaadanud kontrollorgani „Ecocert SA“ taotluse oma erisuste muutmiseks. Saadud teabe põhjal on komisjon jõudnud järeldusele, et tunnustamise geograafilise kohaldamisala laiendamine on A-tootekategooria osas õigustatud Liechtensteini puhul, A- ja D-tootekategooria osas Albaania, Bahama, Gambia, Jordaania, Lesotho, Montenegro, okupeeritud Palestiina alade, Omaani, Prantsuse Polüneesia ja Valgevene puhul, A-, D- ja E-tootekategooria osas Bangladeshis puhul, A-, B- ja F-tootekategooria osas Tšiili puhul, B-tootekategooria osas Etioopia puhul, B- ja E-tootekategooria osas Namiibia puhul, D-tootekategooria osas Botswana puhul ning E-tootekategooria osas Araabia Ühendemiraatide ja Sambia puhul.
- (20) „Ecocert SA“ teavitas komisjoni ka sellest, et on omandanud mitu IMO kontserni kuuluvat üksust, sealhulgas „IMO-Control Sertifikasyon Tic. Ltd Şti“. Samuti teatas ta, et kõnealune üksus ja „Ecocert SA“ Türgis asuv tütarettevõtja „Ecocert Denetim ve Belgelendirme Ltd. Şti.“ on ühinenud. Selle tulemusena moodustatud üksus „ECOCERT IMO Denetim ve Belgelendirme Ltd. Şti“ võtab üle „IMO-Control Sertifikasyon Tic. Ltd Şti“ tegevuse. Seepärast on asjakohane jätta kontrollorgan „IMO-Control Sertifikasyon Tic. Ltd Şti“ välja määruse (EÜ) nr 1235/2008 IV lisast ja lisada „ECOCERT IMO Denetim ve Belgelendirme Ltd. Şti“ selle asemele, tehes vajalikud muudatused seoses aadressi ja internetiaadressiga.

- (21) Kontrollorgan „IBD Certifications Ltd.“ teavitas komisjoni, et ta on ametlikult registreeritud nime all „IBD Certificações Ltda.“
- (22) Komisjon on kätte saanud ja läbi vaadanud kontrollorgani „IMO Control Latinoamérica Ltda.“ taotluse oma erisuste muutmiseks. Saadud teabe põhjal on komisjon jõudnud järeldusele, et tunnustamise geograafilise kohaldamisala laiendamine on õigustatud A- ja D-tootekategooriate osas Brasiilia, Kuuba, Trinidad ja Tobago, Tšiili ja Uruguay puhul. Lisaks teavitas kontrollorgan „IMO Control Latinoamérica Ltda.“ oma ärinime muutmisest nimeks „IMOCert Latinoamérica Ltda.“ ja oma internetiaadressi muutmisest.
- (23) Komisjon on kätte saanud ja läbi vaadanud kontrollorgani „IMO Control Private Limited“ taotluse oma erisuste muutmiseks. Saadud teabe põhjal on komisjon jõudnud järeldusele, et tunnustamise geograafilise kohaldamisala laiendamine on õigustatud A- ja D-tootekategooriate osas Laose, Maldivide ja Paapua Uus-Guinea puhul.
- (24) Kontrollorgan „IMOSwiss AG“ teavitas komisjoni, et ta on lõpetanud oma sertifitseerimistegevuse Ukrainas ja seega ei peaks ta enam nimetatud riigi puhul olema loetletud määruse (EÜ) nr 1235/2008 IV lisas.
- (25) Kontrollorgan „International Certification Services, Inc.“ teavitas komisjoni, et ta on lõpetanud oma tegevuse kõikides kolmandates riikides, mille suhtes teda on tunnustatud, ning seega ei peaks ta enam olema loetletud määruse (EÜ) nr 1235/2008 IV lisas.
- (26) Komisjon on kätte saanud ja läbi vaadanud kontrollorgani „OneCert International PVT Ltd“ taotluse oma erisuste muutmiseks. Saadud teabe põhjal on komisjon jõudnud järeldusele, et tunnustamise geograafilise kohaldamisala laiendamine on õigustatud A- ja D-tootekategooriate osas Etioopia, Mosambiigi, Sri Lanka ja Tansaania puhul ning D-tootekategooria osas Singapuri puhul.
- (27) Komisjon on kätte saanud ja läbi vaadanud kontrollorgani „Organización Internacional Agropecuaria“ taotluse oma erisuste muutmiseks. Saadud teabe põhjal on komisjon jõudnud järeldusele, et tunnustamise geograafilise kohaldamisala laiendamine on C-tootekategooria osas õigustatud Tšiili puhul.
- (28) Kontrollorgan „Quality Assurance International“ teavitas komisjoni, et ta on lõpetanud oma sertifitseerimistegevuse Paraguays ja seega ei peaks ta enam nimetatud riigi puhul olema loetletud määruse (EÜ) nr 1235/2008 IV lisas.
- (29) Määruse (EÜ) nr 1235/2008 artikli 12 lõike 1 punkti c kohaselt võib komisjon esitatud teabe alusel või siis, kui kontrollorgan ei ole esitanud nõutavat teavet, igal ajal muuta kontrollorgani seotud erisusi või peatada asjaomase kontrollorgani kuulumise kõnealuse määruse IV lissasse. Sellest tulenevalt tuleks muuta sellise kontrollorgani erisust, mille puhul nähtus kogu saadud teabe uurimisest, et asjaomased nõuded ei ole enam täidetud.
- (30) Määruse (EÜ) nr 1235/2008 IV lisas loetletud „Uganda Organic Certification, Ltd“ esitas oma aastaaruande 18. märtsil 2016 kooskõlas kõnealuse määruse artikli 12 lõike 1 punktiga b. Akrediteerimisasutus IOAS teatas aastaaruandes, et kontrollorgani „Uganda Organic Certification, Ltd“ akrediteering on peatatud. Komisjon kutsus kontrollorganit üles esitama kehtivat akrediteerimistunnistust, millele on lisatud positiivne hindamisaruanne kooskõlas määruse (EÜ) nr 834/2007 nõuetega, aga kontrollorgan ei vastanud määratud tähtaja jooksul. Seega tuleks peatada „Uganda Organic Certification, Ltd“ kuulumine määruse (EÜ) nr 1235/2008 IV lissasse, kuni on esitatud rahuldavad andmed.
- (31) Selguse huvides ja eelkõige tagamaks, et kolmandad riigid, mille jaoks määruse (EÜ) nr 1235/2008 IV lisas loetletud kontrollorganid ja kontrolliasutused oleksid esitatud samas järjestuses kõikides keeleversioonides, on asjakohane paigutada riikide nimed koodide alusel ümber ja kõnealune lisa täielikult asendada.
- (32) Määruse (EÜ) nr 1235/2008 III ja IV lisa tuleks seetõttu vastavalt muuta.
- (33) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas mahepõllumajandusliku tootmise regulatiivkomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

*Artikkel 1*

Määrust (EÜ) nr 1235/2008 muudetakse järgmiselt.

- (1) III lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse I lisale.
- (2) IV lisa asendatakse käesoleva määruse II lisaga.

*Artikkel 2*

Käesolev määrus jõustub kahekskümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 2. august 2016

*Komisjoni nimel*  
*president*  
Jean-Claude JUNCKER

\_\_\_\_\_



## I LISA

Määruse (EÜ) nr 1235/2008 III lisa muudetakse järgmiselt.

- 1) Austraaliat käsitleva kande punktis 5 asendatakse kontrollorgani „Australian Certified Organic Pty. Ltd“ internetiaadress järgmisega „www.aco.net.au“.
- 2) Kanadat käsitleva kande punktis 5 jäetakse välja koodnumbrit CA-ORG-001 käsitlev rida.
- 3) Indiat käsitlevas kandes muudetakse punkti 5 järgmiselt:

- a) koodnumbrit IN-ORG-007 käsitlev rida asendatakse järgmisega:

„IN-ORG-007	IMO Control Private Limited	www.imocontrol.in“
-------------	-----------------------------	--------------------

- b) rea IN-ORG-012 järele lisatakse järgmine rida:

„IN-ORG-013	SGS India Pvt. Ltd	www.sgsgroup.in“
-------------	--------------------	------------------

- 4) Ameerika Ühendriike käsitlevas kandes muudetakse punkti 5 järgmiselt:

- a) koodnumbrit US-ORG-032 käsitlev rida jäetakse välja;
- b) lisatakse järgmine rida:

„US-ORG-061	Basin and Range Organics (BARO)	www.basinandrangeorganics.org“
-------------	---------------------------------	--------------------------------

- 5) Uus-Meremaal käsitleva kande punktis 5 asendatakse kontrollorgani „AsureQuality Limited“ internetiaadress järgmisega „http://www.asurequality.com“.
- 6) Korea Vabariiki käsitlevas kandes muudetakse punkti 5 järgmiselt:

- a) lisatakse järgmine rida:

„KR-ORG-002	Doalnara Organic Certificated Korea	www.doalnara.or.kr“
-------------	-------------------------------------	---------------------

## II LISA

## „IV LISA

**SAMAVÄÄRSUSE KONTROLLIJATENA TUNNUSTATUD KONTROLLORGANITE JA KONTROLLIASUTUSTE  
LOETELU NING ASJAKOHASED ERISUSED, MILLELE ON OSUTATUD ARTIKLIS 10**

Käesolevas lisas on tootekategooriad tähistatud järgmiste koodidega:

A: töötlemata taimsed saadused

B: elusloomad või töötlemata loomsed saadused

C: vesiviljelustooted ja merevetikad

D: töödeldud põllumajandussaadused, mis on ette nähtud toiduna kasutamiseks (\*)

E: töödeldud põllumajandussaadused, mis on ette nähtud söödana kasutamiseks (\*)

F: vegetatiivne paljundusmaterjal ja külvisemned

Artikli 10 lõike 2 punkti e kohase veebilehe, kus on kättesaadav selliste ettevõtjate loetelu, kelle suhtes rakendatakse kontrollisüsteemi, ning kontaktpunkti, kus on kergesti kättesaadav teave nende sertifitseerimisstaatus, asjaomaste tootekategooriate ning peatatud ja tühistatud sertifikaadiga ettevõtjate ja toodete kohta, võib leida iga kontrollorgani või kontrolliasutuse kohta punktis 2 osutatud internetiaadressilt, juhul kui ei ole määratletud teisiti.

**„Abcert AG“**

1. Aadress: Martinstraße 42–44, 73728 Esslingen am Neckar, Saksamaa
2. Internetiaadress: <http://www.abcert.de>
3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
AL-BIO-137	Albaania	x	—	—	x	—	—
AM-BIO-137	Armeenia	x	—	—	x	—	—
AZ-BIO-137	Aserbaidžaan	x	—	—	x	—	—
BA-BIO-137	Bosnia ja Hertsegoviina	x	—	—	x	—	—
BY-BIO-137	Valgevene	x	—	—	x	—	—
GE-BIO-137	Gruusia	x	—	—	x	—	—
IR-BIO-137	Iraan	x	—	—	x	—	—
KG-BIO-137	Kõrgõzstan	x	—	—	x	—	—
KZ-BIO-137	Kasahstan	x	—	—	—	—	—
MD-BIO-137	Moldova	x	x	—	—	—	—

(\*) Koostisosad peab sertifitseerima määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 33 lõike 3 kohaselt tunnustatud kontrollorgan või kontrolliasutus või need peavad olema toodetud ja sertifitseeritud kõnealuse määruse artikli 33 lõike 2 kohaselt tunnustatud kolmandas riigis või toodetud ja sertifitseeritud ELis vastavalt kõnealusele määrusele.

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
ME-BIO-137	Montenegro	x	—	—	x	—	—
MK-BIO-137	endine Jugoslaavia Makedoonia vabariik	x	—	—	x	—	—
RS-BIO-137	Serbia	x	—	—	x	—	—
RU-BIO-137	Venemaa	x	x	—	x	—	—
TJ-BIO-137	Tadžikistan	x	—	—	x	—	—
TM-BIO-137	Türkmenistan	x	—	—	x	—	—
UA-BIO-137	Ukraina	x	—	—	x	—	—
UZ-BIO-137	Usbekistan	x	—	—	x	—	—
XK-BIO-137	Kosovo *	x	—	—	x	—	—

\* Kõnealune määratlus ei piira Kosovo staatust käsitlevaid seisukohti ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga nr 1244/1999 ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja veinid

5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

#### „Agreco R.F. Göderz GmbH“

1. Aadress: Mündener Straße 19, 37218 Witzhausen, Saksamaa

2. Internetiaadress: <http://agrecogmbh.de>

3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
AZ-BIO-151	Aserbaidžaan	x	—	—	x	—	—
BA-BIO-151	Bosnia ja Hertsegoviina	x	—	—	x	—	—
BF-BIO-151	Burkina Faso	x	—	—	x	—	—
BO-BIO-151	Boliivia	x	—	—	x	—	—
CM-BIO-151	Kamerun	x	—	—	x	—	—
CO-BIO-151	Colombia	x	—	—	x	—	—
CU-BIO-151	Kuuba	x	—	—	x	—	—
CV-BIO-151	Cabo Verde	x	—	—	—	—	—
DO-BIO-151	Dominikaani Vabariik	x	—	—	x	—	—

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
EC-BIO-151	Ecuador	x	—	—	x	—	—
EG-BIO-151	Egiptus	x	—	—	x	—	—
ET-BIO-151	Etioopia	x	—	—	x	—	—
FJ-BIO-151	Fidži	x	—	—	—	—	—
GE-BIO-151	Gruusia	x	—	—	x	—	—
GH-BIO-151	Ghana	x	—	—	x	—	—
GT-BIO-151	Guatemala	x	—	—	x	—	—
HN-BIO-151	Honduras	x	—	—	x	—	—
ID-BIO-151	Indoneesia	x	—	—	x	—	—
IR-BIO-151	Iraan	x	—	—	—	—	—
KE-BIO-151	Keenia	x	—	—	x	—	—
KG-BIO-151	Kõrgõzstan	x	—	—	x	—	—
KH-BIO-151	Kambodža	x	—	—	—	—	—
KZ-BIO-151	Kasahstan	x	—	—	x	—	—
LK-BIO-151	Sri Lanka	x	—	—	x	—	—
MA-BIO-151	Maroko	x	—	—	x	—	—
MD-BIO-151	Moldova	x	—	—	x	—	—
ME-BIO-151	Montenegro	x	—	—	x	—	—
MG-BIO-151	Madagaskar	x	—	—	x	—	—
MK-BIO-151	endine Jugoslaavia Makedoonia vabariik	x	—	—	—	—	—
ML-BIO-151	Mali	x	—	—	x	—	—
MX-BIO-151	Mehhiko	—	—	—	x	—	—
NG-BIO-151	Nigeeria	x	—	—	x	—	—
NI-BIO-151	Nicaragua	x	—	—	x	—	—

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
NP-BIO-151	Nepal	x	—	—	x	—	—
PE-BIO-151	Peruu	x	—	—	x	—	—
PG-BIO-151	Paapua Uus-Guinea	x	—	—	x	—	—
PH-BIO-151	Filipiinid	x	—	—	x	—	—
PY-BIO-151	Paraguay	x	—	—	x	—	—
RS-BIO-151	Serbia	x	—	—	x	—	—
RU-BIO-151	Venemaa	x	—	—	x	—	—
SB-BIO-151	Saalomoni Saared	x	—	—	—	—	—
SN-BIO-151	Senegal	x	—	—	x	—	—
SR-BIO-151	Suriname	x	—	—	x	—	—
SV-BIO-151	El Salvador	x	—	—	—	—	—
TG-BIO-151	Togo	x	—	—	x	—	—
TH-BIO-151	Tai	x	—	—	x	—	—
TM-BIO-151	Türkmenistan	x	—	—	x	—	—
TO-BIO-151	Tonga	x	—	—	—	—	—
TV-BIO-151	Tuvalu	x	—	—	x	—	—
TZ-BIO-151	Tansaania	x	—	—	x	—	—
UA-BIO-151	Ukraina	x	—	—	x	—	—
UG-BIO-151	Uganda	x	—	—	x	—	—
UY-BIO-151	Uruguay	—	—	—	x	—	—
UZ-BIO-151	Usbekistan	x	—	—	x	—	—
VE-BIO-151	Venetsueela	x	—	—	x	—	—
VN-BIO-151	Vietnam	x	—	—	x	—	—
WS-BIO-151	Samoa	x	—	—	—	—	—
ZA-BIO-151	Lõuna-Aafrika	x	—	—	x	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja veinid

5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

**„Albinspekt“**

1. Aadress: Sheshi Hari Trumen, Nd. 1, Hy. 25, Ap. 10, 1016 Tirana, Albaania
2. Internetiaadress: <http://www.albinspekt.com>
3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
AL-BIO-139	Albaania	x	x	—	x	—	—
XK-BIO-139	Kosovo *	x	x	—	x	—	—

\* Kõnealune määratlus ei piira Kosovo staatust käsitlevaid seisukohti ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga nr 1244/1999 ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja veinid.
5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

**„ARGENCERT SA“**

1. Aadress: Bernardo de Irigoyen 972 4 piso „B“, C1072AAT Buenos Aires, Argentina
2. Internetiaadress: [www.argencert.com.ar](http://www.argencert.com.ar)
3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
AR-BIO-138	Argentina	—	—	—	x	—	—
CL-BIO-138	Tšiili	x	—	—	x	—	—
PY-BIO-138	Paraguay	x	—	—	x	—	—
UY-BIO-138	Uruguay	x	—	—	x	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja III lisaga hõlmatud tooted.
5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

**„Australian Certified Organic“**

1. Aadress: PO Box 810 — 18 Eton St, Nundah, QLD 4012, Austraalia
2. Internetiaadress: <http://www.aco.net.au>
3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
AU-BIO-107	Austraalia	—	x	—	x	—	—
CK-BIO-107	Cooki saared	x	—	—	x	—	—
CN-BIO-107	Hiina	x	x	—	x	—	—
FJ-BIO-107	Fidži	x	—	—	x	—	—
FK-BIO-107	Falklandi saared	—	x	—	—	—	—

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
HK-BIO-107	Hongkong	x	—	—	x	—	—
ID-BIO-107	Indoneesia	x	—	—	x	—	—
MG-BIO-107	Madagaskar	x	—	—	x	—	—
MM-BIO-107	Myanmar/Birma	x	—	—	x	—	—
MY-BIO-107	Malaisia	x	—	—	x	—	—
PG-BIO-107	Paapua Uus-Guinea	x	—	—	x	—	—
SG-BIO-107	Singapur	x	—	—	x	—	—
TH-BIO-107	Tai	x	—	—	x	—	—
TO-BIO-107	Tonga	x	—	—	x	—	—
TW-BIO-107	Taiwan	x	—	—	x	—	—
VU-BIO-107	Vanuatu	x	x	—	x	—	—

- Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja III lisaga hõlmatud tooted.
- Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

#### „Balkan Biocert Skopje“

- Aadress: 2/9, Frederik Sopen Str., 1000 Skopje, endine Jugoslaavia Makedoonia vabariik
- Internetiaadress: <http://www.balkanbiocert.mk>
- Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
MK-BIO-157	endine Jugoslaavia Makedoonia vabariik	x	x	—	x	—	—

- Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja veinid
- Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

#### „Bioagricert S.r.l.“

- Aadress: Via dei Macabracchia 8, Casalecchio di Reno, 40033 Bologna, Itaalia
- Internetiaadress: <http://www.bioagricert.org>
- Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
BR-BIO-132	Brasiilia	x	—	—	x	—	—
CN-BIO-132	Hiina	x	—	—	x	—	—

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
EC-BIO-132	Ecuador	x	—	—	x	—	—
IN-BIO-132	India	—	—	—	x	—	—
IR-BIO-132	Iraan	x	—	—	x	—	—
KH-BIO-132	Kambodža	x	—	—	x	—	—
KR-BIO-132	Korea Vabariik	x	—	—	—	—	—
LA-BIO-132	Laos	x	—	—	x	—	—
MA-BIO-132	Maroko	x	—	—	x	—	—
MM-BIO-132	Myanmar/Birma	x	—	—	x	—	—
MX-BIO-132	Mehhiko	x	x	—	x	—	—
NP-BIO-132	Nepal	x	—	—	x	—	—
PF-BIO-132	Prantsuse Polüneesia	x	—	—	x	—	—
RS-BIO-132	Serbia	x	x	—	—	—	—
SM-BIO-132	San Marino	—	—	—	x	—	—
TG-BIO-132	Togo	x	—	—	x	—	—
TH-BIO-132	Tai	x	x	—	x	—	—
TR-BIO-132	Türgi	x	—	—	x	—	—
UA-BIO-132	Ukraina	x	—	—	x	—	—
VN-BIO-132	Vietnam	x	—	—	x	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja veinid

5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

**„BioGro New Zealand Limited“**

1. Address: PO Box 9693 Marion Square, Wellington 6141, Uus-Meremaa

2. Internetiaadress: <http://www.biogro.co.nz>

3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
FJ-BIO-130	Fidži	x	—	—	x	—	—
MY-BIO-130	Malaisia	—	—	—	x	—	—
NU-BIO-130	Niue	x	—	—	x	—	—
VU-BIO-130	Vanuatu	x	—	—	x	—	—
WS-BIO-130	Samoa	x	—	—	x	—	—



4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja veinid  
 5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

**„Bio.inspecta AG“**

1. Aadress: Ackerstrasse, 5070 Frick, Šveits  
 2. Internetiaadress: <http://www.bio-inspecta.ch>  
 3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
AE-BIO-161	Araabia Ühendemiraadid	x	—	—	x	—	—
AL-BIO-161	Albaania	x	—	—	x	—	—
AM-BIO-161	Armeenia	x	—	—	x	—	—
AZ-BIO-161	Aserbaidžaan	x	—	—	x	—	—
BA-BIO-161	Bosnia ja Hertsegoviina	x	—	—	x	—	—
BF-BIO-161	Burkina Faso	x	—	—	—	—	—
BJ-BIO-161	Benin	x	—	—	—	—	—
BR-BIO-161	Brasilia	x	—	—	x	—	—
CI-BIO-161	Côte d'Ivoire	x	—	—	x	—	—
CU-BIO-161	Kuuba	x	—	—	x	—	—
DO-BIO-161	Dominikaani Vabariik	x	—	—	x	—	—
ET-BIO-161	Etiopia	x	—	—	x	—	—
GE-BIO-161	Gruusia	x	—	—	x	—	—
GH-BIO-161	Ghana	x	—	—	x	—	—
ID-BIO-161	Indoneesia	x	—	—	x	—	—
IR-BIO-161	Iraan	x	—	—	x	—	—
KE-BIO-161	Keenia	x	—	—	x	—	—
KG-BIO-161	Kõrgõzstan	x	—	—	x	—	—
KR-BIO-161	Korea Vabariik	x	—	—	—	—	—
KZ-BIO-161	Kasahstan	x	—	—	x	—	—
LB-BIO-161	Liibanon	x	—	—	x	—	—

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
MA-BIO-161	Maroko	x	—	—	x	—	—
MD-BIO-161	Moldova	x	—	—	x	—	—
PH-BIO-161	Filipiinid	x	—	—	x	—	—
RU-BIO-161	Venemaa	x	—	—	x	—	—
SN-BIO-161	Senegal	x	—	—	x	—	—
TJ-BIO-161	Tadžikistan	x	—	—	x	—	—
TR-BIO-161	Türgi	x	—	—	x	—	—
TZ-BIO-161	Tansaania	x	—	—	x	—	—
UA-BIO-161	Ukraina	x	—	—	x	—	—
UZ-BIO-161	Usbekistan	x	—	—	x	—	—
VN-BIO-161	Vietnam	x	—	—	x	—	—
XK-BIO-161	Kosovo *	x	—	—	x	—	—
ZA-BIO-161	Lõuna-Aafrika	x	—	—	x	—	—

\* Kõnealune määratlus ei piira Kosovo staatust käsitlevaid seisukohti ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga nr 1244/1999 ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja veinid

5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

#### „Bio Latina Certificadora“

1. Aadress: Jr. Domingo Millán 852, Jesús Maria, Lima 11, Lima, Peruu

2. Internetiaadress: <http://www.biolatina.com>

3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
BO-BIO-118	Boliivia	x	x	—	x	—	—
CO-BIO-118	Colombia	x	—	—	x	—	—
GT-BIO-118	Guatemala	x	—	—	x	—	—
HN-BIO-118	Honduras	x	—	—	x	—	—
MX-BIO-118	Mehhiko	x	—	—	x	—	—
NI-BIO-118	Nicaragua	x	x	—	x	—	—

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
PA-BIO-118	Panama	x	—	—	x	—	—
PE-BIO-118	Peruu	x	x	—	x	—	—
SV-BIO-118	El Salvador	x	—	—	x	—	—
VE-BIO-118	Venetsueela	x	—	—	x	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja veinid

5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

#### „Bolicert Ltd.“

1. Aadress: Street Colon 756, floor 2, office 2 A, Edif. Valdivia Casilla 13030, La Paz, Boliivia

2. Internetiaadress: <http://www.bolicert.org>

3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
BO-BIO-126	Boliivia	x	—	—	x	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja veinid

5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

#### „Bureau Veritas Certification France SAS“

1. Aadress: Immeuble Le Guillaumet, 60 avenue du Général de Gaulle 92046 Paris La Défense Cedex, Prantsusmaa

2. Internetiaadress: <http://www.qualite-france.com>

3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
MA-BIO-165	Maroko	x	—	—	x	—	—
MC-BIO-165	Monaco	x	—	—	x	—	—
MG-BIO-165	Madagaskar	x	—	x	x	—	—
MU-BIO-165	Mauritius	x	—	—	x	x	—
NI-BIO-165	Nicaragua	x	—	x	x	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted.

5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

**„Caucacert Ltd“**

1. Aadress: 2, Marshal Gelovani Street, 5th floor, Suite 410, Tbilisi 0159, Gruusia
2. Internetiaadress: <http://www.caucacert.ge>
3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
GE-BIO-117	Gruusia	x	x	—	x	—	x

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted.
5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

**„CCOF Certification Services“**

1. Aadress: 2155 Delaware Avenue, Suite 150, Santa Cruz, CA 95060, Ameerika Ühendriigid
2. Internetiaadress: <http://www.ccof.org>
3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
MX-BIO-105	Mehhiko	x	—	—	x	—	x

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja veinid.
5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

**„CCPB Srl“**

1. Aadress: Viale Masini 36, 40126 Bologna, Itaalia
2. Internetiaadress: <http://www.ccpb.it>
3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
CN-BIO-102	Hiina	x	—	—	x	—	—
EG-BIO-102	Egiptus	x	x	—	x	—	—
IQ-BIO-102	Iraak	x	—	—	x	—	—
LB-BIO-102	Liibanon	x	x	—	x	—	—
MA-BIO-102	Maroko	x	x	—	x	—	—
ML-BIO-102	Mali	x	—	—	x	—	—

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
PH-BIO-102	Filipiinid	x	—	—	x	—	—
SM-BIO-102	San Marino	x	x	—	x	—	—
SY-BIO-102	Süüria	x	—	—	x	—	—
TN-BIO-102	Tuneesia	—	x	—	—	—	—
TR-BIO-102	Türgi	x	x	—	x	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted.

5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

#### „CERES Certification of Environmental Standards GmbH“

1. Aadress: Vorderhaslach 1, 91230 Happurg, Saksamaa

2. Internetiaadress: <http://www.ceres-cert.com>

3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
AE-BIO-140	Araabia Ühendemiraadid	—	—	—	x	—	—
AL-BIO-140	Albaania	x	x	—	x	—	—
AZ-BIO-140	Aserbaidžaan	x	—	—	x	—	—
BF-BIO-140	Burkina Faso	x	—	—	x	—	—
BJ-BIO-140	Benin	x	—	—	x	—	—
BO-BIO-140	Boliivia	x	x	—	x	—	—
BR-BIO-140	Brasiilia	x	x	—	x	—	—
BT-BIO-140	Bhutan	x	—	—	x	—	—
CD-BIO-140	Kongo Demokraatlik Vabariik	x	—	—	x	—	—
CL-BIO-140	Tšiili	x	x	—	x	—	—
CM-BIO-140	Kamerun	x	x	—	x	—	—
CN-BIO-140	Hiina	x	x	x	x	—	x
CO-BIO-140	Colombia	x	x	—	x	—	—
DO-BIO-140	Dominikaani Vabariik	x	x	—	x	—	—

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
EC-BIO-140	Ecuador	x	x	—	x	—	—
EG-BIO-140	Egiptus	x	x	—	x	—	—
ET-BIO-140	Etioopia	x	x	—	x	—	—
GD-BIO-140	Grenada	x	x	—	x	—	—
GH-BIO-140	Ghana	x	—	—	—	—	—
GT-BIO-140	Guatemala	x	—	—	x	—	—
HN-BIO-140	Honduras	x	—	—	x	—	—
ID-BIO-140	Indoneesia	x	x	—	x	—	—
IR-BIO-140	Iraan	x	—	—	x	—	—
JM-BIO-140	Jamaica	x	x	—	x	—	—
KE-BIO-140	Keenia	x	x	—	x	—	—
KG-BIO-140	Kõrgõzstan	x	—	—	x	—	—
KH-BIO-140	Kambodža	x	—	—	x	—	—
KZ-BIO-140	Kasahstan	x	—	—	x	—	—
LA-BIO-140	Laos	x	—	—	x	—	—
LC-BIO-140	Saint Lucia	x	x	—	x	—	—
MA-BIO-140	Maroko	x	x	—	x	—	—
MD-BIO-140	Moldova	x	x	—	x	—	—
ME-BIO-140	Montenegro	x	—	—	x	—	—
MG-BIO-140	Madagaskar	x	—	—	x	—	—
MK-BIO-140	endine Jugoslaavia Makedoonia vabariik	x	x	—	x	—	x
ML-BIO-140	Mali	x	—	—	x	—	—
MM-BIO-140	Myanmar/Birma	x	x	—	x	—	—
MX-BIO-140	Mehhiko	x	x	—	x	—	—
MY-BIO-140	Malaisia	x	—	—	x	—	—
MZ-BIO-140	Mosambiik	x	—	—	x	—	—

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
NA-BIO-140	Namiibia	x	—	—	x	—	—
NG-BIO-140	Nigeeria	x	x	—	x	—	—
NI-BIO-140	Nicaragua	x	—	—	x	—	—
NP-BIO-140	Nepal	x	—	—	x	—	—
PA-BIO-140	Panama	x	—	—	x	—	—
PE-BIO-140	Peruu	x	x	—	x	—	—
PG-BIO-140	Paapua Uus-Guinea	x	x	—	x	—	—
PH-BIO-140	Filipiinid	x	x	—	x	—	—
PK-BIO-140	Pakistan	x	—	—	x	—	—
PS-BIO-140	Okupeeritud Palestiina alad	x	—	—	x	—	—
PY-BIO-140	Paraguay	x	x	—	x	—	—
RS-BIO-140	Serbia	x	x	—	x	—	x
RU-BIO-140	Venemaa	x	x	—	x	—	—
RW-BIO-140	Rwanda	x	x	—	x	—	—
SA-BIO-140	Saudi Araabia	x	x	—	x	—	—
SG-BIO-140	Singapur	x	x	—	x	—	—
SN-BIO-140	Senegal	x	—	—	x	—	—
SV-BIO-140	El Salvador	x	—	—	x	—	—
TG-BIO-140	Togo	x	—	—	x	—	—
TH-BIO-140	Tai	x	x	—	x	—	—
TL-BIO-140	Ida-Timor	x	—	—	x	—	—
TR-BIO-140	Türgi	x	x	—	x	—	—
TW-BIO-140	Taiwan	x	x	x	x	—	—
TZ-BIO-140	Tansaania	x	x	—	x	—	—
UA-BIO-140	Ukraina	x	x	—	x	—	—
UG-BIO-140	Uganda	x	x	—	x	—	—
UY-BIO-140	Uruguay	x	x	—	x	—	—

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
UZ-BIO-140	Usbekistan	x	x	—	x	—	—
VE-BIO-140	Venetsueela	x	—	—	x	—	—
VN-BIO-140	Vietnam	x	x	—	x	—	—
WS- BIO-140	Samoa	x	—	—	x	—	—
ZA-BIO-140	Lõuna-Aafrika	x	x	—	x	—	—
ZW-BIO-140	Zimbabwe	x	—	—	x	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted.

5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

**„Certificadora Mexicana de productos y procesos ecológicos S.C.“**

1. Aadress: Calle 16 de septiembre N° 204, Ejido Guadalupe Victoria, Oaxaca, Mehhiko, C.P. 68026

2. Internetiaadress: <http://www.certimexsc.com>

3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
CO-BIO-104	Colombia	x	—	—	x	—	—
DO-BIO-104	Dominikaani Vabariik	x	—	—	—	—	—
GT-BIO-104	Guatemala	x	—	—	—	—	—
MX-BIO-104	Mehhiko	x	x	—	x	—	—
SV-BIO-104	El Salvador	x	—	—	—	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja veinid.

5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

**„Certisys“**

1. Aadress: Rue Joseph Bouché 57/3, 5310 Bolinne, Belgia

2. Internetiaadress: <http://www.certisys.eu>

3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
BF-BIO-128	Burkina Faso	x	—	—	x	—	—
BI-BIO-128	Burundi	x	—	—	x	—	—
BJ-BIO-128	Benin	x	—	—	x	—	—



Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
CI-BIO-128	Côte d'Ivoire	x	—	—	x	—	—
CM-BIO-128	Kamerun	x	—	—	x	—	—
GH-BIO-128	Ghana	x	—	—	x	—	—
ML-BIO-128	Mali	x	—	—	x	—	—
RW-BIO-128	Rwanda	x	—	—	x	—	—
SN-BIO-128	Senegal	x	—	—	x	—	—
TG-BIO-128	Togo	x	—	—	x	—	—
TZ-BIO-128	Tansaania	x	—	—	x	—	—
UG-BIO-128	Uganda	x	—	—	x	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja veinid.

5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

**„Company of Organic Agriculture in Palestine (\*)“**

1. Aadress: Alsafa building- first floor Al-Masaeif, Ramallah, Palestiina (\*)

2. Internetiaadress: <http://coap.org.ps>

3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
PS-BIO-163	Okupeeritud Palestiina alad	x	—	—	x	—	—

(\*) Sellist nimekasutust ei tuleks käsitada Palestiina riigi tunnustamisena ning see ei mõjuta selles küsimuses võetud liikmesriikide individuaalseid seisukohti.

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja veinid.

5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

**„Control Union Certifications“**

1. Aadress: Meeuwenlaan 4–6, 8011 BZ, Zwolle, Madalmaad

2. Internetiaadress: <http://certification.controlunion.com>

3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
AE-BIO-149	Araabia Ühendemiraadid	x	x	x	x	x	x
AF-BIO-149	Afganistan	x	x	x	x	x	x

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
AL-BIO-149	Albaania	x	x	x	x	x	x
AM-BIO-149	Armeenia	x	x	x	x	x	x
AZ-BIO-149	Aserbaidžaan	x	x	x	x	x	x
BD-BIO-149	Bangladesh	—	x	x	x	x	x
BF-BIO-149	Burkina Faso	x	x	x	x	x	x
BJ-BIO-149	Benin	x	—	—	x	—	x
BM-BIO-149	Bermuda	x	x	x	x	x	x
BO-BIO-149	Boliivia	x	x	—	x	—	—
BR-BIO-149	Brasiilia	x	x	x	x	x	x
BT-BIO-149	Bhutan	x	x	x	x	x	x
BW-BIO-149	Botswana	x	—	—	x	—	x
CA-BIO-149	Kanada	—	—	x	—	—	—
CH-BIO-149	Šveits	—	—	x	—	—	—
CI-BIO-149	Côte d'Ivoire	x	x	x	x	x	x
CL-BIO-149	Tšili	x	x	—	x	—	—
CM-BIO-149	Kamerun	x	—	—	x	—	x
CN-BIO-149	Hiina	x	x	x	x	x	x
CO-BIO-149	Colombia	x	x	x	x	x	x
CR-BIO-149	Costa Rica	—	x	x	—	x	—
CU-BIO-149	Kuuba	x	—	—	x	—	x
CV-BIO-149	Cabo Verde	x	—	—	x	—	—
CW-BIO-149	Curaçao	x	—	—	x	—	x
DO-BIO-149	Dominikaani Vabariik	x	x	x	x	x	x
DZ-BIO-149	Alžeeria	x	—	x	x	—	—
EC-BIO-149	Ecuador	x	x	x	x	x	x
EG-BIO-149	Egiptus	x	x	x	x	x	x
ET-BIO-149	Etioopia	x	x	x	x	x	x

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
GH-BIO-149	Ghana	x	x	x	x	x	x
GM-BIO-149	Gambia	x	x	—	x	—	—
GN-BIO-149	Guinea	x	x	x	x	x	x
GT-BIO-149	Guatemala	x	x	—	x	—	—
HK-BIO-149	Hongkong	x	x	x	x	x	x
HN-BIO-149	Honduras	x	x	x	x	x	x
HT-BIO-149	Haiti	x	—	—	x	—	x
ID-BIO-149	Indoneesia	x	x	x	x	x	x
IL-BIO-149	Iisrael (*)	—	x	x	—	x	—
IN-BIO-149	India	—	x	x	x	x	—
IQ-BIO-149	Iraak	x	x	x	x	—	x
IR-BIO-149	Iraan	x	x	x	x	x	x
JP-BIO-149	Jaapan	—	x	x	—	x	—
KE-BIO-149	Keenia	x	—	—	x	—	x
KG-BIO-149	Kõrgõzstan	x	x	x	x	x	x
KH-BIO-149	Kambodža	x	x	x	x	x	x
KR-BIO-149	Korea Vabariik	x	x	x	—	x	x
KZ-BIO-149	Kasahstan	x	x	x	x	x	x
LA-BIO-149	Laos	x	x	x	x	x	x
LK-BIO-149	Sri Lanka	x	x	x	x	x	x
LS-BIO-149	Lesotho	x	—	—	x	—	x
MA-BIO-149	Maroko	x	—	—	x	—	x
MD-BIO-149	Moldova	x	x	x	x	x	x
MK-BIO-149	endine Jugoslaavia Makedoonia vabariik	x	x	x	x	x	x
ML-BIO-149	Mali	x	x	x	x	x	x
MM-BIO-149	Myanmar/Birma	x	x	x	x	x	x
MN-BIO-149	Mongoolia	x	—	—	x	—	x

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
MU-BIO-149	Mauritius	x	x	x	x	x	x
MV-BIO-149	Maldiivid	x	—	x	x	—	—
MW-BIO-149	Malawi	x	—	—	x	—	x
MX-BIO-149	Mehhiko	x	x	x	x	x	x
MY-BIO-149	Malaisia	x	x	x	x	x	x
MZ-BIO-149	Mosambiik	x	x	x	x	x	x
NA-BIO-149	Namiibia	x	—	—	x	—	x
NG-BIO-149	Nigeeria	x	x	x	x	x	x
NI-BIO-149	Nicaragua	x	x	—	x	—	—
NP-BIO-149	Nepal	x	x	x	x	x	x
PA-BIO-149	Panama	x	x	x	x	x	x
PE-BIO-149	Peruu	x	x	x	x	x	x
PH-BIO-149	Filipiinid	x	x	x	x	x	x
PK-BIO-149	Pakistan	x	x	x	x	x	x
PS-BIO-149	Okupeeritud Palestiina alad	x	x	x	x	x	x
PY-BIO-149	Paraguay	x	x	x	x	x	x
RS-BIO-149	Serbia	x	x	x	x	x	x
RU-BIO-149	Venemaa	x	x	x	x	x	x
RW-BIO-149	Rwanda	x	x	x	x	x	x
SD-BIO-149	Sudaan	x	x	—	x	—	—
SG-BIO-149	Singapur	x	x	x	x	x	x
SL-BIO-149	Sierra Leone	x	x	x	x	x	x
SN-BIO-149	Senegal	x	—	—	x	—	x
SR-BIO-149	Suriname	x	—	—	x	—	x
SV-BIO-149	El Salvador	x	x	—	x	—	—
SY-BIO-149	Süüria	x	x	x	x	x	x

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
SZ-BIO-149	Svaasimaa	x	—	—	x	—	x
TG-BIO-149	Togo	x	—	—	x	—	x
TH-BIO-149	Tai	x	x	x	x	x	x
TL-BIO-149	Ida-Timor	x	x	x	x	x	x
TR-BIO-149	Türgi	x	x	x	x	x	x
TW-BIO-149	Taiwan	x	—	—	x	—	x
TZ-BIO-149	Tansaania	x	x	x	x	x	x
UA-BIO-149	Ukraina	x	x	x	x	x	x
UG-BIO-149	Uganda	x	x	x	x	x	x
US-BIO-149	Ameerika Ühendriigid	—	—	x	—	—	—
UY-BIO-149	Uruguay	x	x	x	x	x	x
UZ-BIO-149	Usbekistan	x	x	x	x	x	x
VN-BIO-149	Vietnam	x	x	x	x	x	x
ZA-BIO-149	Lõuna-Aafrika	x	x	x	x	x	x
ZM-BIO-149	Sambia	x	x	x	x	x	x
ZW-BIO-149	Zimbabwe	x	—	—	x	—	x

(\*) Tooteid, mis on pärit Iisraeli poolt alates 1967. aastast okupeeritud aladelt, ei sertifitseerita mahepõllumajanduslikena.

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted.

5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

#### „Ecocert SA“

1. Aadress: BP 47, 32600 L'Isle-Jourdain, Prantsusmaa

2. Internetiaadress: <http://www.ecocert.com>

3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
AD-BIO-154	Andorra	x	—	—	x	—	—
AE-BIO-154	Araabia Ühendemiraadid	x	—	—	x	x	—
AF-BIO-154	Afganistan	x	x	—	x	—	—
AL-BIO-154	Albaania	x	—	—	x	—	—

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
AM-BIO-154	Armeenia	x	—	—	x	—	—
AZ-BIO-154	Aserbaidžaan	x	—	—	x	—	—
BA-BIO-154	Bosnia ja Hertsegoviina	x	—	—	x	—	—
BD-BIO-154	Bangladesh	x	—	—	x	x	—
BF-BIO-154	Burkina Faso	x	x	—	x	x	x
BH-BIO-154	Bahrein	—	—	—	x	—	—
BI-BIO-154	Burundi	x	—	—	x	—	—
BJ-BIO-154	Benin	x	x	—	x	—	—
BN-BIO-154	Brunei	—	—	x	—	—	—
BR-BIO-154	Brasiilia	x	x	—	x	x	x
BS-BIO-154	Bahama	x	—	—	x	—	—
BW-BIO-154	Botswana	x	—	—	x	—	—
BY-BIO-154	Valgevene	x	—	—	x	—	—
BZ-BIO-154	Belize	x	—	—	x	—	—
CD-BIO-154	Kongo Demokraatlik Vabariik	x	—	—	x	—	—
CF-BIO-154	Kesk-Aafrika Vabariik	x	—	—	x	—	—
CG-BIO-154	Kongo	x	—	—	x	—	—
CI-BIO-154	Côte d'Ivoire	x	x	—	x	—	—
CL-BIO-154	Tšiili	x	x	—	x	—	x
CM-BIO-154	Kamerun	x	x	—	x	—	—
CN-BIO-154	Hiina	x	x	x	x	x	x
CO-BIO-154	Colombia	x	x	—	x	x	x
CU-BIO-154	Kuuba	x	—	—	x	x	—
CV-BIO-154	Cabo Verde	x	—	—	x	—	—
DO-BIO-154	Dominikaani Vabariik	x	—	—	x	—	—
DZ-BIO-154	Alžeeria	x	—	—	x	—	—
EC-BIO-154	Ecuador	x	x	x	x	x	—

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
ET-BIO-154	Etiopia	x	x	—	x	—	—
FJ-BIO-154	Fidži	x	—	—	x	—	—
GE-BIO-154	Gruusia	x	—	—	x	—	—
GH-BIO-154	Ghana	x	—	—	x	—	—
GM-BIO-154	Gambia	x	—	—	x	—	—
GN-BIO-154	Guinea	x	—	—	x	—	—
GQ-BIO-154	Ekvatoriaal-Guinea	x	—	—	x	—	—
GT-BIO-154	Guatemala	x	—	—	x	—	—
GW-BIO-154	Guinea-Bissau	x	—	—	x	—	—
GY-BIO-154	Guajaana	x	—	—	x	—	—
HK-BIO-154	Hongkong	x	—	—	x	—	—
HN-BIO-154	Honduras	x	—	—	x	—	—
HT-BIO-154	Haiti	x	—	—	x	—	—
ID-BIO-154	Indoneesia	x	x	—	x	—	—
IN-BIO-154	India	—	—	x	x	x	—
IR-BIO-154	Iraan	x	—	—	x	—	—
JO-BIO-154	Jordaania	x	—	—	x	—	—
JP-BIO-154	Jaapan	—	—	x	x	—	—
KE-BIO-154	Keenia	x	x	—	x	x	—
KG-BIO-154	Kõrgõzstan	x	—	—	x	x	—
KH-BIO-154	Kambodža	x	—	—	x	—	—
KM-BIO-154	Komoorid	x	—	—	x	—	—
KR-BIO-154	Korea Vabariik	x	—	x	—	—	—
KW-BIO-154	Kuveit	x	—	—	x	—	—
KZ-BIO-154	Kasahstan	x	—	—	x	x	—
LA-BIO-154	Laos	x	—	—	x	—	—
LI-BIO-154	Liechtenstein	x	—	—	—	—	—

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
LK-BIO-154	Sri Lanka	x	—	—	x	—	—
LR-BIO-154	Libeeria	x	—	—	x	—	—
LS-BIO-154	Lesotho	x	—	—	x	—	—
MA-BIO-154	Maroko	x	x	x	x	x	x
MC-BIO-154	Monaco	x	x	—	x	x	—
MD-BIO-154	Moldova	x	—	—	x	—	—
ME-BIO-154	Montenegro	x	—	—	x	—	—
MG-BIO-154	Madagaskar	x	x	x	x	x	x
MK-BIO-154	endine Jugoslaavia Makedoonia vabariik	x	—	—	x	—	x
ML-BIO-154	Mali	x	—	—	x	—	—
MM-BIO-154	Myanmar/Birma	x	—	—	x	—	—
MN-BIO-154	Mongoolia	x	—	—	x	—	—
MR-BIO-154	Mauritaania	x	—	—	x	—	—
MU-BIO-154	Mauritius	x	—	—	x	—	—
MW-BIO-154	Malawi	x	—	—	x	—	—
MX-BIO-154	Mehhiko	x	x	—	x	x	x
MY-BIO-154	Malaisia	x	x	—	x	—	—
MZ-BIO-154	Mosambiik	x	—	x	x	—	—
NA-BIO-154	Namiibia	x	x	—	x	x	—
NE-BIO-154	Niger	x	—	—	x	—	—
NG-BIO-154	Nigeeria	x	—	—	x	—	—
NI-BIO-154	Nicaragua	x	—	—	x	—	—
NP-BIO-154	Nepal	x	—	—	x	—	—
OM-BIO-154	Omaan	x	—	—	x	—	—
PA-BIO-154	Panama	x	—	—	x	—	—
PE-BIO-154	Peruu	x	x	—	x	x	x



Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
PF-BIO-154	Prantsuse Polüneesia	x	—	—	x	—	—
PH-BIO-154	Filipiinid	x	x	—	x	x	x
PK-BIO-154	Pakistan	x	—	—	x	—	x
PS-BIO-154	Okupeeritud Palestiina alad	x	—	—	x	—	—
PY-BIO-154	Paraguay	x	x	—	x	x	—
RS-BIO-154	Serbia	x	x	—	x	—	x
RU-BIO-154	Venemaa	x	—	—	x	x	—
RW-BIO-154	Rwanda	x	—	—	x	—	—
SA-BIO-154	Saudi Araabia	x	—	—	x	x	x
SC-BIO-154	Seišellid	x	—	—	x	—	—
SD-BIO-154	Sudaan	x	—	—	x	—	—
SG-BIO-154	Singapur	x	—	—	x	—	—
SL-BIO-154	Sierra Leone	x	x	—	x	—	—
SN-BIO-154	Senegal	x	—	—	x	—	—
SO-BIO-154	Somaalia	x	—	—	x	—	—
SR-BIO-154	Suriname	x	—	—	x	—	—
ST-BIO-154	São Tomé ja Príncipe	x	—	—	x	—	—
SV-BIO-154	El Salvador	x	—	—	x	—	—
SY-BIO-154	Süüria	x	—	—	x	x	—
SZ-BIO-154	Svaasimaa	x	—	—	x	—	—
TD-BIO-154	Tšaad	x	—	—	x	—	—
TG-BIO-154	Togo	x	—	—	x	—	—
TH-BIO-154	Tai	x	x	x	x	x	x
TJ-BIO-154	Tadžikistan	x	—	—	x	—	—
TL-BIO-154	Ida-Timor	x	—	—	x	—	—
TM-BIO-154	Türkmenistan	x	—	—	x	x	—
TN-BIO-154	Tuneesia	—	x	x	x	—	—

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
TR-BIO-154	Türgi	x	x	x	x	x	x
TW-BIO-154	Taiwan	x	—	—	x	—	—
TZ-BIO-154	Tansaania	x	—	—	x	—	—
UA-BIO-154	Ukraina	x	x	—	x	x	—
UG-BIO-154	Uganda	x	x	—	x	x	—
US-BIO-154	Ameerika Ühendriigid	—	—	x	—	—	—
UY-BIO-154	Uruguay	x	x	—	x	x	—
UZ-BIO-154	Usbekistan	x	—	—	x	x	—
VE-BIO-154	Venetsueela	x	—	—	x	—	—
VN-BIO-154	Vietnam	x	x	—	x	—	—
VU-BIO-154	Vanuatu	x	—	—	x	—	x
WS-BIO-154	Samoa	x	—	—	x	—	—
ZA-BIO-154	Lõuna-Aafrika	x	x	—	x	x	x
ZM-BIO-154	Sambia	x	x	—	x	x	—
ZW-BIO-154	Zimbabwe	x	—	—	x	—	x

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja III lisaga hõlmatud tooted.

5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

**„ECOCERT IMO Denetim ve Belgelendirme Ltd. Şti“**

1. Aadress: 2132/2 sk. No:3 D:50 Bayraklı/İZMİR, Türki

2. Internetiaadress: <http://www.ecocert.com.tr>

3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
AE-BIO-158	Araabia Ühendemiraadid	—	—	—	—	x	—
AF-BIO-158	Afganistan	x	—	—	x	—	—
AZ-BIO-158	Aserbaidžaan	x	—	—	x	—	—
GE-BIO-158	Gruusia	x	—	—	—	—	—
KG-BIO-158	Kõrgõzstan	x	—	—	x	—	—

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
KZ-BIO-158	Kasahstan	x	—	—	—	x	—
RU-BIO-158	Venemaa	x	—	—	—	x	—
TJ-BIO-158	Tadžikistan	x	—	—	x	—	—
TM-BIO-158	Türkmenistan	x	—	—	x	—	—
TR-BIO-158	Türgi	x	x	—	x	x	—
UA-BIO-158	Ukraina	x	—	—	x	x	—
UZ-BIO-158	Usbekistan	x	—	—	x	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja veinid.

5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

#### „Ecoglobe“

1. Aadress: 1, Aram Khachatryan Street, apt. 66, 0033 Yerevan, Armeenia

2. Internetiaadress: <http://www.ecoglobe.am>

3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
AF-BIO-112	Afganistan	x	x	—	x	—	—
AM-BIO-112	Armeenia	x	x	—	x	—	—
BY-BIO-112	Valgevene	x	x	—	x	—	—
IR-BIO-112	Iraan	x	x	—	x	—	—
KG-BIO-112	Kõrgõzstan	x	x	—	x	—	—
KZ-BIO-112	Kasahstan	x	x	—	x	—	—
PK-BIO-112	Pakistan	x	x	—	x	—	—
RU-BIO-112	Venemaa	x	x	—	x	—	—
TJ-BIO-112	Tadžikistan	x	x	—	x	—	—
TM-BIO-112	Türkmenistan	x	x	—	x	—	—
UA-BIO-112	Ukraina	x	x	—	x	—	—
UZ-BIO-112	Usbekistan	x	x	—	x	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted.
5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

**„Egyptian Center Of Organic Agriculture (ECO)“**

1. Address: 15 Nady El-Seid Street, Dokki, Cairo, Egiptus
2. Internetiaadress: <http://www.ecoa.com.eg/>
3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
EG-BIO-164	Egiptus	x	—	—	x	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja veinid.
5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

**„Florida Certified Organic Growers and Consumers, Inc. (FOG), DBA as Quality Certification Services (QCS)“**

1. Address: Box 12311, Gainesville FL, 32604 Ameerika Ühendriigid
2. Internetiaadress: <http://www.qcsinfo.org>
3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
BS-BIO-144	Bahama	x	—	—	x	—	x
CN-BIO-144	Hiina	x	—	x	x	—	x
DO-BIO-144	Dominikaani Vabariik	x	—	x	x	—	x
EC-BIO-144	Ecuador	x	—	x	—	x	x
GT-BIO-144	Guatemala	x	—	—	x	—	—
HN-BIO-144	Honduras	x	—	x	x	x	—
MX-BIO-144	Mehhiko	x	—	—	x	—	x
MY-BIO-144	Malaisia	x	—	—	x	—	x
NI-BIO-144	Nicaragua	x	—	x	x	—	x
PE-BIO-144	Peruu	x	—	—	x	—	x
PH-BIO-144	Filipiinid	x	—	x	x	—	x
SV-BIO-144	El Salvador	x	—	x	x	—	x
TR-BIO-144	Türgi	x	—	—	x	—	x
TW-BIO-144	Taiwan	x	—	x	x	—	x
ZA-BIO-144	Lõuna-Aafrika	x	—	—	x	—	x

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja veinid.
5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

**„IBD Certificações Ltda.“**

1. Aadress: Rua Amando de Barros 2275, Centro, CEP: 18.602.150, Botucatu SP, Brasiilia
2. Internetiaadress: <http://www.ibd.com.br>
3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
BR-BIO-122	Brasiilia	x	x	x	x	x	—
CN-BIO-122	Hiina	x	—	—	x	x	—
MX-BIO-122	Mehhiko	—	x	—	x	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja veinid.
5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

**„IMOCert Latinoamérica Ltda.“**

1. Aadress: Calle Pasoskanki 2134, Cochabamba, Boliivia
2. Internetiaadress: <http://www.imocert.bio>
3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
BO-BIO-123	Boliivia	x	—	—	x	—	—
BR-BIO-123	Brasiilia	x	—	—	x	—	—
BZ-BIO-123	Belize	x	—	—	x	—	—
CL-BIO-123	Tšiili	x	—	—	x	—	—
CO-BIO-123	Colombia	x	—	—	x	—	—
CU-BIO-123	Kuuba	x	—	—	x	—	—
DO-BIO-123	Dominikaani Vabariik	x	—	—	x	—	—
EC-BIO-123	Ecuador	x	—	—	x	—	—
GT-BIO-123	Guatemala	x	—	—	x	—	—
HT-BIO-123	Haiti	x	—	—	x	—	—
MX-BIO-123	Mehhiko	x	—	—	x	—	—
NI-BIO-123	Nicaragua	x	—	—	x	—	—

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
PA-BIO-123	Panama	x	—	—	x	—	—
PE-BIO-123	Peruu	x	—	—	x	—	—
PY-BIO-123	Paraguay	x	—	—	x	—	—
SR-BIO-123	Suriname	x	—	—	x	—	—
SV-BIO-123	El Salvador	x	—	—	x	—	—
TT-BIO-123	Trinidad ja Tobago	x	—	—	x	—	—
UY-BIO-123	Uruguay	x	—	—	x	—	—
VE-BIO-123	Venetsueela	x	—	—	x	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja veinid.

5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

#### „IMO Control Private Limited“

1. Address: No 3627, 1st Floor, 7th Cross, 13th „G“ Main, H.A.L. 2nd Stage, Bangalore 560008, India

2. Internetiaadress: [www.imocontrol.in](http://www.imocontrol.in)

3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
AF-BIO-147	Afganistan	x	—	—	x	—	—
BD-BIO-147	Bangladesh	x	—	—	x	—	—
BT-BIO-147	Bhutan	x	—	—	x	—	—
ID-BIO-147	Indoneesia	x	—	—	x	—	—
IN-BIO-147	India	—	—	—	x	—	—
IR-BIO-147	Iraan	x	—	—	x	—	—
LA-BIO-147	Laos	x	—	—	x	—	—
LK-BIO-147	Sri Lanka	x	—	—	x	—	—
MV-BIO-147	Maldiivid	x	—	—	x	—	—
MY-BIO-147	Malaisia	x	—	—	x	—	—

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
NP-BIO-147	Nepal	x	—	—	x	—	—
PG-BIO-147	Paapua Uus-Guinea	x	—	—	x	—	—
PH-BIO-147	Filipiinid	x	—	—	x	—	—
PK-BIO-147	Pakistan	x	—	—	x	—	—
TH-BIO-147	Tai	x	—	—	x	—	—
VN-BIO-147	Vietnam	x	—	—	x	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja veinid.

5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

#### „IMOSwiss AG“

1. Aadress: Weststrasse 1, 8570 Weinfelden, Šveits

2. Internetiaadress: <http://www.imo.ch>

3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
AE-BIO-143	Araabia Ühendemiraadid	—	—	—	x	—	—
AF-BIO-143	Afganistan	x	x	—	x	—	—
AL-BIO-143	Albaania	x	—	—	x	—	—
AM-BIO-143	Armeenia	x	—	—	x	—	—
AZ-BIO-143	Aserbaidžaan	x	—	—	x	—	—
BA-BIO-143	Bosnia ja Hertsegoviina	x	—	—	x	—	—
BD-BIO-143	Bangladesh	x	—	x	x	—	—
BF-BIO-143	Burkina Faso	x	—	—	—	—	—
BO-BIO-143	Boliivia	x	—	—	x	—	—
BS-BIO-143	Bahama	—	—	—	x	—	—
CD-BIO-143	Kongo Demokraatlik Vabariik	x	—	—	x	—	—
CI-BIO-143	Côte d'Ivoire	x	—	—	x	—	—
CL-BIO-143	Tšiili	x	x	x	x	—	x
CM-BIO-143	Kamerun	x	—	—	—	—	—
CO-BIO-143	Colombia	x	—	—	x	—	—
DO-BIO-143	Dominikaani Vabariik	x	—	—	x	—	—

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
EC-BIO-143	Ecuador	x	—	x	—	—	—
ET-BIO-143	Etiopia	x	x	—	x	—	—
GE-BIO-143	Gruusia	x	—	—	x	—	—
GH-BIO-143	Ghana	x	—	—	x	—	—
GM-BIO-143	Gambia	x	—	—	x	—	—
GT-BIO-143	Guatemala	x	—	—	x	—	—
HN-BIO-143	Honduras	—	—	—	x	—	—
HT-BIO-143	Haiti	x	—	—	x	—	—
ID-BIO-143	Indoneesia	x	—	—	x	—	—
IN-BIO-143	India	—	—	x	x	—	—
IR-BIO-143	Iraan	x	—	—	x	—	—
JO-BIO-143	Jordaania	x	—	—	x	—	—
JP-BIO-143	Jaapan	—	—	—	x	—	—
KE-BIO-143	Keenia	x	—	—	x	—	—
KG-BIO-143	Kõrgõzstan	x	—	—	x	—	—
KH-BIO-143	Kambodža	x	—	—	x	—	—
KZ-BIO-143	Kasahstan	x	—	—	x	—	—
LA-BIO-143	Laos	x	—	—	x	—	—
LI-BIO-143	Liechtenstein	x	—	—	—	—	—
LK-BIO-143	Sri Lanka	x	—	—	x	—	—
MA-BIO-143	Maroko	x	—	—	x	—	—
ML-BIO-143	Mali	x	—	—	—	—	—
MM-BIO-143	Myanmar/Birma	x	—	—	x	—	—
MX-BIO-143	Mehhiko	x	—	—	x	—	—
MY-BIO-143	Malaisia	x	—	—	x	—	—
NA-BIO-143	Namiibia	x	—	—	x	—	—
NE-BIO-143	Niger	x	—	—	x	—	—



Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
NG-BIO-143	Nigeeria	x	—	—	x	—	—
NI-BIO-143	Nicaragua	x	—	—	x	—	—
NP-BIO-143	Nepal	x	—	—	x	—	—
OM-BIO-143	Omaan	x	—	—	x	—	—
PE-BIO-143	Peruu	x	—	x	x	—	—
PH-BIO-143	Filipiinid	x	—	—	x	—	—
PK-BIO-143	Pakistan	x	—	—	x	—	—
PS-BIO-143	Okupeeritud Palestiina alad	x	—	—	x	—	—
PY-BIO-143	Paraguay	x	—	—	x	—	—
RU-BIO-143	Venemaa	x	—	—	x	—	x
RW-BIO-143	Rwanda	x	—	—	x	—	—
SA-BIO-143	Saudi Araabia	x	—	—	x	—	—
SD-BIO-143	Sudaan	x	—	—	x	—	—
SG-BIO-143	Singapur	—	—	—	x	—	—
SL-BIO-143	Sierra Leone	x	—	—	x	—	—
SR-BIO-143	Suriname	x	—	—	x	—	—
SV-BIO-143	El Salvador	x	—	—	x	—	—
SY-BIO-143	Süüria	x	—	—	—	—	—
TG-BIO-143	Togo	x	—	—	x	—	—
TH-BIO-143	Tai	x	—	—	x	—	—
TJ-BIO-143	Tadžikistan	x	—	—	x	—	—
TW-BIO-143	Taiwan	x	—	—	x	—	—
TZ-BIO-143	Tansaania	x	—	—	x	—	—
UG-BIO-143	Uganda	x	—	—	x	—	x
UZ-BIO-143	Usbekistan	x	—	—	x	—	x
VE-BIO-143	Venetsueela	x	—	—	x	—	—

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
VN-BIO-143	Vietnam	x	—	x	x	—	—
ZA-BIO-143	Lõuna-Aafrika	x	—	—	x	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja III lisaga hõlmatud tooted.

5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

#### „Indocert“

1. Aadress: Thottumugham post, Aluva, Ernakulam, Kerala, India

2. Internetiaadress: <http://www.indocert.org>

3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
IN-BIO-148	India	—	—	—	x	x	—
KH-BIO-148	Kambodža	x	—	—	—	—	—
LK-BIO-148	Sri Lanka	x	—	—	—	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja veinid

5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

#### „Istituto Certificazione Etica e Ambientale“

1. Aadress: Via Giovanni Brugnoli, 15, 40122 Bologna, Itaalia

2. Internetiaadress: <http://www.icea.info>

3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
AE-BIO-115	Araabia Ühendemiraadid	x	x	—	x	—	—
AL-BIO-115	Albaania	x	—	—	x	—	—
AM-BIO-115	Armeenia	—	x	—	x	—	—
CI-BIO-115	Côte d'Ivoire	x	—	—	x	—	—
EC-BIO-115	Ecuador	x	—	—	x	—	—
ET-BIO-115	Etiopia	x	—	—	—	—	—
IR-BIO-115	Iraan	x	—	—	x	—	—
JP-BIO-115	Jaapan	—	—	—	x	—	—
KZ-BIO-115	Kasahstan	x	—	—	—	—	—

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
LB-BIO-115	Liibanon	—	—	—	x	—	—
LK-BIO-115	Sri Lanka	x	—	—	x	—	—
MD-BIO-115	Moldova	x	—	—	x	—	—
MG-BIO-115	Madagaskar	x	—	—	x	—	—
MX-BIO-115	Mehhiko	x	x	—	x	—	—
MY-BIO-115	Malaisia	—	—	—	x	—	—
RU-BIO-115	Venemaa	x	x	—	x	—	—
SM-BIO-115	San Marino	—	—	—	x	—	—
SN-BIO-115	Senegal	x	—	—	x	—	—
SY-BIO-115	Süüria	x	—	—	x	—	—
TH-BIO-115	Tai	—	—	—	x	—	—
TR-BIO-115	Türgi	x	—	—	x	—	—
UA-BIO-115	Ukraina	x	—	—	x	—	—
UY-BIO-115	Uruguay	x	—	—	x	—	—
UZ-BIO-115	Usbekistan	x	—	—	x	—	—
VN-BIO-115	Vietnam	—	—	—	x	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted, veinid ja III lisaga hõlmatud tooted.

5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

#### „Japan Organic and Natural Foods Association“

1. Aadress: Takegashi Bldg. 3rd Fl., 3-5-3 Kyobashi, Chuo-ku, Tokyo, Jaapan

2. Internetiaadress: <http://jona-japan.org>

3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
CN-BIO-145	Hiina	x	—	—	x	—	—
JP-BIO-145	Jaapan	—	—	—	x	—	—
TW-BIO-145	Taiwan	x	—	—	x	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted, veinid ja III lisaga hõlmatud tooted.
5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

**„Kiwa BCS Öko-Garantie GmbH“**

1. Aadress: Marienortgraben 3-5, 90402 Nürnberg, Saksamaa
2. Internetiaadress: <http://www.bcs-oeko.com>
3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
AE-BIO-141	Araabia Ühendemiraadid	x	x	—	x	x	—
AL-BIO-141	Albaania	x	—	—	x	—	—
AM-BIO-141	Armeenia	x	—	—	x	—	—
AO-BIO-141	Angola	x	—	—	x	—	—
AZ-BIO-141	Aserbaidžaan	x	—	—	x	—	—
BD-BIO-141	Bangladesh	x	—	—	x	—	x
BJ-BIO-141	Benin	x	—	—	x	—	—
BO-BIO-141	Boliivia	x	—	—	x	—	—
BR-BIO-141	Brasiilia	x	x	—	x	x	—
BT-BIO-141	Bhutan	x	—	—	x	—	x
BW-BIO-141	Botswana	x	—	—	x	—	—
BY-BIO-141	Valgevene	x	—	—	x	x	—
CI-BIO-141	Côte d'Ivoire	x	—	—	x	x	—
CL-BIO-141	Tšiili	x	x	x	x	—	x
CN-BIO-141	Hiina	x	x	x	x	x	x
CO-BIO-141	Colombia	x	x	—	x	—	x
CR-BIO-141	Costa Rica	—	—	x	—	—	—
CU-BIO-141	Kuuba	x	x	—	x	—	—
DO-BIO-141	Dominikaani Vabariik	x	—	—	x	—	—
DZ-BIO-141	Alžeeria	x	—	—	x	—	—
EC-BIO-141	Ecuador	x	x	x	x	x	—
EG-BIO-141	Egiptus	x	—	—	x	—	—
ET-BIO-141	Etioopia	x	x	—	x	x	—

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
FJ-BIO-141	Fidži	x	—	—	x	—	x
GE-BIO-141	Gruusia	x	—	—	x	x	—
GH-BIO-141	Ghana	x	—	—	x	—	—
GM-BIO-141	Gambia	x	—	—	x	—	—
GT-BIO-141	Guatemala	x	x	—	x	x	—
GW-BIO-141	Guinea-Bissau	x	—	—	x	—	x
HK-BIO-141	Hongkong	x	—	—	x	—	—
HN-BIO-141	Honduras	x	—	—	x	x	—
HT-BIO-141	Haiti	x	—	—	x	—	—
ID-BIO-141	Indoneesia	x	—	—	x	—	—
IN-BIO-141	India	—	—	—	x	—	—
IR-BIO-141	Iraan	x	x	—	x	—	—
JP-BIO-141	Jaapan	—	—	—	x	—	—
KE-BIO-141	Keenia	x	x	—	x	x	—
KG-BIO-141	Kõrgõzstan	x	x	—	x	x	—
KH-BIO-141	Kambodža	x	—	—	x	—	—
KR-BIO-141	Korea Vabariik	x	—	x	—	x	—
KZ-BIO-141	Kasahstan	x	—	—	x	x	—
LA-BIO-141	Laos	x	—	—	x	—	—
LK-BIO-141	Sri Lanka	x	—	—	x	—	—
LR-BIO-141	Libeeria	x	—	—	x	—	—
LS-BIO-141	Lesotho	x	—	—	x	—	—
MA-BIO-141	Maroko	x	—	—	x	—	—
MD-BIO-141	Moldova	x	—	—	x	—	—
ME-BIO-141	Montenegro	x	—	—	x	—	—
MK-BIO-141	endine Jugoslaavia Makedoonia vabariik	x	—	—	x	—	—
MM-BIO-141	Myanmar/Birma	x	—	x	x	—	—

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
MN-BIO-141	Mongoolia	x	x	—	x	x	—
MW-BIO-141	Malawi	x	—	—	x	—	—
MX-BIO-141	Mehhiko	x	x	—	x	x	—
MY-BIO-141	Malaisia	x	—	—	x	—	—
MZ-BIO-141	Mosambiik	x	—	—	x	—	—
NA-BIO-141	Namiibia	x	—	—	x	—	—
NI-BIO-141	Nicaragua	x	x	—	x	x	—
NP-BIO-141	Nepal	x	—	—	x	—	x
OM-BIO-141	Omaan	x	—	—	x	x	—
PA-BIO-141	Panama	x	—	—	x	—	—
PE-BIO-141	Peruu	x	x	—	x	x	—
PF-BIO-141	Prantsuse Polüneesia	x	—	—	x	—	—
PG-BIO-141	Paapua Uus-Guinea	x	—	—	x	—	x
PH-BIO-141	Filipiinid	x	—	x	x	—	—
PK-BIO-141	Pakistan	x	—	—	x	—	—
PY-BIO-141	Paraguay	x	x	—	x	x	—
RS-BIO-141	Serbia	x	—	—	x	—	—
RU-BIO-141	Venemaa	x	x	—	x	x	—
SA-BIO-141	Saudi Araabia	x	x	—	x	x	—
SD-BIO-141	Sudaan	x	—	—	x	—	—
SG-BIO-141	Singapur	x	—	—	x	—	x
SN-BIO-141	Senegal	x	—	—	x	—	—
SV-BIO-141	El Salvador	x	x	—	x	x	—
SZ-BIO-141	Svaasimaa	x	—	—	x	—	—
TD-BIO-141	Tšaad	x	—	—	x	—	—
TH-BIO-141	Tai	x	—	x	x	x	—
TJ-BIO-141	Tadžikistan	x	—	—	x	—	—

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
TM-BIO-141	Türkmenistan	x	—	—	x	—	—
TR-BIO-141	Türgi	x	x	—	x	x	—
TW-BIO-141	Taiwan	x	—	x	x	—	—
TZ-BIO-141	Tansaania	x	—	—	x	—	—
UA-BIO-141	Ukraina	x	—	—	x	x	—
UG-BIO-141	Uganda	x	—	—	x	—	—
UY-BIO-141	Uruguay	x	x	—	x	x	—
UZ-BIO-141	Usbekistan	x	—	—	x	—	—
VE-BIO-141	Venetsueela	x	—	—	x	—	—
VN-BIO-141	Vietnam	x	x	x	x	—	—
XK-BIO-141	Kosovo *	x	—	—	x	x	—
ZA-BIO-141	Lõuna-Aafrika	x	x	—	x	x	x

\* Kõnealune määratlus ei piira Kosovo staatust käsitlevaid seisukohti ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga nr 1244/1999 ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja III lisaga hõlmatud tooted.
5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

#### „LACON GmbH“

1. Aadress: Moltkestrasse 4, 77654 Offenburg, Saksamaa
2. Internetiaadress: <http://www.lacon-institut.com>
3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
AE-BIO-134	Araabia Ühendemiraadid	x	—	—	x	—	—
AZ-BIO-134	Aserbaidžaan	x	—	—	x	—	—
BD-BIO-134	Bangladesh	x	—	—	x	—	—
BF-BIO-134	Burkina Faso	x	x	—	x	—	—
BR-BIO-134	Brasiilia	x	x	—	x	—	—
BT-BIO-134	Bhutan	x	—	—	x	—	—
GH-BIO-134	Ghana	x	—	—	x	—	—

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
ID-BIO-134	Indoneesia	x	—	—	x	—	—
IN-BIO-134	India	—	x	—	x	—	—
KZ-BIO-134	Kasahstan	x	—	—	—	—	—
LK-BIO-134	Sri Lanka	x	—	—	x	—	—
MA-BIO-134	Maroko	x	x	—	x	—	—
MG-BIO-134	Madagaskar	x	x	—	x	—	—
ML-BIO-134	Mali	x	—	—	x	—	—
MU-BIO-134	Mauritius	x	—	—	x	—	—
MX-BIO-134	Mehhiko	x	x	—	—	—	—
NA-BIO-134	Namiibia	x	—	—	x	—	—
NG-BIO-134	Nigeeria	x	—	—	x	—	—
NP-BIO-134	Nepal	x	—	—	x	—	—
RS-BIO-134	Serbia	x	x	—	x	—	—
RU-BIO-134	Venemaa	x	—	—	—	—	—
SN-BIO-134	Senegal	x	x	—	x	—	—
TG-BIO-134	Togo	x	—	—	x	—	—
TR-BIO-134	Türgi	x	—	—	x	—	—
TZ-BIO-134	Tansaania	x	x	—	x	—	—
UA-BIO-134	Ukraina	x	—	—	—	—	—
UG-BIO-134	Uganda	x	—	—	x	—	—
ZA-BIO-134	Lõuna-Aafrika	x	—	—	x	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted.

5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

**„Letis S.A.“**

1. Aadress: San Lorenzo 2261, S2000KPA, Rosario, Santa Fe, Argentina

2. Internetiaadress: <http://www.letis.org>



## 3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
AR-BIO-135	Argentina	—	—	x	x	—	—
BO-BIO-135	Boliivia	x	—	—	x	—	—
EC-BIO-135	Ecuador	x	—	—	x	—	—
KY-BIO-135	Kaimanisaared	x	—	—	x	—	—
MX-BIO-135	Mehhiko	x	—	—	—	—	—
PE-BIO-135	Peruu	x	—	x	—	—	—
PY-BIO-135	Paraguay	x	—	—	x	—	—
UY-BIO-135	Uruguay	x	—	—	—	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja III lisaga hõlmatud tooted.

5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

**„Mayacert“**

1. Aadress: 18 calle 7-25 zona 11, Colonia Mariscal, 01011 Guatemala City, Guatemala

2. Internetiaadress: <http://www.mayacert.com>

## 3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
CO-BIO-169	Colombia	—	—	—	x	—	—
DO-BIO-169	Dominikaani Vabariik	—	—	—	x	—	—
GT-BIO-169	Guatemala	x	—	—	x	—	—
HN-BIO-169	Honduras	x	—	—	x	—	—
MX-BIO-169	Mehhiko	x	x	—	x	—	—
NI-BIO-169	Nicaragua	x	—	—	x	—	—
SV-BIO-169	El Salvador	—	—	—	x	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja veinid.

5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

**„NASAA Certified Organic Pty Ltd“**

1. Aadress: Unit 7/3 Mount Barker Road, Stirling SA 5152, Austraalia

2. Internetiaadress: <http://www.nasaa.com.au>

## 3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
AU-BIO-119	Austraalia	—	—	—	x	—	—
CN-BIO-119	Hiina	x	—	—	x	—	—
ID-BIO-119	Indoneesia	x	—	—	x	—	—
LK-BIO-119	Sri Lanka	x	—	—	x	—	—
MY-BIO-119	Malaisia	x	—	—	x	—	—
NP-BIO-119	Nepal	x	—	—	x	—	—
PG-BIO-119	Paapua Uus-Guinea	x	—	—	x	—	—
SB-BIO-119	Saalomoni Saared	x	—	—	x	—	—
SG-BIO-119	Singapur	x	—	—	x	—	—
TL-BIO-119	Ida-Timor	x	—	—	x	—	—
TO-BIO-119	Tonga	x	—	—	x	—	—
WS-BIO-119	Samoa	x	—	—	x	—	—

## 4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja III lisaga hõlmatud tooted.

## 5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

**„Ökop Zertifizierungs GmbH“**

1. Aadress: Schlesische Straße 17d, 94315 Straubing, Saksamaa

2. Internetiaadress: <http://www.oekop.de>

## 3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
RS-BIO-133	Serbia	x	—	—	x	—	—

## 4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja veinid.

## 5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

**„OneCert International PVT Ltd“**

1. Aadress: H-08, Mansarovar Industrial Area, Mansarovar, Jaipur-302020, Rajasthan, India

2. Internetiaadress: <http://www.onecert.com>

## 3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
AE-BIO-152	Araabia Ühendemiraadid	—	—	—	x	—	—
ET-BIO-152	Etioopia	x	—	—	x	—	—
IN-BIO-152	India	—	—	—	x	—	—
LK-BIO-152	Sri Lanka	x	—	—	x	—	—
MZ-BIO-152	Mosambiik	x	—	—	x	—	—
NP-BIO-152	Nepal	x	—	—	x	—	—
SG-BIO-152	Singapur	—	—	—	x	—	—
TH-BIO-152	Tai	x	—	—	x	—	—
TZ-BIO-152	Tansaania	x	—	—	x	—	—
UG-BIO-152	Uganda	x	—	—	x	—	—
VN-BIO-152	Vietnam	x	—	—	x	—	—
WS-BIO-152	Samoa	x	—	—	x	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja veinid.

5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

**„Oregon Tilth“**

1. Aadress: 2525 SE 3<sup>rd</sup> Street, Corvallis, OR 97333, Ameerika Ühendriigid

2. Internetiaadress: <http://tilth.org>

3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
BO-BIO-116	Boliivia	x	—	—	—	—	—
CL-BIO-116	Tšiili	x	—	—	x	—	—
CN-BIO-116	Hiina	—	—	—	x	—	—
HN-BIO-116	Honduras	—	—	—	x	—	—
MX-BIO-116	Mehhiko	x	—	—	x	—	—
PA-BIO-116	Panama	x	—	—	x	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja veinid.
5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

**„Organic agriculture certification Thailand“**

1. Address: 619/43 Kiatngamwong Building, Ngamwongwan Rd., Tambon Bangkhen, Muang District, Nonthaburi 11000, Tai
2. Internetiaadress: <http://www.actorganic-cert.or.th>
3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
ID-BIO-121	Indoneesia	x	—	—	x	—	—
LA-BIO-121	Laos	x	—	—	x	—	—
MM-BIO-121	Myanmar/Birma	—	—	—	x	—	—
MY-BIO-121	Malaisia	—	—	—	x	—	—
NP-BIO-121	Nepal	—	—	—	x	—	—
TH-BIO-121	Tai	x	—	—	x	—	—
VN-BIO-121	Vietnam	x	—	—	x	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja veinid.
5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

**„Organic Certifiers“**

1. Address: 6500 Casitas Pass Road, Ventura, CA 93001, Ameerika Ühendriigid
2. Internetiaadress: <http://www.organiccertifiers.com>
3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
KR-BIO-106	Korea Vabariik	x	—	—	—	—	—
MX-BIO-106	Mehhiko	x	—	—	—	—	—
PH-BIO-106	Filipiinid	x	—	—	x	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja veinid.
5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

**„Organic Control System“**

1. Address: Trg cara Jovana Nenada 15, 24000 Subotica, Serbia
2. Internetiaadress: [www.organica.rs](http://www.organica.rs)
3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
ME-BIO-162	Montenegro	x	—	—	x	—	—
RS-BIO-162	Serbia	x	—	—	x	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja veinid.
5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

**„Organic crop improvement association“**

1. Address: 1340 North Cotner Boulevard, Lincoln, NE 68505-1838, Ameerika Ühendriigid
2. Internetiaadress: <http://www.ocia.org>
3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
GT-BIO-120	Guatemala	x	x	—	x	—	—
JP-BIO-120	Jaapan	—	x	—	x	—	—
MX-BIO-120	Mehhiko	x	x	—	x	—	—
NI-BIO-120	Nicaragua	x	x	—	x	—	—
PE-BIO-120	Peruu	x	x	—	x	—	—
SV-BIO-120	El Salvador	x	x	—	x	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted, veinid ja III lisaga hõlmatud tooted.
5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

**„Organic Standard“**

1. Address: 38-B Velyka Vasylykivska St, office 20, Kyiv city, 01004 Ukraina
2. Internetiaadress: <http://www.organicstandard.com.ua>
3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
AM-BIO-108	Armeenia	x	—	—	x	—	—
AZ-BIO-108	Aserbaidžaan	x	—	—	x	—	—

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
BY-BIO-108	Valgevene	x	x	x	x	x	x
GE-BIO-108	Gruusia	x	x	—	x	—	—
KG-BIO-108	Kõrgõzstan	x	—	—	x	—	—
KZ-BIO-108	Kasahstan	x	—	—	x	x	—
MD-BIO-108	Moldova	x	—	—	x	—	—
RU-BIO-108	Venemaa	x	—	—	x	x	—
TJ-BIO-108	Tadžikistan	x	—	—	x	—	—
UA-BIO-108	Ukraina	x	x	x	x	x	x
UZ-BIO-108	Usbekistan	x	—	—	x	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja veinid.

5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

#### „Organización Internacional Agropecuaria“

1. Address: Av. Santa Fe 830, B1641ABN, Acassuso, Buenos Aires, Argentina

2. Internetiaadress: <http://www.oia.com.ar>

3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
AR-BIO-110	Argentina	—	—	x	x	—	—
BO-BIO-110	Boliivia	x	—	—	x	—	—
BR-BIO-110	Brasiilia	x	—	x	x	—	—
CL-BIO-110	Tšiili	x	—	x	x	—	—
EC-BIO-110	Ecuador	x	—	—	x	—	—
MX-BIO-110	Mehhiko	x	—	—	x	—	—
PA-BIO-110	Panama	x	—	—	x	—	—
PE-BIO-110	Peruu	x	—	—	x	—	—
PY-BIO-110	Paraguay	x	—	—	x	—	—
UY-BIO-110	Uruguay	x	x	x	x	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja III lisaga hõlmatud tooted.
5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

#### „Organska Kontrola“

1. Aadress: Dzemala Bijedića br.2, 71000 Sarajevo, Bosnia ja Hertsegooviina
2. Internetiaadress: <http://www.organskakontrola.ba>
3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
BA-BIO-101	Bosnia ja Hertsegooviina	x	—	—	x	—	—
ME-BIO-101	Montenegro	x	—	—	x	—	—
RS-BIO-101	Serbia	x	—	—	x	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja veinid.
5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

#### „ORSER“

1. Aadress: Paris Caddesi No: 6/15, Ankara 06540, Türgi
2. Internetiaadress: <http://orser.com.tr>
3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
TR-BIO-166	Türgi	x	—	—	x	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted.
5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

#### „Overseas Merchandising Inspection Co., Ltd.“

1. Aadress: 15-6 Nihonbashi Kabuto-cho, Chuo-ku, Tokyo 103-0026, Jaapan
2. Internetiaadress: <http://www.omicnet.com/omicnet/services-en/organic-certification-en.html>
3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
JP-BIO-167	Jaapan	—	—	—	x	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted, veinid ja III lisaga hõlmatud tooted.
5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

**„QC&I GmbH“**

1. Address: Tiergartenstraße 32, 54595 Prüm, Saksamaa
2. Internetiaadress: <http://www.qci.de>
3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
AZ-BIO-153	Aserbaidžaan	x	—	—	x	—	—
BZ-BIO-153	Belize	x	—	—	x	—	—
LK-BIO-153	Sri Lanka	x	—	—	x	—	—
MA-BIO-153	Maroko	x	—	x	x	—	—
TH-BIO-153	Tai	x	—	—	x	—	—
UA-BIO-153	Ukraina	x	—	—	x	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted.
5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

**„Quality Assurance International“**

1. Address: 9191 Towne Centre Drive, Suite 200, San Diego, CA 92122, Ameerika Ühendriigid
2. Internetiaadress: <http://www.qai-inc.com>
3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
MX-BIO-113	Mehhiko	x	—	—	x	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja veinid.
5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

**„Quality Partner“**

1. Address: Rue Hayeneux, 62, 4040 Herstal, Belgia
2. Internetiaadress: <http://www.quality-partner.be>
3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
ID-BIO-168	Indoneesia	—	—	x	x	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted, vetikad ja veinid
5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.



**„Soil Association Certification Limited“**

1. Address: South Plaza, Marlborough Street, Bristol, BS1 3NX, Ühendkuningriik
2. Internetiaadress: <http://www.soilassociation.org/certification>
3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
BS-BIO-142	Bahama	x	—	—	x	—	—
BZ-BIO-142	Belize	x	—	—	x	—	—
CM-BIO-142	Kamerun	—	x	—	x	—	—
CO-BIO-142	Colombia	—	—	—	x	—	—
DZ-BIO-142	Alžeeria	x	—	—	x	—	—
EG-BIO-142	Egiptus	x	—	—	x	—	—
GH-BIO-142	Ghana	x	—	—	x	—	—
HK-BIO-142	Hongkong	x	—	—	x	—	—
IR-BIO-142	Iraan	x	—	—	x	—	—
KE-BIO-142	Keenia	x	—	—	x	—	—
MW-BIO-142	Malawi	x	—	—	x	—	—
SG-BIO-142	Singapur	x	—	—	x	—	—
TH-BIO-142	Tai	x	—	—	x	—	—
UG-BIO-142	Uganda	x	—	—	x	—	—
VE-BIO-142	Venetsueela	x	—	—	—	—	—
VN-BIO-142	Vietnam	x	—	—	x	—	—
WS-BIO-142	Samoa	x	—	—	x	—	—
ZA-BIO-142	Lõuna-Aafrika	x	x	—	x	—	—

4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja veinid.
5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

**„Suolo e Salute srl“**

1. Address: Via Paolo Borsellino 12, 61032 Fano (PU), Itaalia
2. Internetiaadress: <http://www.suoloesalute.it>

## 3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
SM-BIO-150	San Marino	x	—	—	—	—	—
SN-BIO-150	Senegal	x	—	—	—	—	—
UA-BIO-150	Ukraina	x	—	—	—	—	—

## 4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted.

## 5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.

**„TÜV Nord Integra“**

## 1. Aadress: Statiestraat 164, 2600 Berchem (Antwerp), Belgia

2. Internetiaadress: <http://www.tuv-nord-integra.com>

## 3. Asjaomased koodid, kolmandad riigid ja tootekategooriad:

Kood	Kolmas riik	Tootekategooria					
		A	B	C	D	E	F
BF-BIO-160	Burkina Faso	x	—	—	x	—	—
CI-BIO-160	Côte d'Ivoire	x	—	—	x	—	—
CM-BIO-160	Kamerun	x	—	—	x	—	—
CW-BIO-160	Curaçao	x	—	—	x	—	—
EG-BIO-160	Egiptus	x	—	—	x	—	—
JO-BIO-160	Jordaania	x	—	—	x	—	—
MA-BIO-160	Maroko	x	—	—	x	—	—
MG-BIO-160	Madagaskar	x	—	—	x	—	—
ML-BIO-160	Mali	x	—	—	x	—	—
SN-BIO-160	Senegal	x	—	—	x	—	—

## 4. Erandid: mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad tooted ja veinid.

## 5. Loetelus oleku tähtaeg: kuni 30. juunini 2018.“

**KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2016/1331,****3. august 2016,****millega kehtestatakse kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 <sup>(1)</sup>,võttes arvesse komisjoni 7. juuni 2011. aasta rakendusmäärust (EL) nr 543/2011, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses puu- ja köögiviljasektori ning töödeldud puu- ja köögivilja sektoriga, <sup>(2)</sup> eriti selle artikli 136 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Rakendusmääruses (EL) nr 543/2011 on sätestatud vastavalt mitmepoolsete kaubanduslääbirääkimiste Uruguay voozu tulemustele kriteeriumid, mille alusel kehtestab komisjon kolmandatest riikidest importimisel kõnealuse määruse XVI lisa A osas sätestatud toodete ja ajavahemike kohta kindlad impordiväärtused.
- (2) Iga turustuspäeva kindel impordiväärtus on arvatud rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 artikli 136 lõike 1 kohaselt, võttes arvesse päevaandmete erinevust. Seetõttu peaks käesolev määrus jõustuma selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise kuupäeval,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

*Artikkel 1*

Käesoleva määruse lisas määratakse kindlaks rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 artikliga 136 ette nähtud kindlad impordiväärtused.

*Artikkel 2*Käesolev määrus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 3. august 2016

*Komisjoni nimel*  
*presidendi eest*  
*põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektor*  
Jerzy PLEWA

<sup>(1)</sup> ELT L 347, 20.12.2013, lk 671.<sup>(2)</sup> ELT L 157, 15.6.2011, lk 1.

## LISA

## Kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril

(eurot 100 kg kohta)

CN-kood	Kolmanda riigi kood (1)	Kindel impordiväärtus	
0702 00 00	MA	175,1	
	ZZ	175,1	
0709 93 10	TR	136,4	
	ZZ	136,4	
0805 50 10	AR	170,3	
	CL	187,2	
	MA	157,0	
	TR	153,3	
	UY	185,1	
	ZA	180,4	
	ZZ	172,2	
	0806 10 10	BR	163,2
		EG	214,6
MA		179,4	
MX		378,3	
TR		153,5	
US		233,8	
ZZ		220,5	
0808 10 80		AR	114,2
		BR	102,1
	CL	140,4	
	CN	137,7	
	NZ	128,1	
	PE	106,8	
	US	80,4	
	UY	99,9	
	ZA	102,1	
	ZZ	112,4	
	0808 30 90	AR	105,9
CL		119,7	
NZ		141,8	
TR		159,8	
ZA		125,4	
ZZ		130,5	
0809 29 00	CA	331,3	
	TR	262,8	
	US	485,5	
	ZZ	359,9	

*(eurot 100 kg kohta)*

CN-kood	Kolmanda riigi kood <sup>(1)</sup>	Kindel impordiväärtus
0809 30 10, 0809 30 90	TR	166,5
	ZZ	166,5

<sup>(1)</sup> Riikide nomenklatuur on sätestatud komisjoni 27. novembri 2012. aasta määruses (EL) nr 1106/2012, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 471/2009 (mis käsitleb ühenduse statistikat väliskaubanduse kohta kolmandate riikidega) seoses riikide ja territooriumide nomenklatuuri ajakohastamisega (ELT L 328, 28.11.2012, lk 7). Kood „ZZ“ tähistab „muud päritolu“.

# OTSUSED

**KOMISJONI OTSUS (EL) 2016/1332,**

**28. juuli 2016,**

**millega kehtestatakse mööblile ELi ökomärgise andmise ökoloogilised kriteeriumid**

*(teatavaks tehtud numbri C(2016) 4778 all)*

**(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 66/2010 ELi ökomärgise kohta, <sup>(1)</sup> eriti selle artikli 6 lõiget 7 ja artikli 8 lõiget 2,

olles nõu pidanud Euroopa Liidu ökomärgise komisjoniga

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EÜ) nr 66/2010 kohaselt võib ELi ökomärgise anda toodetele, millel on kogu olelusringi jooksul keskkonnale väiksem mõju.
- (2) Määruses (EÜ) nr 66/2010 on sätestatud, et ELi ökomärgise andmise konkreetset kriteeriumid kehtestatakse tooterühmade kaupa.
- (3) Komisjoni otsusega 2009/894/EÜ <sup>(2)</sup> on kehtestatud puitmööbli ökoloogilised kriteeriumid ning asjaomased puitmööbli hindamise ja kontrollimise nõuded, mis kehtivad kuni 31. detsembrini 2016.
- (4) Selleks et paremini kajastada turul olevate mööblitoodete sortimenti, nende arengu nüüdistaset ning võtta arvesse viimaste aastate innovatsiooni, on asjakohane laiendada tooterühma ulatust ja lisada sellesse muust materjalist kui puidust mööbel ning kehtestada läbivaadatud ökoloogilised kriteeriumid.
- (5) Läbivaadatud ökoloogiliste kriteeriumidega on kavas kestlikumalt kasutada toodetud materjale (arvestades olelusringi analüüsivat käsitlust), piirata ohtlike ühendite kasutamist, vähendada ohtlike jääke ja mööblit tekkivat ruumisisesest õhu saastet ning edendada vastupidavaid ja kvaliteetseid tooteid, mida on kerge parandada ja koost lahti võtta. Läbivaadatud kriteeriumid ning nendega seotud hindamis- ja kontrollimisnõuded peaksid kehtima kuus aastat alates käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast, võttes arvesse käesoleva tooterühma innovatsioonitsükli.
- (6) Otsus 2009/894/EÜ tuleks seega asendada.
- (7) On asjakohane ette näha üleminekuajaks nende tootjate jaoks, kelle toodetud puitmööblile on antud ELi ökomärgis vastavalt otsuses 2009/894/EÜ sätestatud ökoloogilistele kriteeriumidele, et neil oleks piisavalt aega viia oma tooted vastavusse läbivaadatud ökoloogiliste kriteeriumide ja nõuetega. Tootjatel tuleks ka lubada esitada otsuses 2009/894/EÜ sätestatud ökoloogiliste kriteeriumide põhjal taotlusi piisava aja jooksul.

<sup>(1)</sup> ELT L 27, 30.1.2010, lk 1.

<sup>(2)</sup> Komisjoni 30. novembri 2009. aasta otsus 2009/894/EÜ, millega kehtestatakse puitmööblile ühenduse ökomärgise andmise ökoloogilised kriteeriumid (ELT L 320, 5.12.2009, lk 23).

- (8) Käesoleva otsusega ette nähtud meetmed on kooskõlas määruse (EÜ) nr 66/2010 artikli 16 kohaselt asutatud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

#### Artikkel 1

1. Tooterühm „mööbel“ hõlmab eraldiseisvaid või sisseehitatud mooduleid, mida kasutatakse peamiselt panipaigana, esemete ladustamiseks või riputamiseks ja/või pindadena, millel kasutajad saavad puhata, istuda, süüa, õppida või töötada, kas sise- või välistingimustes. Tooterühma on hõlmatud kodukeskkonnas või mujal kasutatav kodumööbel ning avalikes kohtades kasutatav mööbel. Samuti kuuluvad siia voodiraamid, -jalad, -põhjad ja -peatsid.
2. Tooterühma ei kuulu järgmised tooted:
  - a) madratsid, mis on hõlmatud komisjoni otsuses 2014/391/EL <sup>(1)</sup> sätestatud kriteeriumidega;
  - b) tooted, mille esmane kasutusotstarve ei vasta lõikele 1, sealhulgas tänavavalgustus, piirded ja tarad, redelid, kellad, mänguväljakuvärustus, põrandal seisvad või seinal ripuvad peeglid, elektrijuhtmete paigaldustorud, postvalgustid ning hoone juurde kuuluvad tooted, nagu trepiastmed, ukсед, aknad, põrandakatted ja hoone välisvooder;
  - c) kasutatud, taasviimistletud, uuendatud või ümbertöötatud mööblitooted;
  - d) avaliku või erasektori transpordivahenditesse paigaldatud mööbel;
  - e) mööblitooted, mis sisaldavad enam kui 5 massiprotsenti materjale, mis ei ole esitatud järgmises loetelus: täispuit, puidupõhised paneelid, kork, bambus, rotang, plastid, metallid, nahk, pealistatud riie, tekstiilid, klaas ja polstri-/täitematerjalid.

#### Artikkel 2

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „aniliinnahk“ – nahk, mille loomulik nahatekstuur on selgelt ja täielikult nähtav ning mille pinnatöötamise sügavus pigmenditu värviga on kuni 0,01 mm, nagu on määratletud standardis EN 15987;
- b) „poolaniliinnahk“ – nahk, mille pinda on töödeldud vähest pigmenti sisaldava värviga, nii et looduslik tekstuur jääb selgelt näha, nagu on määratletud standardis EN 15987;
- c) „pigmentvärvitud nahk ning pigmentvärvitud lõhestatud nahk“ – nahk või lõhestatud nahk, mille loomulik tekstuur või pind on pigmenti sisaldava värviga täielikult kaetud, nagu on määratletud standardis EN 15987;
- d) „lakknahk ja lõhestatud lakknahk“ – nahk, või lõhestatud nahk, millel on läige, mis on saavutatud pigmenteeritud või pigmenditu laki või sünteetilise vaigu kihiga, mille sügavus ei ületa kolmandikku kogu toote paksusest, nagu on määratletud standardis EN 15987;
- e) „kaetud nahk ja lõhestatud kaetud nahk“ – nahk või lõhestatud nahk, mille pealispinnale kantud kiht ei ületa üht kolmandikku toote kogupaksusest, kuid on paksem kui 0,15 mm, nagu on määratletud standardis EN 15987;
- f) „lenduv orgaaniline ühend“ (LOÜ) – orgaaniline ühend, mille algkeemispunkt standardrõhul 101,3 kPa on 250 °C või vähem, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2004/42/EÜ, <sup>(2)</sup> ning mis elueerub kapillaarkolonnist enne tetradekaani (C<sub>14</sub>H<sub>30</sub>) või koos tetradekaaniga;

<sup>(1)</sup> Komisjoni 23. juuni 2014. aasta otsus 2014/391/EL, millega kehtestatakse madratsitele ELi ökomärgise andmise ökoloogilised kriteeriumid (ELTL 184, 25.6.2014, lk 18).

<sup>(2)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/42/EÜ, teatavates värvides, lakkides ja sõidukite taasviimistlustoodete orgaanilistes lahustites kasutamise tulemusena tekkivate lenduvate orgaaniliste ühendite heitkoguste piiramise kohta, millega muudetakse direktiivi 1999/13/EÜ (ELTL 143, 30.4.2004, lk 87).

- g) „poollenduv orgaaniline ühend“ (PLOÜ) – orgaaniline ühend, mille keemispunkt standardrõhul 101,3 kPa on üle 250 °C ja alla 370 °C ning mis elueerub kapillaarkolonnist retentsioonivahemikus n-tetradekaan (C<sub>14</sub>H<sub>30</sub>) kuni n-dokosaan (C<sub>22</sub>H<sub>46</sub>) kaasa arvatud;
- h) „ringlusse võetud koostisosa“ – ringlusse võetud materjali massi osakaal tootes või pakendis; ringlusse võetud koostisosaks loetakse ainult tarbijaelseid ja -järgseid materjale, mis on määratletud standardiga ISO 14021;
- i) „tarbijaeline materjal“ – tootmisprotsessi käigus jäätmevoost kõrvale suunatud materjal, välja arvatud selline materjalide korduskasutus nagu ümbertöötamine, uuesti jahvatamine või protsessis tekitatud jäätmed, mida saaks taasväärtustada samas protsessis, mis neid tekitab, nagu on määratletud standardis ISO 14021, ning samuti välja arvatud puude langetamise ja saeveski töö käigus tekkinud jäätmepuit, laastud ja puidukiud;
- j) „tarbijajärgne materjal“ – majapidamistes, kaubandus- või tööstusettevõtete või asutuste kui toote lõppkasutajate tekitatud materjal, mida ei saa selleks ette nähtud eesmärgil enam kasutada, sealhulgas turustusahelast tagasi tulnud materjal, nagu on määratletud standardis ISO 14021;
- k) „taaskasutusse võetud / taasväärtustatud materjal“ – materjal, mis oleks muidu kõrvaldatud jäätmetena või kasutatud energiaks, kuid mis on ringlussevõtu- või tootmisprotsessiks kogutud ja taaskasutusse võetud / taasväärtustatud materiaalse sisendina uue esialgse algmaterjali asemel; nagu on määratletud standardis ISO 14021;
- l) „ringlusse võetud materjal“ – tootmisprotsessis taaskasutusse võetud / taasväärtustatud materjalist ümber töötatud ning lõpptooteks või toote komponendiks muudetud materjal, vastavalt standardi ISO 14021 määratlusele, kuid mis ei hõlma puude langetamise ja saeveski töö käigus tekkinud jäätmepuitu, laaste ja puidukiude;
- m) „puidupõhised paneelid“ – puidukiududest valmistatud paneelid ühe või mitme eri protsessi teel, mis võivad hõlmata kõrgema temperatuuri, surve ja siduvate vaikude või liimide kasutamist;
- n) „orienteeritud kihtidega plaat“ – mitmekihiline plaat, mis on valmistatud peamiselt sideainega kokku liimitud puidu kiukimpudest, nagu on määratletud standardis EN 300. Välimise kihi kiukimbud on joondatud ühte pidi ning on paralleelsed plaadi pikkuse või laiusega. Sisemise kihi kiukimbud võivad olla orienteeritud igas suunas või joondatud, tavaliselt täisnurga all väliskihide kiukimpude suhtes;
- o) „puitlaastplaat“ – puiduosakestest (puiduhelbed, laastud, pilpad, saepuru jms) ja/või muust laastude kujul lignotselluloosest materjalist (linakiud, kanepikiud, suhkruroo pressimisjäätmed jms) surve ja kuumuse mõjul ning liimi lisamisega valmistatud paneelmaterjal, vastavalt standardi EN 309 määratlusele;
- p) „kihtpuit“ – kokkuliimitud kihtidest koosnev puidupõhine paneel, milles külgnevate kihtide puidusüü suunad on üksteise suhtes täisnurga all; määratletud standardis EN 313. Kihtpuitu saab liigitada mitmesse alamkategoriasse, kas struktuuri alusel (nt vineer, keskkihiga kihtpuit, sümmeetriline kihtpuit) või peamise lõppkasutuse alusel (nt laevavineer);
- q) „puitkiudplaat“ – suur hulk paneelitüüpe, mis on määratletud standardites EN 316 ja EN 622 ning mida võib füüsikaliste omaduste ja tootmisprotsessi põhjal jagada järgmistesse alamkategoriasse, nagu kõvad puitkiudplaadid, keskmised puitkiudplaadid, pehmed puitkiudplaadid ning keskmise tihedusega puitkiudplaadid;
- r) „kergesti biolagunev aine“ – aine, mille lahustunud orgaaniliste ühendite lagunemisaste 28-päevases katses on 70 % või mille hapnikuvajadus või süsihappegaasitoodang 28-päevases katses on 60 % teoreetiliselt suurimast võimalikust, kui katse tehakse ühel järgmistest katsemeetoditest: OECD 301 A, ISO 7827, OECD 301 B, ISO 9439, OECD 301 C, OECD 301 D, ISO 10708, OECD 301 E, OECD 301 F, ISO 9408;
- s) „potentsiaalselt biolagunev aine“ – aine, mille lahustunud orgaaniliste ühendite lagunemisaste 28-päevases katses on 70 % või mille hapnikuvajadus või süsihappegaasitoodang 28-päevases katses on 60 % teoreetiliselt suurimast võimalikust, kui katse tehakse ühel järgmistest katsemeetoditest: ISO 14593, OECD 302 A, ISO 9887, OECD 302 B, ISO 9888, OECD 302 C;
- t) „viimistlustoimingud“ – meetodid, millega kantakse materjali pinnale pealiskiht või pinnakate. Meetodid võivad hõlmata värvimist, trükkimist, lakkimist, spoonimist, lamineerimist ning immutatud paberi ja viimistluskilega katmist;



- u) „biotsiid“, nagu määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 528/2012, <sup>(1)</sup> on
- mis tahes aine või segu niisuguses vormis, nagu see tarnitakse kasutajale, ning mis sisaldab või tekitab üht või enamat toimeainet ja mille eesmärk on kahjulike organismide hävitamine, tõrjumine, kahjutuks muutmine, nende toime ärahoidmine või muul viisil nende vastu võitlemine mis tahes muude vahenditega peale puhtfüüsikaliste või -mehhaaniliste toimingute;
  - mis tahes aine või segu, mis on loodud ainetest või segudest, mis ise ei kuulu esimese taande alla, ja mille kasutamise eesmärk on kahjulike organismide hävitamine, tõrjumine, kahjutuks muutmine, nende toime ärahoidmine või muul viisil nende vastu võitlemine mis tahes muude vahenditega peale puhtfüüsikaliste või -mehhaaniliste toimingute, ning
  - töödeldud toode, millel on esmane biotsiiditoime;
- v) „puidukaitsevahendid“ – biotsiidid, mis kantakse puidule (st metsamaterjalile, mis on saeveskisse toodud kaubandusliku kasutamise eesmärgil ning puidu ja puidupõhiste toodete kõigi edasiste kasutuseesmärkide jaoks) või puidupõhiste toodetele pinnatöötluste (nt pihustamine, pintseldamine) või süvaimmutamise (nt vaakum-kõrgsurve meetod, topeltvakumeerimine) meetodil või kantakse muust kui puidust substraadile (nt müüritisele või alusmüürile) ainult selleks, et kaitsta külgnevat puitu või puidupõhiseid tooteid puitu hävitavate organismide (nt kuivmädanik ja termiidid) eest, vastavalt Euroopa Standardikomitees kokkulepitud määratlusele (allikas CEN/TC 38 „Durability of wood and wood-based products“);
- w) „E1“ – formaldehüüdi heitel põhinev ja kõigis ELi liikmesriikides vastuvõetud klassifikatsioon formaldehüüdi sisaldavate puidupõhiste paneelide jaoks. Standardi EN 13986 B lisas esitatud määratluse kohaselt klassifitseeritakse puidupõhine paneel E1 alla, kui selle formaldehüüdi heide on võrdväärne formaldehüüdi statsionaarse kontsentratsiooniga kuni 0,1 miljondikku (0,124 mg/m<sup>3</sup>) pärast standardi EN 717-1 kohast 28-päevast formaldehüüdi kambrikatset või kui kindlakstehtud formaldehüüdi heide on kuni 8 mg / 100 g ahjus kuivatatud paneeli kohta, mis on mõõdetud vastavalt standardile EN 120, või kui standardi EN 717-2 kohaselt mõõdetud formaldehüüdi heite kogus on kuni 3,5 mg/m<sup>2</sup> tunnis või kuni 5,0 mg/m<sup>2</sup> tunnis, mõõdetuna sama meetodi kohaselt, kuid kolme päeva jooksul pärast tootmist;
- x) „pealistatud riie“ – riie, mille ühel või mõlemal küljel on eraldiseisev katkematu kummi- ja/või plastipõhise materjali kiht, nagu on määratletud standardis EN 13360, sealhulgas selline polstrimaterjal, mida üldiselt nimetatakse kunstnahaks;
- y) „tekstiilid“ – looduslikud ja sünteetilised kiud ning keemilised tsellulooskiud;
- z) „looduslikud kiud“ – puuvill ja muud seemneilt eraldatud naturaalsed tsellulooskiud, lina ja muud niinekiud, vill ja muud keratiinkiud;
- (aa) „sünteetilised kiud“ – akrüül-, elastaan-, polüamiid-, polüester- ja polüpropüleenkiud;
- (bb) „keemilised tsellulooskiud“ – lüotsell-, modaal- ja viskooskiud;
- (cc) „polster“ – materjalid, mida kasutatakse istmete, voodite ja muude mööblitoodete katmiseks, polsterdamiseks ja täitmiseks, ning see võib hõlmata kattematerjale, nagu nahk, pealistatud riie ja tekstiilid, ning samuti pehmendusmaterjale, nagu lateksil ja polüuretaanil põhinevad vetruvad poorsed polümeersed materjalid;
- (dd) „aine“ – looduslik või tootmismenetluse teel saadud keemiline element või selle ühendid koos püsivuse säilitamiseks vajalike ja tootmismenetlusest johtuvate lisanditega, välja arvatud lahustid, mida on võimalik aineist eraldada, mõjutamata aine püsivust või muutmata selle koostist, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006 <sup>(2)</sup> artikli 3 lõikes 1;
- (ee) „valmistis“ – kahest või enamast aineist koosnev segu või lahus, nagu on määratletud määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 3 lõikes 2;

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta määrus (EL) nr 528/2012, milles käsitletakse biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist (ELT L 167, 27.6.2012, lk 1).

<sup>(2)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaalide Agentuur ning muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93, komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

- (ff) „koostisosa“ – jäigad ja eraldiseisvad osad, mille kuju ja vormi ei ole vaja muuta enne lõpptootte kokkupanemist selle täielikult toimivale kujule, kuigi tema asukoht võib lõpptootte kasutamise käigus muutuda ning ta võib hõlmata hingi, kruve, raame, sahtleid, rattaid ja riuleid;
- (gg) „koostismaterjalid“ – materjalid, mille kuju ja vorm võib enne mööblitoote kokkupanekut või selle kasutamise käigus muutuda, ning see hõlmab tekstiili, nahka, pealistatud riiet ja polsterdamisel kasutatavaid polüuretaanvahte. Tarnitud puitu võib käsitada koostismaterjalina, kuid hiljem võidakse seda saagida ja töödelda, muutes selle koostisosaks.

#### Artikkel 3

Selleks et tootele saaks anda ELi ökomärgise määruse (EÜ) nr 66/2010 alusel, peab toode kuuluma käesoleva otsuse artiklis 1 kindlaksmääratud tooterühma „mööbel“ ja vastama käesoleva otsuse lisa sätestatud ökoloogilistele kriteeriumidele ning asjaomastele hindamis- ja kontrollinõuetele.

#### Artikkel 4

Tooterühmale „mööbel“ kehtestatud ökoloogilised kriteeriumid ning asjaomased hindamis- ja kontrollinõuded kehtivad kuus aastat alates käesoleva otsuse vastuvõtmisest.

#### Artikkel 5

Haldusotstarbel antakse tooterühmale „mööbel“ koodnumber „049“.

#### Artikkel 6

Otsus 2009/894/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

#### Artikkel 7

1. Erandina artiklist 6 hinnatakse otsuses 2009/894/EÜ sätestatud tingimuste järgi neid puitmööbli tooterühma kuuluvatele toodetele ELi ökomärgise andmise taotlusi, mis on esitatud enne käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäeva.
2. Tooterühma „puitmööbel“ kuuluvatele toodetele ELi ökomärgise andmise taotlused, mis esitatakse kahe kuu jooksul pärast käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäeva, võivad olla koostatud kas otsuses 2009/894/EÜ või käesolevas otsuses sätestatud kriteeriumide alusel.

Taotlusi hinnatakse vastavalt kriteeriumidele, mille alusel need on koostatud.

3. ELi ökomärgise lubasid, mis on antud vastavalt otsuses 2009/894/EÜ sätestatud kriteeriumidele hinnatud taotluse alusel, võib kasutada 12 kuud alates käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast.

*Artikkel 8*

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 28. juuli 2016

*Komisjoni nimel*  
*komisjoni liige*  
Karmenu VELLA

\_\_\_\_\_

LISA

**RAAMISTIK****EUROOPA LIIDU ÖKOMÄRGISE KRITEERIUMID**

Kriteeriumid ELi ökomärgise andmiseks mööblile

1. Toote kirjeldus
2. Üldnõuded ohtlike ainete ja segude kohta
3. Puit, kork, bambus ja rotang
4. Plastid
5. Metallid
6. Polstrikattematerjalid
7. Polsterdamisel kasutatud pehmendusmaterjalid
8. Klaas: raskmetallide kasutamine
9. Lõpptootele esitatavad nõuded
10. Tarbijateave
11. ELi ökomärgisel esitatav teave

**HINDAMIS- JA KONTROLLINÕUDED**

Iga kriteeriumi juures on esitatud konkreetsed hindamis- ja kontrollinõuded.

Kui taotlejalt nõutakse kõnealustele kriteeriumidele vastavuse tõendamiseks kinnituste, dokumentide, analüüsitulemuste ja katseprotokollide või muude tõendite esitamist, võivad need tõendusmaterjalid pärineda vastavalt vajadusele taotlejalt ja/või tema tarnija(te)lt ja/või nende tarnijatelt jne.

Pädevad asutused tunnustavad eelistatavalt tunnistusi, mille on välja andnud asutused, mis on akrediteeritud vastavalt katse- ja kalibreerimislaborite asjakohasele ühtlustatud standardile, ning kontrollide, mida on teinud asutused, mis on akrediteeritud vastavalt tooteid, protsesse ja teenuseid sertifitseerivate asutuste asjakohasele ühtlustatud standardile.

Vajaduse korral võib kasutada muid katsemeetodeid kui need, mis on esitatud iga kriteeriumi puhul, kui taotlust hindav pädev asutus kinnitab nende samaväärsust.

Vajaduse korral võivad pädevad asutused nõuda täiendavaid dokumente ja teha sõltumatuid kontrollide.

Eeltingimusena peab toode vastama kõigile asjakohastele selle riigi (nende riikide) õiguslikele nõuetele, kus toode kavatsetakse turule lasta. Taotleja peab kinnitama toote vastavust sellele tingimusele.

Ökomärgise kriteeriumid peegeldavad parimate keskkonnanäitajatega tooteid mööbliturul. Hindamise lihtsustamiseks keskenduvad kriteeriumid materjali alusel antavale hinnangule, kuna paljud mööblitooted sisaldavad ainult ühte või kahte ülalnimetatud materjalidest.

Kuigi tootmine on seotud kemikaalide kasutamisega ja saasteainete eraldumisega, on ohtlike ainete kasutamine igal võimalikul juhul keelatud või on piiratud miinimumiga, mis on vajalik, et tagada toote piisav toimivus ning samas ka ranged mööblitoodete kvaliteedi- ja ohutusstandardid. Seepärast on konkreetsete ainete ja ainerühmade puhul lubatud erandi tingimused eriolukordades, et mitte koormata keskkonda teistes olulusringi etappides või olulusringi muu mõjuga, ning ainult juhul, kui teisi lahendusi ei ole turul saadaval.

**Kriteerium 1 – toote kirjeldus**

Pädevale asutusele esitatakse tehnilised joonised, millel on kujutatud lõpliku mööblitoote moodustavate koostisosade ja -materjalide ning alamkoostisosade ja -materjalide kokkupanemist, ning lõpliku mööblitoote mõõtmed; samuti esitatakse pädevale asutusele toote materjalide spetsifikatsioon, milles on näidatud toote enda kogumass ja kuidas see jaotub järgmiste erinevate materjalide vahel: täispuit, puidupõhised paneelid, kork, bambus, rotang, plastid, metallid, nahk, pealistatud riie, tekstiilmaterjalid, klaas ning pehmenodus- ja täitematerjalid.

Kõik ülejäänud materjalid, mis ei kuulu ülalnimetatud kategooriatesse tuleb loetleda muu materjalina.

Muu materjali kogus ei tohi ületada 5 % toote kogumassist.

*Hindamine ja kontrollimine.* Taotleja esitab pädevale asutusele dokumendid, mis sisaldavad järgmist:

- i) tehnilised joonised, mis näitavad mööblitoote kokkupanemisel kasutatud eri koostisosi või -materjale ning alamkoostisosi või -materjale;
- ii) materjalide üldine spetsifikatsioon, milles on esitatud tooteühiku kogumass ning see, kuidas mass on jagatud täispuidu, puidupõhiste paneelide, korgi, bambuse, rotangi, plastide, metallide, naha, tekstiilmaterjalide, pealistatud riide, klaasi ning pehmenodus- või täitematerjalide ning muu materjali vahel. Eri materjalide mass esitatakse grammides või kilogrammides ning protsendina tooteühiku kogumassist.

**Kriteerium 2 – üldnõuded ohtlike ainete ja segude kohta**

Tootes ja selle ükskõik millises koostisosas ja -materjalis tuleb kooskõlas kriteeriumiga 2.1 ning kriteeriumi 2.2 punktidega a ja b piirata selliste ainete esinemist, mis on määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 59 lõike 1 kohaselt määratletud väga ohtlike ainetena, või selliste ainete ja segude esinemist, mis vastavad tabelis 1 loetletud ohtude puhul Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1272/2008 <sup>(1)</sup> (edaspidi „CLP-määrus“) kohastele ainete ja segude klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise kriteeriumidele.

Selle kriteeriumi puhul rühmitatakse väga ohtlike ainete kandidaatloetelu ja CLP-määruse kohased klassifikatsioonid tabelis 1 vastavalt nende ohtlike omadustele.

Tabel 1

**Ohurühmad****1. ohurühm – väga ohtlikud ained ning CLP-määruse kohaselt klassifitseeritud ained**

*Ohud, mille põhjal määratletakse aine või segu 1. ohurühma kuuluvaks:*

ained, mis on esitatud väga ohtlike kandidaatainete loetelus;

1A või 1B ohukategooria kantserogeensed, mutageensed või reproduktiivtoksilised ained: H340, H350, H350i, H360, H360F, H360D, H360FD, H360Fd, H360Df

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1).

---

**2. ohurühm – CLP-määruse kohaselt klassifitseeritud ained**

*Ohud, mille põhjal määratletakse aine või segu 2. ohurühma kuuluvaks:*

2. ohukategooria kantserogeensed, mutageensed või reproduktiivtoksilised ained: H341, H351, H361f, H361d, H361fd, H362

veeorganismidele mürgised – 1. ohukategooria: H400, H410

äge mürgisus – 1. ja 2. ohukategooria: H300, H310, H330

sissehingamisel mürgised – 1. ohukategooria: H304

sihtelundile mürgised – 1. ohukategooria: H370, H372

1. ohukategooria naha sensibilisaator H317

---

**3. ohurühm – CLP-määruse kohaselt klassifitseeritud ained**

*Ohud, mille põhjal määratletakse aine või segu 3. ohurühma kuuluvaks:*

veeorganismidele mürgised – 2., 3. ja 4. ohukategooria: H411, H412, H413

sissehingamisel mürgised – 3. ohukategooria: H301, H311, H331, EUH070

sihtelundile mürgised – 2. ohukategooria: H371, H373

---

**2.1. Väga ohtlike ainete piiramine**

Toode ja ükski selle koostisosa ega -materjal ei tohi sisaldada väga ohtlikke aineid suuremas kontsentratsioonis kui 0,10 massiprotsenti.

Sellest nõudest ei tehta erandit, kui väga ohtlike ainete kandidaatloetus olevat ainet esineb tootes või selle ükskõik millises koostisosas ja -materjalis üle 0,10 massiprotsendi.

Komisjoni otsuses 2014/350/EL<sup>(1)</sup> sätestatud ökoloogiliste kriteeriumide kohaselt ELi ökomärgise saanud tekstiiltooted loetakse vastavaks kriteeriumile 2.1.

*Hindamine ja kontrollimine.* Taotleja peab esitama kinnituse selle kohta, et tootes ega üheski toote kokkupanemisel kasutatud koostisosas ega -materjalis ei esine väga ohtlikke aineid määratletud või sellest suuremas kontsentratsioonis. Kinnitustes tuleb viidata ECHA<sup>(2)</sup> avaldatud kandidaatainete loetelu värskemale versioonile.

Otsuse 2014/350/EL kohaselt ELi ökomärgise saanud tekstiiltoodete puhul tuleb vastavuse tõendamiseks esitada ELi ökomärgise tunnistuse koopia.

**2.2. Mööblitoodetes kasutatavate CLP-määruse kohaselt klassifitseeritud ainete ja segude piiramine**

Need nõuded on jaotatud kaheks osaks, põhinedes mööblitoote tootmisetapil. Alapunktis a osutatakse sellistele ainetele ja segudele, mida kasutab mööbli tootja ise viimistlus- ja koostetoimingute käigus. Alapunktis b viidatakse sellistele ainetele ja segudele, mida on kasutatud tarnitud koostisosade ja -materjalide valmistamisel.

Otsuses 2014/350/EL sätestatud ökoloogiliste kriteeriumide kohaselt ELi ökomärgise saanud tekstiiltooted loetakse vastavaks kriteeriumi 2.2 punktidele a ja b.

**2.2(a) Ained ja valmistised, mida kasutab mööbli tootja**

Ükski mööbli tootja poolt otse kasutatav liim, lakk, värv, kruntvärv, peits, biotsiid (nt puidukaitsevahendid), leegiaeglusti, pahtlisegu, vaha, õli, vuugisegu, hermeetik, värvaine, vaik ega määrdõli ei tohi olla klassifitseeritud ühtegi tabelis 1 loetletud CLP-määruse kohasesse ohurühma, välja arvatud juhul, kui nende kasutamise suhtes on tehtud erand tabelis 2.

**2.2(b) Ained ja valmistised, mida kasutavad määratletud koostisosade ja -materjalide tarnijad**

Seda kriteeriumi ei kohaldata tarnijatelt saadud üksiku koostisosa ja -materjali puhul, mis i) kaalub alla 25 g ning ii) ei puutu tavapärase kasutamise korral kasutajaga otseselt kokku.

---

<sup>(1)</sup> Komisjoni 5. juuni 2014. aasta otsus 2014/350/EL, millega kehtestatakse tekstiiltoodetele ELi ökomärgise andmise ökoloogilised kriteeriumid (ELTL 174, 13.6.2014, lk 45).

<sup>(2)</sup> ECHA autoriseerimisele kuuluvate väga ohtlike kandidaatainete loetelu, <http://www.echa.europa.eu/et/candidate-list-table>.

Ükski tarnijate poolt kasutatav aine või valmistis, mida kasutatakse allpool määratletud juhtudel, ei tohi olla klassifitseeritud ühtegi tabelis 1 loetletud CLP-määruse kohasesse ohurühma, välja arvatud juhul, kui nende kasutamise suhtes on tehtud erand tabelis 2.

- Täispuidu ja puidupõhiste paneelide puhul: liimid, lakid, värvid, peitsid, biotsiidid (nt puidukaitsevahendid), kruntvärvid, leegiaeglustid, pahtlisegud, vahad, õlid, vuugisegud, hermeetikud ja vaigud.
- Plastide puhul: lisaainetena kasutatavad pigmendid, plastifikaatorid, biotsiidid ja leegiaeglustid.
- Metallide puhul: metallpinnale kantavad värvid, kruntvärvid või lakid.
- Tekstiilist, nahast ja pealstatud riidest polstri puhul: värvained, lakid, optilised valgendid, stabilisaatorid, abiühendid, leegiaeglustid, plastifikaatorid, biotsiidid või vett, mustust ja plekke hülgavad ained.
- Polsterdamisel kasutatud pehmendusmaterjalide puhul: materjalile kantud biotsiidid, leegiaeglustid või plastifikaatorid.

Tabel 2

### Erandid tabelis 1 esitatud ohupiirangutest ja kohaldatavad tingimused

Aine/valmistise tüüp	Kasutamine	Erandiga hõlmatud ohuklassid	Erandi tingimused
a) Biotsiidid (nt puidukaitsevahendid)	Lõpptootes kasutatavate mööbli koostisosade ja/või polstri materjalide töötlemine	Kõik tabelis 1 loetletud 2. ja 3. ohurühma ained, välja arvatud kantserogeensed, mutageensed või reproduktiivtoksilised ained	<p>Erand tehakse ainult juhul, kui biotsiidis sisalduv toimeaine on määruse (EL) nr 528/2012 alusel heaks kiidetud või see on hindamisel kuni heakskiitva otsuse tegemiseni või see on kantud kõnealuse määruse I lissasse, ning järgmistel juhtudel, kui need on asjakohased:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>i. pinnakattevahendite koostises olevad suletud nõus konservandid, mida kasutatakse sise- või õuemööbli koostisosade ja -materjalide töötlemiseks;</li> <li>ii. kuiva kihi säilitusained, mis on ainult õuemööbli pinnakattevahendi koostises;</li> <li>iii. sellise puidu kaitsevahendiga töötlemine, mida kasutatakse õuemööbli jaoks, kuid ainult juhul, kui esmane puit ei vasta standardis EN 350 kehtestatud vastupidavuse klassidele 1 või 2;</li> <li>iv. õuemööbli puhul kasutatavad tekstiilmaterjalid või pealstatud riie.</li> </ul> <p>Kontrollimine</p> <p>Taotleja esitab kinnituse, kas ja milliseid biotsiidides sisalduvaid toimeaineid on kasutatud mööbli eri koostisosade ja -ainete valmistamisel, ning selle toetuseks vastavalt vajadusele tarnijate deklaratsioonid, asjaomased ohutuskaardid, CASi numbrid ja standardi EN 350 kohased katsetulemused.</p>

Aine/valmistise tüüp	Kasutamine	Erandiga hõlmatud ohuklassid	Erandi tingimused
b) Leegiaeglustid	Polstrikattematerjalina kasutatavad tekstiilmaterjalid, nahk ja pealistatud riie ning samuti pehmendusmaterjalid	H317, H373, H411, H412, H413	Toode peab olema ette nähtud kasutamiseks sellistel tingimustel, milles see peab vastama ISO tulekaitsenõuetele, Euroopa standardi, liikmesriigi või riigihanke standarditele ja eeskirjadele.
c) Leegiaeglustid/antimontrioksiid		H351	Antimontrioksiid on lubatud ainult juhul, kui on täidetud kõik järgmised tingimused: <ul style="list-style-type: none"> <li>i. toode peab olema ette nähtud kasutamiseks sellistel tingimustel, milles see peab vastama ISO tulekaitsenõuetele, Euroopa standardi, liikmesriigi või riigihanke standarditele ja eeskirjadele;</li> <li>ii. seda kasutatakse tekstiili või pealistatud riide puhul sünergistina;</li> <li>iii. õhkuheide töökohal, kus tekstiiltoodet töödeldakse leegiaeglustiga, vastab ohtlike ainete piirnormile töökeskkonnas, mis on kaheksa tunni jooksul 0,50 mg/m<sup>3</sup>.</li> </ul>
d) Nikkel	Metallist koostisosad	H317, H351, H372	Lubatud kasutada ainult roostevabast terasest või nikeldatud koostisosades ja juhul, kui nikli vabanemise määr on standardi EN 1811 kohaselt alla 0,5 µg/cm <sup>2</sup> nädalas.
e) Kroomiühendid		H317, H411	Erandit kohaldatakse ainult galvaniseerimisel kasutatavate kroom(III) ühendite suhtes (nt kroom(III)kloriid).
f) Tsingiühendid		H300, H310, H330, H400, H410	Erandit kohaldatakse ainult galvaanilisel katmisel või kuumsukeldusprotsessis galvaanitud kasutatavate tsingiühendite puhul (nt tsinkoksiid, tsinkkloriidi ja tsinksüaniid).
g) Värvaine värvimiseks ja muuks kui pigmenttrükiks	Mööbli polstrikattematerjalina kasutatavad tekstiilmaterjalid, nahk ja pealistatud riie	H301, H311, H317, H331	Kui kasutatakse tolmuwabasid värvilahuseid või kui värvimis- ja trükikojad kasutavad värvide automaatdoseerimist või -jaotust töötajate kokkupuute minimeerimiseks.



Aine/valmistise tüüp	Kasutamine	Erandiga hõlmatud ohuklassid	Erandi tingimused
		H411, H412, H413	<p>Nende ohulausetega klassifitseeritud värvimisprotsessid, kus kasutatakse reaktiivseid, otsetoimelisi, küüp- või väävelvärve, peavad vastama vähemalt ühele järgmistest tingimustest:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>i. kasutatakse suure afiinsusega värve;</li> <li>ii. saavutatud praagimäär on alla 3,0 %;</li> <li>iii. kasutatakse värvisobivuse mõõtmise riistu;</li> <li>iv. värvimisel rakendatakse standardtoiminguid;</li> <li>v. reovee puhastamisel kasutatakse värvieemaldust (*).</li> </ul> <p>Värvilahuses värvimine ja digiprinteriga trükkimine on erandid nendest tingimustest.</p>
h) Optilised valgendid	Mööbli polstrikkatematerjalina kasutatavad tekstiilmaterjalid, nahk ja pealstatud riie	H411, H412, H413	<p>Optilisi valgendeid võib kasutada üksnes järgmistel juhtudel:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>i. valge värviga trükis;</li> <li>ii. lisaainena ringlusse võetud koostisosa akrüüli, polüamiidi ja polüestri tootmisel.</li> </ul>
i) Vett, mustust ja õli hülgevad ained	Mööbli koostisosade ja -materjalide kõigi pinnatöötluste puhul	H413	<p>Hülgev aine ja selle lagusaadused on kas</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>i. kergesti või potentsiaalselt biolagunevad või</li> <li>ii. veekeskkonnas, sealhulgas veesetetes madala bioakumulatsioonivõimega (oktanool-vesi-jaotuskoefitsient Log Kow ≤ 3,2 või biokontsentratsiooni tegur &lt; 100).</li> </ul>
j) Stabilisaatorid ja lakid	Kasutatakse pealstatud riide valmistamisel	H411, H412, H413	<p>Töötajate kokkupuute minimeerimiseks tuleb kasutada automaatset doseerimist ja/või isikukaitsevahendeid. Vähemalt 95 % nende lisaainete lahustunud orgaaniliste süsinikuühendite lagunemisaste 28-päevases katses peab olema 80 %, kui katsed tehakse OECD 303A/B ja/või ISO 11733 meetoditega.</p>
k) Abiained (sealhulgas kandeained, tasandavad ained, dispergendid, pindaktiivsed ained, paksendajad ja sideained)	Kasutatakse mööbli polstrikkatematerjalide (tekstiilmaterjalid, nahk või pealstatud riie) töötlemisel	H301, H311, H317, H331, H371, H373, H411, H412, H413, EUH070	<p>Segud valmistatakse retsepti järgi, kasutades automaatdoseerimise süsteeme, ja protsessis järgitakse standardmenetlusi.</p> <p>Ohulausetega H311 või H331 klassifitseeritud aineid ei tohi materjali pinnal olla suuremas sisalduses kui 1,0 massiprotsenti.</p>

Aine/valmistise tüüp	Kasutamine	Erandiga hõlmatud ohuklassid	Erandi tingimused
l) Värvivid, lakid, vaigud ja liimid	Kõik mööbli koostisosad ja -materjalid	H304, H317, H412, H413, H371, H373	Esitada tuleb keemilise segu ohutuskart, milles on selgelt kirjeldatud õiged isikukaitsevahendid ning kõnealuste segude piisavad ladustamis-, käitlemis-, kasutamise- ja kõrvaldamismenetlused nende kasutamise ajal ning kinnitav deklaratsioon nimetatud meetmete vastavuse kohta.
		H350	Kohaldatakse ainult selliste formaldehüüdi põhinevate vaikude suhtes, mille vaba formaldehüüdi sisaldus vaigusegus (vaigud, liimid ja kõvendid) ei ületa 0,2 massiprotsenti, nagu on kindlaks määratud standardiga ISO 11402 või muu samaväärse meetodiga.
m) Määrdeõlid	Koostisosad, mis on ette nähtud tavapärase kasutamise puhul korduvalt liikuma	Kõik tabelis 1 loetletud 2. rühma ohud, välja arvatud kantserogeensed, mutageensed või reproduktiivtoksilised ained, ja kõik 3. rühma ohud	Määrdeaineid lubatakse kasutada ainult juhul, kui asjakohaste OECD või ISO katsetega suudetakse tõendada, et need on kergesti või iseenesest biolagunevad veekeskkonnas, sealhulgas veesetetes.

(\*) Värvieemaldus reovee puhastamisel loetakse toimunuks, kui värvikoja heitvesi vastab järgmistele spektri koefitsientidele: i)  $7 \text{ m}^{-1}$  436 nm juures,  $5 \text{ m}^{-1}$  525 nm juures ja  $3 \text{ m}^{-1}$  620 nm juures.

*Hindamine ja kontrollimine.* Taotleja esitab kinnituse vastavuse kohta kriteeriumi 2.2 punktidele a ja b ning, kui see on asjakohane, esitab selle toetuseks kinnitused tarnijatelt. Kinnituste toetuseks tuleb esitada asjakohased valmististe või ainete loetelud, mida kasutatakse koos teabega ohukategooriasse klassifitseerimise või mitteklassifitseerimise kohta.

Iga aine või segu klassifitseerimise või mitteklassifitseerimise kinnituse toetuseks tuleb esitada järgmised andmed:

- i) CASi, EÜ või loetelu number (kui see on olemas valmististe puhul);
- ii) millisel kujul ja millises olekus ainet või valmistist kasutatakse;
- iii) ainete puhul CLP-määruse harmoneeritud ohuklassid;
- iv) Tarnija/tootja enda klassifitseeritud ainete kirjed ECHA REACH-määruse registreeritud ainete andmebaasis <sup>(1)</sup> (kui harmoneeritud klassifikatsiooni ei ole);
- v) segude klassifikatsioon vastavalt CLP-määruses sätestatud kriteeriumidele.

Kui kaalutakse tarnija/tootja poolt tehtud iseklassifitseeritud ainete kirjeid ECHA REACH-määruse registreeritud ainete andmebaasis, tuleb eelistada ühiselt esitatud taotlusi.

Kui REACH-määruse registreeritud ainete andmebaasis on klassifikatsiooni kohta kirje „andmed puuduvad“ või „ebapiisavad andmed“ või kui aine ei ole REACHi süsteemis veel registreeritud, tuleb esitada määruse (EÜ) nr 1907/2006 VII lisa nõuetele vastavad toksikoloogilised andmed, mis on tootja/tarnija lõpliku endapoolse klassifitseerimise jaoks piisavad vastavalt määruse (EÜ) nr 1272/2008 I lisale ja ECHA toetavatele suunistele. Kui „andmed puuduvad“ või on „ebapiisavad“, kontrollitakse tootja või tarnija enda tehtud klassifitseerimist ning vastuvõetavad on järgmised teabeallikad:

- i) ECHAga analoogsete reguleerivate ametite, <sup>(2)</sup> liikmesriikide reguleerimisasutuste või valitsustevaheliste organite toksikoloogilised uuringud ja ohuhindamised;

<sup>(1)</sup> ECHA, REACH-määruse registreeritud ainete andmebaas: <http://www.echa.europa.eu/information-on-chemicals/registered-substances>.

<sup>(2)</sup> ECHA, koostöö analoogsete reguleerivate ametitega, <http://echa.europa.eu/about-us/partners-and-networks/international-cooperation/cooperation-with-peer-regulatory-agencies>.

- ii) määruse (EÜ) nr 1907/2006 II lisa kohaselt täielikult täidetud ohutuskaart;
- iii) kutselise toksikoloogi esitatud dokumenteeritud eksperdi hinnang. See peab põhinema teaduskirjanduse ja olemasolevate katseandmete läbivaatamisel, mida toetavad vajaduse korral ECHA poolt heaks kiidetud meetodika kohaselt sõltumatute laborite tehtud uute katsete tulemused;
- iv) vajaduse korral tõend, mis põhineb sellise akrediteeritud vastavushindamisasutuse välja antud eksperdi hinnangul, kes tegeleb ohu hindamisega vastavalt ühtse ülemaailmse kemikaalide klassifitseerimise ja märgistamise süsteemile (edaspidi „GHS“) või CLP-määruse ohuklassifitseerimise süsteemile.

Vastavalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 XI lisale võib teavet ainete või segude ohtlike omaduste kohta saada ka muul viisil kui katsetega, näiteks alternatiivmeetoditega, nagu *in vitro*-meetodid, kvantitatiivsete struktuuriaktiivsuse mudelitega või kasutades ainete rühmitamist või ülekandvat lähenemisviisi.

Tabelis 2 loetletud ainete ja valmististe puhul, mille suhtes tehakse erand, peab taotleja tõendama, et kõik erandi tingimused on täidetud.

Otsuse 2014/350/EL kohaselt ELi ökomärgise saanud tekstiiltooted loetakse vastavaks kriteeriumi 2.2 punktidele a ja b, kuid siiski tuleb esitada ELi ökomärgise tunnistus.

### **Kriteerium 3 – puit, kork, bambus ja rotang**

Mõistet „puit“ kohaldatakse nii täispuidu kui ka puitlaastude ja puidukiudude suhtes. Kui kriteeriumid on seotud ainult puidupõhiste paneelidega, on sellele osutatud nimetatud kriteeriumi pealkirjas.

Üheski mööblitoote osas ei ole lubatud kasutada viniüülkloriidi monomeerist toodetud plastkilet.

#### **3.1. Säätvalt toodetud puit, kork, bambus ja rotang**

Seda kriteeriumi kohaldatakse ainult juhul, kui puidu või puidupõhiste paneelide sisaldus ületab 5 massiprotsenti lõpptoote massist (välja arvatud pakend).

Kogu puit, kork, bambus ja rotang peab olema hõlmatud järelevalvehela sertifikaatidega, mis on välja antud sõltumatu sertifitseerimissüsteemi, näiteks metsahoolekogu (Forest Stewardship Council (FSC)), metsade sertifitseerimissüsteemide toetusprogrammi (Programme for the Endorsement of Forest Certification Schemes (PEFC)) või muu samaväärse süsteemi kaudu.

Kogu esmane puit, kork, bambus ja rotang ei tohi pärit olla geneetiliselt muundatud liikidest ning peab olema hõlmatud kehtiva säästva metsamajanduse järelevalvehela sertifikaatidega, mis on välja antud sõltumatu sertifitseerimissüsteemi, näiteks FSC, PEFC või muu samaväärse süsteemi kaudu.

Kui sertifitseerimissüsteemis on lubatud tootes või tooteseerias segada sertifitseerimata materjali sertifitseeritud ja/või ringlusse võetud materjaliga, peab vähemalt 70 % puidust, bambusest, korgist või rotangist, vastavalt sellele, milline neist on asjakohane, olema säästva tootmise sertifikaadiga hõlmatud esmane ja/või ringlusse võetud materjal.

Sertifitseerimata materjali suhtes kohaldatakse kontrollisüsteemi, mis tagab, et materjal on seadusliku päritoluga ja vastab kõigile muudele sertifitseerimiskavaga sertifitseerimata tooraine suhtes kehtestatud nõuetele.

Sertifitseerimisasutused, mis annavad välja metsamaterjali ja/või selle järelevalvehela sertifikaate, peavad olema kõnealuse sertifitseerimissüsteemi poolt akrediteeritud või tunnustatud.

*Hindamine ja kontrollimine.* Taotleja või materjali tarnija, olenevalt kumb on asjakohane, esitab kinnituse nõuetele vastavuse kohta, mida toetab (toetavad) kehtiv (kehtivad) sõltumatult väljastatud järelevalvehela sertifikaat (sertifikaadid) tootes või tooteseerias kasutatud kogu puit-, kork-, bambus- või rotangmaterjali kohta, mis kinnitab (kinnitavad), et vähemalt 70 % materjalist pärineb metsadest või piirkondadest, mida hallatakse säästava metsamajanduse põhimõtete kohaselt ja/või ringlusse võetud allikatest, mis vastavad asjaomases sõltumatus järelevalvehelas sätestatud nõuetele. Sõltumatu sertifitseerijana tunnistatakse FSCd, PEFCd või mõnd samaväärset süsteemi. Juhul kui sertifitseerimissüsteem ei näe ette, et kogu esmane materjal peab olema pärit geneetiliselt muundamata liikidest, tuleb selle tõenduseks esitada täiendavad tõendid.

Kui toode või tooteseeria sisaldab sertifitseerimata esmast materjali, tuleb tõendada, et sertifitseerimata esmase materjali sisaldus ei ületa 30 % ning et selle suhtes kohaldatakse kontrollisüsteemi, mis tagab, et materjal on seadusliku päritoluga ja vastab kõikidele muudele sertifitseerimiskavaga sertifitseerimata tooraine suhtes kehtestatud nõuetele.

### 3.2. Piiratud kasutusega ained

Lisaks ohtlike ainete kohta sätestatud üldtingimustele kriteeriumis 2 kohaldatakse järgmisi tingimusi konkreetselt puidust, korgist, bambusest või rotangist valmistatud mööbli koostisosade suhtes või ainult puidupõhiste paneelide suhtes, kui viimane mõiste on nimetatud kriteeriumi pealkirjas:

#### 3.2(a) Puidupõhiste paneelide valmistamisel kasutatud ringlusse võetud puidus olevad saasteained

Ringlusse võetud puidukiude või hakkpuitu, mida kasutatakse puidupõhiste paneelide valmistamiseks, tuleb katsetada kooskõlas Euroopa puitpaneelide föderatsiooni (EPF) standardiga ringlusse võetud puidu tarnimise tingimuste kohta <sup>(1)</sup> ning need peavad vastama tabelis 3 esitatud saasteainete piirnormidele.

Tabel 3

#### Saasteainete piirnormid ringlusse võetud puidus

Saasteained	Piirnormid (mg/kg ringlusse võetud puidu kohta)	Saasteained	Piirnormid (mg/kg ringlusse võetud puidu kohta)
Arseen (As)	25	Elavhõbe (Hg)	25
Kaadmium (Cd)	50	Fluor (F)	100
Kroom (Cr)	25	Kloor (Cl)	1 000
Vask (Cu)	40	Pentaklorofenool (PCP)	5
Plii (Pb)	90	Kreosoot (benso(a)püreen)	0,5

*Hindamine ja kontrollimine.* Taotleja esitab kas:

- puidupõhiste paneelide tootja kinnituse selle kohta, et paneelides ei kasutatud ringlusse võetud puidukiudu, või
- puidupõhiste paneelide tootja kinnituse selle kohta, et kõik kasutatud ringlusse võetud puidukiud on representatiivselt katsetatud vastavalt 2002. aasta Euroopa puitpaneelide föderatsiooni (EPF) standardiga ringlusse võetud puidu tarnimise tingimuste kohta, mille toetuseks on esitatud vastavad katseprotokollid, mis tõendavad ringlusse võetud puidu proovide vastavust tabelis 3 määratud piirnormidele;
- puidupõhiste paneelide tootja kinnituse selle kohta, et kõik kasutatud ringlusse võetud puidukiud on katsetatud vastavalt muudele võrdväärsetele standarditele, millega on ette nähtud samaväärsed või rangemad piirnormid kui 2002. aasta Euroopa puitpaneelide föderatsiooni (EPF) standardis ringlusse võetud puidu tarnimise tingimuste kohta, ning mille toetuseks on esitatud vastavad katseprotokollid, mis tõendavad ringlusse võetud puidu proovide vastavust tabelis 3 määratud piirnormidele.

#### 3.2(b) Raskmetallid värvides, kruntvärvides ja lakkides

Puidule või puidupõhiste materjalidele kantud värvid, kruntvärvid ja lakid ei tohi sisaldada kaadmiumil, pliil, kroom(VI)-l, elavhõbedal, arseenil või seleenil põhinevaid aineid suuremas sisalduses kui 0,010 massiprotsenti iga metalli kohta suletud nõus olevas värvi-, kruntvärvi- või lakilahuses.

*Hindamine ja kontrollimine.* Taotleja või materjali tarnija, olenevalt kumb on asjakohane, esitab kinnituse sellele kriteeriumile vastavuse kohta ning kasutatud värvide, kruntvärvide ja/või lakkide tarnijatelt saadud vastavad ohutuskaardid.

<sup>(1)</sup> „EPF Standard for delivery conditions of recycled wood“ (Euroopa puitpaneelide föderatsiooni (EPF) standard ringlusse võetud puidu tarnimise tingimuste kohta), oktoober 2002. Saab tutvuda aadressil: <http://www.europanel.org/upload/EPF-Standard-for-recycled-wood-use.pdf>.

## 3.2(c) Lenduvate orgaaniliste ühendite sisaldus värvides, kruntvärvides ja lakkides

Seda kriteeriumi ei kohaldata töötlemata puitpinnale või seebi, vaha või õliga töödeldud naturaalsele puitpinnale.

Seda kriteeriumi kohaldatakse ainult juhul, kui kaetud puidu või puidupõhiste paneelide sisaldus (v.a töötlemata puitpinnad või seebi, vaha või õliga töödeldud naturaalsed puitpinnad) ületab 5 massiprotsenti lõplikus mööblitootes (välja arvatud pakend).

Käesoleva kriteeriumi nõudeid ei ole vaja täita, kui suudetakse tõendada vastavust kriteeriumile 9.5.

Lenduvate orgaaniliste ühendite sisaldus värvides, kruntvärvides või lakkides, mida kasutatakse mööblitootes kasutatava puidu või puidupõhiste paneelide katmiseks, ei tohi ületada 5 protsenti (sisaldus suletud nõus).

Siiski võib kasutada suurema lenduvate orgaaniliste ühendite sisaldusega katteid, kui suudetakse tõendada üht järgmistest:

- lenduvate orgaaniliste ühendite üldkogus katmisel kasutatud värv, kruntvärv või lakis jääb alla 30 grammi kaetud pinna ruutmeetri kohta või
- lenduvate orgaaniliste ühendite üldkogus katmisel kasutatud värv, kruntvärv või lakis on 30–60 grammi kaetud pinna ruutmeetri kohta ja pinnatöötlemise kvaliteet vastab kõigile tabelis 4 sätestatud nõuetele.

Tabel 4

**Pinnatöötlemise kvaliteedi nõuded, kui lenduvate orgaaniliste ühendite sisalduse määr on 30–60 g/m<sup>2</sup>**

Katsestandard	Tingimus	Nõutav tulemus
EN 12720. Mööbel – pinna vastupidavuse hindamine külmadele vedelikele	Kokkupuude veega	Muutust ei ole pärast 24-tunnilist kokkupuudet
	Kokkupuude rasvaga	Muutust ei ole pärast 24-tunnilist kokkupuudet
	Kokkupuude alkoholiga	Muutust ei ole pärast 1-tunnilist kokkupuudet
	Kokkupuude kohviga	Muutust ei ole pärast 1-tunnilist kokkupuudet
EN 12721. Mööbel – pinna vastupidavuse hindamine niiskele kuumusele	Kokkupuude 70 °C soojusallikaga	Muutust ei ole pärast katsetamist
EN 12722. Mööbel – pinna vastupidavuse hindamine kuivale kuumusele	Kokkupuude 70 °C soojusallikaga	Muutust ei ole pärast katsetamist
EN 15186. Mööbel – pinna kraapekindluse määramine	Kokkupuude teemandist kraapeot-sikuga	Meetod A: 5N koormuse rakendamisel on kriimustuste sügavus $\geq 0,30$ mm või meetod B: 5N koormuse rakendamisel ei ole kriimustusi näha rohkem kui kuues vaatlusšablooni pilus

*Hindamine ja kontrollimine.* Taotleja esitab kinnituse vastavuse kohta, märkides, kas nõuetele vastavus on saavutatud, kuna mööblitoode on sellest kriteeriumist vabastatud, või on see saavutatud tänu lenduvate orgaaniliste ühendite kontrollitud kasutamisele katmisel.

Viimasel juhul tuleb taotleja kinnituse toetuseks esitada teave värvi, kruntvärvi või laki tarnijalt, milles on märgitud lenduvate orgaaniliste ühendite sisaldus värvis, kruntvärvis või lakis ja värvi, kruntvärvi või laki tihedus (mõlemad g/l) ning arvutus lenduvate orgaaniliste ühendite tegeliku protsentuaalse sisalduse kohta.

Kui lenduvate orgaaniliste ühendite sisaldus värvis, kruntvärvis või lakis on suurem kui 5 protsenti (sisaldus suletud nõus), peab taotleja, kas

- i) esitama arvutused, mis tõendavad, et lõpliku kokkupandud mööblitoote kogupinnale kantud lenduvate orgaaniliste ühendite tegelik kogus on alla 30 g/m<sup>2</sup>, vastavalt I liites esitatud juhisele;
- ii) esitama arvutused, mis tõendavad, et lõpliku kokkupandud mööblitoote kogupinnale kantud lenduvate orgaaniliste ühendite tegelik kogus on alla 60 g/m<sup>2</sup>, vastavalt I liites esitatud juhisele, ja esitama katseprotokollid, mis tõendavad pinnakatete vastavust tabelis 4 esitatud nõuetele.

### 3.3. Formaldehüüdi heide puidupõhistest paneelidest

Seda kriteeriumi kohaldatakse ainult juhul, kui puidupõhiste paneelide sisaldus lõplikus mööblitootes (välja arvatud pakend) ületab 5 massiprotsenti.

Formaldehüüdi heide kõigist tarnitud puidupõhistest paneelidest sellisel kujul, nagu neid mööblitootes kasutatakse (st pealistas, pinnatud, pealistas, spoonitud), ning mille tootmisel kasutati formaldehüüdi põhinevaid vaike, peab vastama ühele järgmistest tingimustest:

- see on alla 50 % sellest läviväärtusest, mille alusel võib paneele klassifitseerida E1-na;
- see on keskmise tihedusega puitkiudplaatidest (MDF) paneelide puhul alla 65 % E1 läviväärtusest;
- see on väiksem kui heite piirnormid, mis on sätestatud CARB II etapis või Jaapani F-3 või F-4 tähe standardites.

*Hindamine ja kontrollimine.* Taotleja esitab kinnituse vastavuse kohta sellele kriteeriumile, kinnitades, et ta ei ole paneele täiendavalt modifitseerinud ega töödeldud viisil, mis võiks kahjustada tarnitud paneelide vastavust formaldehüüdi heite piirnormile. Vähesel formaldehüüdi heitega paneelide hindamine ja kontrollimine sõltub sellest, millise sertifitseerimiskava alla paneel kuulub. Iga kava jaoks nõutavaid dokumente on kirjeldatud tabelis 5.

Tabel 5

#### Vähesel formaldehüüdi heitega paneelide hindamine ja kontrollimine

Sertifitseerimiskava	Tõendavad dokumendid
E1 (nagu määratletud standardi EN 13986 B lisas)	Puidupõhiste paneelide tootja kinnitus selle kohta, et paneel vastab 50 %-le E1 heite piirnormile, või MDF-paneelide puhul 65 %-le E1 heite piirnormile, mille toetuseks on esitatud standardite EN 717-2, EN 120, EN 717-1 või võrdväärse meetodi kohaselt tehtud katsete protokollid.
CARB – California õhuregursside komitee: II etapi piirnormid	Puidupõhiste paneelide tootja kinnitus (mille toetuseks on esitatud ASTM E1333 või ASTM D6007 kohased katsetulemused) selle kohta, et paneelid vastavad California komposiitpuittoodete määruuses 93120 (1) määratletud formaldehüüdi II etapi heite piirnormidele. Puidupõhise paneeli võib märgistada kooskõlas kõnealuse määruuse punktiga 93120.3(e) ning märgisel peavad olema tootja andmed, tootepartii number ning CARBi määratud number sõltumatule kontrollijale (viimane ei ole kohustuslik, kui toodet müüakse väljaspool Californiat või kui toode on valmistatud ilma formaldehüüdi kasutamata või on kasutatud teatavat väga väikese heitega formaldehüüdi põhinevat vaiku).

Sertifitseerimiskava	Tõendavad dokumendid
F-3 või 4 tähega seotud piirnormid	Puidupõhise paneeli tootja kinnitus vastavuse kohta formaldehüüdi heite piirnormidele JIS (Japanese Industrial Standard (Jaapani tööstusstandard)) A 5905 kohaselt (puitkiudplaadi puhul) või JIS A 5908 kohaselt (puitlaastplaatide ja kihtpuidu puhul), mille toetuseks tuleb esitada JIS A 1460 (eksikaatori meetod) kohased katseandmed.

(1) Määrus 93120 „Airborne toxic control measure to reduce formaldehyde emissions from composite wood products“ („Õhu kaudu levivate mürkainete kontrollimeetmed formaldehüüdi heite vähendamiseks komposiitpuittoodetest“), California Code of Regulations.

#### Kriteerium 4 – plastid

Üheski mööblitoote osas ei ole lubatud kasutada vinüülkloriidi monomeerist toodetud plasti.

##### 4.1. Plastist koostisosade märgistamine

Plastosad, mille mass ületab 100 g, tuleb märgistada kooskõlas standarditega EN ISO 11469 ja EN ISO 1043 (osad 1–4). Märgisel kasutatav kiri peab olema vähemalt 2,5 mm kõrge.

Kui plasti koostisesse sihilikult lisatud täiteainete, leegiaeglustite või plastifikaatorite sisaldus on suurem kui 1 massiprotsent, tuleb need standardi EN ISO 1043 (osad 2–4) kohaselt märgisel ära märkida.

Erandjuhtudel on lubatud üle 100-grammistest plastosade märgistamata jätmise järgmistel tingimustel:

- märgistus mõjutaks plastosa toimivust või funktsionaalsust;
- märgistus ei ole tootmismeetodi tõttu tehniliselt võimalik;
- koostisosi ei saa märgistada, sest neil ei ole piisavalt pinda, et märgis oleks ringlussevõtuga tegeleva ettevõtja jaoks loetava suurusega.

Ülalnimetatud juhtudel, kui on lubatud jätta märgistamata, tuleb kriteeriumis 10 osutatud tarbijateabele lisada täiendavad üksikasjad polümeeri tüübi ning kõigi lisaainete kohta vastavalt standarditele EN ISO 11469 ja EN ISO 1043 (osad 1–4).

*Hindamine ja kontrollimine.* Taotleja esitab kinnituse kõnealusele kriteeriumile vastavuse kohta, milles loetletakse kõik mööblitootes olevad plastist koostisosad, mille kaal ületab 100 g, ning märgib, kas need koostisosad on märgistatud vastavalt standarditele EN ISO 11469 ja EN ISO 1043 (osad 1–4).

Iga plastist koostisosa märgistus peab plastist koostisosa visuaalsel kontrollimisel olema selgelt nähtav. Märgistus ei pea olema selgelt nähtav lõplikult kokkupandud mööblitootes.

Kui mõni üle 100 g massiga plastosa ei ole märgistatud, peab taotleja esitama põhjenduse märgistamata jätmise kohta ning osutama, kus asjaomane teave on tarbijateabes esitatud.

Kui on kahtlusi seoses üle 100 g massiga koostisosade plasti laadi suhtes ning juhul, kui tarnijad ei esita nõutavat teavet, tuleb standardite EN ISO 11469 ja EN ISO 1043 kohast märgistust toetava tõendina esitada laboratoorsete katsete andmed, mis on saadud infrapuna või Ramani spektroskoopiaga või mõne muu asjakohase analüüsi-meetodiga, millega tehakse kindlaks plastpolümeeri laad ning täiteainete ja muude lisaainete sisaldus.

##### 4.2. Piiratud kasutusega ained

Lisaks kriteeriumis 2 sätestatud üldnõuetele ohtlike ainete kohta kohaldatakse plastist koostisosade suhtes allpool esitatud tingimusi.

##### 4.2(a) Raskmetallid plasti lisaainetes

Plastist koostisosade ega ühegi pealiskihi valmistamisel ei tohi kasutada kaadmiumi (Cd), kroom(VI) (CrVI), plii (Pb), elavhõbeda (Hg) ega tina (Sn) sisaldavaid lisaaineid.

*Hindamine ja kontrollimine.* Taotleja esitab kinnituse kõnealusele kriteeriumile vastavuse kohta.

Kui kasutatakse ainult primaarplasti, aktsepteeritakse primaarplasti tarnija kinnitus, et ei ole kasutatud kaadmiumi, kroom(VI), pliidi, elavhõbedat ja tina sisaldavaid lisaaineid.

Kui primaarplast on kombineeritud tarbijaelse ringlusse võetud plastmaterjaliga teadaolevatest allikatest ja/või tarbijajärgse polüetüleenitereftalaadi (PET), polüstireeni (PS), polüetüleeni (PE) või polüpropüleeniga (PP) olmejäätmete kogumise süsteemidest, aktsepteeritakse ringlusse võetud plastmaterjali tarnija kinnitus selle kohta, et kaadmiumi, kroom(VI), pliidi, elavhõbedat ega tina sisaldavaid ühendeid ei ole tahtlikult lisatud.

Kui tarnija ei esita asjakohast kinnitust või kui primaarplast on kombineeritud tarbijaelse ringlusse võetud materjaliga segatud või tundmatutest allikatest ja/või tarbijajärgse ringlusse võetud PVCga, tõendatakse vastavust tabelis 6 sätestatud nõuetele plastist koostisosade representatiivsete katsete kaudu.

Tabel 6

**Plastides sisalduvate raskmetallide lisandite hindamine ja kontrollimine**

Metall	Meetod	Piirnorm (mg/kg)	
		Primaarne	Ringlusse võetud
Cd	XRF (X-Ray Fluorescence – röntgenfluorestsents-spektrometria) või märgtuhastamine, millele järgneb induktiivsidestunud plasma- või aatomabsorptsioonspektrofotomeetria või mõni muu samaväärne meetod, millega mõõdetakse metalli kogusisaldust	100	1 000
Pb		100	1 000
Sn		100	1 000
Hg		100	1 000
CrVI	EN 71-3	0,020	0,20

4.3. Ringlusse võetud plastmaterjal

Seda kriteeriumi kohaldatakse ainult juhul, kui plastmaterjali kogusisaldus mööblitootes ületab 20 % toote kogumassist (välja arvatud pakend).

Plastosade puhul peab ringlusse võetud koostisosa keskmine sisaldus (välja arvatud pakend) olema vähemalt 30 massiprotsenti.

*Hindamine ja kontrollimine.* Taotleja esitab plasti tarnija(te)lt saadud kinnituse, milles on märgitud keskmine ringlusse võetud materjali sisaldus lõplikus mööblitootes. Kui plastist koostisosad on pärit eri allikatest või eri tarnijatelt, arvutatakse ringlusse võetud plasti sisaldus iga allika puhul eraldi ning märgitakse üldine keskmine ringlusse võetud plasti sisaldus lõplikus mööblitootes.

Plasti tootja(te) kinnitusele ringlusse võetud plasti kohta tuleb lisada toetavad dokumendid ringlusse võetud plasti jälgitavuse kohta. Alternatiivina võib esitada partii tarnimisega seotud teabe vastavalt standardi EN 15343 tabelis 1 esitatud raamistikule.

**Kriteerium 5 – metallid**

Lisaks kriteeriumis 2 märgitud üldnõuetele ohtlike ainete kohta kohaldatakse mööblitootes olevate metallist koostisosade suhtes allpool esitatud tingimusi.

5.1. Galvaanilisel katmisel kohaldatavad piirangud

Ühegi lõplikus mööblitootes kasutatava metallist koostisosa galvaanilisel katmisel ei ole lubatud kasutada kroom (VI)-, ega kaadmiumiühendeid.



Niklit võib galvaanilisel katmisel kasutada ainult siis, kui nikli vabanemise määr galvaaniliselt kaetud koostisosadest on standardi EN 1811 kohaselt alla 0,5 µg/cm<sup>2</sup> nädalas.

*Hindamine ja kontrollimine.* Taotleja esitab metallist koostisosa(de) tarnijalt saadud kinnituse selle kohta, et metallist koostisosade galvaanilisel katmisel ei ole kasutatud kroom(VI) ega kaadmiumi.

Kui galvaanilisel katmisel on kasutatud niklit, peab taotleja esitama kinnituse metallist koostisosa(de) tarnijalt, millega koos esitatakse standardi EN 1811 kohane toetav katseprotokoll, mille tulemused näitavad, et nikli vabanemise määr on alla 0,5 µg/cm<sup>2</sup> nädalas

## 5.2. Raskmetallid värvides, kruntvärvides ja lakkides

Metallist koostisosadele kantud värvid, kruntvärvid ja lakid ei tohi sisaldada kaadmiumil, pliil, kroom(VI)-l, elavhõbedal, arseenil või seleenil põhinevaid lisandeid suuremas sisalduses kui 0,010 massiprotsenti iga metalli kohta suletud nõus olevas värvi-, kruntvärvi- või lakilahuses.

*Hindamine ja kontrollimine.* Taotleja esitab kinnituse sellele kriteeriumile vastavuse kohta ning kasutatud värvide, kruntvärvide või lakkide tarnijatelt saadud vastavad ohutuskaardid.

## 5.3. Lenduvate orgaaniliste ühendite sisaldus värvides, kruntvärvides ja lakkides

Seda alakriteeriumi kohaldatakse ainult juhul, kui kaetud metallist koostisosade sisaldus ületab 5 massiprotsenti lõpptoote massist (välja arvatud pakend).

Käesoleva alakriteeriumi nõudeid ei ole vaja täita, kui suudetakse tõendada vastavust kriteeriumile 9.5.

Lenduvate orgaaniliste ühendite sisaldus värvides, kruntvärvides või lakkides, mida kasutatakse mööblitootes kasutatava metallist koostisosa katmiseks, ei tohi ületada 5 protsenti (sisaldus suletud nõus).

Siiski võib kasutada suurema lenduvate orgaaniliste ühendite sisaldusega katteid, kui suudetakse tõendada üht järgmistest:

- lenduvate orgaaniliste ühendite üldkogus katmisel kasutatud värvis, kruntvärvis või lakis on alla 30 grammi kaetud pinna ruutmeetri kohta või
- lenduvate orgaaniliste ühendite üldkogus katmisel kasutatud värvis, kruntvärvis või lakis on 30–60 grammi kaetud pinna ruutmeetri kohta ning pinnatöötamise kvaliteet vastab tabelis 7 sätestatud nõuetele.

Tabel 7

### Pinnatöötamise kvaliteedi nõuded, kui lenduvate orgaaniliste ühendite sisalduse määr on 30–60 g/m<sup>2</sup>

Katsestandard	Tingimus	Nõutav tulemus
EN 12720. Mööbel – pinna vastupidavuse hindamine külmadele vedelikele	Kokkupuude veega	Muutust ei ole pärast 24-tunnilist kokkupuudet
	Kokkupuude rasvaga	Muutust ei ole pärast 24-tunnilist kokkupuudet
	Kokkupuude alkoholiga	Muutust ei ole pärast 1-tunnilist kokkupuudet
	Kokkupuude kohviga	Muutust ei ole pärast 1-tunnilist kokkupuudet

Katsestandard	Tingimus	Nõutav tulemus
EN 12721. Mööbel – pinna vastupidavuse hindamine niiskele kuumusele	Kokkupuude 70 °C soojusallikaga	Muutust ei ole pärast katsetamist
EN 12722. Mööbel – pinna vastupidavuse hindamine kuivale kuumusele	Kokkupuude 70 °C soojusallikaga	Muutust ei ole pärast katsetamist
EN 15186. Mööbel – pinna kraapekindluse määramine	Kokkupuude teemandist kraapeot-sikuga	Meetod A: 5N koormuse rakendamisel on kriimustuste sügavus $\geq 0,30$ mm või meetod B: 5N koormuse rakendamisel ei ole kriimustusi näha rohkem kui kuues vaatlusšablooni pilus

*Hindamine ja kontrollimine.* Taotleja esitab kinnituse vastavuse kohta, märkides, kas nõuetele vastavus on saavutatud sellega, et mööblitoode on sellest kriteeriumist vabastatud, või on see saavutatud tänu lenduvate orgaaniliste ühendite kontrollitud kasutamisele katmisel.

Viimasel juhul tuleb taotleja kinnituse toetuseks esitada teave värvi, kruntvärvi või laki tarnijalt, milles on märgitud lenduvate orgaaniliste ühendite sisaldus värvis, kruntvärvis või lakis ja värvi, kruntvärvi või laki tihedus (mõlemad g/l) ning lenduvate orgaaniliste ühendite tegelik protsentuaalne sisaldus.

Kui lenduvate orgaaniliste ühendite sisaldus värvis, kruntvärvis või lakis on suurem kui 5 protsenti (sisaldus suletud nõus), peab taotleja, kas

- esitama arvutused, mis tõendavad, et lõpliku kokkupandud mööblitoote kogupinnale kantud lenduvate orgaaniliste ühendite tegelik kogus on alla 30 g/m<sup>2</sup>, vastavalt I liites esitatud juhisele;
- esitama arvutused, mis tõendavad, et lõpliku kokkupandud mööblitoote kogupinnale kantud lenduvate orgaaniliste ühendite tegelik kogus on alla 60 g/m<sup>2</sup>, vastavalt I liites esitatud juhisele, ja esitama katseprotokollid, mis tõendavad pinnakatete vastavust tabelis 7 esitatud nõuetele.

## Kriteerium 6 – polstrikattematerjalid

Üheski mööblitoote osas ei ole lubatud kasutada viniüülkloriidi monomeerist toodetud polstrikattematerjale.

### 6.1. Füüsilised kvaliteedinõuded

Kõik polstrikattematerjalina kasutatavad nahad peavad vastama II liites esitatud füüsilistele kvaliteedinõuetele.

Kõik polstrikattematerjalina kasutatavad tekstiilmaterjalid peavad vastama tabelis 8 esitatud füüsilistele kvaliteedinõuetele.

Igasugune polstrikattematerjalina kasutatav pealistatud riie peab vastama tabelis 9 esitatud füüsilistele kvaliteedinõuetele.

Tabel 8

## Füüsikalised nõuded tekstiilriidest mööbli polstrikattematerjalidele

Katsetegur	Meetod	Eemaldatavad ja pestavad katted	Mitteemaldatavad ja -pestavad katted
Mõõtmete muutumine pesemise ja kuivatamise käigus	Pesemine kodumajapidamises: ISO 6330 ja EN ISO 5077 (kolm pesu tootel märgitud temperatuuril koos trummelkuivatustsükliga iga pesu järel) Tööstuslik pesu: ISO 15797 + EN ISO 5077 (vähemalt 75 °C juures)	kootud polstrikattematerjalid: ± 2,0 % kootud madratsiriidest mööblikattematerjalid: ± 3,0 % lausriidest mööblikangad: ± 5,0 % lausriidest polstrikattematerjalid: ± 6,0 %	Ei kohaldata
Värvipüsivus pesemise toimele	Kodune pesemine: ISO 105-C06 Pesumajas pesemine: ISO 15797 + ISO 105-C06 (vähemalt 75 °C juures)	≥ värvuse muutuse aste 3–4 ≥ värvumisaste 3–4	Ei kohaldata
Värvipüsivus märgihõõrdumise toimele (*)	ISO 105 X12	≥ aste 2–3	≥ aste 2–3
Värvipüsivus kuivhõõrdumise toimele (*)	ISO 105 X12	≥ aste 4	≥ aste 4
Värvipüsivus valguse toimele	ISO 105 B02	≥ aste 5 (**)	≥ aste 5 (**)
Riide pillingu- ja hõõrdekindlus	kootud kujul ja lausriidest tooted: ISO 12945-1 kootud riie: ISO 12945-2	ISO 12945-1 tulemus > 3 ISO 12945-2 tulemus > 3	ISO 12945-1 tulemus > 3 ISO 12945-2 tulemus > 3

(\*) Ei kohaldata valget värvi toodete suhtes ega toodete suhtes, mida ei ole värvitud ja millele ei ole trükitud.

(\*\*) Aste 4 on siiski lubatud, kui mööbli katteriie on heledat värvi (värvi standardsügavus < 1/12) ja sisaldab üle 20 % villa või muud keratiinkiudu või üle 20 % lina- või muud niinekiudu.

Tabel 9

## Füüsikalised nõuded pealistatud riidest mööbli polstrikattematerjalidele

Omadus	Meetod	Nõue
Katkevuskooormus	ISO 1421	CH ≥ 35daN ja TR ≥ 20daN
Pealistatud riide rebimiskindlus pükste rebimise meetodil	ISO 13937/2	CH ≥ 2,5daN ja TR ≥ 2daN

Omadus	Meetod	Nõue
Värvipüsivus tehisvalguse toimele: katse ksenoonkaarlambiga	EN ISO 105-B02	Sisetingimustes $\geq 6$ ; Välitingimustes $\geq 7$
Tekstiil – hõõrdekindluse katsetamine Martindale'i meetodil	ISO 5470/2	$\geq 75\ 000$
Katte nakke määramine	EN 2411	CH $\geq 1,5$ daN ja TR $\geq 1,5$ daN

kus: daN = dekanjuutonit, CH = löim ja TR = kude

*Hindamine ja kontrollimine.* Taotleja esitab kinnituse naha, tekstiiltoote või pealistatud riide tarnijalt, olenevalt kumb on asjakohane, ning selle toetuseks asjakohased katseprotokollid, mis tõendavad, et polstrikattematerjal vastab naha, tekstiiltoodete või pealistatud riide suhtes kehtestatud füüsilistele nõuetele, mis on sätestatud II lisa tabelis 8 ja tabelis 9.

Otsuse 2014/350/EL kohaselt ELi ökomärgise saanud tekstiiltooted loetakse kõnealusele kriteeriumile vastavaks, kuid siiski tuleb esitada ELi ökomärgise tunnistus.

#### 6.2. Kemikaalide katsetamisele esitatavad nõuded

Seda kriteeriumi kohaldatakse polstrikattematerjalide suhtes nende lõplikul töödeldud kujul, nagu neid mööblitootes kasutatakse. Lisaks kriteeriumis 2 ohtlike ainete kohta sätestatud üldtingimustele kohaldatakse polstrikattematerjalide suhtes järgmisi tabelis 10 esitatud piiranguid:

Tabel 10

#### Kemikaalide katsetamise nõuded nahast, tekstiilist ja pealistatud riidest kattematerjalide puhul

Kemikaal	Kasutamine	Piirnormid (mg/kg)		Katsemeetod
Piiratud kasutusega arülaamiinid, mis on saadud asovärvide lõhustamissaadustest (*)	Nahk	$\leq 30$ iga amiini kohta (*)		EN ISO 17234-1
	Tekstiilmaterjalid ja pealistatud riie			EN ISO 14362-1 ja EN ISO 14362-3
Kroom(VI)	Nahk	$< 3$ (**)		EN ISO 17075
Vaba formaldehüüd	Nahk	$\leq 20$ laste mööbli puhul (***) või $\leq 75$ muu mööbli puhul		EN ISO 17226-1
	Tekstiilmaterjalid ja pealistatud riie			EN ISO 14184-1
Ekstraheeruvad raskmetallid	Nahk	Arseen $\leq 1,0$	Antimon $\leq 30,0$	EN ISO 17072-1
		Kroom $\leq 200,0$	Kaadmium $\leq 0,1$	
		Koobalt $\leq 4,0$	Vask $\leq 50,0$	
		Plii $\leq 1,0$	Elavhõbe $\leq 0,02$	
		Nikkel $\leq 1,0$		

Kemikaal	Kasutamine	Piirnormid (mg/kg)		Katsemeetod
	Tekstiilmaterjalid ja pealistatud riie	Arseen $\leq 1,0$	Antimon $\leq 30,0$ (****)	EN ISO 105 E04
		Kroom $\leq 2,0$	Kaadmium $\leq 0,1$	
		Koobalt $\leq 4,0$	Vask $\leq 50,0$	
		Plii $\leq 1,0$	Elavhõbe $\leq 0,02$	
		Nikkel $\leq 1,0$		
Klorofenoolid	Nahk	Pentaklorofenool $\leq 0,1$ mg/kg Tetraklorofenool $\leq 0,1$ mg/kg		EN ISO 17070
Alküülfenoolid	Nahk, tekstiilmaterjalid ja pealistatud riie	Nonüülfenool, isomeeride segu (CASi nr 25154-52-3) 4-nonüülfenool (CASi nr 104-40-5) Hargahelaga 4-nonüülfenool (CASi nr 84852-15-3) Oktüülfenool (CASi nr 27193-28-8) 4-oktüülfenool (CASi nr 1806-26-4) 4-tert-oktüülfenool (CASi nr 140-66-9) Alküülfenooletoksülaadid (APEOd) ja nende derivaadid: Polüoksüetüülitud oktüülfenool (CASi nr 9002-93-1) Polüoksüetüülitud nonüülfenool (CASi nr 9016-45-9) Polüoksüetüülitud p-nonüülfenool (CASi nr 26027-38-3) <b>Piirnormi kogusumma:</b> $\leq 25$ mg/kg – tekstiilmaterjali või pealistatud riide puhul $\leq 100$ mg/kg – nahk		Naha puhul: EN ISO 18218-2 (kaudne meetod) Tekstiilmaterjalide ja pealistatud riide puhul: EN ISO 18254 (alküülfenooletoksülaatide jaoks). Alküülfenoolide puhul tehakse toote lõplik katsetamine solvendiga ekstraherimisega, millele järgneb vedelikukromatograafia koos massispektromeetriaga (LC-MS) või gaaskromatograafia koos massispektromeetriaga (GC-MS)
Polütsüklilised aromaatsed süsivesinikud	Tekstiilmaterjalid, pealistatud riie või nahk	<b>Polütsüklilised aromaatsed süsivesinikud, mille suhtes kohaldatakse piiranguid vastavalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 XIV lisale</b> Krüseen (CASi nr 218-01-9) Benzo(a)antratseen (CASi nr 56-55-3) Benzo(k)fluoranteen (CASi nr 207-08-9) Benso[a]püreen (CASi nr 50-32-8) Dibenso[a,h]antratseen (CASi nr 53-70-3) Benso[j]fluoranteen (CASi nr 205-82-3) Benso[b]fluoranteen (CASi nr 205-99-2) Benso[e]püreen (CASi nr 192-97-2)		AfPS GS 2014:01 PAK

Kemikaal	Kasutamine	Piirnormid (mg/kg)	Katsemeetod
		<p><b>Kaheksa eespool loetletud polütsüklilise aromaatses süsivesiniku piirnormid:</b></p> <p>≤ 1 mg/kg</p> <p><b>Muud polütsüklilised aromaatsed süsivesinikud, mille suhtes kohaldatakse piiranguid:</b></p> <p>Naftaleen (CASi nr 91-20-3)</p> <p>Atsenaftüleen (CASi nr 208-96-8)</p> <p>Atsenaften (CASi nr 83-32-9)</p> <p>Fluoreen (CASi nr 86-73-7)</p> <p>Fenantreen (CASi nr 85-1-8)</p> <p>Antratseen (CASi nr 120-12-7)</p> <p>Fluoranteen (CASi nr 206-44-0)</p> <p>Püreen (CASi nr 129-00-0)</p> <p>Indena[1,2,3-c,d]püreen (CASi nr 193-39-5)</p> <p>Benso[g,h,i]perüleen (CASi nr 191-24-2)</p> <p><b>18 eespool loetletud polütsüklilise aromaatses süsivesiniku piirnormi kogusumma:</b></p> <p>≤ 10 mg/kg</p>	
N,N-dimetüülatsietamiid (CASi nr 127-19-5)	Elastaan või akrüülpõhised tekstiilmaterjalid	Tulemus ≤ 0,005 massiprotsenti (≤ 50 mg/kg)	lahustiga ekstraheerimine, millele järgneb GC-MS või LC-MS
Kloroalkaanid	Nahk	C10-C13 (lühiahelalised klooritud parafiinid (SCCP)) kloroalkaanid – ei ole avastatavad C14-C17 (keskmise pikkusega ahelaga parafiinid (MCCP)) kloroalkaanid ≤ 1 000 mg/kg	EN ISO 18219

(\*) Määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisa kandes 43 loetletud 22 arülaamiini ning kaks muud ühendit (katsetatavate arülaamiinide täieliku loetelu leiab III liite tabelist 1). Avastamiskiir standardi EN ISO 17234-1 puhul on 30 mg/kg.

(\*\*) Avastamiskiiriks standardi EN ISO 17075 puhul peetakse üldiselt 3 mg/kg.

(\*\*\*) Spetsiaalselt imikutele ja alla 3aastastele lastele projekteeritud mööbel.

(\*\*\*\*) Kui katsetatud tekstiilmaterjale on töödeldud antimoontrioksiidiga sünergistina, kooskõlas antimoontrioksiidi kasutamise erandi tingimustega tabeli 2 kandes c, siis need vabastatakse kohustusest järgida leostumise piirnorme antimooni puhul.

*Hindamine ja kontrollimine.* Taotleja esitab kinnituse selle kohta, et polstrikkattmaterjalina kasutatud nahk, tekstiilriie või pealistatud riie vastab tabelis 10 sätestatud piirnormidele, ning esitab selle toetuseks katseprotokollid.

Otsuse 2014/350/EL kohaselt ELi ökomärgise saanud tekstiiltooted loetakse kõnealusele kriteeriumile vastavaks, kuid siiski tuleb esitada ELi ökomärgise tunnustus.

### 6.3. Piirangud tootmisprotsesside käigus

Kui polstrikkattmaterjal moodustab rohkem kui 1,0 massiprotsenti mööblitoote kogumassist (v.a pakend), peab materjali tarnija vastama tabelis 11 esitatud piirangutele ohtlike ainete kasutamise kohta tootmisel.

Tabel 11

**Naha, tekstiili ja pealistatud riide tootmisetappidel kasutatud piiratud kasutusega ained**

**1 – Tootmise eri etappides kasutatavad ohtlikud ained**

a) *Detergendid, pindaktiivsed ained, pehmendusained ja kompleksitekitid*

<p>Kasutamine: tekstiili, naha või pealistatud riide tootmise värvimis- ja viimistlusetappide puhul</p>	<p>Kõik mitteioonsed ja katioonsed detergendid peavad olema lõplikult biolagunevad anaeroobsetes tingimustes.</p> <p><i>Hindamine ja kontrollimine.</i> Taotleja esitab kinnituse naha-, tekstiili- või pealistatud riide tootjalt ning selle toetuseks oma kemikaalide tarnija(te)lt saadud kinnituse ja asjakohased ohutuskaardid ja standardite EN ISO 11734, ECETOC nr 28 või OECD 311 kohaste katsete tulemused.</p> <p>Biolagunevuse andmete saamiseks tuleb kasutada detergentide koostisainete andmebaasi (Detergents Ingredients Database) viimast versiooni ning pädeva asutuse äranägemisel võib seda aktsepteerida alternatiivina katseprotokollide esitamise asemel.</p> <p><a href="http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/did_list/didlist_part_a_en.pdf">http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/did_list/didlist_part_a_en.pdf</a></p> <hr/> <p>Tootmisprotsessis ei ole lubatud kasutada pika süsinikuaheelaga perfluoroalküülsulfonaate (<math>\geq C6</math>) ega perfluorokarboksüülhappeid (<math>\geq C8</math>).</p> <p><i>Hindamine ja kontrollimine.</i> Taotleja esitab kinnituse naha-, tekstiili- või pealistatud riide tootjalt ning selle toetuseks oma kemikaalide tarnija(te)lt saadud kinnituse ja asjakohased ohutuskaardid selle kohta, et kõnealuseid aineid ei ole kasutatud üheski tootmisetapis.</p>
-------------------------------------------------------------------------------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

b) *Abiained (kasutatud valmististes, lahustes ja liimainetes)*

<p>Kasutamine: värvimine ja viimistlus naha, tekstiili ja pealistatud riide tootmisel</p>	<p>Naha, tekstiili või pealistatud riide värvimisel ja viimistlemisel ei tohi üheski valmistises ega lahuses kasutada järgmisi aineid:</p> <p>bis(hüdrokeenitud tahkerasvalkүүл)dimetüülammooniumkloriid (DTDMAC)</p> <p>distearüüldimetüülammooniumkloriid (DSDMAC)</p> <p>di(kõvatahkerasv)dimetüülammooniumkloriid (DHTDMAC)</p> <p>etüleendiamiintetraatsetaat (EDTA),</p> <p>dietüleentriamiinpentaatsetaat (DTPA)</p> <p>4-(1,1,3,3-tetrametüülbutüül)fenool</p> <p>nitrilotriäädikhape (NTA)</p> <p><i>Hindamine ja kontrollimine.</i> Taotleja esitab kinnituse naha-, tekstiilmaterjali- või pealistatud riide tarnijalt ning selle toetuseks asjakohased ohutuskaardid selle kohta, et kõnealuseid ühendeid ei ole kasutatud naha, tekstiili või pealistatud riide üheski värvimise ja viimistlemise toimingus.</p>
-----------------------------------------------------------------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

c) *Lahustid*

<p>Kasutamine: naha, tekstiili või pealistatud riide töötlemine</p>	<p>Naha, tekstiili või pealistatud riide töötlemisel ei tohi üheski valmistises ega lahuses kasutada järgmisi aineid:</p> <p>2-metoksüetanool</p> <p>N,N-dimetüülformamiid</p> <p>1-metüül-2-pürrolidoon</p> <p>bis(2-metoksüetüül)eeeter</p> <p>4,4'-diaminodifenüülmetaan</p> <p>1,2,3-trikloropropaan</p> <p>1,2-dikloroetaan (etüleendikloriid)</p> <p>2-etoksüetanool</p>
-------------------------------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

	<p>benseen-1,4-diamiindihüdrokloriid bis(2-metoksietüül)eeter formamiid N-metüül-2-pürrolidoon trikloroetüleen</p> <p><i>Hindamine ja kontrollimine.</i> Taotleja esitab kinnituse naha-, tekstiili- või pealistatud riide tootjalt ning selle asjakohased ohutuskaardid selle kohta, et kõnealuseid lahuseid ei ole kasutatud üheski naha, tekstiiltoodete või pealistatud riide tootmise protsessis.</p>
--	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

## 2 – Värvimisel ja trükkimisel kasutatavad värvid

i. Värvimisel kasutatavad kandeained Kasutamine Värvimine ja trükkimine	<p>Kui kasutatakse dispersioonvärve, ei tohi kasutada värvimisprotsessi kiirendajaid halogeenitud kandeaineid (kandeainete näited: 1,2-diklorobenseen, 1,2,4-triklorobenseen, klorofenoksietanool).</p> <p><i>Hindamine ja kontrollimine.</i> Taotleja esitab kinnituse ning selle toetuseks naha-, tekstiili- või pealistatud riide tootjalt ja oma kemikaalide tarnija(te)lt saadud kinnitused ning asjakohased ohutuskaardid, mis tõendavad, et mööblitootes kasutatud naha, tekstiili või pealistatud riide värvimisel ei ole kasutatud ühtegi halogeenitud kandeainet.</p>
ii. Kroompeitsvärvid Kasutamine Värvimine ja trükkimine	<p>Kroompeitsvärvaineid ei ole lubatud kasutada.</p> <p><i>Hindamine ja kontrollimine.</i> Taotleja esitab kinnituse ning selle toetuseks naha-, tekstiili- või pealistatud riide tootjalt ja oma kemikaalide tarnija(te)lt saadud kinnitused ning asjakohased ohutuskaardid, mis tõendavad, et mööblitootes kasutatud naha, tekstiili või pealistatud riide värvimisel ei ole kasutatud ühtegi kroompeitsvärvi.</p>
iii. Pigmendid Kasutamine Värvimine ja trükkimine	<p>Kaadmiumil, pliil, kroom(VI)-l, elavhõbedal, arseenil ja antimonil põhinevaid pigmente ei ole lubatud kasutada.</p> <p><i>Hindamine ja kontrollimine.</i> Taotleja esitab kinnituse ning selle toetuseks naha-, tekstiili- või pealistatud riide tootjalt ja oma kemikaalide tarnija(te)lt saadud kinnitused ning asjakohased ohutuskaardid, mis tõendavad, et mööblitootes kasutatud naha, tekstiili või pealistatud riide värvimisel või printimisel ei ole kasutatud ühtegi nimetatud raskmetallil põhinevat pigmenti.</p>

## 3 – Viimistlusprotsessid

Fluoritud ühendid Kasutamine: vett või mustust hüljava toimega polstrikkattmaterjalid	<p>Mööbli polstrikkattmaterjalide viimistlusel ei ole lubatud kasutada fluoritud ühenditega immutamist, et saavutada vett, mustust või õli hüljav toime. Selle piirangu alla kuuluvad ka perfluoritud ja polüfluoritud ained. Lubatud on kasutada fluorimata töötlust, mille puhul kasutatakse kergesti või potentsiaalselt biolagunevaid aineid või aineid, mille bioakumuleerimisvõime veekeskkonnas on väike.</p> <p><i>Hindamine ja kontrollimine.</i> Taotleja esitab kinnituse vastavuse kohta naha-, tekstiili- või pealistatud riide tootjalt ja oma kemikaalide tarnija(te)lt saadud kinnitused ja kõik asjakohased ohutuskaardid, mis tõendavad, et naha, tekstiili või pealistatud riide viimistlemisel ei ole kasutatud fluoritud, perfluoritud ega polüfluoritud ainet.</p> <p>Juhul, kui puudub vastuvõetav kinnitus, võib pädev asutus nõuda kattmaterjali täiendavat katsetamist vastavalt standardis CEN/TS 15968 määratletud meetoditele.</p> <p>Fluorimata töötluste puhul võib kergesti või iseenesest biolagunevust tõendada järgmiste meetodite kohaselt tehtud katsetega: OECD 301 A, ISO 7827, OECD 301 B, ISO 9439, OECD 301 C, OECD 301 D, ISO 10708, OECD 301 E, OECD 301 F, ISO 9408.</p>
---------------------------------------------------------------------------------------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------



	<p>Väikest bioakumuleerimisvõimet tuleb tõendada katsetega, mille puhul oktaanol-vesi-jao-tuskoeffitsient (Log Kow) on &lt; 3,2 või biokontsentratsioonitegurid on &lt; 100.</p> <p>Fluorimata töötuse puhul tuleb biolagunevuse andmete saamiseks kasutada detergentide koostisainete andmebaasi viimast versiooni ning pädeva asutuse äranägemisel võib seda aktsepteerida alternatiivina katseprotokollide esitamise asemel.</p> <p><a href="http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/did_list/didlist_part_a_en.pdf">http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/did_list/didlist_part_a_en.pdf</a></p>
--	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

#### 4 – Nahatöötlemisettevõtte heitvee kvaliteet ja vee erikulu

Kasutamine Nahatootmise protsess	<p>i) Nahatöötlemisettevõtte heitvee keemiline hapnikutarve ei tohi pärast puhastamist pinnavette juhtimisel (kas ettevõtte territooriumil või väljaspool seda) ületada 200 mg/l. <i>Hindamine ja kontrollimine.</i> Taotleja või materjali tarnija, olenevalt kumb on asjakohane, esitab kinnituse vastavuse kohta koos üksikasjalike dokumentide ja standardi ISO 6060 kohaste katseprotokollidega, mis tõendavad vastavust sellele kriteeriumile, põhinedes taotlusele eelnenud kuue kuu igakuisel keskmisel. Esitatud andmed peavad kinnitama, et tootmiskoht või – juhul kui reovett puhastatakse tootmiskohast eemal – reoveekäitleja vastab nõuetele.</p> <p>ii) Kroomi üldsisaldus nahatöötlemisettevõtte heitvees pärast puhastamist ei tohi ületada 1,0 mg/l, nagu on määratletud komisjoni rakendusotsuses 2013/84/EL <sup>(1)</sup>. <i>Hindamine ja kontrollimine.</i> Taotleja või materjali tarnija, kumb on asjakohane, esitab kinnituse vastavuse kohta ning selle toetuseks katseprotokollid, mille puhul on kasutatud üht järgmistest katsemeetoditest: standardite ISO 9174 või EN 1233 või EN ISO 11885 kohased katsed kroomi jaoks ning kriteeriumile vastavuse tõendamine taotlusele eelnenud kuue kuu igakuise keskmise alusel. Taotleja esitab kinnituse vastavuse kohta PVT 10-le ning vastavalt asjakohasusele, kas PVT 11-le või 12-le, kooskõlas rakendusotsusega 2013/84/EL, milles käsitletakse kroomi sisalduse vähendamist ärajahitavas heitvees.</p> <p>iii) Veetarbimine, mida väljendatakse aasta keskmise tarbitava vee kogusena tonni toornahkade kohta, ei või ületada järgmisi piirnorme.</p>	
	Suurloomade nahad	28 m <sup>3</sup> /t
	Väikeloomade nahad	45 m <sup>3</sup> /t
	Taimsete parkainetega pargitud nahk	35 m <sup>3</sup> /t
	Seanahk	80 m <sup>3</sup> /t
	Lambanahad	180 l/nahk
	<p><i>Hindamine ja kontrollimine.</i> Taotleja esitab naha tarnijalt või nahatootmisettevõttelt, kumb on asjakohane, saadud kinnituse vastavuse kohta. Kinnituses tuleb ära märkida naha aastatoodang ning sellega seonduv vee tarbimine, mis põhineb taotlusele eelnenud kaheteistkümne kuu igakuisel keskmisel, mõõdetuna heitvee koguse alusel.</p> <p>Kui naha tootmine toimub eri geograafilistes asukohtades, esitab taotleja või pooleldi viimistletud nahkade tarnija dokumendid, milles on vastavalt asjakohasusele märgitud heitvee kogus (m<sup>3</sup>), mis kulub pooleldi viimistletud nahkade (kogus tonnides (t)) või vastava arvu lambanahkade töötlemiseks ning mis põhineb taotlusele eelnenud kaheteistkümne kuu igakuisel keskmisel.</p>	

<sup>(1)</sup> Komisjoni 11. veebruari 2013. aasta rakendusotsus 2013/84/EL, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/75/EL (tööstusheidete kohta) alusel parima võimaliku tehnika (PVT) alased järeldused nahaparkimise jaoks (ELT L 45, 16.2.2013, lk 13).

*Hindamine ja kontrollimine.* Taotleja esitab kõik asjakohased kinnitused, ohutuskaardid ja toetavad katseprotokollid naha-, tekstiili- või pealistatud riide tootjalt või tarnijalt, et tõendada nõuetele vastavust tabelis 11 loetletud ohtlike ainete mittekasutamise kohta.

Otsuse 2014/350/EL kohaselt ELi ökomärgise saanud tekstiiltoodetest valmistatud polstrikkematerjalid loetakse vastavaks sellele kriteeriumile, et tootmisprotsessis ei ole kasutatud loetletud kahjulikke aineid, kuid siiski tuleb esitada ELi ökomärgise tunnistuse koopia.

#### 6.4. Puuvill ja muud seemneilt eraldatud naturaalsed tsellulooskiud

Puuvill, mis sisaldab vähemalt 70 massiprotsenti ringlusse võetud materjali, vabastatakse kriteeriumi 6.4 nõuetest.

Puuvill ja muud seemneilt eraldatud naturaalsed tsellulooskiud (edaspidi „puuvillakiud“), mis ei ole ringlusse võetud kiud, peavad sisaldama vähemalt teatavas koguses kas mahepuuvilla (vt kriteeriumi 6.4 punkt a) või integreeritud kahjuritõrje standarditele vastavat puuvilla (vt kriteerium 6.4 punkt b).

Otsuse 2014/350/EL ökoloogiliste kriteeriumide kohaselt ELi ökomärgise saanud tekstiiltoodet loetakse vastavaks kriteeriumile 6.4.

*Hindamine ja kontrollimine.* Taotleja või materjali tarnija, kumb on asjakohane, esitab kinnituse vastavuse kohta.

Kui kasutatakse ELi ökomärgisega tekstiiltooteid, peab taotleja esitama ELi ökomärgise tunnistuse koopia, mis tõendab, et tunnistus on antud vastavalt otsusele 2014/350/EL.

Vajaduse korral peab ringlusse võetud materjal olema seostatav lähteaine ümbertöötajaga. Seda kinnitab sõltumatu kolmanda isiku väljastatud tõend, mis võimaldab jälgida päritoluahelat, või lähteaine tarnijate ja ümbertöötajate esitatud dokumendid.

#### 6.4(a) Mahetootmise standard

Vähemalt 10 massiprotsenti polstrimaterjalis kasutatavast mitte ringlusse võetud puuvillakiust peab olema kasvatatud nõukogu määruses (EÜ) nr 834/2007 <sup>(1)</sup> või USA riiklikus mahepõllumajandusprogrammis (NOP) sätestatud nõuete või liidu kaubanduspartnerite kehtestatud samaväärsete õiguslike kohustuste kohaselt. Mahepuuvilla sisaldus võib hõlmata mahepuuvilla ja üleminekutoodet.

Kui mahepuuvill segatakse tavalise või integreeritud kahjuritõrje standarditele vastava puuvillaga, peab puuvill olema pärit geneetiliselt muundamata sortidest.

Väidet mahepuuvilla sisalduse kohta võib esitada ainult juhul, kui mahepuuvilla sisaldus on vähemalt 95 %.

*Hindamine ja kontrollimine.* Taotleja või materjali tarnija, olenevalt kumb on asjakohane, esitab vastavuskinnituse tootes sisalduva mahepuuvilla kohta ning selle tõenduseks sõltumatu kontrolliasutuse sertifikaadi selle kohta, et kõnealune puuvill on toodetud kooskõlas tootmis- ja kontrollinõuetega, mis on sätestatud määruses (EÜ) nr 834/2007, USA riiklikus mahepõllumajandusprogrammis (NOP) või teiste kaubanduspartnerite poolt. Kontrolli tuleb teha iga päritoluriigi puhul.

Taotleja või materjali tarnija, olenevalt kumb on asjakohane, tõendab vastavust mahepuuvilla sisalduse miinimumnõuetele iga tooteseeria puhul aastas ostetud puuvillakoguste alusel, mida kasutatakse lõpptoo(de)te valmistamisel. Esitada tuleb tehingute aruanded ja/või arved, mis näitavad ostetud sertifitseeritud puuvilla kogust.

Mahepuuvillaga segatud tavalise või integreeritud kahjuritõrje standarditele vastava puuvilla puhul on puuvillasordile vastavuse tõendina aktsepteeritav tavapärase geneetiliste muundamiste sõeluuring.

<sup>(1)</sup> Nõukogu 28. juuni 2007. aasta määrus (EÜ) nr 834/2007 mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise ja määrase (EMÜ) nr 2092/91 kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 189, 20.7.2007, lk 1).

6.4(b) Integreeritud kahjuritõrje põhimõtete kohaselt kasvatatud puuvill ja piirangud pestitsiidide kasutamisele

Vähemalt 20 massiprotsenti polstrimaterjalis kasutatavast mitte ringluse võetud puuvillakiust peab olema kasvatatud integreeritud kahjuritõrje põhimõtete kohaselt, mis on määratletud ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni integreeritud kahjuritõrje programmis või integreeritud kahjuritõrje põhimõtteid hõlmavates põllumajanduskultuuride integreeritud haldamise süsteemides.

Integreeritud kahjuritõrje standarditele vastava puuvilla kasvatamisel, mis on ette nähtud kasutamiseks lõpptootes, ei tohi kasutada ühtegi järgmistest ainetest: aldikarb, aldriin, kampekloor (toksaafen), kaptafool, klordaani, 2,4,5-T, kloordimeform, tsüpermetriin, DDT, dieldriin, dinoseb ja selle soolad, endosulfaan, endriin, heptakloor, heksaklorobenseen, heksaklorotsükloheksaan (kõik isomeerid kokku), metamidofoss, metüülparatioon, monokrotofoss, neonikotinoidid (klotianidiin, imidaklopriid, tiametoksaam), paratioon, pentaklorofenool.

*Hindamine ja kontrollimine.* Taotleja või materjali tarnija, olenevalt kumb on asjakohane, esitab kinnituse vastavuse kohta kriteeriumi 6.4 punktile b ning selle toetuseks tõendid, et vähemalt 20 massiprotsenti tootes sisalduvast mitte ringluse võetud puuvillast on kasvatatud põllumajandustootjad, kes on osalenud ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni või valitsuse integreeritud kahjuritõrje ja põllumajanduskultuuride integreeritud haldamise programmide formaalsetes koolitusprogrammides ja/või neid on auditeeritud osana kolmanda isiku sertifitseeritud integreeritud kahjuritõrje programmidest. Kontrolli tehakse kas igal aastal iga päritoluriigi kohta või sertifitseerimise alusel kogu integreeritud kahjuritõrje standarditele vastava puuvilla kohta, mis on toote valmistamiseks ostateud.

Taotleja või materjali tarnija, olenevalt kumb on asjakohane, esitab kinnituse ka selle kohta, et integreeritud kahjuritõrje standarditele vastava puuvilla kasvatamisel ei kasutatud ühtegi kriteeriumi 6.4 punktis b loetletud ainet. Nõuetele vastavuse kinnitusest tunnistatakse integreeritud kahjuritõrje sertifitseerimiskavasid, milles ei kasutata eespool loetletud aineid.

### Kriteerium 7 – polsterdamisel kasutatud pehmenusmaterjalid

#### 7.1. Vahtlateks

##### 7.1(a) Piiratud kasutusega ained

Allpool loetletud ainete sisaldus vahtlateksis ei tohi ületada tabelis 12 esitatud piirnorme.

Tabel 12

#### Piiratud kasutusega ained mööblipolstri pehmenusmaterjalina kasutatavas vahtlateksis

Ainerühm	Aine	Piirnorm (miljondikes)	Hindamis- ja kontrollimistingimused
Klorofenoolid	Mono- ja diklooritud fenoolid (soolad ja estrid)	1	A
	Muud klorofenoolid	0,1	A
Raskmetall	As (arsen)	0,5	B
	Cd (kaadmium)	0,1	B
	Co (koobalt)	0,5	B
	Summaarne kroom (Cr)	1	B
	Cu (vask)	2	B
	Hg (elavhõbe)	0,02	B
	Ni (nikkel)	1	B
	Pb (plii)	0,5	B
Sb (antimon)	0,5	B	

Ainerühm	Aine	Piirnorm (miljondikes)	Hindamis- ja kontrollimistingimused
Pestitsiidid (katse tuleb teha ainult selliste vahtlateksite puhul, mis sisaldavad vähemalt 20 massiprotsenti looduslikku lateksit)	Aldriin	0,04	C
	o,p-DDE	0,04	C
	p,p-DDE	0,04	C
	o,p-DDD	0,04	C
	p,p-DDD	0,04	C
	o,p-DDT	0,04	C
	p,p-DDT	0,04	C
	Diasinoon	0,04	C
	Dikloorfentioon	0,04	C
	Dikloorfoss	0,04	C
	Dieldriin	0,04	C
	Endriin	0,04	C
	Heptakloor	0,04	C
	Heptakloorepoksiid	0,04	C
	Heksaklorobenseen	0,04	C
	Heksaklorotsükloheksaan	0,04	C
	α-heksaklorotsükloheksaan	0,04	C
	β-heksaklorotsükloheksaan	0,04	C
	γ-heksaklorotsükloheksaan (lindaan)	0,04	C
	δ-heksaklorotsükloheksaan	0,04	C
Malatioon	0,04	C	
Metoksikloor	0,04	C	
Mireks	0,04	C	
Etüülparatioon	0,04	C	
Metüülparatioon	0,04	C	
Muud piiratud kasutusega ained	Butadien	1	D

*Hindamine ja kontrollimine.* Taotleja esitab kinnituse vastavuse kohta kriteeriumi 7.1 punktile a ning vajaduse korral järgmiste meetodite kohased katseprotokollid:

- A. Klorofenoolide kohta peab taotleja esitama aruande allpool kirjeldatud katse tulemustega. 5 g proovimaterjali jahvatatakse ning sellest eraldatakse klorofenoolid fenoolide (PCP), naatriumsoolade (SPP) või estritena. Eraldatud aineid uuritakse gaasikromatograafia. Aineid määratakse mass-spektromeetri või elektronhaardedetektoriga.

- B. Raskmetallide kohta peab taotleja esitama aruande allpool kirjeldatud katse tulemustega. Jahvatatud proovimaterjal elueeritakse DIN 38414-S4 või samaväärse meetodi järgi vahekorras 1:10. Saadud filtraat filtreeritakse 0,45 mikromeetri suuruse silmaga membraanfiltriga (vajaduse korral rõhu all). Saadud lahuses uuritakse raskmetallide sisaldust induktiivsidadestusega plasma aatomiemissioonspektromeetriga (ICP-OES) või aatomabsorptsioonspektromeetriga (ICP-AES), kasutades hüdriidiga või külmaurpühustamist.
- C. Pestitsiidide kohta peab taotleja esitama allpool kirjeldatud katse protokoll. 2 g proov ekstraheeritakse ultrahelivannis heksaani ja diklorometaani segus vahekorras 85:15. Ekstrakt puhastatakse atsetonitriiliga loksutamise teel või kromatograafia, kasutades adsorbendina florisili (magneesiumsilikaat). Ained määratakse ja nende sisaldus tehakse kindlaks gaasikromatograafia, kasutades elektronhaardedetektorit või massispektroskoopiat. Pestitsiidide katse tuleb teha juhul, kui vahtlateks sisaldab vähemalt 20 % looduslikku lateksit.
- D. Butadieeni kohta peab taotleja esitama aruande allpool kirjeldatud katse tulemustega. Pärast vahtlateksi jahvatamist ja kaalumist võetakse proov nn ülaosast (*headspace sampling*). Butadieenisaldus määratakse gaasikromatograafia, kasutades leekionisatsiooni.

#### 7.1(b) Lenduvate orgaaniliste ühendite (LOÜ) heide 24 tunni jooksul

Pärast 24 tundi ei tohi allpool loetletud lenduvate orgaaniliste ühendite sisaldus katsekambris ületada tabelis 13 esitatud piirnorme.

Tabel 13

#### LOÜ heite piirnormid lateksvahtude puhul

Aine	Piirnorm (mg/m <sup>3</sup> )
1,1,1-trikloroetaan	0,2
4-fenüülsüklohekseen	0,02
Süsinikdisulfiid	0,02
Formaldehüüd	0,005
Nitrosamiin (*)	0,0005
Stüreen	0,01
Tetrakloroetüleen	0,15
Tolueen	0,1
Trikloreetüleen	0,05
Vinüülkloriid	0,0001
Vinüülsüklohekseen	0,002
Aromaatsed süsivesinikud (kokku)	0,3
Lenduvad orgaanilised ühendid (kokku)	0,5

(\*) N-nitrosodimetüülamiin (NDMA), N-nitrosodietüülamiin (NDEA), N-nitrosometüüleetüülamiin (NMEA), N-nitrosodi-i-propüülamiin (NDIPA), N-nitrosodi-n-propüülamiin (NDPA), N-nitrosodi-n-butüülamiin (NDBA), N-nitrosopürrolidinoon (NPYR), N-nitrosopiperidiin (NPIP), N-nitrosomorfoliin (NMOR).

*Hindamine ja kontrollimine.* Taotleja esitab kinnituse vastavuse kohta kriteeriumi 7.1 punktile b ning vajaduse korral katseprotokoll standardiga ISO 16000-9 kooskõlas tehtud katsekambri analüüside tulemuste kohta.

Sissemahitud proovi hoitakse toatemperatuuril vähemalt 24 tundi. Seejärel proov võetakse välja ja pannakse kohe katsekambrisse. Proov tuleb panna hoidjale, et õhk pääseks igast küljest proovile ligi. Kliimatingimusi tuleb kohandada vastavalt standardile ISO 16000-9. Katsetulemuste võrdlemiseks peab ala eriventilatsioon ( $q = n/l$ ) olema 1. Ventilatsioonikiirus peab olema 0,5–1. Õhuproovid tuleb võtta  $24 \pm 1$  tundi pärast seda, kui kambris on hoitud tund aega vastavalt kas DNPH kassette, et teha formaldehüüdi ja teiste aldehüüdide analüüs, või Tenax TA kassette, et määrata teisi lenduvaid orgaanilisi ühendeid. Teiste ühendite analüüsimiseks võib proovi võtta hiljem, kuid enne 30 tunni möödumist.

Formaldehüüdi ja teiste aldehüüdide analüüsid tuleb teha standardi ISO 16000-3 järgi. Lenduvate orgaaniliste ühendite analüüs tuleb teha standardi ISO 16000-6 järgi, kui ei ole teisiti sätestatud.

Standardi CEN/TS 16516 järgi tehtud katsed loetakse samaväärseks sarja ISO 16000 standardite järgi tehtud katsetega.

Nitrosamiinide analüüs tuleb teha gaaskromatograafia koos soojusenergia analüsaatoriga (GC-TEA) kooskõlas meetodiga BGI 505-23 (varem: ZH 1/120.23) või samaväärse meetodiga.

## 7.2. Vahtpolüuretaan

### 7.2(a) Piiratud kasutusega ained ja valmistised

Allpool loetletud ainete ja valmististe sisaldus vahtpolüuretaanis ei tohi ületada tabelis 14 esitatud piirnorme.

Tabel 14

#### Piiratud kasutusega ainete ja valmististe loetelu vahtpolüuretaani puhul

Ainerühm	Aine (lühend, CASi number, elemendi tähis)	Piirnorm	Meetod
Biotsiidid		Ei ole tahtlikult lisatud	A
Leegiaeglustid		Ei ole lisatud (välja arvatud juhul, kui vastab tabeli 2 kannetes b ja c esitatud tingimustele)	A
Raskmetallid	As (arsen)	0,2 miljondikku	B
	Cd (kaadmium)	0,1 miljondikku	B
	Co (koobalt)	0,5 miljondikku	B
	Summaarne kroom (Cr):	1,0 miljondikku	B
	Cr VI (kroom(VI))	0,01 miljondikku	B
	Cu (vask)	2,0 miljondikku	B
	Hg (elavhõbe)	0,02 miljondikku	B
	Ni (nikkel)	1,0 miljondikku	B
	Pb (plii)	0,2 miljondikku	B
	Sb (antimon)	0,5 miljondikku	B
Se (selenium)	0,5 miljondikku	B	

Ainerühm	Aine (lühend, CASi number, elemendi tähis)	Piirnorm	Meetod
Plastifikaatorid	Dibutüülftaal (DBP, 84-74-2) (*)	0,01 massiprotsenti (kõigi 6 ftalaadi summa alla 3aastastele lastele ettenähtud mööbli puhul)	C
	Di-n-oktüülftaal (DNOP, 117-84-0) (*)		
	Di-(2-etüülheksüül)-ftaal (DEHP, 117-81-7) (*)		
	Butüülbensüülftaal (BBP, 85-68-7) (*)		
	Di-iso-detsüülftaal (DIDP, 26761-40-0)		
	Di-iso-nonüülftaal (DINP, 28553-12-0)		
	ECHA kandidaainete loetelus (**) olevad ftalaadid		
TDA ja MDA	2,4-tolueendiamiin (2,4-TDA, 95-80-7)	5,0 miljondikku	D
	4,4'-diaminodifenüülmetaan (4,4'-MDA, 101-77-9)	5,0 miljondikku	D
Tinaorgaanilised ühendid	Tributüültin (TBT)	50 miljardikku	E
	Dibutüültin (DBT)	100 miljardikku	E
	Monobutüültin (MBT)	100 miljardikku	E
	Tetrabutüültin (TeBT)	—	—
	Monooktüültin (MOT)	—	—
	Dioktüültin (DOT)	—	—
	Tritsükloheksüültin (TcyT)	—	—
	Trifenüültin (TPhT)	—	—
	Summa	500 miljardikku	E
Muud piiratud kasutusega ained	Klooritud või broomitud dioksiinid ja furaanid	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Klooritud süsivesinikud: (1,1,2-tetrakloroetaan, pentakloroetaan, 1,1,2-trikloroetaan, 1,1-dikloroetüleen)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Klooritud fenoolid (PCP, TeCP, 87-86-5)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Heksaklorotsükloheksaan (58-89-9)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Monometüüldibromo-difenüülmetaan (99688-47-8)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Monometüüldikloro-difenüülmetaan (81161-70-8)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Nitritid	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Polübroomitud bifeniüülid (PBB, 59536-65-1)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Pentabromodifenüüleeter (PeBDE, 32534-81-9)	Ei ole tahtlikult lisatud	A

Ainerühm	Aine (lühend, CASi number, elemendi tähis)	Piirnorm	Meetod
	Oktabromodifenüüleeter (OBDE, 32536-52-0)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Polüklooritud bifenüülid (PCB, 1336-36-3)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Polüklooritud terfenüülid (PCT, 61788-33-8)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Tris(2,3-dibromopropüül)fosfaat (TRIS, 126-72-7)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Trimetüülfosfaat (512-56-1)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Tris-(asiridinüül)fosfinoksiid (TEPA, 545-55-1)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Tris(2-kloroetüül)fosfaat (TCEP, 115-96-8)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Dimetüülmetüülfosfonaat (DMMP, 756-79-6)	Ei ole tahtlikult lisatud	A

(\*) 0,01 massiprotsenti (4 ftalaadi summa muude mööblitoodete puhul).

(\*\*) Viitega uusimale ECHA kandidaatainete loetelu versioonile kohaldamise ajal.

*Hindamine ja kontrollimine.* Taotleja esitab kinnituse vastavuse kohta kriteeriumi 7.2 punktile a. Kui katsetamine on nõutud, peab taotleja esitama katsetulemused ja tõendama vastavust tabelis 14 esitatud piirnormidele. Meetodite B, C, D ja E puhul, kus on vajalikud analüüsid, tuleb asjakohasesse laborisse saadetud materjalist võtta kuus liitproovi maksimaalselt 2 cm sügavuselt külgede pinnast.

- A. Taotleja peab biotsiidide, ftalaatide ja muude piiratud kasutusega ainete kohta esitama kinnituse ning selle toetuseks vahu tarnijate kinnitused, mis tõendavad, et neid aineid ei ole tahtlikult vahu koostisesse lisatud.
- B. Raskmetallide kohta peab taotleja esitama aruande allpool kirjeldatud katse tulemustega. Jahvatatud proovimaterjal elueeritakse DIN 38414-S4 või samaväärse meetodi järgi vahekorras 1:10. Saadud filtraat filtreeritakse 0,45 mikromeetri suuruse silmaga membraanfiltriga (vajaduse korral rõhu all). Saadud lahuses uuritakse raskmetallide sisaldust induktiivsidestusega plasma aatomemissioonspektromeetriga (ICP-AES või ICP-OES) või aatomabsorptsioonspektromeetriga, kasutades hüdriidiga või külmaurpihustamist.
- C. Plastifikaatorite kogusisalduse kohta peab taotleja esitama aruande allpool kirjeldatud katse tulemustega. Ekstraheerimine tehakse valideeritud meetodi abil, nagu 0,3 g proovi infraheliväljas ekstraheerimine 9 ml tert-butüülmetüüleeteriga viaalis ühe tunni jooksul, millele järgneb ftalaatide määramine gaasikromatograafiaga, kasutades massiselektiivset valitud iooni jälgimise detektorit (SIM-meetod).
- D. TDA ja MDA kohta peab taotleja esitama aruande allpool kirjeldatud katse tulemustega. 0,5 g liitproovi ekstraheerimine 5 ml süstlas tehakse 2,5 ml äädikhappe 1 % vesilahusega. Süstal tühjendatakse ja seejärel tõmmatakse vedelik süstlasse tagasi. Seda toimingut korratakse 20 korda ja lõplik ekstrakt säilitatakse analüüsimiseks. Seejärel pannakse süstlasse uus 2,5 ml kogus äädikhappe 1 % vesilahust ja korratakse toimingut veel 20 korda. Seejärel pannakse mõlemad saadud ekstraktid kokku ja lahjendatakse mõõtekolvis äädikhappega kuni 10 milliliitrini. Saadud ekstrakti analüüsitakse kõrgefektiivse vedelikkromatograafiaga koos UV-kiirguse määramisega (HPLC-UV) või kõrgefektiivse vedelikkromatograafiaga koos massispektromeetriaga (HPLC-MS). Kui HPLC-UV kasutamisel kahtlustatakse segavat mõju, tuleb teha kordusanalüüs HPLC-MS abil.



E. Tinaorgaaniliste ühendite kohta peab taotleja esitama aruande allpool kirjeldatud katse tulemustega. 1–2 g massiga liitproov segatakse vähemalt 30 ml ekstrahendiga ühe tunni jooksul toatemperatuuril ultrahelivannis. Ekstrahendina kasutatakse järgmist segu: 1 750 ml metanooli + 300 ml äädikhapet + 250 ml puhverlahust (pH 4,5). Puhverlahus koosneb 164 g naatriumatsetaadist 1 200 ml vee ja 165 ml äädikhappe segus, millele lisatakse vett kuni mahuni 2 000 ml. Pärast ekstraheerimist valmistatakse alküültinaühendite derivaadid, milleks lisatakse 100 µl naatriumtetraetüülboraadi lahust tetrahüdrofuraanis (THF) (200 mg/ml THF). Derivaat ekstraheeritakse välja *n*-heksaaniga ja proovi ekstraheeritakse veel üks kord. Mõlemad heksaani ekstraktid valatakse kokku ja segust määratakse tinaorgaanilised ühendid gaasikromatograafia, kasutades massiselektiivset valitud iooni jälgimise detektorit.

#### 7.2(b) Lenduvate orgaaniliste ühendite (LOÜ) heide 72 tunni jooksul

Pärast 72 tundi ei tohi allpool loetletud ainete sisaldus katsekambris ületada tabelis 15 esitatud piirnorme.

Tabel 15

#### Vahtpolüuretaani LOÜ heite piirnormid pärast 72 tundi

Aine (CASi number)	Piirnorm (mg/m <sup>3</sup> )
Formaldehüüd (50-00-0)	0,005
Tolueen (108-88-3)	0,1
Stüreen (100-42-5)	0,005
Iga avastatav ühend, mis Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1272/2008 kohaselt klassifitseeritakse kategooriasse C1A või C1B	0,005
Kõigi selliste avastatavate ühendite summa, mis määruse (EÜ) nr 1272/2008 kohaselt klassifitseeritakse kategooriasse C1A või C1B	0,04
Aromaatsed süsivesinikud	0,5
Lenduvad orgaanilised ühendid (kokku)	0,5

*Hindamine ja kontrollimine.* Taotleja esitab kinnituse vastavuse kohta kriteeriumi 7.2 punktile b. Kui see on asjakohane, tuleb kinnituse toetuseks esitada katsetulemused, mis tõendavad vastavust tabelis 15 sätestatud piirnormidele. Uuritava proovi ja katsekambri suhe peab olema kas:

üks proov mõõtmetega 25 × 20 × 15 cm pannakse 0,5 m<sup>3</sup> katsekambrisse või

kaks proovi mõõtmetega 25 × 20 × 15 cm pannakse 1,0 m<sup>3</sup> katsekambrisse.

Vahuproov tuleb panna heite määramise katsekambri põhja ja hoida kambris kolm päeva standardite ISO 16000-9 ja ISO 16000-11 kohaselt järgmistel tingimustel: temperatuur 23 °C, suhteline niiskus 50 %, õhuvahetus

0,5 korda tunnis ja koormustegur L (kogu proovi kokkupuutepinna ja kambri ruumala suhe) 0,4 m<sup>2</sup>/m<sup>3</sup> (servad ja tagakülg vabalt ligipääsetavad).

Proov võetakse 72 ± 2 tundi pärast proovi panemist kambrisse tunni aja jooksul kas Tenax TA kassetiga lenduvate orgaaniliste ühendite määramiseks või DNPH kassetidega formaldehüüdi määramiseks. Lenduvaid orgaanilisi ühendeid, mida püütakse sorbendiga Tenax TA täidetud katsutitesse, analüüsitakse termo-desorptsioon-GC-MS-i meetodil standardi ISO 16000-6 kohaselt.

Tulemused on poolkvantitatiivsed ja väljendatakse toluenei ekvivalentidena. Registreeritakse kõik üksikud analüüdid, mille sisaldus on vähemalt  $1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ . Lenduvate orgaaniliste ühendite kogusisaldus on kõikide selliste analüütide summa, mille sisaldus on vähemalt  $1 \mu\text{g}/\text{m}^3$  ja mis elueeruvad retentsioonaja vahemikus *n*-heksaanist (C6) kuni *n*-heksadekaanini (C16), mõlemad kaasa arvatud. Kõikide määruse (EÜ) nr 1272/2008 järgi kategooriatesse C1A või C1B kuuluvate ühendite summa on kõigi selliste ainete summa, mille sisaldus on vähemalt  $1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ . Kui katse tulemused ületavad standardiga ettenähtud piirnorme, tuleb sisaldused määrata ühendite kaupa. Formaldehüüdi määramiseks võib koguda prooviõhu DNPH kassetti ja seejärel teha analüüs HPLC/UV meetodil standardi ISO 16000-3 kohaselt.

Standardi CEN/TS 16516 järgi tehtud katsed loetakse samaväärseks sarja ISO 16000 standardite järgi tehtud katsetega.

### 7.2(c) Vahustavad ained

Halogeenorgaanilisi ühendeid ei ole lubatud kasutada vahustava aine ega vahustava abiainena.

*Hindamine ja kontrollimine.* Taotleja esitab vahutootja kinnituse, et selliseid aineid ei kasutata.

### 7.3. Muud pehmendusmaterjalid

Mööblipolstri pehmendusmaterjalina võib kasutada muid materjale, kui on täidetud järgmised tingimused:

- täidetud on kriteeriumis 2 sätestatud üldnõuded ohtlike ainete kohta;
- halogeenorgaanilisi ühendeid ei kasutata vahustava aine ega vahustava abiainena;
- sulgi ega udusulgi ei kasutata pehmendus- või täitematerjalina ei eraldi ega segatult;
- kui pehmendus- või täitematerjalina kasutatakse lateksiga kummeeritud kookoskiudu, on tõendatud vastavus kriteeriumi 7.1 punktidele a ja b.

*Hindamine ja kontrollimine.* Taotleja esitab kinnituse vastavuse kohta, milles märgitakse:

- i) kasutatud pehmendus- või täitematerjali laad ja muud segamaterjalid;
- ii) et materjal ei sisalda väga ohtlikke aineid või muid ohtlikke aineid, mille puhul ei ole tehtud erandit tabelis 2;
- iii) et vahustava aine ega vahustava abiainena ei ole kasutatud halogeenorgaanilisi ühendeid;
- iv) et pehmendus- või täitematerjalina ei ole kasutatud udusulgi ega sulgi, ei eraldi ega segatult;
- v) kui kookoskiud on lateksiga kummeeritud, tuleb tõendada vastavust kriteeriumile 7.1 seoses piiratud kasutusega ainete ja lenduvate orgaaniliste ühendite heitega.

### **Kriteerium 8 – klaas: raskmetallide kasutamine**

Seda kriteeriumi kohaldatakse igasuguse mööbli lõpptootes sisalduva klaasmaterjali puhul, olenemata sellest, kui suur on selle massiosa.

Igasugune mööblitootes kasutatud klaas peab vastama järgmistele tingimustele.

- See ei sisalda pliiklaasi.
- See ei sisalda, plii-, elavhõbeda- ja kaadmiumilisandeid üle 100 mg metalli kg kohta.
- Peegliklaasi puhul peab iga peegli tagaküljel kasutatud värvi, kruntvärvi või laki pliisisaldus olema väiksem kui 2 000 mg/kg suletud nõus oleva aine puhul. Katte pealekandmisel kasutatakse vase asemel tina.

*Hindamine ja kontrollimine.*

- i) Taotleja esitab klaasi tarnijalt saadud kinnituse selle kohta, et lõplikus mööblitootes ei ole kasutatud pliiklaasi. Juhul, kui puudub asjakohane kinnitus, võib pädev asutus nõuda lõplikus mööblitootes esineva klaasi analüüsi, mis tehakse mittepurustaval meetodil, kasutades kaasaskantavat röntgen-fluorestsentsanalüüsi aparati.
- ii) Taotleja esitab klaasi tarnijalt saadud kinnituse selle kohta, et lõplikus mööblitootes olev klaas ei sisalda plii, elavhõbeda ega kaadmiumi lisandeid üle 100 mg/kg (0,01 massiprotsenti). Juhul, kui puudub asjakohane kinnitus, võib pädev asutus nõuda kõnealuste klaasis esinevate metallide analüüsi röntgen-fluorestsentsanalüüsi meetodil, mis tehakse vastavalt standardile ASTM F2853-10 või samaväärsete põhimõtete kohaselt.
- iii) Taotleja esitab peeglitarnija kinnituse selle kohta, et peegli tagaküljel kasutatud värvi-, kruntvärvi- ja lakisegude pliisisaldus jääb alla 2 000 mg/kg (0,2 massiprotsenti). Kinnituse toetuseks esitatakse asjakohane ohutuskaart või samalaadne dokument. Tuleb esitada täiendav kinnitus peegliklaasi tarnijalt selle kohta, et katte pealekandmisel on vase asemel kasutatud tina.

## **Kriteerium 9 – lõpptootele esitatavad nõuded**

### **9.1. Kasutuskõlblikkus**

ELi ökomärgisega mööbel loetakse kasutuskõlblikuks, kui see vastab asjakohaste IV liites loetletud ELi standardite viimastes versioonides sätestatud nõuetele, mis on seotud toote vastupidavuse, mõõtmete, ohutuse ja tugevusega.

*Hindamine ja kontrollimine.* Taotleja esitab kinnituse selle kohta, milliseid IV liites esitatud standardeid (kui üldse) toote suhtes kohaldatakse, ning seejärel esitab kinnituse vastavuse kohta kõigile asjakohastele EN standarditele ja selle toetuseks katseprotokollid, vastavalt asjakohasusele, kas mööbli tootjalt või koostisosade/-materjalide tarnijalt.

### **9.2. Laiendatud tootegarantii**

Taotleja tagab tootele ilma lisatasusid kohaldamata vähemalt viie aasta pikkuse garantii alates toote tarnimisest. Sellise garantii andmine ei piira tootja ega müüja kohustusi, mis tulenevad riigisisestest õigusest.

*Hindamine ja kontrollimine.* Taotleja esitab kinnituse vastavuse kohta ning osutab tarbijateabe dokumendis esitatud laiendatud tootegarantii tingimustele, mis vastavad käesolevas kriteeriumis sätestatud miinimumnõuetele.

### **9.3. Varuosadega varustamine**

Mööbli tootja teeb varuosad klientidele kättesaadavaks vähemalt viie aasta jooksul alates toote tarnimisest. Varuosade maksumus (kui need on tasulised) peab olema proportsionaalne mööblitoote koguhinnaga. Tootja peab esitama kontaktandmed, mida kasutatakse varuosade tarnimiseks.

*Hindamine ja kontrollimine.* Taotleja esitab kinnituse selle kohta, et varuosad on kättesaadavad vähemalt viie aasta jooksul alates toote tarnimisest. Garantii ajal peavad varuosad olema kättesaadavad tasuta, kui tootel ilmneb normaalse kasutuse korral mõni viga, või proportsionaalse hinnaga, kui toode on saanud kahjustada vale kasutuse tõttu. Kontaktandmed esitatakse tarbijateabes.

### **9.4. Lahtivõetav konstruktsioon**

Mitme koostisosast ja -materjalist koosnev mööbel tuleb projekteerida selliselt, et seda saab koost lahti võtta, et lihtsustada selle parandamist, korduskasutamist ja ringlussevõttu. Mööbliga koos tuleb esitada lihtsad ja illustreeritud juhised koost lahti võtmise ja kahjustatud koostisosade ja -materjalide asendamise kohta. Mööblit peab saama koost lahti võtta ja selle osad peab saama vahetada tavapäraste lihtsate käsitööriistade abil ning seda peab suutma teha väljaõppeta isik.

*Hindamine ja kontrollimine.* Taotleja esitab tehnilised joonised, mis näitavad, kuidas väljaõppeta isik saab tavapäraste tööriistade abil mööblieset kokku panna või koost lahti võtta. Polstri puhul võib selline koost lahti võtmine hõlmata tõmblukke või takjariba, mille abil diivanipadjad kinnitatakse raami külge või võetakse raami küljest lahti või mille abil saab pehmendusmaterjali kattmaterjalist eraldada. Vajaduse korral tuleb ette näha detailid otse puidupõhistesse paneelidesse kinnitavate kruvide kinnitamiseks nii, et toote taas kokkupanemisel saab kruvi kinnitada teise kohta kui see, kust see koost lahti võtmisel ära võeti.

#### 9.5. Lenduvate orgaaniliste ühendite heide

Kui mööblitoode sisaldab üht allpool loetletud koostisosadest või -ainetest, tuleb teha lenduvate orgaaniliste ühendite heite katse:

- nahast valmistatud polstrikatted;
- pealistatud riidest valmistatud polstrikatted;
- kõik koostisosad, mis moodustavad üle 5 % mööblitoote kogumassist (v.a pakend) ning mida on töödeldud selliste katteseadega, milles on suur lenduvate orgaaniliste ühendite sisaldus (üle 5 %) ja mida on katmisel kasutatud üle 30 g kaetava pinna ruutmeetri kohta või mille puhul katmise määra ei ole arvutatud.

Katsetamiseks võetud proovide pakendamine ja saatmine, nende käsitlemine ja käitlemine, nõuded katsekambri ja gaasi analüüsi meetodid peavad vastama ISO 16000 standardiseerias kirjeldatud protseduuridele.

Katseid võib läbi viia tervikliku mööblitootega (vt tingimused ja normid tabelis 16) või väiksemates katsekambrites, mis on konkreetselt ette nähtud eespool loetletud koostisosade või -materjalide jaoks (vt tingimused ja normid tabelis 17).

Lenduvate orgaaniliste ühendite heide ei tohi ületada tabelites 16 ja 17 esitatud heite piirnorme.

Tabel 16

#### Maksimaalsed lenduvate orgaaniliste ühendite heite piirnormid konkreetsete mööblitoodete jaoks

Katse parameeter	Tugitoolid ja diivanid		Kontoritoolid		Muud mööbliesemed
Kambri ruumala	vahemikus 2–10 m <sup>3</sup>				
Täitmise määr	Toode peab hõlmama ligikaudu 25 % kambri ruumalast				(*) 0,5-1,5 m <sup>2</sup> /m <sup>3</sup>
Ventileerimise kiirus	4,0 m <sup>3</sup> /h		2,0 m <sup>3</sup> /h		(*) 0,5-1,5 h <sup>-1</sup>
Aine	3 päeva	28 päeva	3 päeva	28 päeva	28 päeva
Formaldehüüd	—	60 µg/m <sup>3</sup>	—	60 µg/m <sup>3</sup>	60 µg/m <sup>3</sup>
Lenduvaid orgaanilisi ühendeid kokku (*)	≤ 3 000 µg/m <sup>3</sup>	≤ 400 µg/m <sup>3</sup>	—	≤ 450 µg/m <sup>3</sup>	≤ 450 µg/m <sup>3</sup>
Pooleldi lenduvaid orgaanilisi ühendeid kokku	—	≤ 100 µg/m <sup>3</sup>	—	≤ 80 µg/m <sup>3</sup>	≤ 80 µg/m <sup>3</sup>

Katse parameeter	Tugitoolid ja diivanid		Kontoritoolid		Muud mööbliesemed
	$\leq 10 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (piirnorm kokku)	$\leq 1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (aine kohta)	$\leq 10 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (piirnorm kokku)	$\leq 1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (aine kohta)	
C-ained <sup>(1)</sup>	$\leq 10 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (piirnorm kokku)	$\leq 1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (aine kohta)	$\leq 10 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (piirnorm kokku)	$\leq 1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (aine kohta)	$\leq 1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (aine kohta)
R-väärtus LCI-ainete puhul <sup>(2)</sup>	—	$\leq 1$	—	$\leq 1$	$\leq 1$

(\*) Ehkki kambri täitmise määra ja ventileerimise kiirust saab muude mööbliesemete puhul teatavas vahemikus muuta, peab suhe kambri täitmise ( $\text{m}^2/\text{m}^3$ ) ja ventileerimise kiiruse ( $\text{h}^{-1}$ ) vahel alati olema 1,0.

(1) Formaldehüüd arvatakse kumuleeruva kantserogeense lenduvate orgaaniliste ühendite heite arvutustest välja ja selle aine suhtes rakendatakse individuaalseid piirnorme.

(2) R väärtus = kõigi jagatiste summa ( $C_i/LCI_i$ ) < 1 (kus  $C_i$  = aine kontsentratsioon katsekambri õhus,  $LCI_i$  = aine LCI väärtus, nagu see on määratletud European Collaborative Actioni projekti „Urban air, indoor environment and human exposure“ („Linnaõhk, sisekliima ja inimese kokkupuude nendega“) raames kogutud viimaste andmetega).

Tabel 17

### Maksimaalsed lenduvate orgaaniliste ühendite heite piirnormid konkreetsete mööbli koostisosade ja -materjalide jaoks

Katse parameeter	Kaetud koostisosad		Nahast või pealstatud riidest polstrikattematerjalid	
	200 L puidupõhiste koostisosade puhul	20 L muude koostisosade puhul	20 L	
Ventileerimise kiirus	$0,5 \text{ h}^{-1}$		$1,5 \text{ m}^3/\text{m}^2\text{h}$	
Aine	3 päeva	28 päeva	3 päeva	28 päeva
Formaldehüüd	—	$60 \mu\text{g}/\text{m}^3$	—	$60 \mu\text{g}/\text{m}^3$
Lenduvaid orgaanilisi ühendeid kokku	$\leq 3\,000 \mu\text{g}/\text{m}^3$	$\leq 400 \mu\text{g}/\text{m}^3$	—	$\leq 450 \mu\text{g}/\text{m}^3$
Pooleldi lenduvaid orgaanilisi ühendeid kokku	—	$\leq 100 \mu\text{g}/\text{m}^3$	—	$\leq 80 \mu\text{g}/\text{m}^3$
C-ained <sup>(1)</sup>	$\leq 10 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (piirnorm kokku)	$\leq 1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (aine kohta)	$\leq 10 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (piirnorm kokku)	$\leq 1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (aine kohta)
R-väärtus LCI-ainete puhul <sup>(2)</sup>	—	$\leq 1$	—	$\leq 1$

(1) Formaldehüüd arvatakse kumuleeruva kantserogeense lenduvate orgaaniliste ühendite heite arvutustest välja ja selle aine suhtes rakendatakse individuaalseid piirnorme.

(2) R väärtus = kõigi jagatiste summa ( $C_i/LCI_i$ ) < 1 (kus  $C_i$  = aine kontsentratsioon katsekambri õhus,  $LCI_i$  = aine LCI väärtus, nagu see on määratletud European Collaborative Actioni projekti „Urban air, indoor environment and human exposure“ („Linnaõhk, sisekliima ja inimese kokkupuude nendega“) raames kogutud viimaste andmetega).

*Hindamine ja kontrollimine.* Kui mööblitoote puhul on nõutud lõpptoote lenduvate orgaaniliste ühendite heite kontrollimist, esitab taotleja kinnituse vastavuse kohta ning selle toetuseks aruande katseprotokolli ISO 16000 seeria standardite kohaselt tehtud katsekambri katsete kohta. Standardi CEN/TS 16516 kohaselt tehtud katsed loetakse samaväärseks standardi ISO 16000 kohaselt tehtud katsetega. Kui 28päevase katse kontsentratsiooni norm on katsekambris täidetud kolme päevaga alates proovi katsekambris asetamisest või mõne muu aja jooksul 3. ja 27. päeva vahel, võib kinnitada nõuetele vastavuse ja katse võib lõpetada ennetähtaegselt.

Kuni 12 kuud enne ELi ökomärgise taotlust tehtud katsed on koostisosade ja -materjalide puhul kehtivad, kui tootmisprotsessis või keemilistes koostistes ei ole tehtud selliseid muudatusi, mis võiksid suurendada lenduvate orgaaniliste ühendite sisaldust lõpptootes või vastavas koostisosas või materjalis.

Vastuvõetavad on ka otse tarnija esitatud katseandmed, mis kinnitavad vastavust tabelis 17 esitatud piirnormidele asjakohaste koostisosade ja -materjalide puhul, kui tarnija esitab koos nende andmetega kinnituse.

### **Kriteerium 10 – tarbijateave**

Tootega koos esitatakse üks tarbijateabe dokument, mis on koostatud selles keeles, kus toode turule lastakse, ning milles on kajastatud järgmised aspektid.

- Toote kirjeldus vastavalt kriteeriumi 1 nõuetele.
- Tarbijale antakse üksikasjalik kirjeldus toote parima kõrvaldamisviisi kohta (korduskasutus, tagasivõtmine taotleja poolt, ringlussevõtt, energia taaskasutamine), järjestatuna vastavalt nende keskkonnamõjule.
- Teave kõigi selliste üle 100 g massiga plastist koostisosade polümeeri tüübi kohta, mida ei ole märgistatud kooskõlas kriteeriumiga 4.1.
- Kinnitus selle kohta, et naha nimetust, kirjeldust või märgistust kasutatakse vastavalt standardites EN 15987 ja EN 16223 kehtestatud nõuetele.
- Selge teave selle kohta, millistes tingimustes mööblit tuleks kasutada. Näiteks sisetingimustes, välistingimustes, temperatuuri vahemik, kandevõime ning kuidas toodet õigesti puhastada.
- Teave kasutatud klaasi tüübi kohta, ohutusala teave, teave selle kohta, kas klaas võib kokku puutuda kõvade materjalidega, nagu klaas, metall, kivi, ning teave klaasi õige kõrvaldamise kohta, näiteks kas selle võib viia tarbimisjärgse klaasi konteinerisse.
- Kinnitus vastavuse kohta asjakohastele tuleohutuseeskirjadele riigis, kus müüakse polsterdatud mööblit, üksikasjad selle kohta, milliseid leegiaeglusteid on kasutatud (kui neid on kasutatud) ja millistes materjalides (kui on kasutatud).
- Kinnitus biotsiidide mittekasutamise kohta lõpliku desinfitseeriva toime saavutamiseks selgelt siseruumides kasutamiseks ettenähtud mööbli puhul ning õuemööbli puhul kinnitus selle kohta, milliseid biotsiidide toimeaineid on kasutatud (kui neid on kasutatud) ja millistes materjalides (kui on kasutatud).
- Kinnitus vastavuse kohta asjakohastele EN standarditele, millele on osutatud kriteeriumis 9.1 ja IV liites.
- Asjakohane teave toote garantii tingimuste kohta vastavalt kriteeriumis 9.2 sätestatule.
- Asjakohased kontaktandmed seoses varuosade tarnimisega vastavalt kriteeriumi 9.3 nõuetele.
- Põhjalikult illustreeritud juhendid toote kokkupanemise ja koost lahivõtmise kohta vastavalt kriteeriumi 9.4 nõuetele.

*Hindamine ja kontrollimine.* Taotleja peab esitama koopia tarbijateabe dokumendist, mis pannakse tootega kaasa ning mis tõendab vastavust kriteeriumi igale punktile, kui see on asjakohane.

### **Kriteerium 11 – ELi ökomärgisel esitatav teave**

Kui kasutatakse vabatahtliku tekstiväljaga märgist, tuleb tekstiväljal esitada kolm järgmist väidet (kui need on asjakohased):

- Puit, kork, bambus, rotang säästvalt majandatud metsadest
- Ringlusse võetud koostisosa (puit või plast, kui on asjakohane)
- Piiratud kasutusega ohtlikud ained

- Ei ole biotsiididega töödeldud (kui on asjakohane)
- Ei ole leegiaeglustiga töödeldud (kui on asjakohane)
- Vähesed formaldehüüdi heitega toode
- Vähesed lenduvate orgaaniliste ühendite heitega toode
- Toode, mis on projekteeritud selliselt, et seda saab koost lahti võtta ja kergesti parandada
- Kui mahepuuvilla või integreeritud kahjuritõrje standarditele vastavat puuvilla sisaldavate mööbli polstrikattematerjalide puhul on kasutatud puuvillapõhiseid tekstiile, võib ELi ökomärgise lahtris 2 esitada teksti järgmiselt:

Tabel 18

**Teave, mille võib esitada ökomärgise kõrval ning mis on seotud tekstiilides sisalduva puuvillaga**

Tootekirjeldus	Tekst, mille võib esitada
Orgaanilise materjali sisaldus üle 95 % Integreeritud kahjuritõrje ainete sisaldus rohkem kui 70 %	Mahepuuvillast valmistatud tekstiilid Puuvill, mis on kasvatatud piiratud pestitsiidide kogusega

Vabatahtliku tekstiväljaga märgise kasutamise suunised on kättesaadavad veebisaidi jaotises „Guidelines for the use of the EU Ecolabel logo“ (ELi ökomärgise logo kasutamise suunised):

[http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo\\_guidelines.pdf](http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf)

*Hindamine ja kontrollimine.* Taotleja esitab kinnituse kõnealusele kriteeriumile vastavuse kohta.

## I liide

## LENDUVATE ORGAANILISTE ÜHENDITE SISALDUSE ARVUTAMINE PINNAKATTEMATERJALIDES

Arvutusmeetodi jaoks on vajalik järgmine teave:

- lõpliku toote kogu pind, mida töödeldi pinnakattevahendiga;
- lenduvate orgaaniliste ühendite sisaldus pinnakattevahendis (g/l);
- pinnakattevahendi kogus enne pinnakattevahendiga töötlemist;
- ühesuguste osade arv, mille pindasid pinnakattevahendiga töödeldi;
- pinnakattevahendi kogus pärast pinnakattevahendiga töötlemist.

Näide arvutuse kohta.

Lõpliku toote kogu pind, mida töödeldi pinnakattevahendiga		= 1,5 m <sup>2</sup>
Lenduvate orgaaniliste ühendite sisaldus pinnakattevahendis (g/l)		= 120 g/l
Pinnakattevahendi kogus <sup>(1)</sup> enne pinnakattevahendiga töötlemist		= 18,5 l
Ühesuguste osade arv, mille pindasid pinnakattevahendiga töödeldi		= 4
Pinnakattevahendi kogus <sup>(1)</sup> pärast pinnakattevahendiga töötlemist		= 12,5 l
Pinnakattevahendiga töödeldud kogupind	= 4 × 1,5 m <sup>2</sup>	= 6 m <sup>2</sup>
Kasutatud pinnakattevahendi kogus	= 18,5 – 12,5	= 6 l
Pinnale kantud lenduvaid orgaanilisi ühendeid kokku	= 3,9 l × 120 g/l	= 468 g
Lenduvaid orgaanilisi ühendeid kantud kokku ruutmeetrile	= 468 g / 6 m <sup>2</sup>	= 78 g/m <sup>2</sup>

Kui kasutatakse rohkem kui üht pinnakattevahendit, nt kruntvärvi või viimistluskihte, tuleb arvutada tarbitud maht ja lenduvate orgaaniliste ühendite sisaldus ning need kokku liita.

Lenduvate orgaaniliste ühendite kogusisalduse vähendamiseks pindamistoimingutel võib kasutada tõhusamaid meetodeid. Eri pindamistehnoloogiate näitlik tõhusus on esitatud allpool.

## Tabel

## Pindamistehnoloogiate näitlikud kasutegurid

Pindamistehnoloogia	Tõhusus (%)	Tõhusustegur
Pihustusseade (ilma ringlussevõtmiseta)	50	0,5
Elektrostaatiline pihustamine	65	0,65
Pihustusseade (koos ringlussevõtmisega)	70	0,7
Koonus-/ketaspihustamine	80	0,8

<sup>(1)</sup> Mahu asemel võib kasutada massi, kui on teada pinnakattevahendi tihedus ja seda arvutamisel arvesse võetakse.



---

Pindamistehnoloogia	Tõhusus (%)	Tõhusustegur
Rullpinnakatmine	95	0,95
Lauspinnakatmine	95	0,95
Vaakumpinnakatmine	95	0,95
Sissekastmine	95	0,95
Loputamine	95	0,95

---

## STANDARDI EN 13336 NÕUDED MÖÖBLITOODETES KASUTATAVALE NAHALE

Tabel

## Füüsikalised nõuded ELI ökomärgisega mööblitoodetes kasutatavale nahale (vastavalt standardile EN 13336)

Põhiomadused	Katsemeetod	Soovitav väärtus			
		Nubuk-, seemis- ja aniliinnahk (*)	Pool-aniliinnahk (*)	Kaetud ja pigmentvärvitud nahk ning muu nahk (*)	
pH ja ΔpH	EN ISO 4045	≥ 3,5 (kui pH on < 4,0, peab ΔpH olema ≤ 0,7)			
Rebimiskoormus, keskmine väärtus	EN ISO 3377-1	> 20 N			
Värvü hõõrdekindlus edasi-tagasi hõõrdumisele	EN ISO 11640 Katsesõrme kogumass 1 000 g Leeliseline higilahus, mis on määratletud standardis EN ISO 11641	Hinnatavad aspektid	Naha värvuse muutumine ja vildi määrdumine	Naha värvuse muutumine ja vildi määrdumine. Viimistluskihti ei kahjustata	
		kasutades kuiva vilti	50 tsükli, ≥ 3 halli etalonskaalal	500 tsükli, ≥ 4 halli etalonskaalal	
		kasutades märga vilti	20 tsükli, ≥ 3 halli etalonskaalal	80 tsükli, ≥ 3/4 halli etalonskaalal	250 tsükli, ≥ 3/4 halli etalonskaalal
		kasutades kunsthigiga niisutatud vilti	20 tsükli, ≥ 3 halli etalonskaalal	50 tsükli, ≥ 3/4 halli etalonskaalal	80 tsükli, ≥ 3/4 halli etalonskaalal
Värvipüsivus tehisvalguse toimele	EN ISO 105-B02 (meetod 3)	≥ 3 sinise etalonskaalal	≥ 4 sinise etalonskaalal	≥ 5 sinise etalonskaalal	
Kuiva viimistlusmaterjali püsivus	EN ISO 11644	—	≥ 2N/10 mm		
Vastupidavus kuivalt painutamisele	EN ISO 5402-1	Üksnes pigmentvärvimata aniliinnaha puhul, 20 000 tsükli (viimistluse ei teki pragusid)	50 000 tsükli (viimistluse ei teki pragusid)	50 000 tsükli (viimistluse ei teki pragusid)	
Värvipüsivus veepikkide toimele	EN ISO 15700	≥ 3 halli etalonskaalal (ei ole alaliselt paisunud)			
Viimistluse vastupidavus külmapragudele	EN ISO 17233	—	- 15 °C (viimistluses ei ole pragusid)		
Tulekindlus	EN 1021 või asjakohased riiklikud standardid	Katse läbitud			

(\*) Nende nahatüüpide määratlused vastavad standardile EN 15987.

## III liide

## KEELATUD ARÜÜLAMIINIDE ÜHENDID LÕPLIKES NAHAST, TEKSTIILIST JA PEALISTATUD RIIDEST MATERJALIDES

Siia kuuluvad ained, mis on loetletud määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisa kandes 43 ning mida tuleb kontrollida kõigi värvitud nahkade (standardi EN 17234 alusel) või tekstiilide puhul (standardi EN 14362-1 ja -3 alusel).

Tabel 1

## Kantserogeensed arüülamiinid, mida tuleb tekstiilis ja nahas kontrollida

Arüülamiin	CASi number	Arüülamiin	CASi number
4-aminodifenüül	92-67-1	4,4'-oksüedianiliin	101-80-4
Bensidiin	92-87-5	4,4'-tiodianiliin	139-65-1
4-kloro- <i>o</i> -toluidiin	95-69-2	<i>o</i> -toluidiin	95-53-4
2-naftüülamiin	91-59-8	2,4-diaminotoluene	95-80-7
<i>o</i> -aminoasotoluene	97-56-3	2,4,5-trimetüülaniliin	137-17-7
2-amino-4-nitrotoluene	99-55-8	4-aminoasobenseen	60-09-3
4-kloroaniliin	106-47-8	<i>o</i> -anisidiin	90-04-0
2,4-diaminoanisool	615-05-4	2,4-ksüüldiin	95-68-1
4,4'-diaminodifenüülmetaan	101-77-9	2,6-ksüüldiin	87-62-7
3,3'-diklorobensidiin	91-94-1	<i>p</i> -kresidiin	120-71-8
3,3'-dimetoksübensidiin	119-90-4	3,3'-dimetüülbensidiin	119-93-7
3,3'-dimetüül-4,4'-diaminodifenüülmetaan	838-88-0	4,4'-metüleen-bis-(2-kloroaniliin)	101-14-4

Mitmed muud värvi koostisosad, mis ei ole otseselt määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisa kandega 43 piiratud, lõhustuvad teadaolevalt töötlemise käigus, moodustades tabelis 1 loetletud keelatud aineid. Selleks et oluliselt vähendada ebakindlust seoses vastavusega kehtestatud piirnормile 30 mg/kg tabelis 1 loetletud ainete puhul, on tootjatel soovitatav, kuid mitte kohustuslik, vältida tabelis 2 loetletud värvainete kasutamist.

Tabel 2

## Soovituslik loetelu värvidest, mis võivad lõhustuda kantserogeenseteks arüülamiinideks

Dispersioonvärvained		Aluselised värvained	
Dispersioonoranž 60	Dispersioonkollane 7	Aluseline pruun 4	Aluseline punane 114
Dispersioonoranž 149	Dispersioonkollane 23	Aluseline punane 42	Aluseline kollane 82
Dispersioonpunane 151	Dispersioonkollane 56	Aluseline punane 76	Aluseline kollane 103
Dispersioonpunane 221	Dispersioonkollane 218	Aluseline punane 111	

Dispersioonvärvained		Aluselised värvained	
Happelised värvained			
C.I. happeline must 29	C.I. happeline punane 4	C.I. happeline punane 85	C.I. happeline punane 148
C.I. happeline must 94	C.I. happeline punane 5	C.I. happeline punane 104	C.I. happeline punane 150
C.I. happeline must 131	C.I. happeline punane 8	C.I. happeline punane 114	C.I. happeline punane 158
C.I. happeline must 132	C.I. happeline punane 24	C.I. happeline punane 115	C.I. happeline punane 167
C.I. happeline must 209	C.I. happeline punane 26	C.I. happeline punane 116	C.I. happeline punane 170
C.I. happeline must 232	C.I. happeline punane 26:1	C.I. happeline punane 119:1	C.I. happeline punane 264
CI happeline pruun 415	C.I. happeline punane 26:2	C.I. happeline punane 128	C.I. happeline punane 265
C.I. happeline oranž 17	C.I. happeline punane 35	C.I. happeline punane 115	C.I. happeline punane 420
C.I. happeline oranž 24	C.I. happeline punane 48	C.I. happeline punane 128	CI happeline violetne 12
C.I. happeline oranž 45	C.I. happeline punane 73	C.I. happeline punane 135	
Otsevärvained			
Otsetoimeline must 4	Otsetoimeline sinine 192	Otsetoimeline pruun 223	Otsetoimeline punane 28
Otsetoimeline must 29	Otsetoimeline sinine 201	Otsetoimeline roheline 1	Otsetoimeline punane 37
Otsetoimeline must 38	Otsetoimeline sinine 215	Otsetoimeline roheline 6	Otsetoimeline punane 39
Otsetoimeline must 154	Otsetoimeline sinine 295	Otsetoimeline roheline 8	Otsetoimeline punane 44
Otsetoimeline sinine 1	Otsetoimeline sinine 306	Otsetoimeline roheline 8.1	Otsetoimeline punane 46
Otsetoimeline sinine 2	Otsetoimeline pruun 1	Otsetoimeline roheline 85	Otsetoimeline punane 62
Otsetoimeline sinine 3	Otsetoimeline pruun 1:2	Otsetoimeline oranž 1	Otsetoimeline punane 67
Otsetoimeline sinine 6	Otsetoimeline pruun 2	Otsetoimeline oranž 6	Otsetoimeline punane 72
Otsetoimeline sinine 8	Aluseline pruun 4	Otsetoimeline oranž 7	Otsetoimeline punane 126
Otsetoimeline sinine 9	Otsetoimeline pruun 6	Otsetoimeline oranž 8	Otsetoimeline punane 168
Otsetoimeline sinine 10	Otsetoimeline pruun 25	Otsetoimeline oranž 10	Otsetoimeline punane 216
Otsetoimeline sinine 14	Otsetoimeline pruun 27	Otsetoimeline oranž 108	Otsetoimeline punane 264
Otsetoimeline sinine 15	Otsetoimeline pruun 31	Otsetoimeline punane 1	Otsetoimeline violetne 1
Otsetoimeline sinine 21	Otsetoimeline pruun 33	Otsetoimeline punane 2	Otsetoimeline violetne 4
Otsetoimeline sinine 22	Otsetoimeline pruun 51	Otsetoimeline punane 7	Otsetoimeline violetne 12
Otsetoimeline sinine 25	Otsetoimeline pruun 59	Otsetoimeline punane 10	Otsetoimeline violetne 13
Otsetoimeline sinine 35	Otsetoimeline pruun 74	Otsetoimeline punane 13	Otsetoimeline violetne 14
Otsetoimeline sinine 76	Otsetoimeline pruun 79	Otsetoimeline punane 17	Otsetoimeline violetne 21
Otsetoimeline sinine 116	Otsetoimeline pruun 95	Otsetoimeline punane 21	Otsetoimeline violetne 22
Otsetoimeline sinine 151	Otsetoimeline pruun 101	Otsetoimeline punane 24	Otsetoimeline kollane 1
Otsetoimeline sinine 160	Otsetoimeline pruun 154	Otsetoimeline punane 26	Otsetoimeline kollane 24
Otsetoimeline sinine 173	Otsetoimeline pruun 222	Otsetoimeline punane 22	Otsetoimeline kollane 48

## IV liide

## MÖÖBLITOOTE VASTUPIDAVUST, TUGEVUST JA ERGONOMILISUST KÄSITLEVAD STANDARDID

## Tabel

Soovituslik loetelu EN mööblistandarditest (välja töötanud tehniline komitee CEN/TC 207 „Mööbel“), mis on vajalikud kriteeriumi 9.1 täitmiseks

Standard	Pealkiri
<b>Pehme mööbel</b>	
EN 1021-1	Mööbel. Pehme mööbli süttivuse hindamine. Osa 1: Süüteallikas: hõõguv sigaret
EN 1021-2	Mööbel. Pehme mööbli süttivuse hindamine. Osa 2: Süüteallikas: tuletikuleegi ekvivalent
<b>Büroomööbel</b>	
EN 527-1	Büroomööbel. Töölauad ja puldid. Osa 1: Mõõtmed
EN 527-2	Büroomööbel. Töölauad ja puldid. Osa 2: Mehaanilised ohutusnõuded
EN 1023-2	Büroomööbel. Vaheseinad. Osa 2: Mehaanilised ohutusnõuded
EN 1335-1	Büroomööbel. Büroo töötool. Osa 1: Mõõtmed. Mõõtmete määratlus
EN 1335-2	Büroomööbel. Büroo töötool. Osa 2: Ohutusnõuded
EN 14073-2	Büroomööbel. Mahutusmööbel. Osa 2: Ohutusnõuded
EN 14074	Büroomööbel. Lauad, puldid ja mahutusmööbel. Katsemeetodid liikuvate osade tugevuse ja vastupidavuse määramiseks (pärast katsetamist ei tohi osad olla kahjustatud ning peavad endiselt toimima, nii nagu on ette nähtud).
<b>Õuemööbel</b>	
EN 581-1	Õuemööbel. Kodus, avalikus kohas ja matkal kasutatavad toolid ja lauad. Osa 1: Üldised ohutusnõuded
EN 581-2	Õuemööbel. Kodus, avalikus kohas ja matkal kasutatavad istmed ja lauad. Osa 2: Mehaanilised ohutusnõuded ja istmete katsemeetodid
EN 581-3	Õuemööbel. Kodus, avalikus kohas ja matkal kasutatavad toolid ja lauad. Osa 3: Laudade mehaanilise ohutuse nõuded ja katsemeetodid
<b>Istmed</b>	
EN 1022	Kodumööbel. Istmed. Püsivuse määramine

Standard	Pealkiri
EN 12520	Mööbel. Tugevus, vastupidavus ja ohutus. Nõuded koduistmetele
EN 12727	Mööbel. Ridaistmed. Katsemeetodid ja nõuded tugevusele ja vastupidavusele
EN 13759	Mööbel. Istmete ja diivanvoodite toimetehhanismid. Katsemeetodid
EN 14703	Mööbel. Ritta ühendatud koduväliste istmete ühenduslüüdid. Tugevusnõuded ja katsemeetodid
EN 16139	Mööbel. Tugevus, vastupidavus ja ohutus. Nõuded koduvälistele istmetele

**Lauad**

EN 12521	Mööbel. Tugevus, vastupidavus ja ohutus. Nõuded kodulaudadele
EN 15372	Mööbel. Tugevus, vastupidavus ja ohutus. Nõuded koduvälistele laudadele

**Köögimööbel**

EN 1116	Köögimööbel. Köögimööbli ja köögiseadmete funktsionaalsed mõõtmed
EN 14749	Kodune köögi mahutusmööbel ja töölaud. Ohutusnõuded ja katsemeetodid

**Voodid**

EN 597-1	Mööbel. Madratsite ja polsterdatud voodipõhjade süttivuse hindamine. Osa 1: Süüteallikas: Hõõguv sigaret
EN 597-2	Mööbel. Madratsite ja polsterdatud voodipõhjade süttivuse hindamine. Osa 2: Süüteallikas: Tuletiku- leegi ekvivalent
EN 716-1	Mööbel. Kodused lastevoodid ja laste klappvoodid. Osa 1: Ohutusnõuded
EN 747-1	Mööbel. Narivoodid ja kõrged voodid. Osa 1: Nõuded ohutusele, tugevusele ja vastupidavusele
EN 1725	Kodumööbel. Voodid ja madratsid. Ohutusnõuded ja katsemeetodid
EN 1957	Kodumööbel. Voodid ja madratsid. Funktsionaalsete näitajate määramise katsemeetodid ja hindamiskriteeriumid
EN 12227	Kodused laste mänguaedikud. Ohutusnõuded ja katsemeetodid

**Mahutusmööbel**

EN 16121	Koduväline mahutusmööbel. Nõuded ohutusele, tugevusele, vastupidavusele ja stabiilsusele
----------	------------------------------------------------------------------------------------------

Standard	Pealkiri
<b>Muu mööbel</b>	
EN 1729-1	Mööbel. Haridusasutuste toolid ja laudad. Osa 1: Funktsionaalmõõdmed
EN 1729-2	Mööbel. Haridusasutuste toolid ja laudad. Osa 2: Ohutusnõuded ja katsemeetodid
EN 13150	Laboratooriumi töölaud. Mõõdmed, ohutusnõuded ja katsemeetodid
EN 14434	Haridusasutuste kirjutustahvlid. Ergonoomilised, tehnilised ja ohutusnõuded ning katsemeetodid











ISSN 1977-0650 (elektroniline väljaanne)  
ISSN 1725-5082 (paberväljaanne)



**Euroopa Liidu Väljaannete Talitus**  
2985 Luxembourg  
LUKSEMBURG

**ET**